

การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความสนใจในการเรียน
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่าน
แบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA)

ปริญญานิพนธ์
ของ
สมเกียรติ กินจำปา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา
เมษายน 2545

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความสนใจในการเรียน
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่าน
แบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์(MIA)

บทคัดย่อ
ของ
สมเกียรติ กินจำปา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา

เมษายน 2545

h 149605

สมเกียรติ กินจำปา. (2545). การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และ ความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอน อ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์(MIA). ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์กรรณิการ์ พวงเกษม, ดร.มนัส บุญประกอบ.

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 ของโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง โดยได้คัดเลือกนักเรียนออกเป็น กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวนกลุ่มละ 50 คน ใช้วิธีการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์(MIA) กับกลุ่มทดลอง และใช้วิธีการสอนอ่านตามคู่มือครูกับกลุ่มควบคุม แต่ละกลุ่มได้ทำการสอนโดยใช้เนื้อหาเดียวกัน เวลาที่ใช้ในการสอน 20 คาบ แล้วทำการวัดผลความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและความสนใจในการเรียน โดยทำการวัดผลทั้งสองกลุ่ม หลังจากทำการสอนเสร็จ และใช้สถิติ Z-test มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแต่ละกลุ่มมีอิสระต่อกัน เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม พร้อมทั้งใช้สถิติ F-test มาใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าความแปรปรวน

ผลจากการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่าง 2 กลุ่ม ในด้านความเข้าใจในการอ่านทั้งหมด ถึงแม้ค่าความแตกต่างในด้านความเข้าใจในการอ่าน พบว่า ค่าสถิติในกลุ่มทดลองจะสูงกว่ากลุ่มควบคุมก็ตาม อีกทั้งเมื่อแบ่งความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 4 ด้านด้วยแล้วในทักษะในการขยายความ ยังพบค่าความแตกต่างทางสถิติระหว่าง 2 กลุ่มที่ระดับ 0.05 ด้วยกลุ่มควบคุมทำได้ดีกว่า
2. ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่าง 2 กลุ่ม ในด้านความสามารถในการเขียน ถึงแม้ค่าความแตกต่างในด้านความสามารถในการเขียน พบว่า กลุ่มควบคุมจะสูงกว่ากลุ่มทดลองด้วยค่าทางสถิติที่ระดับ 0.01
3. ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่าง 2 กลุ่ม ในด้านความสนใจในการเรียนภาษาไทย และทั้งสองกลุ่มยังพบความแตกต่างของค่าความแปรปรวนทางสถิติภายในกลุ่มด้วย

สมเกียรติ กินจำปา. (2545). การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และ ความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอน อ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์(MIA). ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์กรรณิการ์ พวงเกษม, ดร.มนัส บุญประกอบ.

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 ของโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง โดยได้คัดเลือกนักเรียนออกเป็น กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวนกลุ่มละ 50 คน ใช้วิธีการสอนอ่านแบบบูรณาการของ เมอร์ดอกห์(MIA) กับกลุ่มทดลอง และใช้วิธีการสอนอ่านตามคู่มือครูกับกลุ่มควบคุม แต่ละกลุ่ม ได้ทำการสอนโดยใช้เนื้อหาเดียวกัน เวลาที่ใช้ในการสอน 20 คาบ แล้วทำการวัดผลความเข้าใจ ในการอ่าน ความสามารถในการเขียนและความสนใจในการเรียน โดยทำการวัดผลทั้งสองกลุ่ม หลังจากทำการสอนเสร็จ และใช้สถิติ Z-test มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแต่ละกลุ่มมีอิสระ ต่อกัน เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม พร้อมทั้งใช้สถิติ F-test มาใช้ทดสอบเปรียบเทียบ ค่าความแปรปรวน

ผลจากการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่าง 2 กลุ่ม ในด้านความเข้าใจ ในการอ่านทั้งหมด ถึงแม้ค่าความแตกต่างในด้านความเข้าใจในการอ่าน พบว่า ค่าสถิติในกลุ่ม ทดลองจะสูงกว่ากลุ่มควบคุมก็ตาม อีกทั้งเมื่อแบ่งความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 4 ด้าน ด้วยแล้วในทักษะในด้านการขยายความ ยังพบค่าความแตกต่างทางสถิติระหว่าง 2 กลุ่มที่ระดับ 0.05 กลุ่มควบคุมทำได้ดีกว่า
2. ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่าง 2 กลุ่ม ในด้านความสามารถ ในการเขียน ถึงแม้ค่าความแตกต่างในด้านความสามารถในการเขียน พบว่า กลุ่มควบคุมจะสูงกว่า กลุ่มทดลองด้วยค่าทางสถิติที่ระดับ 0.01
3. ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่าง 2 กลุ่ม ในด้านความสนใจ ในการเรียนภาษาไทย และทั้งสองกลุ่มยังพบความแตกต่างของค่าความแปรปรวนทางสถิติ ภายในกลุ่มด้วย

A STUDY OF MIA APPROACH ON THAI READING COMPREHENSION WRITING
ABILITY AND LEARNING INTEREST FOR PRATHOM SUKSA V STUDENTS

AN ABSTRACT
BY
SOMKIET KINJAMPA

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Elementary Education
at Srinakharinwirot University

April 2002

Somkiet Kinjampa. (2002). *The purpose of this study is to study Prothom Suksa V students's Thai Language reading comprehension, writing ability and learning interest through the instructional method based on the Murdoch Integrated Approach (MIA)*. Master thesis, M.Ed. (Elementary Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee :

The sample used in this study was taken from Prathom Suksa V students in the first semester of the 2001 academic year at the Assumption college Samrong They were selected and assigned into the experimental and control groups with the equal number of 50 students each. The instructional method was based on the Murdoch Integrated Approach (MIA) for the experimental group ; and the Teacher Manual for the control group. Each group was taught with the same contents for 20 periods of teaching. Performance tests on both reading comprehension, writhing ability, and learning interest were given to the two groups after the treatment. The data were analyzed with Z-test for independent samples to compare the average performance between the 2 designed groups ; together with F-test for variance comparison.

The main findings of this study could be summarized as follows :

1. There was no statistically significant difference between the 2 groups in reading comprehension as a whole, although the variance in reading comprehension was seen statistically higher within the experimental group than within the control group. In addition, when reading comprehension was divided into 4 different skills, only the word expansion skill was seen different between the 2 groups at the statistical level of 0.05 with the control group performing better.
2. There was no statistically significant difference between the 2 groups in writing ability as a whole, although the variance in writing ability was seen higher at the statistical level of 0.01 within the control group than within the experimental group.

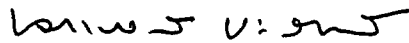
3. There was no statistically significant difference between the 2 groups in learning interest a whole, and the 2 groups were seen on statistically different in the variance within group.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความสนใจในการเรียน
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่าน
แบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA)

ของ
นายสมเกียรติ กินจำปา

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

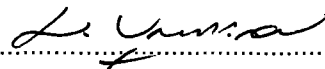
(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร หะวานนท์)
วันที่ 30 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2545

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

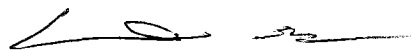
ประธาน

(รองศาสตราจารย์ กรรณิการ์ พวงเกษม)

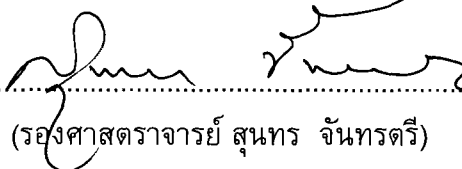
กรรมการ

(อาจารย์ ดร.มนัส บุญประกอบ)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวณีย์ สิกขบัณฑิต)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ สุนทร จันทรตรี)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้เพราะผู้วิจัยได้รับการช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์กรรมการ พวงเกษม ดร.มนัส บุญประกอบ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำอันมีค่า และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่ตลอดเวลา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

กราบขอบพระคุณ ภราดาสุรสิทธิ์ สุขชัย ภราดาอรุณ เมธาเศรษฐี ภราดาสุรกิจ ศรีสรณกุลวงศ์ และภราดาศักดิ์ กิจเจริญ ที่ได้ให้การสนับสนุนในเรื่องทุนการศึกษา เวลาในการศึกษา และสถานที่ในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คุณชัยวัน พรประสิทธิ์ คุณฉวีวรรณ สำราญ คุณนงเยาว์ ฉันทพัฒนธรรม คุณวัฒนา รวยสำราญ คุณศรีประภา สนิชพันธ์ คุณทองบัน ทำโยธา คุณอมสิน อัมมณี และคุณวรุณ ฮอลลังกา ที่ได้ช่วยเป็นผู้เชี่ยวชาญ และให้คำปรึกษา ตลอดจนตรวจความเรียบร้อย และการใช้ภาษา ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จบริบูรณ์ด้วยดี

ขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 4 โรงเรียน อัสสัมชัญสำโรง ทุกคนที่ได้ช่วยเหลือในการพิมพ์เครื่องมือ

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ขอบใจน้อง ๆ และเพื่อนทุกคนที่ได้ให้ กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดเวลาในการทำปริญญานิพนธ์

สมเกียรติ กินจำปา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	7
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	7
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน	13
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน	32
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียน	42
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ	52
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA)	61
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	67
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	68
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	68
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	68
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	68
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	76

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	79
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	83
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	83
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	83
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	83
การวิเคราะห์ข้อมูล	84
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	85
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า	85
ข้อเสนอแนะ	87
บรรณานุกรม	88
ภาคผนวก	97
ประวัติย่อผู้วิจัย	236

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1 โรงเรียนอัสสัมชัญ สำโรง คณะเนนเจลีวิทยาภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษา ปีการศึกษา 2543	3
2 คณะเนนเจลีวิทยาภาษาไทย ปีการศึกษา 2543 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	8
3 เปรียบเทียบการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) กับการสอนตามคู่มือครู.....	69
4 เกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย	72
5 แบบแผนการทดลอง	73
6 ความเข้าใจในการอ่านในภาพรวม	79
7 ความเข้าใจในการอ่านแต่ละด้าน	80
8 ความสามารถในการเขียน	81
9 ความสนใจในการเรียนภาษาไทย	82

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งของมนุษย์ เพื่อนำไปสู่การติดต่อสื่อสารศึกษาหาความรู้ และถ่ายทอดวัฒนธรรมจากชนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง ตลอดจนใช้ในการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์และการนำภาษามาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติของเรา เป็นเครื่องแสดงถึงความเจริญรุ่งเรือง เป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าของชาติ และยังเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญ ซึ่งแสดงถึงความเป็นชาติที่มีเอกราช ที่มีภาษาใช้ติดต่อสื่อสารเป็นของตนเอง ซึ่งใช้ติดต่อสื่อสารกันในประเทศไทยให้มีความเข้าใจตรงกัน ในการสื่อความหมาย แลกเปลี่ยนความคิดถ่ายทอดความรู้ ความคิด ประสบการณ์และศิลปวิทยาการต่าง ๆ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จึงได้ให้ความสำคัญกับภาษาไทยว่า ภาษาไทยมีความสำคัญในฐานะที่เป็นภาษาประจำชาติ เป็นเครื่องมือติดต่อสื่อสารและเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ การเรียนการสอนภาษาไทย จึงมุ่งให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษาทั้งในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนตามควรแก่วัย เห็นคุณค่าของภาษา สามารถใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารความคิด ความเข้าใจ รักการอ่าน แสวงหาความรู้และมีเหตุผล (กรมวิชาการ. 2535 : 7) ดังนั้นจุดประสงค์ที่สำคัญเพื่อให้เป็นเครื่องมือในการใช้ประโยชน์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การติดต่อสื่อสาร การเรียนรู้ในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ การแสวงหาความรู้ ความเพลิดเพลิน และการประกอบอาชีพ การเรียนการสอนภาษาไทยจึงมีความสำคัญโดยครูจะต้องจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ คือ ครูผู้สอนจะต้องเข้าใจวิธีการฝึกทักษะทั้ง 4 คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนนี้ให้สัมพันธ์กัน นักเรียนจะสนุกในการเรียน นักเรียนจะสนใจและรักที่จะเรียน มีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย เป็นผลให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนในวิชาภาษาไทยดีขึ้น (กรรณิการ์ พวงเกษม. 2535 : 47)

ในทักษะทั้ง 4 ทักษะนี้ การอ่านเป็นเครื่องมือที่ใช้แสวงหาความรู้ที่มีความสำคัญมาก เพราะการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ต้องอาศัยการอ่านเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ หากนักเรียนมีพื้นฐานในการอ่านดีแล้วย่อมสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือหาความรู้ในสาขาวิชาอื่นได้เป็นอย่างดีด้วย แต่ถ้านักเรียนขาดทักษะในการอ่าน คือ อ่านได้ช้า ขาดความเข้าใจในการอ่านและไม่สามารถจำเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ไม่ประสบผลสำเร็จ การเรียนล้มเหลว

ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน จะเห็นได้ว่ากิจกรรมทุกอย่างที่นักเรียนกระทำและทุกวิชาประมาณร้อยละ 80 – 90 ต้องอาศัยการอ่านเป็นส่วนสำคัญ (จรัสศรี กิจบัญญัติอนันต์. 2532 : 2 ; อ้างอิงจาก Strang. 1940 : 11) จึงกล่าวได้ว่าการอ่านเป็นหัวใจของกิจกรรมทั้งหลายในการเรียนของนักเรียน การสอนอ่านในระดับประถมศึกษาชั้นนั้น นอกจากครูจะสอนให้เด็กอ่านได้แล้ว เด็กจะต้องเข้าใจความหมายของคำที่อ่านด้วย จับใจความในการอ่าน รู้จักลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจึงถือว่าเด็กมีความเข้าใจในการอ่านและอ่านได้ (จรัสศรี กิจบัญญัติอนันต์. 2532 : 2 ; อ้างอิงจาก Tinker. 1898 : 415) ดังที่สนม ครุฑเมือง (2528 : 157) กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะที่มีประโยชน์โดยตรง โดยเฉพาะนักเรียน นิสิต นักศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าจากตำราเป็นส่วนใหญ่และต้องใช้อ่านเป็นประจำ ผู้อ่านหนังสือย่อมได้เปรียบเพราะสามารถเข้าใจเรื่องราวและความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียน ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของประเทิน มหาจันทร์ (2530 : 3) ที่กล่าวว่า การอ่านเป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะนำไปสู่ความสดชื่นและความสำเร็จในชีวิตตามจุดหมายต่างกัน และนอกจากนี้ บัณฑิต พงกษะวัน (2533 : 1) กล่าวว่า หัวใจการเรียนรู้ภาษาอยู่ที่การอ่านเพราะการเรียนรู้ภาษาจะสมบูรณ์สามารถใช้ภาษาได้ดีเยี่ยม มนุษย์ปุถุชนก็ต้องอ่านเป็น อ่านได้ แล้วจึงจะเรียนรู้เรื่องการเขียนที่มั่นคงต่อไป

ความเข้าใจนับเป็นสิ่งสำคัญในการอ่าน ทิงเคอร์ (Tinker. 1956 : 335) ได้กล่าวไว้ว่า ความเข้าใจเป็นจุดหมายปลายทางของการอ่านทุกชนิด สนิท ดังทวี (2526 : 104) กล่าวว่า "ผู้ที่อ่านได้รวดเร็วและสามารถจับใจความจากข้อความหรือเรื่องราวที่อ่านได้นั้น ย่อมให้คุณประโยชน์อย่างยิ่งในการแสวงหาความรู้ในเวลาจำกัด โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน จึงจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนเป็นพิเศษ"

ปัจจุบันปัญหาที่สำคัญในการอ่านก็คือ นักเรียนขาดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน จับใจความสำคัญของเนื้อเรื่องไม่ได้ จดจำสิ่งที่เรียนหรืออ่านไปแล้วไม่ได้ ในการเรียนวิชาต่าง ๆ นักเรียนต้องอ่านเนื้อหา คำสั่ง และโจทย์ ปัญหาจากหนังสือ แบบเรียน แบบฝึกหัด ตำราต่าง ๆ ถ้าไม่เข้าใจจะทำให้การเรียนไม่ได้ผล ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ทั้งในส่วนตัวผู้เรียนเอง และประเทศชาติ ปัญหาสำคัญในการสอนอ่านที่พบก็คือ นักเรียนขาดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน หรือเข้าใจได้ช้า จับใจความของเรื่องไม่ได้ ดีความไม่เป็น ซึ่งจะเป็นปัญหาในการตีโจทย์เลข และวิชาอื่นต่อไป (สมชัย วุฒิปรีชา. 2531 : 10) และในโรงเรียนของผู้ทำวิจัยก็ประสบปัญหาในด้านความเข้าใจในการอ่านจากสถิตินักเรียนระดับชั้นต่าง ๆ ดังตาราง 1

ตาราง 1 โรงเรียนอัสสัมชัญสาโรง คณะแผนกเฉลี่ยวิชาภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2543

แบบทดสอบ ระดับชั้น	ป. 1	ป. 2	ป. 3	ป. 4	ป. 5	ป. 6
คะแนนเต็ม	100	100	100	100	100	100
คะแนนภาษาไทยเฉลี่ย ร้อยละของนักเรียนทั้งระดับ	66	68	62	63.42	66	69
หลักการใช้ภาษาไทย	38	39	35	38	39	38
ความเข้าใจในการอ่าน	28	29	27	25.42	27	31

ที่มา : หน่วยงานวัดผล - วิจัย โรงเรียนอัสสัมชัญ สาโรง.

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาของการอ่านวิชาภาษาไทย ซึ่งพบว่านักเรียนส่วนใหญ่แล้วสรุปใจความ ข้อคิด ของเรื่องที่อ่านไม่ได้ ทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จในการอ่าน (สุวณัฐ ใบกุหลาบ. 2535 : 5) และการอ่านในระดับประถมศึกษาครูมักสอนให้นักเรียนประสมตัวได้ สะกดถูกออกเสียงถูกต้องมากกว่าการเข้าใจความหมายของเรื่อง (วัลภา ศศิวิมล. 2530 : 15)

ส่วนใหญ่จะให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน จึงทำให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงได้แต่อ่านจับใจความ ซึ่งนำไปสู่ความเข้าใจในการอ่านยังไม่ได้เท่าที่ควร (จิราพร ทรายศ. 2534 : 2 – 3)

ในการสอนอ่านและเขียนภาษาไทยในปัจจุบัน พบว่า ครูส่วนใหญ่โดยเฉพาะครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมานาน มักใช้วิธีสอนที่ซ้ำซากและไม่ใช้เทคนิคในการสอนแบบต่าง ๆ ซึ่งทำให้นักเรียนขาดความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียน สอนโดยเน้นเนื้อหามากกว่าการฝึกทักษะ การสอนไม่บูรณาการกับชีวิตจริงและสภาพปัจจุบัน ซึ่งครูส่วนใหญ่ยังไม่ได้จัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อฝึกกระบวนการอ่านแก่ผู้เรียน ส่วนใหญ่จะให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน จึงทำให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงได้แต่อ่านจับใจความซึ่งจะนำไปสู่ความเข้าใจในการอ่านยังทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร จากการประเมินด้านความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ปีการศึกษาที่ผ่านมา ระดับชั้นที่ผู้วิจัยสอนอยู่จะเห็นว่าผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนด้านความเข้าใจในการอ่านอยู่ในเกณฑ์ที่ยังต่ำอยู่ จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะค้นหาวิธีสอนอ่านที่จะช่วยทำให้นักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลสูงขึ้น ซึ่งจากการวิจัยของ เกษม บำรุงเวช (2530 : 253 – 285) พบว่า วิธีสอนด้วยวิธีอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ด็อกห์ (MIA) ทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจดีขึ้น

การสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ด็อกห์ (MIA) (Murdoch Integrated Approach) เป็นนวัตกรรมการสอนแนวใหม่ที่เมอร์ด็อกห์ (Murdoch) ได้สอนไว้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่เน้นให้นักเรียนคิดแก้ปัญหาและดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองตามกระบวนการ (Process) ที่ครูได้เตรียมไว้บางครั้ง ครูผู้สอนยังต้องมีหน้าที่เป็นผู้ร่วมกิจกรรมด้วย เช่น คอยให้คำปรึกษากับผู้เรียนเมื่อผู้เรียนมีปัญหา ดังนั้นบทบาทของครูผู้สอนจึงเปลี่ยนไปไม่ใช่เป็นผู้สอนเพียงอย่างเดียว แต่จะเป็นผู้คอยอำนวยความสะดวก (Facilitator) ให้แก่ผู้เรียนสอดคล้องกับแนวคิดของ เชอริเออร์ (Cheerier) ที่ว่า การสอนทักษะทางภาษานั้นไม่ควรสอนเหมือนทักษะอื่น ๆ คือ ครูผู้สอนทักษะทางภาษาไม่ควรช่วยเหลือนักเรียนมากเกินไป แนวทางที่ถูกคือ ครูผู้สอนควรใช้วิธีการที่เหมาะสมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและสามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง (Cheerier. 1973 : 24)

นอกจากนั้นจุดเด่นของการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ด็อกห์ (MIA) อีกอย่างหนึ่งก็คือกิจกรรมที่จัดในแต่ละคาบนั้นจะผสมผสาน (Integrated) ทักษะต่าง ๆ ทางภาษาในหลาย ๆ

รูปแบบเข้าด้วยกัน ทำให้ลดปัญหาการเบื่อหน่ายของผู้เรียนไปได้มาก เช่น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมกันอภิปราย (Discussion) ก่อนการอ่าน และเมื่อผ่านทักษะการอ่านแล้วก็จะลงไปสู่ทักษะการเขียน หากพิจารณาอย่างละเอียดแล้วจะพบว่า การสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) นี้จะให้ความสำคัญต่อทักษะการเขียนควบคู่ไปกับทักษะการอ่าน เกือบตลอดเวลา กิจกรรมเกือบทั้งหมดต้องใช้ความสามารถในการเขียนของผู้เรียนเป็นอย่างมาก และเมื่อได้ศึกษาจากงานวิจัยจะพบว่า ทั้งทักษะการอ่านและทักษะการเขียนนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างมาก ทักษะการเขียนจะช่วยทำให้ผู้เรียนอ่านได้เข้าใจมากขึ้น (Johnson, 1986 : 13) และการอ่านที่ดีจะส่งผลให้ทักษะการเขียนดีขึ้นด้วยเช่นเดียวกัน หากทักษะการเขียนได้รับการพัฒนาขึ้นทักษะการอ่านก็จะพัฒนาตามไปด้วย เพราะทั้งการอ่านและการเขียนต่างก็ส่งเสริมซึ่งกันและกัน (Hulett, 1986 : 847 – A) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) มาทดลองสอนดูเพราะการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) นี้เป็นกระบวนการและการจัดกิจกรรมที่แตกต่างจากแนวการสอนตามคู่มือครูอย่างเห็นได้ชัด การสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์อาจจะเป็นการสอนวิธีหนึ่งที่สามารถแก้ปัญหาในด้านประสิทธิภาพในการอ่านของนักเรียนได้ ถ้าทักษะการอ่านและทักษะการเขียนมีความสัมพันธ์กันและส่งเสริมซึ่งกันและกันจริง รวมทั้งอาจจะช่วยแก้ปัญหาความน่าเบื่อหน่ายในการเรียนการอ่านได้ด้วย เพราะนอกจากผู้เรียนจะต้องดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองแล้ว การเรียนการอ่านด้วยวิธีนี้ผู้เรียนจะต้องใช้ความสามารถในการสื่อความหมาย (Communicative) ตลอดเวลา และในส่วนของเนื้อเรื่อง (Content) ที่จะให้ผู้เรียนอ่านนั้นก็จะมีคำถามย่อย ๆ ให้ผู้เรียนเขียนคำตอบสั้น ๆ อีกด้วย นับเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดจิตสำนึก (Conscious) ตลอดจนเวลาที่อ่านจึงเชื่อว่าน่าจะแก้ปัญหาความน่าเบื่อหน่ายในการเรียนแบบเดิมได้ ผู้วิจัยจึงได้นำเอาการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) (Murdoch Integrated Approach) มาทดลองสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยเปรียบเทียบกับวิธีสอนอ่านตามคู่มือครู โดยมุ่งที่จะศึกษาเปรียบเทียบว่า วิธีสอนใดจะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความสนใจในการเรียนภาษาไทย ได้ดีกว่ากันเพื่อเป็นแนวทางสำหรับครู ในการปรับปรุงการสอนอ่านของนักเรียนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) และนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูหลังการทดลอง
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) และนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูหลังการทดลอง
3. เพื่อศึกษาความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) และนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูหลังการทดลอง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ในเรื่องการสอนอ่านเพราะจะทำให้ครูผู้สอนภาษาไทยได้แนววิธีการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญ สำโรง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 7 ห้องเรียน รวมทั้งหมด 350 คน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ามีความเหมาะสมที่จะนำมาทดลองในงานวิจัยครั้งนี้ เนื่องจาก

1.1 การจัดชั้นเรียนแต่ละห้อง จัดในลักษณะคละกันระหว่างเด็กเก่ง เด็กปานกลาง และเด็กอ่อน โดยดูจากคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 คะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาไทย ปีการศึกษา 2543 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ห้องเรียน	1	2	3	4	5	6	7
คะแนนเฉลี่ย	79	79	79	77	80	75	75

ที่มา : หน่วยงานวัดผล – วิจัย โรงเรียนอัสสัมชัญ ลำโพง.

1.2 เพื่อความสะดวกในการทำงานของผู้วิจัยซึ่งจะทำให้ไม่กระทบกระเทือนในเวลาสอนในโรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญ ลำโพง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 2 ห้องเรียน จากจำนวนห้องเรียน ทั้งหมด 7 ห้องเรียน โดยการใช้การสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีจับสลาก แล้วนำ 2 ห้องนี้มาจับสลากอีกครั้งเพื่อใช้เป็นกลุ่มควบคุม 1 ห้อง และกลุ่มทดลอง 1 ห้อง ห้องละ 50 คน

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

การทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 ใช้เวลาในการดำเนินการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คาบ คาบละ 50 นาที สอนวันละ 1 คาบ สัปดาห์ละ 5 วัน เป็นเวลา 4 สัปดาห์ทั้งสองกลุ่ม

4. เนื้อหาในการศึกษาค้นคว้า

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นเนื้อหาจากหนังสือแบบเรียนภาษาไทยชุด พื้นฐานภาษา เล่ม 1 ในเรื่องต่อไปนี้

- 4.1 บึงนกน้ำ
- 4.2 อยู่กันอย่างไรให้เป็นสุข
- 4.3 รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

5. ตัวแปรที่ศึกษา

5.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

5.1.1 การสอนอ่านตามคู่มือครู

5.1.2 การสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ด็อกห์ (MIA)

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

5.2.1 ความเข้าใจในการอ่าน

5.2.2 ความสามารถในการเขียน

5.2.3 ความสนใจในการเรียนภาษาไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ความเข้าใจในการอ่าน** หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการอ่านจับใจความสำคัญ สามารถบอกรายละเอียด แปลความ ตีความ ขยายความ และสรุปความจากเรื่อง ที่อ่านได้ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว

2. **ความสามารถในการเขียน** หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการใช้ ภาษา การสะกดคำ การใช้คำศัพท์ และการเขียนตอบคำถามที่เป็นสำนวนภาษาของตนเองได้ อย่างถูกต้องตามหลักภาษาไทย ซึ่งวัดจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนของ นักเรียนและได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว

3. **ความสนใจในการเรียนภาษาไทย** หมายถึง การเอาใจใส่ กระตือรือร้นในการ เรียนภาษาไทย และการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในชั่วโมงภาษาไทย ซึ่งวัดจากแบบทดสอบ วัดความสนใจในการเรียนภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ เชี่ยวชาญแล้ว

4. **การสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ด็อกห์ (MIA)** หมายถึง การสอนอ่านที่ ผู้สอนใช้กิจกรรมและกระบวนการสอนอ่านตามแนวคิดของ ยอร์จ เอส เมอดอกซ์ (George S. Murdoch) ซึ่งเน้นการจัดกิจกรรมในแต่ละคาบในลักษณะผสมผสานทักษะต่าง ๆ ทางภาษาไว้

หลาย ๆ รูปแบบเข้าด้วยกัน เพื่อให้ให้นักเรียนฝึกคิดแก้ปัญหาและดำเนินกิจกรรมด้วยตนเอง ตามกระบวนการวิธีที่ครูเตรียมไว้ โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางโดยมีลำดับขั้นการสอน ดังต่อไปนี้

4.1 ขั้นตั้งคำถามนำก่อนการอ่าน ครูกระตุ้นผู้เรียน โดยตั้งคำถามเกี่ยวกับ เนื้อเรื่อง หลังจากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็น คำถามหรือหัวเรื่องนั้น ๆ เพื่อเป็นการรวบรวมความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

4.2 ขั้นรู้จักคำศัพท์ ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันค้นหาความหมายของคำศัพท์ ในบัตรงาน คำศัพท์ จากพจนานุกรม ด้วยตัวของผู้เรียนเอง

4.3 ขั้นให้เนื้อเรื่อง ครูแจกเนื้อเรื่องซึ่งประกอบด้วยคำถามย่อย ๆ แทรกเข้าไป ในเนื้อหาเพื่อฝึกให้ผู้เรียนคิดและวิเคราะห์เนื้อหา สมาชิกทุกคนในกลุ่มพยายามช่วยเหลือซึ่งกัน และกันทำความเข้าใจเนื้อเรื่องไปด้วยกันตลอด ครูทำหน้าที่ผู้ช่วยอำนวยความสะดวกให้คำแนะนำ ในบางครั้งในกรณีที่นักเรียนมีปัญหา

4.4 ขั้นทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง ครูผู้สอนจะแจกแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งเป็นแบบฝึกหัดประเภทเติมข้อความให้สมบูรณ์ โดยให้แต่ละกลุ่มช่วยกันทำ

4.5 ขั้นการถ่ายโอนข้อมูล ครูผู้สอนจะแจกแบบฝึกหัดใหม่ซึ่งเป็นแบบฝึกหัด ในรูปตาราง แผนภูมิ กราฟ หรืออย่างใดอย่างหนึ่งตามความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ผู้เรียนแต่ละกลุ่มต้องพยายามนำข้อมูลที่อ่านได้จากเนื้อเรื่องมาเติมแบบฝึกหัดนั้นให้สมบูรณ์

4.6 ขั้นทำแบบฝึกหัดตัดต่อชิ้นส่วนประโยคและเรียงโครงสร้างอนุเจต ผู้เรียนแต่ละกลุ่มต้องช่วยกันต่อชิ้นส่วนประโยคเหล่านั้นให้อยู่ในรูปของอนุเจตที่ถูกต้องให้ได้ใจความ สมบูรณ์ต่อเนื่อง

4.7 ขั้นเฉลยและแก้ไข แบบฝึกหัดประกอบการอ่าน การประเมินผลการเรียนนั้น ส่วนใหญ่ก็ทำกันอยู่แล้วเกือบทุกขั้นตอน แต่ในขั้นตอนนี้เป็นการประเมินผลงานส่วนรวบอีกครั้งหนึ่ง และให้การแก้ไขเกี่ยวกับเรื่องของภาษาเพื่อให้เป็นบรรทัดฐานที่ดีแก่เด็กต่อไป

5. การสอนอ่านตามคู่มือ หมายถึง การสอนตามแผนการสอนในคู่มือครู ชุดพื้นฐาน ภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เล่ม 1 ตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

5.1 การเตรียมการอ่าน โดยสนทนาเกี่ยวกับชื่อเรื่อง และแนวคิดของเรื่องหรือรูปภาพในหนังสือแล้วสนทนาเกี่ยวกับภาพ

5.2 อ่านคำยากในบทเรียน โดยครูสำรวจบทเรียนว่า คำศัพท์ในบทเรียนมีคำใดบ้างเป็นคำยากโดยใช้ประสบการณ์ของผู้สอนเป็นเครื่องตัดสินว่า คำใดนักเรียนยังอ่านไม่ได้ไม่เข้าใจความหมาย ผู้สอนนำคำเหล่านั้นทำเป็นใบงานหรือบัตรคำให้นักเรียนฝึกอ่าน

5.3 ตั้งจุดประสงค์การอ่าน และบอกแนวทางการเรียนโดยครูบอกแนวทางการเรียนแก่นักเรียนว่าจะทำกิจกรรมอะไรบ้าง และมีจุดประสงค์อย่างไร เช่น อ่านบทเรียนแล้วให้นักเรียนหาคำตอบ หาใจความสำคัญ ทารายละเอียดหรือเพื่อสรุปความ แล้วจะอภิปราย หรือตอบลงในสมุด

5.4 การอ่านออกเสียง โดยครูสาธิตการอ่านให้นักเรียนฟัง นักเรียนดูหนังสือและสังเกตการอ่าน การเว้นวรรคตอน การใช้น้ำเสียงในการอ่าน ในการสาธิตครูจะใช้ตอนใดตอนหนึ่งอ่านให้นักเรียนฟัง เสร็จแล้วให้นักเรียนฝึกอ่านกับครูหรือกับเพื่อนแล้วช่วยกันแก้ไขหลังกิจกรรมอ่านออกเสียงแล้วฝึกคิด เขียน และนำคำแต่งประโยคหรือวาดภาพประกอบหรือฝึกอ่านบทสนทนา อ่านข่าว และอ่านบทความ

5.5 กิจกรรมพัฒนาทักษะทางภาษา โดยครูทำกิจกรรมตามความเหมาะสม เช่น อภิปรายข้อคิดเกี่ยวกับบทเรียน การแสดงบทบาทสมมติ กิจกรรมฝึกใช้พจนานุกรม เกมทางภาษา การเล่นเกมปริศนาคำทาย และร้องเพลงเกี่ยวกับบทเรียน

5.6 การอ่านบทร้อยกรอง และบทอ่านเสริมบทเรียน โดยครูอ่านทำนองเสนาะตามลักษณะของคำประพันธ์ให้นักเรียนฟัง แล้วนักเรียนฝึกอ่านเป็นทำนองเสนาะ และทำกิจกรรมหลังฝึกอ่าน เช่น คัด เขียนคำคล้องจอง อภิปรายข้อคิด

5.7 การสอนซ่อมเสริม เมื่อครูพบว่านักเรียนคนใดมีข้อบกพร่องในการเรียน ครูจึงจัดสอนซ่อมเสริมและแก้ไข ดังนี้

- หาสาเหตุของข้อบกพร่อง

- จัดโครงการสอนซ่อมเสริมโดยรวมเด็กที่มีข้อบกพร่องเหมือนกันเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ใช้เวลาสอนทั้งในและนอกเวลาเรียน โดยใช้เวลานั้น ๆ ครูเตรียมสื่อและกิจกรรม เช่น บัตรคำ บัตรงาน เกมและกิจกรรมการเรียนรู้ แล้วครูอธิบายวิธีการทำกิจกรรมและให้นักเรียนลงมือทำกิจกรรมด้วยตนเอง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำเนินการวิจัย โดยแยกกล่าวตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
 - ความหมายของการอ่าน
 - ความสำคัญของการอ่าน
 - จุดมุ่งหมายของการอ่าน
 - ประเภทของการอ่าน
 - กระบวนการอ่าน
 - ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน
 - แนวทางในการนำทฤษฎีประสบการณ์เดิมมาปฏิบัติในการสอนอ่าน
 - จิตวิทยาการอ่าน
 - การประเมินผลการอ่าน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน
 - ความหมายและความสำคัญด้านความเข้าใจในการอ่าน
 - ลักษณะของความเข้าใจในการอ่าน
 - องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน
 - ระดับความเข้าใจในการอ่าน
 - เกณฑ์การจัดระดับความเข้าใจในการอ่าน
 - การประเมินผลความเข้าใจในการอ่าน
 - งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียน
 - ความหมายของการเขียน
 - ความสามารถทางการเขียน
 - องค์ประกอบของการเขียน
 - ข้อเสนอแนะบางประการเกี่ยวกับหลักการสอนเขียน
 - การวัดความสามารถทางการเขียน

- ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับการเขียน
- เทคนิคการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียน
- 4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ
 - ความหมายและลักษณะของความสนใจ
 - องค์ประกอบของความสนใจ
 - การสร้างความสนใจ
 - การวัดความสนใจ
 - งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ
- 5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA)
 - ความเป็นมาของวิธีสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA)
 - จิตวิทยาเกี่ยวกับภาษาและการคิดที่สัมพันธ์กับการสอนอ่านวิธีแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA)
 - ความหมายของการคิด
 - การคิดกับการเรียนรู้
 - องค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้
 - วิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA)
 - งานวิจัยการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA)

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

1.1 ความหมายของการอ่าน

นักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางด้านการอ่านทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ให้ความหมายและอธิบายความหมายของการอ่านไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

ประเทิน มหาพันธ์ (2530 : 13) ให้ความหมายของการอ่านว่า เป็นกระบวนการในการแปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่มีการจดบันทึกไว้ การอ่านที่แท้จริงผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่าน ซึ่งจะต้องอาศัยประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐานด้วย

บันลือ พฤกษ์วัน (2532 : 2) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ ดังนี้

1. การอ่านเป็นการแปลสัญลักษณ์ออกมาเป็นคำพูดโดยการผสมเสียงเพื่อใช้ในการออกเสียงให้ตรงกับคำพูด การอ่านแบบนี้มุ่งให้สะกดตัวผสมคำอ่านเป็นคำ ๆ ไม่สามารถใช้สื่อความโดยการฟังได้ทันที เป็นการอ่านเพื่อการอ่านออก มุ่งให้อ่านหนังสือได้แตกฉานเท่านั้น

2. การอ่านเป็นการใช้ความสามารถในการผสมผสานของตัวอักษร ออกเสียง เป็นคำหรือประโยค ทำให้เข้าใจความหมายในการสื่อความโดยการอ่านหรือฟังผู้อื่นอ่านแล้ว รู้เรื่องเราเรียกว่า อ่านได้ ซึ่งมุ่งให้อ่านแล้วรู้เรื่องของสิ่งที่อ่าน

3. การอ่านเป็นการสื่อความหมายที่จะถ่ายทอดความจริง ความรู้จากผู้อ่าน (ผู้สื่อ) ถึงผู้ฟัง การอ่านลักษณะนี้เรียกว่า อ่านเป็น ผู้อื่นยอมเข้าใจถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียน โดยอ่านแล้วสามารถประเมินผลของสิ่งที่อ่านด้วย

4. การอ่านเป็นการพัฒนาความคิด โดยที่ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถหลาย ๆ ด้าน เช่น ใช้การสังเกตจำรูปคำ ใช้สติปัญญา และประสบการณ์เดิมในการแปลความหรือถอดความให้เกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดี โดยวิธีอ่านแบบนี้จะต้องดำเนินการเป็นขั้นตอน และต่อเนื่อง (กระบวนการ) อาจต้องใช้ความหมายของการอ่านจากข้อ 1, 2 และ 3 (หรือไม่ จำเป็นต้องครบทั้ง 3 ความหมายก็ได้) แล้วสามารถเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านแล้วนำผลของสิ่งที่ได้จากการอ่านมาเป็นแนวปฏิบัติได้ เราเรียกว่าอ่านเป็น

กู๊ดแมน (Goodman. 1970 : 5, 9 , 11) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อนเพราะผู้อ่านต้องพยายามสร้างความหมายขึ้นจากตัวอักษร การอ่านเป็นกระบวนการที่ต้องคิดอยู่ตลอดเวลา ผู้อ่านจะต้องอาศัยการสังเกตจากสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในข้อความ เพื่อให้เป็นเครื่องมือช่วยในการให้ความหมายที่เหมาะสมที่สุดจากข้อความเหล่านั้น

ริลีย์ (Riley. 1975 : 198 – 200) กล่าวว่า การอ่านคือเครื่องมือพื้นฐานในการเรียนรู้ระดับสูง การที่นักเรียนจะเรียนวิชาต่าง ๆ ให้ทันและให้ได้ดั่งนั้น นักเรียนจะต้องมีทักษะในการอ่านเป็นอย่างดี สามารถปรับระบบการอ่านให้ทันบทเรียน และวัสดุที่ใช้ประกอบการเรียนมีจำนวนมากด้วยนั่นคือ นักเรียนต้องมีความสามารถในการเลือกความคิดและหลักการสำคัญ ๆ จากเรื่องที่อ่านได้ และสามารถลำดับเหตุการณ์ได้แย่ง และให้เหตุผลต่าง ๆ ไปอีกด้วย

เดอซองค์ (Dechant. 1982 : 5) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการสื่อสารระหว่างผู้อ่านกับความคิดที่ได้จากการอ่าน ซึ่งรวมถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน ผู้เขียนจะมีบทบาทในการถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นตัวอักษร ถ้าไม่มีผู้อ่านการเขียนก็ไร้ความหมาย ดังนั้น เขาจึงสรุปคำจำกัดความของการอ่านว่าเป็นปฏิสัมพันธ์ในการถอดรหัสความหมายของคำจากผู้เขียนให้เข้าถึงจิตใจของผู้อ่านได้

จากความหมายของการอ่านที่กล่าวมาแล้ว พอสรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการ แปลความหมายจากสัญลักษณ์ โดยกระบวนการทางสมองแล้วแปลความหมายและเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ซึ่งใช้ในการสื่อสารระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน โดยใช้ประสบการณ์เดิมในการตีความและขยายความ และสิ่งสำคัญคือผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายของเนื้อเรื่องที่อ่าน

1.2 ความสำคัญของการอ่าน

ทวีป อภิลิทธิ (2526 : 53 – 54) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่าน การอ่านเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จะช่วยเสริมสร้างประสบการณ์จำลองเพิ่มเติมให้กับผู้อ่านยิ่งขึ้น จากข้อเท็จจริงนั้นพบว่า ตลอดช่วงชีวิตของเราและประสบการณ์ที่เกิดขึ้นโดยตรงกับตัวบุคคลอาจมีไม่มากนัก ผู้ใดอ่านมากผู้นั้นย่อมมีความรู้มาก และประสบการณ์กว้างไกล เกิดความคิดที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ และสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ที่ดีกว่าเดิมเพิ่มขึ้น

สุธีพร ปาละดี (2531 : 20) กล่าวว่า การอ่านมีความจำเป็นต่อชีวิตมนุษย์ ในการติดต่อสื่อสารทำความเข้าใจ และแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ดังนั้น การสอนอ่านจึงเป็นทักษะที่สำคัญที่ครูผู้สอนจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

คลิฟฟอร์ด (Clifford. 1966) ได้กล่าวถึงประโยชน์การอ่านไว้ ดังนี้

1. ช่วยสร้างความพึงพอใจให้แก่ชีวิต
2. ช่วยในการพบปะสังสรรค์
3. พาผู้อ่านท่องเที่ยวไปในสถานที่ต่าง ๆ ที่ไม่สามารถไปได้ด้วยตัวเอง
4. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
5. ทำให้เกิดความสนใจใหม่ ๆ ขึ้นมา
6. ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
7. ได้รู้เรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้เขียนได้บันทึกไว้
8. ช่วยในการแก้ปัญหาสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และส่วนตัว
9. ให้ความรู้และทักษะเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพการงาน
10. พัฒนาคุณค่าทางจริยธรรมและช่วยให้ผู้อ่านเกิดความมั่นใจในตัวเอง

จะเห็นได้ว่าการอ่านมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบัน เพราะนอกจากจะอ่านเพื่อความเพลิดเพลินแล้ว การอ่านยังเป็นการแสวงหาความรู้เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ ทั้งยังเพิ่มพูนสติปัญญาของตน บุคคลที่มีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านอย่างแท้จริงย่อมสามารถนำความรู้ ความคิดไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่ตนเอง และสังคมได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการอ่านและรักการอ่านมากขึ้น

1.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน

จินตนา ไบกาชยี่ (2520 : 2 - 7) ได้เสนอว่า การอ่านของเด็กระดับประถมศึกษาควรมีจุดมุ่งหมายสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ให้อ่านได้ หมายถึง การพัฒนาทักษะการอ่านของเด็กตั้งแต่เริ่มต้นการอ่าน พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ อ่านคำ กลุ่มคำที่คุ้นเคยและไม่คุ้นเคย
2. อ่านเพื่อใช้เป็นเครื่องมือหาความรู้ หมายถึง ความสามารถในการอ่านที่นักเรียนเอาไปใช้ในการหาความรู้อื่น ๆ
3. อ่านเพื่อความสนุกสนานบันเทิงใจ หมายถึง นักเรียนรู้จักใช้การอ่านเพื่อความบันเทิงสนุกสนานเป็นการพักผ่อนหย่อนใจอย่างหนึ่ง

ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง. 2533) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการอ่านในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ดังนี้

1. เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการอ่าน
2. มีทักษะในการอ่านในใจ
3. อ่านออกเสียงได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว รวดเร็ว
4. สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกจากเรื่องราวที่อ่านได้
5. อ่านจับใจความสำคัญได้
6. มีความคิดเชิงวิจารณ์เนื้อเรื่องที่อ่านได้
7. วิเคราะห์ใจความสำคัญในเรื่องที่อ่านได้
8. ปฏิบัติตนจนเป็นนิสัยที่ดีในการอ่านหนังสือ
9. ใช้พจนานุกรม การเลือกการใช้ การเก็บรักษาหนังสือและการใช้ห้องสมุดในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมและหาความเพลิดเพลินในยามว่าง
10. มีนิสัยรักการอ่าน

ในทำนองเดียวกัน มิลเลอร์ (Miller. 1972 : 15) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ 6 ประการ คือ

1. อ่านเพื่อจับใจความคร่าว ๆ
2. อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
3. อ่านเพื่อสำรวจรายละเอียดและจับใจความสำคัญทั่วไป
4. อ่านเพื่อความเข้าใจอย่างถ่องแท้
5. อ่านเพื่อวิจารณ์ตามข้อความที่อ่าน
6. อ่านเพื่อการวิเคราะห์ข้อความหรือแนวความคิดในเรื่องที่อ่าน

จะเห็นได้ว่าการอ่านหนังสือของแต่ละคนมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันออกไป เช่น ส่วนใหญ่จะอ่านเพื่อเพิ่มพูนความรู้ใหม่กับตัวเอง เพื่อความบันเทิงใจ หรือสนองความอยากรู้อยากเห็น และคุณประโยชน์ต่าง ๆ มากมายดังที่กล่าวมาแล้ว ซึ่งยอมรับโดยทั่วไปว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ ดังนั้น เราต้องอ่านเพื่อจุดมุ่งหมายเหล่านี้เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาตนให้มีคุณค่าต่อสังคม

1.4 ประเภทของการอ่าน

ในการอ่านเราแยกประเภทของการอ่านได้ 2 ประเภท คือ (วาสนา เกตุภาค. 2521 : 1 – 2)

1. การอ่านออกเสียง คือ การว่าตามตัวหนังสือ พิมพ์ให้ผู้อื่นฟัง ผู้อ่านจะต้องอ่านได้ชัดเจนถูกต้องตามหลักภาษาและความนิยม
2. การอ่านในใจ คือ การทำความเข้าใจกับตัวอักษรเป็นการอ่านเพื่อตัวผู้อ่านเอง ซึ่งจะได้รับประโยชน์มากมายเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถของตัวผู้อ่านแต่ละคน

ในทำนองเดียวกัน วิจิตรวาทกิจ และพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ (2522 : 135) ก็ได้แบ่งประเภทของการอ่านไว้ 2 ชนิด คือ

1. อ่านในใจ เป็นการอ่านเพื่อขวนขวายหาความรู้และความเพลิดเพลินให้แก่ตนเอง การอ่านประเภทนี้มุ่งฝึกอัตราเร็วและจับใจความสำคัญ ซึ่งเป็นการอ่านที่นับวันแต่จะมีความสำคัญเพิ่มขึ้น การอ่านประเภทนี้ไม่เพียงแต่อ่านได้ออกเท่านั้น แต่จะต้องมีความสามารถในการสรุปความ แปลความ ขยายความ วิเคราะห์คำ วิเคราะห์ความหรือเนื้อหาและวิจารณ์เรื่องได้

2. การอ่านออกเสียง ได้แก่

- 2.1 อ่านออกเสียงแบบร้อยแก้ว เพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นรู้เรื่องและเข้าใจ
- 2.2 อ่านออกเสียงร้อยกรองประเภทต่าง ๆ เพื่อความไพเราะให้ผู้ฟังความซาบซึ้ง

จากประเภทของการอ่านตามที่นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวมานี้ พอจะสรุปได้ว่าการอ่านมี 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ อ่านออกเสียงและอ่านในใจ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านประเภทใด ผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจในสิ่งที่อ่านคือสามารถตีความ แปลความ และขยายความได้จึงจะเกิดประโยชน์

1.5 กระบวนการอ่าน

ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล (2526 : 529 – 532) กล่าวว่า การอ่านมีกระบวนการดังนี้

ขั้นแรก การรู้จักคำ กระบวนการอ่านเกิดขึ้นเมื่อผู้อ่านรับรู้ความหมายของถ้อยคำ ภาษาที่เรียน ถ่ายทอดด้วยตัวอักษรได้เข้าใจตรงกัน ตามปกติเราไม่ได้อ่านคำ ๆ เดียว แต่อ่านเป็นวลี ประโยค ข้อความหรือเรื่องราว ดังนั้น เมื่ออ่านข้อความที่ยาวขึ้น หากรู้คำมากเท่าใด ก็ยิ่งเข้าใจเรื่องราวมากขึ้นเท่านั้น ถึงแม้จะมีคำบางคำที่ไม่รู้จักมาก่อน คำที่รู้จักก็อาจจะช่วยให้เข้าใจความหมายของคำใหม่ได้

ขั้นที่สอง การเข้าใจความหมายของสาร สารคือความหมายที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อ ในการอ่านแต่ละคนจะเข้าใจความหมายไม่ตรงกันทีเดียว คำเดียวกันอาจมีความหมายเพี้ยนย่ย เดียวหรือหลายนัยสำหรับแต่ละคน การเข้าใจสารของแต่ละคนขึ้นอยู่กับการศึกษา ซึ่งแตกต่างกันหรือคล้ายคลึงกัน แล้วแต่ความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับคำ ประเภทหรือข้อความนั้น ๆ บริบทก็มีส่วนช่วยให้เข้าใจสารได้ตรงหรือใกล้เคียงกับเจตนาของผู้เขียน ผู้อ่านจะต้องฝึกฝนการตีความจนสามารถจับความรู้สึก อารมณ์ และความคิด ตลอดจนเจตนาของผู้เขียนได้

ขั้นที่สาม การมีปฏิกิริยาต่อสาร ตามปกติเมื่อเราอ่านสิ่งใด เราย่อม “คิด” คล้อยตามหรือคัดค้านแยกแยะข้อมูลและเปรียบเทียบความคิดต่าง ๆ ว่าส่วนใดเหมาะสมหรือตรงกับความหมายที่แท้จริงของเรื่องที่อ่าน ดังนั้น ปฏิกิริยาต่อสารจึงมีทั้งอารมณ์และความคิด ผู้อ่านจะเป็นผู้พิจารณาตัดสินสารนั้นได้ โดยใช้ประสบการณ์ชีวิตร่วมกับความรู้ความเข้าใจได้ เมื่อไม่เข้าใจก็ตัดสินไม่ได้ว่าตอนใดสำคัญ ตอนใดเป็นความจริง ตอนใดเป็นความคิด จึงไม่สามารถสรุปความคิดและแก้ปัญหาใด ๆ ได้

ขั้นที่สี่ การรวบรวมความคิด เมื่อผู้อ่านผ่านกระบวนการคิดจากขั้นแรกถึงขั้นที่สามแล้วจนถึงขั้นที่สี่ เป็นขั้นตัดสินใจว่าอ่านแล้วเข้าใจเพียงใด เพราะความเข้าใจจะวัดได้โดยผู้อ่านสามารถสรุปความ รวบรวมความรู้ ความคิดจากสิ่งที่อ่านมาประสมประสานกับความรู้เดิม ผู้อ่านจะเปรียบเทียบสิ่งเก่ากับสิ่งใหม่แล้วเลือกรับเฉพาะสิ่งที่ได้ความรู้ความคิดที่ประสานกันขึ้นนี้ จะทำให้เกิดความเข้าใจใหม่ ๆ ขึ้น ทำให้ความรู้ความคิดเดิมได้รับการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรืออาจเพิ่มพูนขึ้น ผู้อ่านจะเริ่มสนใจอะไรใหม่ ๆ มีความคิดใหม่ ๆ เกิดขึ้น แต่ถ้ารวบรวมความคิดแล้วผู้อ่านยังไม่เข้าใจสิ่งที่อ่านอยู่ ก็แสดงว่าผู้อ่านยังขาดพื้นฐานข้อที่สองและสามอยู่ จำเป็นต้องพัฒนาทักษะพื้นฐานการอ่านให้มีมากขึ้น

เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (2528 : 8) กล่าวว่า หลักการอ่านเกี่ยวข้องกับกระบวนการ อยู่ 2 กระบวนการ คือ การคิดตามว่าผู้เขียนพูดว่าอย่างไร และคิดตามว่าผู้เขียนหมายถึงอะไร ในกระบวนการอ่านเวลาที่ใช้ในการคิดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่างด้วยกัน เช่น ความสามารถในการอ่านของแต่ละคน โครงการทางประวัติศาสตร์โครงสร้างทางตรรกวิทยา ความคุ้นเคยในเนื้อหา และขอบข่ายของการอ้างอิง ตลอดจนจุดมุ่งหมายของตัวผู้อ่านด้วย พร้อมกันนั้นยังได้ชี้ให้เห็นว่าวิธีสอนและเทคนิคการสอนอ่านนั้น ผู้สอนแต่ละคนอาจใช้วิธีสอนต่างกันออกไป แต่อย่างไรก็ตามผู้สอนก็มักจะยึดถือหลักของการสอนตามกระบวนการที่จะทำให้นักเรียนสามารถค้นพบแนวทางแห่งประสบการณ์ของตนเอง ในการที่จะหาเหตุผลของข้อความที่อ่าน ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการที่รวมกันระหว่างการอ่านและการคิด

จากกระบวนการอ่านที่กล่าวมานี้สรุปได้ว่า กระบวนการอ่านนั้นจะมีส่วนสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านที่จะทำความเข้าใจตรงกันว่าผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านทราบอะไร รู้สึกอย่างไร โดยผู้อ่านจะต้องคิดตามเรื่องไปด้วยว่าเราอ่านแล้วเราทราบอะไรบ้างในเรื่องที่อ่าน และรู้ว่าผู้เขียนอยากให้เราเกิดความรู้สึกอย่างไร เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจจากเรื่องที่อ่านได้

1.6 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน

ประเทิน มหาจันทร์ (2523 : 47) กล่าวถึง ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ เปียเจต์ (Piaget) ว่าเด็กมีพัฒนาการเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

ระยะ Sensorimotor Period (ตั้งแต่เกิดขึ้น 2 ขวบ) ระยะนี้เป็นระยะที่เด็กจดจำสิ่งของต่าง ๆ โดยการจับต้อง

ระยะ Proportional Thought Period (ตั้งแต่ 2 – 4 ขวบ) ระยะนั้นเป็นระยะที่การจำแนกขึ้นอยู่กับด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียวและระยะ Intuitive Phase (ตั้งแต่ 4 – 7 ขวบ) เป็นระยะที่ความคิดเป็นไปโดยการหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ

ระยะ Concrete Operation Period (ตั้งแต่ 7 – 11 ขวบ) ระยะนี้เป็นระยะที่การคิดอย่างมีเหตุผลเกิดขึ้น

ระยะ Formal Operation Period (ตั้งแต่ 11 – 15 ขวบ) ระยะนี้เป็นระยะที่เป็น การคิดอย่างนามธรรมและการสร้างความคิดรวบยอดเกิดขึ้นอย่างมั่นคง

จากทฤษฎีของเปียเจต์ (Piaget's Theory) เกี่ยวกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก สามารถนำมาเป็นหลักในการสอนอ่านได้เป็นอย่างดี โดยในระยะแรกของพัฒนาการ เด็กจะคิดได้โดยอาศัยรูปธรรมเป็นสำคัญ ดังนั้นในระยะแรก ๆ ของการสอนอ่าน จึงจำเป็นต้องใช้รูปธรรมเป็นอันดับแรก เช่น ในการทำความเข้าใจความหมายของคำเป็นต้น ต่อมาเมื่อเด็กพัฒนาขึ้นการสอนอ่านจึงเป็นไปในลักษณะนามธรรม การทำความเข้าใจความหมาย

ของคำ ใช้วิธีอธิบายให้เด็กเข้าใจและให้เด็กคิดด้วยตนเอง เมื่อเด็กรู้วิธีทำความเข้าใจความหมายของคำในการอ่านแล้ว ครูจึงสอนให้เด็กอ่านอย่างอนุমানและการอ่านเพื่อประเมินต่อไป ดังนั้นการสอนอ่านโดยอาศัยพัฒนาการทางสติปัญญาของเป็ยเจท์อาจจำแนกลำดับการสอนได้เป็น 3 ขั้น คือ การอ่านเพื่อทำความเข้าใจความหมายของคำโดยวิธีรูปธรรมและนามธรรม การอ่านอย่างอนุমান และการอ่านอย่างประเมิน

กิลฟอร์ด (Guilford) ได้กล่าวถึงเรื่องการอ่านที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความรู้และสติปัญญา สติปัญญานั้นประกอบด้วยระบบปฏิบัติการ ซึ่งประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ ปฏิบัติการด้านความรู้ความเข้าใจ ความคิดอย่างจำแนกและการประเมิน กิลฟอร์ดได้ให้คำแนะนำว่า เนื้อหาที่เกี่ยวกับความรู้ที่ดี ความคิดที่ดี จะต้องประกอบกันเป็นหน่วยหรือระบบที่ใหญ่พอสมควร แนวคิดดังกล่าวของกิลฟอร์ดสามารถนำมาใช้เป็นหลักในการสอนอ่านได้ เช่น การสอนอ่านเป็นคำ การสอนอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ การสอนอ่านอย่างอนุমান เป็นต้น

ทฤษฎีประสพการณ์เดิม (Schema Theory)

ทฤษฎีประสพการณ์เดิม เป็นทฤษฎีหนึ่งที่สำคัญต่อความรู้เดิม เน้นว่าความรู้เดิมเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนรู้เป็นอย่างมาก

ทฤษฎีประสพการณ์เดิม (Schema Theory) กับการอ่านเพื่อทำความเข้าใจ

รูเมลฮาร์ต (Rumelhart. 1981 : 22 – 23) ได้สรุปการนำเอาทฤษฎีสกีม (Schema Theory) มาใช้อธิบายการอ่านดังนี้คือ ความเข้าใจในการอ่านจะเกิดได้หากผู้อ่านมีความรู้ทางภาษาและความรู้ทั่วไป ในขณะที่อ่าน ความรู้เหล่านี้จะถูกกระตุ้นให้ทำงานโดยกระบวนการทางสมอง ผู้อ่านจะใช้ทฤษฎีสกีม หรือโครงสร้างความรู้เดิมทั้งด้านภาษาและความรู้ทั่วไปที่มีอยู่พร้อมแล้วมาช่วยในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน เพราะข้อเขียนใด ๆ ก็ตามเป็นเพียงข้อมูลทางภาษาที่ผู้เขียนเตรียมให้ผู้อ่านเท่านั้น ผู้อ่านจะต้องสร้างความหมายขึ้นเอง โดยการนำโครงสร้างความรู้เดิมที่มีอยู่มาสัมพันธ์กับข้อเขียนในตัวโครงสร้างความรู้เดิมจะมีช่องว่างอยู่ ในขณะที่กระบวนการอ่านดำเนินไปผู้อ่านจะเริ่มได้ความหมายจากสิ่งที่อ่านมากขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อช่องว่างนั้นมีสภาพสมบูรณ์ความเข้าใจจึงเกิดขึ้น

จากนิยามของทฤษฎีประสพการณ์เดิม (Schema Theory) สรุปได้ว่าเป็นทฤษฎีที่ให้ตามความสำคัญกับความรู้เดิม ซึ่งความรู้เดิมนั้นจะทำให้เกิดความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น ถ้าผู้อ่านได้นำสิ่งที่อ่านมาสัมพันธ์กันกับความรู้เดิมเพื่อจะได้เติมเต็มส่วนที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจดีขึ้น ซึ่งทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจ

1.7 แนวทางในการนำทฤษฎีประสบการณ์เดิม (Schema Theory) มาปฏิบัติในการสอนอ่าน

1. ตรวจสอบว่านักเรียนรู้อะไรแล้วบ้าง

ครูที่มีความเชื่อในทฤษฎีประสบการณ์เดิม (Schema Theory) เห็นพ้องกันว่า ความรู้ที่นักเรียนมีเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านมีผลต่อความเข้าใจเรื่องที่จะอ่าน ด้วยเหตุนี้ครูจึงให้ความสำคัญกับความรู้ที่นักเรียนมี แต่ก็ไม่ใช่เรื่องที่ยากนัก ในการค้นหาว่านักเรียนมีความรู้แค่ไหน การทดสอบและการสังเกตอาจจะบอกได้ส่วนหนึ่ง แต่ก็เชื่อถือได้ไม่มากนัก ครูจึงจำเป็นต้องหาเครื่องมือที่จะประเมินความรู้เดิมที่นักเรียนมีก่อนที่จะอ่านเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

2. กระตุ้นนักเรียนให้นำความรู้เดิมออกมาใช้

วิธีการที่ครูจะกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความรู้เดิมที่ตนมีอยู่มีดังนี้ คือ

2.1 ให้มีการอภิปรายในชั้นและพูดคุยกันอย่างไม่เป็นทางการ ครูให้นักเรียนดูชื่อเรื่อง แล้วถามนักเรียนว่าเมื่อเห็นชื่อเรื่องแล้วนักเรียนนึกถึงอะไรบ้าง ครูจะให้นักเรียนแต่ละคนพูดถึงสิ่งที่ตนนึกได้ แล้วครูจะเขียนไว้บนกระดาน ในช่วงของการระดมความคิดนี้ ถึงแม้จะมีนักเรียนบางคนพูดในเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับชื่อเรื่องอยู่บ้าง แต่ครูก็จะได้ข้อมูลจำนวนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่องที่ให้นักเรียนอ่าน ซึ่งครูจะได้ใช้ข้อมูลส่วนนี้เป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนนึกถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ต่อไป ครูอาจสรุปโดยกล่าวว่า "ดูเหมือนเราจะได้เรื่องเกี่ยวกับ...พอสมควรทีเดียว แต่เรายังไม่ได้อ่านกันเลยก่อนจะอ่านเราลองมาช่วยกันสรุปสักประโยคซิว่าเรารู้อะไรบ้างเกี่ยวกับ..." ครูอาจสรุปโดยกล่าวว่า "ดูเหมือนเราจะได้เรื่องเกี่ยวกับ...พอสมควรทีเดียว แต่เรายังไม่ได้อ่านกันเลยก่อนจะอ่านเราลองมาช่วยกันสรุปสักประโยคซิว่าเรารู้อะไรบ้างเกี่ยวกับ..."

2.2 ใช้แผนภาพแสดงเครือข่ายความหมาย (Semantic Mapping) วิธีนี้เป็นวิธีที่ครูสามารถตรวจสอบภูมิหลังของนักเรียนที่มีต่อเรื่องที่จะอ่านได้อย่างเป็นระบบยิ่งขึ้น การระดมความคิดจากนักเรียนยังเป็นไปในรูปแบบเดียวกับวิธีที่ 1 ที่ได้กล่าวมาแล้ว กล่าวคือ ครูยังคงถามนักเรียนว่า เมื่อนักเรียนเห็นชื่อนี้ / คำนี้ / เรื่องนี้ นักเรียนนึกถึงอะไร? แล้วครูจะเขียนสิ่งที่นักเรียนบอกบนกระดาน แต่แทนที่ครูจะเขียนไปเรื่อย ๆ ที่ไหนก็ได้บนกระดาน ครูจะจัดหัวข้อเรื่องของสิ่งที่นักเรียนกล่าวถึง ตัวอย่างเช่น ครูถามนักเรียนว่าเมื่อเห็นคำว่า "ผึ้ง" นักเรียนนึกถึงอะไรบ้าง นักเรียนก็อาจจะบอกว่าสัตว์ แมลง เกษตรดอกไม้ น้ำผึ้ง ฯลฯ เมื่อการระดมความคิดสิ้นสุดแล้ว ครูก็นำข้อมูลที่ได้จากนักเรียนมาสร้างแผนภาพแสดงความหมาย ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นเครือข่ายกัน

แผนภาพแสดงความหมายนี้เป็นทั้งเครื่องมือที่ใช้ในการกระตุ้นให้นักเรียนนำความรู้เดิมที่ตนมีออกมาใช้ และเป็นทั้งเครื่องมือประเมินที่ครูใช้วัดว่านักเรียนมีความรู้เดิมมากน้อยเพียงใด นอกจากจะใช้เป็นกิจกรรม "ก่อนอ่าน" แล้วนักเรียนอาจจะใช้แผนภาพแสดงความหมายนี้ "ระหว่างอ่าน" และใช้ทบทวนในกิจกรรม "หลังอ่าน" ได้อีกด้วย

2.3 ให้ข้อคิดทั่ว ๆ ไป เพื่อเป็นแนวทางนำไปสู่ความคิดรวบยอด (Advance Organizer) เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ครูอาจเขียนพูดให้นักเรียนฟังก็ได้

2.4 ใช้คำถามก่อนอ่าน (Prequestions) การที่ครูหรือนักเรียนตั้งคำถามก่อนอ่านเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนนำความรู้เดิมออกมาใช้ นอกจากนั้นยังเป็นการช่วยตั้งจุดประสงค์ในการอ่านอีกด้วย ทั้งนี้เพราะนักเรียนจะอ่านเพื่อตอบคำถามที่ตนเองตั้งหรือครูตั้งขึ้นมา ตัวอย่างเช่น ครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง "หินและกรวด" ครูก็จะเริ่มต้นด้วยการให้นักเรียนระดมความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ตนรู้เรื่อง "หิน" และ "กรวด" แล้ว ครูก็จะเขียนสิ่งที่นักเรียนบอกบนกระดาน ซึ่งอาจจะมีทั้งข้อเท็จจริง ข้อสังเกต และประวัติความเป็นมาของหินและกรวด แต่แทนที่ครูจะใช้แผนภาพแสดงความหมาย ครูให้นักเรียนตั้งคำถามที่นักเรียนคิดว่าจะหาคำตอบได้จากเรื่องที่ตนจะอ่าน คำถามที่นักเรียนอาจจะถามได้คือ

หินและกรวดต่างกันอย่างไร?

หินและกรวดมาจากไหน?

หินและกรวดมีอยู่ทั่วโลกหรือไม่?

มนุษย์สร้างหินได้หรือไม่?

หินและกรวดมีประโยชน์อย่างไร?

ในกรณีเช่นนี้ครูจะใช้คำถามที่นักเรียนตั้งเป็นจุดประสงค์ในการอ่านของนักเรียน วิธีการตั้งคำถามโดยใช้ข้อมูลที่นักเรียนบอกและครูเขียนไว้บนกระดานนี้ เป็นวิธีกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียน และยังทำให้นักเรียนจดจำเนื้อหาที่อ่านได้แม่นยำขึ้น

2.5 ใช้ภาพ ภาพเป็นตัวกระตุ้นความรู้เดิมได้เป็นอย่างมาก เมื่อนักเรียนเห็นภาพนักเรียนก็จะระลึกถึงสิ่งที่ตนเคยรู้เกี่ยวกับภาพนั้น ๆ

3. เพิ่มเติมความรู้เดิมให้แก่นักเรียน

ถ้าครูคิดว่าความรู้เดิมของนักเรียนมีอิทธิพลต่อความเข้าใจสิ่งที่อ่านครูก็ต้องเพิ่มเติมความรู้เดิมให้แก่นักเรียน ซึ่งครูอาจทำได้ดังนี้

3.1 เพิ่มเติมบทพื้นฐานของสิ่งที่นักเรียนรู้แล้ว

3.2 ให้ข้อมูลเบื้องต้นโดยพูดเล่าเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านให้นักเรียนฟัง

3.3 ให้นักเรียนดูภาพถ่าย ภาพวาด แผนที่ แผนภูมิ กราฟ และภาพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะอ่าน

3.4 สร้างประสบการณ์ในชีวิตจริงให้นักเรียนได้เห็น ได้สัมผัส ได้เดินทางไปเที่ยวยังสถานที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่อ่าน

3.5 สร้างประสบการณ์อ้อมโดยส่งเสริมให้อ่านอย่างกว้างขวาง โดยกรณีที่คุณไม่อาจสร้างประสบการณ์ตรงดังที่ได้กล่าวไว้ในข้อ 3.4 ได้ ควรกระตุ้นให้นักเรียนอ่านสิ่งพิมพ์ที่หลากหลายเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์โดยอ้อมให้แก่นักเรียน

3.6 ปรับประสบการณ์เดิมที่มีอยู่และสร้างประสบการณ์ใหม่ ในการปรับประสบการณ์มีอยู่วิธีหนึ่งที่ครูอาจทำคือ ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

- ก. บอกทุกสิ่งทุกอย่างที่นักเรียนสังเกตเห็นเกี่ยวกับ “หัวข้อเรื่อง”
- ข. ข้อเท็จจริงหรือสิ่งที่เกิดขึ้นใดบ้างที่ไปด้วยกันได้
- ค. อะไรคือสิ่งที่ผูกพันรายการเหล่านี้เข้าด้วยกัน
- ง. เราจะเรียกแต่ละกลุ่มว่าอย่างไร
- จ. รายการต่าง ๆ ที่มีอยู่เข้าได้กับกลุ่มเดียวเท่านั้นหรือไม่
- ฉ. ลองพยายามหาวิธีจับกลุ่มรายงานต่าง ๆ เหล่านี้ด้วยวิธีอื่นบ้าง
- ช. อะไรคือสิ่งที่ผูกพันรายการเหล่านี้เข้าด้วยกัน เมื่อมีการจัดกลุ่มใหม่
- ญ. เมื่อมีการจัดกลุ่มเหล่านี้แล้ว มโนภาพหรือสีกี่มาที่เราเมื่อขณะนี้มี

อะไรบ้าง

ในขณะที่นักเรียนตอบคำถามข้างต้นนี้ นักเรียนได้กระทำสิ่งต่อไปนี้คือ

- ก. บอก/เขียน ข้อสังเกตของตนออกมาเป็นรายงาน
- ข. จัดกลุ่ม/ประเภท รายการเหล่านั้น
- ค. บอกพื้นฐานในการจัดกลุ่ม/ประเภท
- ง. ให้ชื่อกลุ่ม/ประเภท
- จ. ตรวจสอบการจัดกลุ่ม/ประเภท
- ฉ. พิจารณาจัดกลุ่ม/ประเภท แบบอื่นที่แตกต่างจากเดิม
- ช. บอกพื้นฐานในการจัดกลุ่ม/ประเภทแบบใหม่
- ญ. สรุปโดยจัดกลุ่ม/ประเภทขั้นสุดท้าย

4. เชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิม

วิธีการที่ครูจะเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิมของนักเรียน มีดังนี้

4.1 พยายามหาประสบการณ์เดิมที่นักเรียนมี เพื่อนำมาเปรียบเทียบ เช่น นักเรียนไม่มีสกีมา “บิ่ง” แต่นักเรียนรู้จัก “แม่น้ำ” และ “คลอง” ครูก็ต้องพยายาม สร้างประสบการณ์เดิม “บิ่ง” ให้แก่นักเรียนบนพื้นฐานของพื้นฐานประสบการณ์เดิม คือ แม่น้ำ และ คลอง ซึ่งเป็นแหล่งน้ำเหมือนกัน แต่ขนาดกำเนิด และประโยชน์ใช้สอยอาจต่างกัน

4.2 แสดงให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างความรู้ใหม่และความรู้เดิม วิธีการหนึ่งคือ ให้นักเรียนสังเกตความสัมพันธ์ ด้านชนิดหรือประเภท ความสัมพันธ์ด้านตัวอย่างและความสัมพันธ์ด้านลักษณะ (ศิริรัตน์ นีละคุปต์. 2537 : 1 – 10)

1.8 จิตวิทยาการอ่าน

การเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านนั้น จะยังเกิดผลก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีความพร้อมดั่งที่ ประเทิน มหาพันธ์ กล่าวไว้ว่า “เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปแล้วว่าการเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านนั้น เป็นกระบวนการแห่งความงอกงาม เช่นนี้ จำเป็นต้องมีความพร้อมสำหรับการเรียนอ่าน” (ประเทิน มหาพันธ์. 2530 : 45)

ณรงค์ ทองปาน ได้กล่าวถึง ความพร้อมในการอ่านของนักเรียนว่า เกิดจาก ปัจจัยที่สำคัญ 2 ประการ คือ ปัจจัยที่เกี่ยวกับตัวเด็ก และปัจจัยที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยที่เกี่ยวกับตัวเด็ก ประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

1. ความพร้อมทางด้านร่างกาย ได้แก่ ความสามารถในการมองเห็น ความสามารถในการฟัง การออกเสียง นอกจากนี้ยังรวมถึงเพศด้วย

2. ความพร้อมทางด้านสมอง ได้แก่ ความสามารถในการรับรู้ ความสามารถในการจำแนกความแตกต่างของภาพและเสียง ความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหาในการเรียนอ่าน

3. ความพร้อมทางด้านอารมณ์ การที่ครูช่วยให้เด็กเกิดความอบอุ่น เกิดความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ จะทำให้เด็กมีความสบายใจ มีความอยากรู้อยากเห็น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดความพร้อมในการอ่านหนังสือ

4. ความพร้อมทางวิชาการ หมายถึง ความรู้ที่เด็กมักมีอยู่เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ได้แก่ การรู้จักภาพ รู้จักคำศัพท์ ออกเสียงได้ถูกต้องหรือสนใจที่จะอ่าน

ปัจจัยที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

1. อาชีพของบิดามารดา เด็กที่มีสภาพว่างการปกติ มีบิดามารดาเป็นพ่อค้าหรือข้าราชการ น่าจะมีความพร้อมในการอ่านมากกว่าเด็กที่มีบิดา มารดาเป็นเกษตรกรหรือกรรมกร เพราะอาชีพเป็นพื้นฐานทางเศรษฐกิจและพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลในครอบครัวมีส่วนร่วมช่วยให้เด็กเกิดความพร้อมได้

2. บุคคลแวดล้อม หากบุคคลที่อยู่แวดล้อมตัวเด็กให้ความรู้ ความอบอุ่น ด้วยการเทกหล่อม พูดคุย เล่านิทาน หรืออ่านหนังสือให้เด็กฟังเสมอ ๆ เด็กจะมีประสบการณ์ทางภาษาดีมีความอยากรู้อยากเห็นอยากอ่านมากขึ้น

3. สภาพสังคมที่เด็กอาศัย เด็กที่อยู่ในสังคมที่เจริญจะมีความพร้อมในการอ่านเร็วกว่าเด็กที่อยู่ในชนบท เพราะสังคมที่เจริญมีสื่อมวลชนมากมายทั้งวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และภาพยนตร์

4. การสะสมหนังสือ ครอบครัวใดมีบุคคลในครอบครัวเป็นนักสะสมหนังสือประเภทต่าง ๆ เพื่อให้บุตรหลานได้ศึกษาค้นคว้า เด็กก็จะสนใจและรักการอ่านหนังสือโดยไม่รู้ตัว

5. การที่ผู้ปกครองจัดประสบการณ์ให้กับเด็กด้วยการพาไปเลือกซื้อหนังสือที่เหมาะสมกับความสนใจของเด็ก หรือหาเวลาพูดคุยด้วยเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่น่าสนใจ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เด็กเกิดความพร้อมในการอ่านได้

ฉะนั้นการอ่านจะมีประสิทธิภาพดี ก็เนื่องจากมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ทั้งความพร้อมทางร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาและวิชาการ ตลอดจนความพร้อมทางสภาพแวดล้อม จึงเป็นหน้าที่ที่สำคัญยิ่งของผู้สอนและผู้ปกครองจะช่วยเหลือให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในการอ่านที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับประถมศึกษา

1.9 การสอนทักษะการอ่าน

การสอนอ่านควรควรพึงเล็งในสิ่งต่อไปนี้

ก. ความเข้าใจ คือ ความสามารถที่จะเข้าใจในลายลักษณ์อักษรหรือข้อความที่อ่านอย่างครบถ้วน คือ อ่านรู้เรื่องนั่นเอง การอ่านนั้นความเข้าใจเป็นสิ่งสำคัญ เป็นอันดับหนึ่ง จึงไม่ควรอ่านเร็วจนเกินไปจนไม่รู้เรื่อง คนเราจะอ่านหนังสือได้เข้าใจเพียงใดนั้นย่อมแล้วแต่ประสบการณ์และการศึกษาที่ได้รับมา เมื่อได้เห็นได้อ่านได้ฟังมากขึ้นย่อมจะเข้าใจโลกดีขึ้นและมีผลให้อ่านหนังสือเข้าใจได้รวดเร็วและลึกซึ้งยิ่งขึ้นด้วย

ข. ความเร็ว ความเร็วในการอ่านมีความสำคัญรองลงมาจากความเข้าใจผู้อ่านที่อ่านเร็วและอ่านมาก ย่อมได้เปรียบทั้งในด้านการเรียน การทำงาน นักเรียนจะอ่านได้เร็วถ้าครูได้เห็นถึงประโยชน์ของความเร็ว แนะนำวิธีอ่านที่ถูกต้องให้ และให้ฝึกหัดโดยมีควบคุมบ้างหรือฝึกหัดด้วยตนเอง

หลักสำคัญบางประการที่ควรคำนึงในการสอนอ่าน

สุจริต เพียรชอบ (2523 ; 48) ได้กล่าวถึงหลักที่ควรคำนึงในการสอนอ่านซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ความพร้อมของนักเรียน เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีสภาพแวดล้อมทางบ้านแตกต่างกัน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถทางการอ่านแตกต่างกัน ดังนั้นครูจึงควรทดสอบความพร้อมในการอ่านของนักเรียนก่อน เพื่อจะได้จัดสอนให้เหมาะสมกับความสามารถของเด็กแต่ละคน
2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล สภาพร่างกาย สติปัญญา แม้ว่าจะอยู่ในวัยเดียวกัน ระดับเดียวกัน ก็จะมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน ครูจึงควรคำนึงในเรื่องนี้
3. ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อการอ่าน นักเรียนต่างวัยกัน ความสนใจในการอ่านจะต่างกัน ครูควรชี้แนะให้นักเรียนเห็นประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านและส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน
4. สายตากับการอ่าน สายตาเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพ นักเรียนที่อ่านเร็วจะช่วยสายตากว้างกว่านักเรียนที่อ่านช้า ซึ่งมีช่วงสายตาแคบ
5. ลักษณะนิสัยการอ่าน เช่น การอ่านย้อนหลัง การอ่านแบบข้าม ท่างั้น การจับหนังสือ ฯลฯ เป็นสิ่งที่ครูต้องฝึกฝนให้นักเรียนมีลักษณะนิสัยที่ดีในการอ่าน

การสอนอ่านในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6

กรรณิการ์ พวงเกษม (2533 : 71 – 72) กล่าวถึง การสอนอ่านในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ไว้ว่า เด็กในระดับชั้นนี้ทักษะต่าง ๆ คล่องแคล่วพอสมควร แต่ครูต้องอาศัยประสบการณ์เดิมของเด็กมาเกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มพูนให้เด็กมีประสบการณ์ และทักษะดียิ่งขึ้น เด็กผู้ชายวัยนี้ชอบอ่านหนังสือประเภทผจญภัย เด็กผู้หญิงชอบนิทานเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ เรื่องความรู้เกี่ยวกับผู้หญิง ควรส่งเสริมการอ่านของเด็ก ไม่มีประโยชน์ที่ครูจะฝืนใจเด็กในเรื่องการอ่าน เพราะจะทำให้เด็กเกลียดการอ่าน ถ้าครูให้คำแนะนำที่ดีจะสามารถแนะนำให้เด็กใช้ประโยชน์จากการอ่านเพื่อการเรียนได้มากขึ้นสิ่งที่ครูจะต้องคำนึงถึงในการสอนเด็กระดับนี้คือ

1. อ่านในใจได้รวดเร็ว เก็บใจความสำคัญได้
2. อ่านเข้าใจข้อความอย่างถูกต้อง ไม่ไขว้เขวหรือสับสน
3. อ่านแล้วจดจำเพื่อหาสาระสำคัญของหนังสือได้
4. รู้จักคุณค่าของสิ่งที่อ่าน
5. อ่านออกเสียงได้ถูกต้องวรรคตอน เข้าใจง่าย
6. อ่านออกเสียงได้เหมือนเสียงพูดธรรมชาติ
7. อ่านได้น่าสนใจ

องค์ประกอบที่ควรคำนึงในการสอนอ่าน

บันลือ พุททะวัน (2532 : 27) กล่าวถึง องค์ประกอบแห่งความพร้อมที่ครูควรคำนึงถึงในการสอนอ่านไว้ 5 ด้าน ดังนี้

1. ความพร้อมทางร่างกาย ได้แก่ รูปร่าง ขนาด ส่วนสูง น้ำหนัก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเจริญเติบโตของร่างกาย โดยที่กรมอนามัยโรงเรียน กระทรวงสาธารณสุข กำหนดเกณฑ์เฉลี่ยไว้นอกจากนี้ยังเน้นถึงการใช้สายตา หู ความคล่องแคล่วในการใช้กล้ามเนื้อ มีการทรงตัว มีความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ที่จะจับประคองใช้มือลากเส้นเขียนตัวอักษร และอื่น ๆ
2. ความพร้อมทางสมอง ได้แก่ ความสามารถในการจำ การตีความ และแปลความการอธิบายงานที่ตนทำและงานที่เพื่อนทำ เล่าเรื่องราวของตนและผู้อื่นได้ดี เป็นต้น
3. ความพร้อมทางอารมณ์ และสังคม ได้แก่ การมีอารมณ์ร่วมสนุกสนาน การรู้จักระับอารมณ์ เล่นร่วมกับเพื่อน ไม่แย่งของเพื่อน รู้จักให้หยิบยืมหรือแบ่งปันของใช้ช่วยเหลือเพื่อนและอื่น ๆ
4. ความพร้อมทางจิตวิทยา ได้แก่ การมีสมาธิในการฟังนิทานหรือเรื่องราว มีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออก นำกลุ่ม รู้จักลำดับเหตุการณ์ในนิทาน และอื่น ๆ
5. ความพร้อมทางพื้นฐานประสบการณ์ ได้แก่ การใช้ภาษาพูด การตอบคำถาม การมีความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมใกล้ตัว และอื่น ๆ เป็นต้น

1.10 การประเมินผลการอ่าน

การประเมินผลการอ่าน หมายถึง การพิจารณาตัดสินว่าเด็กมีทักษะหรือความสามารถในการอ่านมากน้อยเพียงใด

ในการประเมินผลทักษะการอ่าน ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. เน้นการประเมินเพื่อปรับปรุงการอ่าน
2. ประเมินผลการอ่านโดยคำนึงถึงประสบการณ์และลักษณะของผู้เรียน
3. ประเมินผลการอ่านอย่างเป็นระบบที่ผสมผสานกับการสอน

4. การประเมินผลการอ่านต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้
5. ประเมินให้รอบด้านทั้งพุทธิพิสัย เจตพิสัย และทักษะพิสัย
6. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการประเมินผล
7. บอกลักษณะการประเมินผล และแนวปฏิบัติที่นำไปสู่การบรรลุซึ่งผลสัมฤทธิ์สูงสุดให้เด็กทราบตั้งแต่เริ่มการสอน

8. ควรจะมีการประเมินผลก่อนและหลังเรียนอ่านเพื่อครูจะได้ทราบว่าก่อนเรียนอ่านเด็กมีความสามารถแค่ไหน เมื่อเรียนแล้วมีพัฒนาการเพียงใด

เพื่อให้การประเมินผลการอ่านของเด็กถูกต้อง จำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือประเมินผลการอ่านต่อไปนี้

1. การใช้ข้อทดสอบ ข้อทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง วัดได้หลายอย่างตามความต้องการของครู เช่น วัดความรู้ ความเข้าใจ ความจำ ความสามารถในการวิเคราะห์เปรียบเทียบ เรียงลำดับเหตุการณ์ ข้อทดสอบนี้จะแบ่งออกเป็น 2 อย่าง คือ

1.1 แบบอัตนัย เป็นข้อสอบที่มักจะให้บรรยายความคิด ความเข้าใจ วิเคราะห์ การออกข้อสอบแบบนี้ต้องออกให้ครอบคลุมสิ่งสำคัญตามจุดมุ่งหมายที่นักเรียนรู้มากที่สุด กำหนดคำตอบให้พอดีกับเวลาสอบ พร้อมทั้งบอกคะแนนกำกับด้วย

1.2 แบบปรนัย แบ่งออกเป็น

แบบเลือกตอบ ในการออกข้อสอบแบบนี้ต้องมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงหนึ่งคำตอบตายตัว เรียงลำดับคำตอบได้ง่าย

แบบถูกผิด ข้อสอบต้องใช้ภาษาชัดเจน ข้อความต้องแต่งใหม่ ไม่ควรลอกจากตำราเรียน และใช้ในตอนต้น ๆ ของข้อสอบ

แบบเติมคำ ข้อสอบแบบนี้คำตอบที่ให้เติมต้องเด่น ชัดเจน เว้นช่องว่างให้พอกับคำตอบ

นอกจากข้อสอบทั้งแบบอัตนัย และแบบปรนัยแล้ว ครูผู้สอนสามารถทำการทดสอบการอ่านของเด็กด้วยการใช้บัตรคำให้อ่านเป็นคำก็ได้ แต่การทดสอบการอ่านนั้น นิยมให้อ่านเป็นเรื่องมากกว่าการอ่านเป็นคำ

คำถามที่ใช้ในข้อทดสอบเพื่อวัดและประเมินผลการพัฒนาทักษะการอ่านของเด็ก ควรมีลักษณะดังนี้คือ

(1) คำถามควรจะขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่เด็กอ่านมากกว่าขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของเด็ก เด็กไม่ควรได้ใช้ประสบการณ์เพื่อตอบคำถามนั้น ๆ เช่น ในเรื่องกล่าวว่าอย่างไร เราควรตั้งคำถามจากเนื้อหาที่เด็กอ่านไป เมื่อถามแล้วเด็กสามารถหาคำตอบจากเรื่องที่อ่านมาตอบได้

(2) คำถามประเภทที่จับผิดผู้อ่านหรือคำถามที่ลวงให้หลงไม่ควรนำมาใช้ในการทดสอบ

(3) ภาษาที่ใช้ในคำถามควรเหมาะสมกับเนื้อหาของเรื่องราวที่ให้เด็กอ่าน

(4) ไม่ใช่คำถามประเภทที่ช่วยให้เด็กนึกถึงเรื่องที่เคยอ่านมาแล้วในอดีตมากตอบ

(5) ควรใช้คำถามประเภทที่ผู้ตอบใช้ข้อมูลที่ได้จากการอ่าน

2. การซักถามหรือสัมภาษณ์ อาจใช้ร่วมกับการสังเกต เป็นการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจ ความสนใจในการอ่าน ความสามารถในการวิจารณ์ ความจำ และความสามารถในการตอบคำถาม และสรุปข้อความสำคัญ สิ่งที่จะสอบถาม เช่น

2.1 ความรู้ ความเข้าใจจากเนื้อหาของบทเรียน

2.2 ให้เล่าเรื่องให้ฟัง

2.3 ได้รับความรู้อะไรบ้างจากการอ่าน

2.4 ชอบอ่านหนังสือเองหรือให้คนอื่นอ่านให้ฟัง เป็นต้น

3. การใช้บันทึก เพื่อดูความสนใจในการอ่าน ดูพัฒนาการอ่านของเด็กแล้วหาทางแก้ไข วิธีการนี้เป็นวิธีการที่จะทำได้หลังจากมีการวัดผลด้วยวิธีที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ครูต้องบันทึกผลของการวัดในแต่ละครั้งไว้แล้วศึกษาหาทางแก้ไขต่อไป วิธีการบันทึกอาจใช้คำถามที่เป็นแนวทางในการบันทึกหรือการใช้การบันทึกเสียงให้เด็กอ่านแล้วบันทึกเสียงไว้ แล้วเอามาเปิดให้เด็กฟัง หาข้อบกพร่อง และจะได้แก้ไขในคราวต่อไป หรืออาจใช้การบันทึกในแบบวัดพฤติกรรม (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2529 : 401 – 403)

สำหรับวิธีการประเมินผลการอ่านภาษาไทยที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบทั้งแบบปรนัย โดยข้อสอบปรนัยผู้วิจัยจะวัดในส่วนของความเข้าใจในการอ่าน ได้แก่ การแปลความ การตีความ การวิเคราะห์ การประเมินค่า การสรุปความ ส่วนการเขียนเรื่องเล่าจากประสบการณ์ที่ได้จากการอ่านจะใช้แบบทดสอบแบบอัตนัยในลักษณะการเขียนบรรยายจากประสบการณ์ตามความคิดของนักเรียน พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนกำกับด้วย

ดังนั้น การประเมินผลการอ่านเพื่อความเข้าใจ สามารถประเมินความเข้าใจในด้านต่าง ๆ ได้ ดังนี้ คือ ความหมายของคำศัพท์ในบริบท การแปลความหมายของประโยค ใจความสำคัญรายละเอียดจากเนื้อเรื่อง ความสัมพันธ์ของใจความในเนื้อเรื่อง และการสรุปตีความใจความของเรื่องที่ไม่ปรากฏข้อความในเนื้อเรื่องโดยตรง

จะเห็นได้ว่า การประเมินผลการอ่านเป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก ในการสอนอ่านการประเมินผลที่ถูกต้องตรงกับจุดมุ่งหมายของการสอนอ่าน ประกอบกับการจัดทำแบบทดสอบการอ่านที่ได้มาตรฐาน จะทำให้ผู้สอนประเมินความเข้าใจในการอ่านของผู้อ่านได้ถูกต้อง และสามารถแก้ไขช่วยเหลือผู้เรียนได้ตรงตามสภาพความเป็นจริงเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

1.11 งานวิจัยเกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน

1. งานวิจัยในประเทศ

ประยูร แจ่มจบ (2521 : 57 – 63) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประเภทและตำแหน่งของคำถามประกอบบทเรียนที่ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านและการจำเนื้อหาบทเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 230 คน ผลการศึกษาปรากฏว่า การใช้คำถามประเภทบทเรียนประเภทความเข้าใจ การจำ ใจความสำคัญ การจำเนื้อหา และประเภทถามไม่ตรงกับบทเรียน รวมทั้งการจัดวางคำถามประเภทต่าง ๆ เหล่านั้นลงในตำแหน่งหน้าและท้ายบทเรียนทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน

เจียมจิต ห้าวหาญ (2522 : 61 – 66) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและความคงทนในการจำโดยใช้วิธีนำเรื่อง 3 แบบ คือ แบบย่อที่มีใจความตรงกับเรื่อง แบบบอกโครงเรื่อง และแบบมีข้อสอบถูกผิด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดลาดหญ้า จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 45 คน ผลการศึกษาปรากฏว่าการนำเรื่องทั้ง 3 แบบ ไม่มีผลทำให้คะแนนความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนแตกต่างกัน การนำเรื่องแบบบอกโครงเรื่อง ทำให้นักเรียนมีความคงทนในการจำสูงกว่าการนำเรื่องอีก 2 แบบ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05. และความเข้าใจในการอ่านกับความคงทนในการจำสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

สุธามาต สันชลไพรี (2531 : 108) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนคำ และความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษากับแบบปกติ ผลการทดลองปรากฏว่านักเรียนในกลุ่มทดลองมีความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนคำสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนความคงทนในการจำ นักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .02

กัลยา ตูลพิจิตร (2532 : 59) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอน โดยใช้หนังสือเรียนเล่มเล็ก ระหว่างวิธีสอนแบบวรรณิ กับวิธีสอนตามคู่มือครู ปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กด้วยวิธีสอนแบบวรรณิ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. งานวิจัยต่างประเทศ

สตีเวนส์ (Steven. 1980 : 365) ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่าน จากการอ่านเรื่องที่สนใจของนักเรียนที่มีความสามารถสูงที่คะแนนเปอร์เซนต์ไทล์ที่ 83 ขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 5 และ 6 โดยได้สำรวจความสนใจในการอ่านจากรายการ 25 เรื่อง ซึ่งมีระดับความสนใจตั้งแต่ 1 – 7 เลือกที่นักเรียนสนใจมาให้อ่าน แล้วทดสอบความเข้าใจในการอ่านพบว่า เรื่องที่นักเรียนสนใจเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลทำให้นักเรียนอ่านได้ง่าย และสะดวกต่อการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านจากเรื่องที่สนใจ

แบบส์ (Babbs. 1983 : 174 A) ได้ศึกษาผลของการสอนโดยใช้ยุทธวิธีในการดักเตือน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในด้านความรู้ที่มีต่อความเข้าใจ และการระลึกได้ในการอ่าน จุดมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการพัฒนาความรู้ของนักเรียนระดับ 4 เกี่ยวกับการอ่านและสอนโดยใช้ยุทธวิธีในการดักเตือนเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 4 จำนวน 47 กลุ่มควบคุมให้อ่านหนังสือวิทยาศาสตร์และสังคมศึกษาเพื่อตอบคำถาม ส่วนกลุ่มทดลองไว้วางแผนการอ่าน เช่น เตือนตนเองว่า การอ่านเป็นกระบวนการคิด กำหนดจุดมุ่งหมายการอ่าน ประเมินความยากของหนังสือ กำหนดวิธีเรียนเพื่อให้ถึงจุดหมาย เป็นต้น ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองมีความเข้าใจและระลึกได้ในการอ่าน ไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม แต่กลุ่มควบคุมมีความรู้เกี่ยวกับวิธีอ่านให้ได้ผลดีอยู่ในระดับต่ำ การใช้บัตรดักเตือนเป็นวิธีการที่มีผลดีในการชักชวนให้นักเรียนเป็นผู้ใช้ยุทธวิธีในการอ่าน

ลินดา (Linda. 1990 : 470 – 483) ได้ทำการศึกษาเพื่อวัดความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนระดับ 4 และ 7 จำนวน 72 คน ที่มีปัญหาเรื่องการอ่านจับใจความกลุ่มทดลอง จะได้รับการฝึกอ่านโดยวิธีฟังพาทซึ่งกันและกัน โดยวิธีให้คาดเดาความก่อนอ่านล่วงหน้าเพื่อฝึกตั้งคำถาม สรุปเรื่องที่อ่าน และชี้ประเด็นที่ยากต่อการทำความเข้าใจส่วนกลุ่มควบคุมจะไม่ได้รับแนวทางการอ่าน โดยวิธีฟังพาทซึ่งกันและกัน ผลการทดลองปรากฏว่านักเรียนทั้ง 2 ระดับชั้นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีคะแนนจากการทำข้อสอบมาตรฐานก่อนและหลังการทดลองต่างกันมาก โดยกลุ่มทดลองจะมีคะแนนความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มควบคุม

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การที่จะส่งเสริมให้นักเรียนในระดับประถมศึกษา มีความเข้าใจในการอ่านได้นั้น ครูควรเลือกเรื่องที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับเพศและวัยจะทำให้เด็กเรียนอ่านคำ ประโยค และข้อความต่าง ๆ จำเนื้อเรื่องได้ง่าย ซึ่งส่งผลให้สะดวกต่อการทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่าน และทำให้มองเห็นว่าการอ่านเป็นกระบวนการคิดอย่างหนึ่งที่ผู้อ่านจะต้องนำมาใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาตนเองและอาชีพจนเกิดนิสัยรักการอ่าน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านนับเป็นสิ่งสำคัญในการอ่าน เพราะความเข้าใจเป็นจุดหมายปลายทางของการอ่านทุกชนิด จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการอ่านคือต้องเข้าใจเนื้อเรื่อง จับใจความสำคัญของเนื้อเรื่องได้ ในการอ่านถึงแม้ว่าจะอ่านได้รวดเร็วเพียงใดก็ตาม ถ้าหากผู้อ่านไม่เข้าใจในสิ่งที่ตนอ่านก็ถือว่าเป็นการอ่านที่ไม่บรรลุผลสำเร็จ นักการศึกษาให้ความหมายของความเข้าใจในการอ่านไว้ดังนี้

ชวาล แพรัตกุล (2520 : 134) กล่าวว่า ความเข้าใจคือความสามารถในการผสมและขยายความรู้ความจำให้ไกลออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล ความเข้าใจเป็นสมรรถภาพขั้นต้นชนิดแรกของตัวปัญญาเป็นความพยายามของสมองที่จะดัดแปลง ปรับปรุงความรู้ให้มีรูปร่างใหม่เพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ที่แปลกออกไป แต่ยังมีอะไรบางอย่างที่คล้ายคลึงกับของเดิมอยู่ ความเข้าใจสามารถแสดงออกด้วยพฤติกรรม 3 ประการ คือ

1. การแปลความ คือ การแปลเรื่องราวหรือข้อความเดิมให้ออกเป็นคำใหม่ ภาษาใหม่
2. การตีความ คือ การเก็บความคิดเดิมมาบันทึกใหม่ การจัดเนื้อเรื่องใหม่ เป็นการมองในแง่ใหม่ ค้นหาเปรียบเทียบทั้งความสำคัญและความสัมพันธ์ของส่วนย่อย ภายในเรื่องราว นั้นย่อจนเป็นข้อสรุปได้
3. การขยายความ คือ การขยายความคิดให้กว้างไกลโดยอาศัยความสัมพันธ์กับสถานการณ์เดิมที่ได้รับในตอนต้น

นิลวรรณ สิทธิอาษา (2539 : 18) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านคือ ความสามารถในการแปลความ ตีความ ขยายความ โดยอาศัยประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเป็นพื้นฐานเกิดความเข้าใจขึ้น

ทัศพร เกตุถนอม (2540 : 13) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นเรื่องสำคัญที่สุดในกระบวนการอ่าน ผู้อ่านต้องอาศัยความรู้ ความสามารถทางภาษาที่มีอยู่รวมทั้งประสบการณ์และความคิดของผู้อ่านรวมกัน เพื่อทำความเข้าใจและตีความข้อความหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้อ่าน สามารถเข้าใจวัตถุประสงค์และความคิดที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อสารแก่ผู้อ่านได้ถูกต้อง

ทัศพร เกตุถนอม (ทัศพร เกตุถนอม. 2540 ; อ้างอิงจาก Goodman. 1989 : 209) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือ การสื่อสารระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียน โดยอาศัยมโนภาพและประสบการณ์เดิมของผู้อ่านในการเรียนรู้ความหมายโดยรวมของภาษา ซึ่งผู้เขียนพยายามสื่อสารให้ผู้อ่านสามารถคาดเดาเหตุการณ์ได้เพื่อประมวลความคิดกับความหมายของภาษาจนสามารถสื่อสารเป็นภาษาพูดได้เพื่อประมวลความคิดกับความหมายของภาษาจนสามารถสื่อสารเป็นภาษาพูดและภาษาเขียนได้

จากความหมายของความเข้าใจในการอ่านข้างต้น สรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นความสามารถในการตีความหมายในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการแล้วสามารถสรุปความได้ แปลความเป็นข้อความใหม่ ขยายความคิดได้อย่างสมเหตุสมผลและกว้างไกล

ความสำคัญของความเข้าใจในการอ่าน

การอ่านจะเกิดประโยชน์ต่อผู้อ่านนั้นผู้อ่านจะต้องอ่านเป็น ซึ่งหมายความว่า อ่านแล้วเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ว่าใคร ทำอะไร เมื่อไร ที่ไหน อย่างไร และผลเป็นอย่างไร ตรงนี้ถือได้ว่าเป็นความเข้าใจในการอ่านขั้นพื้นฐานที่ผู้อ่านจะต้องค้นหาให้ได้ในข้อความที่อ่าน และเมื่อเข้าใจแล้วการสื่อสารระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียนก็ประสบความสำเร็จ จะก่อให้เกิดความรู้ ความคิดสามารถนำไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ถ้านักเรียนมีความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่านสูงจะสามารถอ่านตำรา ข้อความต่าง ๆ หรือแม้แต่การ์ตูนได้โดยมีความเข้าใจถูกต้องและรวดเร็ว ทำให้เป็นผู้มีเหตุผลมีความสามารถในการใช้วิจารณ์ ประเมินค่า สรุปความได้ต่อไป ดังนั้นในกระบวนการอ่านความเข้าใจจึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะถ้าอ่านแล้วไม่เข้าใจก็จะทำให้เสียเวลาและไม่เกิดประโยชน์

ลักษณะของความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่าน เป็นองค์ประกอบหนึ่งของกระบวนการอ่านที่มีความสำคัญมาก การจะอธิบายถึง กระบวนการของความเข้าใจโดยตรงนั้นยังไม่สามารถอธิบายได้อย่างชัดเจน นอกจากจะสังเกตพฤติกรรมที่แสดงถึงความเข้าใจ ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเข้าใจนั้น ทัทพร เกตุถนอม (ทัทพร เกตุถนอม ; อ้างอิงจาก ศิริรัตน์ นีละคุปต์. ม.ป.ป. และ Bloom. 1956) ได้อธิบายไว้ในกรจำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ชั้นความเข้าใจประกอบด้วยพฤติกรรม 3 แบบ คือ

1. การแปลความ คือ ความสามารถแปลความหมายของสิ่งต่าง ๆ ทั้งปรากฏโดยตรงหรือความหมายโดยนัยได้
2. การตีความ คือ ความสามารถเข้าใจความคิดที่ผู้เขียนไม่ได้บอกไว้อย่างชัดเจนหรือมีความหมายโดยนัยออกมาเป็นความคิดของตนเองได้
3. การขยายความ คือ ความสามารถขยายความของเรื่องให้ไกลไปจากสภาพข้อเท็จจริงเดิม

ทัทพร เกตุถนอม (ทัทพร เกตุถนอม. ม.ป.ม. ; อ้างอิงจาก Wainwright. 1972) ได้สรุปถึงลักษณะของผู้ที่มีความเข้าใจในสิ่งที่ตนอ่านดังนี้

1. สามารถเก็บใจความสำคัญและระลึกถึงได้เมื่อต้องการ
2. สามารถเลือกอ่านหัวข้อ หรือใจความสำคัญในเนื้อเรื่องได้
3. สามารถตีความหมายใจความและแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้
4. สามารถสรุปเรื่องราวต่าง ๆ และสาระต่าง ๆ จากเรื่องที่อ่านได้
5. สามารถสรุปและประเมินค่าเนื้อเรื่องที่ตนอ่านได้
6. เชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับจากการอ่านกับประสบการณ์เดิมได้

ลักษณะและคุณสมบัติของพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเข้าใจในการอ่านข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ลักษณะของผู้ที่มีความเข้าใจในการอ่านนั้นจะต้องมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการแปลความ ตีความ ขยายความ และผสมผสานความรู้ใหม่ให้เข้ากับความรู้เดิมจนสามารถสรุปและประเมินที่ตนอ่านได้

องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่าน มีองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการด้วยกัน มีผู้เขียนถึงองค์ประกอบที่สำคัญของความเข้าใจในการอ่านไว้ดังนี้

ประทีป แสงเปี่ยมสุข (ประทีป แสงเปี่ยมสุข. 2535 : 16 ; อ้างอิงจาก Bond and Tinker. 1957 : 2534 – 235) กล่าวว่า องค์ประกอบที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่านมีพื้นฐานมาจาก

1. การเข้าใจความหมายของคำ เป็นรากฐานสำคัญของความเข้าใจในการอ่าน ถ้าเข้าใจความหมายของศัพท์ชัดเจนและกว้างขวาง ย่อมช่วยให้เข้าใจประโยคและเรื่องราวที่อ่านได้ดี

2. การเข้าใจหน่วยความคิด เพื่อให้เข้าใจประโยค เด็กจะต้องอ่านเป็นหน่วยความคิด คือ แบ่งอ่านเป็นกลุ่มคำให้ได้ความหมายของคำที่ต่อเนื่องเป็นกลุ่ม ๆ แทนการอ่านทีละคำ จะทำให้เป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจในแต่ละประโยค

3. การเข้าใจประโยค คือ การเอาหน่วยความคิดย่อยมาสัมพันธ์กันจนได้ความเข้าใจประโยค

4. การเข้าใจตอน คือ ความสามารถที่จะนำประโยคแต่ละประโยคในตอนนั้น ๆ มาสัมพันธ์กัน จึงอ่านได้เข้าใจดีขึ้น

5. การเข้าใจเรื่องราว คือ จะต้องเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างข้อความสำคัญ ๆ ในแต่ละตอน

บรูส และฮูเบอร์ (นิลวรรณ สิทธิอาสา. ม.ป.ป. ; อ้างอิงจาก Bush and Hueber. 1970) ได้อธิบายถึงความเข้าใจในการอ่านว่าต้องประกอบด้วย

1. การตีความของตัวหนังสือหรือสัญลักษณ์ที่เขียนขึ้น
2. การจับความหมายได้
3. การซึมซาบถึงความเข้าใจความคิดที่ผู้เขียนเสนอได้โดยตลอด
4. กระบวนการคิดหาเหตุผลและความหมาย

สุณาม นิธิมูทากุล (2520 : 7 – 8) ได้กล่าวถึง ความเข้าใจในการอ่านของแต่ละบุคคลจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ หลายประการได้แก่

1. ชนิดของความเข้าใจในการอ่าน บุคคลจะเข้าใจสิ่งที่เขาอ่านแตกต่างกันออกไปตามประสบการณ์เดิมของตน และความคิดอันเป็นวัตถุประสงค์ของการอ่านที่เกิดขึ้นในขณะนั้น วัตถุประสงค์ของการอ่านมีดังนี้

- 1.1 อ่านเพื่อเก็บใจความสำคัญ
- 1.2 อ่านเพื่อศึกษารายละเอียดที่สำคัญ
- 1.3 อ่านเพื่อศึกษาคำแนะนำต่าง ๆ เช่น การใช้เครื่องมือ

- 1.4 อ่านเพื่อคาดการณ์ว่าเรื่องจะลงเอยอย่างไร
- 1.5 อ่านเพื่อศึกษาคุณค่าของสิ่งที่อ่าน
- 1.6 อ่านเพื่อรวบรวมเรื่องหรือย่อเรื่องแล้วนำมาเขียนใหม่
- 1.7 อ่านเพื่อเปรียบเทียบกับเรื่องราวหรือข้อความอื่น
- 1.8 อ่านเพื่อจดจำและอ่านเพื่อให้เข้าใจเนื้อหาสำหรับนำไปใช้ชั่วคราวหรือนำไปใช้ตลอดไป

2. พิสัยของความเข้าใจในการอ่าน เด็กจะอ่านได้ดีขึ้นและถูกต้องเพียงใดขึ้นอยู่กับ พิสัยของหมู่คำที่เด็กอ่านเข้าใจได้ และขึ้นอยู่กับความสามารถทางสติปัญญา ชนิดของประสบการณ์เก่าและความยากง่ายของข้อความที่เด็กอ่านด้วย

3. ความถูกต้องของความเข้าใจในการอ่านช่วยให้เด็กเข้าใจเรื่องราวที่อ่านมากน้อยต่างกัน ความถูกต้องในความเข้าใจของเด็กย่อมแตกต่างกันมากน้อยตามประสบการณ์ ความยากง่ายของข้อความนั้น ๆ

4. ความเร็วของความเข้าใจในการอ่าน ต้องอาศัยความเข้าใจในคำศัพท์ ความสามารถในการนึกเห็นภาพสิ่งที่อ่าน ความยากง่ายของข้อความและสิ่งอื่น ๆ ที่ครูอาจพิจารณาในการสอนอ่าน

สรุปความเข้าใจในการอ่านที่กล่าวมาข้างต้นนั้นจะเกิดขึ้นกับผู้อ่านได้จะต้องมี องค์ประกอบ ดังนี้

1. อ่านหนังสือออก เข้าใจความหมาย เข้าใจเรื่องหมาวรรคตอน สำนวนต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่อง
2. มีความพร้อมทางด้านร่างกายและมีสมาธิในการอ่าน
3. สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการอ่าน
4. ต้องเป็นเรื่องที่น่าสนใจ ทำให้ผู้อ่านมีเจตคติต่อเรื่องที่อ่าน
5. รู้จักใจความสำคัญของเรื่อง
6. รู้จักแยกประเภทเนื้อหาที่อ่าน สรุปความ และคาดการณ์เป็น
7. ตีความใจความสำคัญและสรุปแนวคิดในเรื่องได้เหมาะสม
8. สามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับประสบการณ์เดิมได้อย่างกลมกลืน
9. สติปัญญาของผู้อ่าน

ระดับความเข้าใจในการอ่าน

จากความหมาย ความสำคัญ ลักษณะและองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน ต้องอาศัยทักษะทางปัญญาหลายอย่าง เพื่อที่จะพัฒนาขึ้นมาเป็นระดับความเข้าใจในการอ่าน มีนักการศึกษาจำแนกระดับความเข้าใจในการอ่านไว้หลายระดับ ดังนี้

แดลแมน และคนอื่น ๆ (นิลวรรณ สิทธิอาษา. ม.ป.ป. ; อ้างอิงจาก Dallaman and others. 1974) ได้อธิบายถึงระดับของความเข้าใจในการอ่านว่าควรมีระดับดังนี้

1. ระดับความเข้าใจข้อเท็จจริง หมายถึง การอ่านทำความเข้าใจกับเนื้อหาสาระที่ผู้เขียนเขียนออกมาโดยตรง ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถในการทำความเข้าใจกับความคิดที่ผู้เขียนแสดงออกมาอย่างชัดเจน ดังนั้นจะต้องอาศัยความสามารถทางความจำ และการระลึกได้ในสิ่งที่ผู้เขียนเขียน และอาศัยความสามารถในการแปลช่วยอีกทางหนึ่งด้วย นั่นคือ ถ้าผู้อ่านตอบคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านด้วยการระลึกถึงสิ่งที่ผู้เขียนเขียนไว้ แสดงว่าผู้อ่านได้ใช้ความสามารถขึ้นความจำ และถ้าผู้อ่านอ่านแล้วทำความเข้าใจโดยแสดงออกมา ไม่ว่าจะเขียนหรือพูดก็ตาม แสดงว่าผู้อ่านได้ใช้ความสามารถในการแปลแล้ว

2. ระดับความเข้าใจขั้นตีความ หมายถึง การอ่านทำความเข้าใจโดยอาศัยการตีความสรุปความ และแปลความจากเรื่อง นั่นคือ ผู้อ่านต้องเสาะแสวงหาความหมายที่ซ่อนเร้นอยู่ในข้อความที่ผู้เขียนไม่ได้เขียนออกมาตรง ๆ หรือในบางครั้งผู้อ่านต้องใช้ความสามารถในการอ่านที่เรียกว่า “การอ่านระหว่างบรรทัดหรือเหนือบรรทัด” เพื่อให้ได้ความหมายที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อในข้อความนั้น

3. ระดับความเข้าใจขั้นประเมินค่าหรือวิจารณ์ หมายถึง การอ่านทำความเข้าใจโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์มาช่วยประเมินค่า ช่วยพิจารณาตัดสิน วินิจฉัยเรื่องราวที่อ่านได้อีกต่อหนึ่ง นั่นคือ การที่จะประเมินค่าสิ่งที่อ่าน ผู้อ่านจะต้องรู้จัก พิจารณาตัดสินสิ่งที่อ่าน โดยไม่จำเป็นต้องยอมรับความคิดเห็นของผู้เขียนเสมอไป จะต้องพิสูจน์ ตีความ และประเมินค่าความคิดเห็นนั้น โดยใช้ประสบการณ์เดิมหรือเสาะแสวงหาข้อมูลมาสนับสนุนก็ได้

4. ระดับความซาบซึ้ง ในระดับนี้ผู้อ่านจะต้องมีอารมณ์ตอบสนองตามเนื้อเรื่องและภาษาของผู้เขียน ตลอดจนการสร้างภาพพจน์และการแสดงออกทางอารมณ์จากเรื่องราวที่อ่าน

สรุปได้ว่าการแบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านข้างต้นนั้นได้แบ่งระดับไปตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก โดยเริ่มตั้งแต่การเข้าใจความหมายของตัวอักษรที่ปรากฏในเนื้อเรื่องที่อ่าน การเข้าใจแนวคิดที่แบ่งไว้โดยผู้เขียนไม่ได้อธิบายไว้โดยตรง ซึ่งต้องอาศัยการตีความและสรุปอ้างอิง ไปจนถึงขั้นความเข้าใจในระดับสูง คือ ระดับการใช้วิจารณญาณ ประเมินค่าสิ่งที่อ่าน แล้วเกิดความซาบซึ้งกับเนื้อเรื่อง และในแนวคิดที่เห็นพ้องกัน

เกณฑ์การวัดระดับความเข้าใจในการอ่าน

ฮาฟเนอร์ (ทัตพร เกตุพนอม. ม.ป.ป. ; อ้างอิงจาก Halfner. 1974) กำหนดถึงเกณฑ์การวัดความสามารถในการอ่านโดยอาศัยผลการทดสอบดังนี้

1. ระดับการอ่านตามความสามารถ ทดสอบโดยผู้สอบอ่านข้อความให้ผู้เรียนฟังแล้วถาม คำถาม ผู้เรียนต้องตอบได้ร้อยละ 75 ขึ้นไป
2. ระดับการอ่านตามที่สอน ทดสอบโดยให้ผู้เรียนอ่าน แต่ผู้สอนอธิบายข้อความบางตอนให้ผู้เรียนฟัง ระดับนี้ครูสอนเพื่อทำการทดสอบ ผู้เรียนต้องได้คะแนนความเข้าใจไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 ขึ้นไป
3. ระดับการอ่านอิสระผู้เรียนอ่านได้เองโดยเข้าใจเรื่องที่อ่านเป็นส่วนใหญ่ ผู้เรียนต้องได้คะแนนความเข้าใจ ดีความ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90
4. ระดับการอ่านแบบสำรวจ ผู้เรียนสามารถอ่านข้อความได้โดยเข้าใจเรื่องที่อ่านเป็นส่วนใหญ่ เกณฑ์ที่ใช้วัดคือต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90
5. ระดับการอ่านที่คับข้องใจ ผู้เรียนอ่านข้อความด้วยความยากลำบาก เกณฑ์ที่ใช้วัดคือผู้เรียนต้องได้คะแนนความเข้าใจ การตีความอย่างน้อยร้อยละ 50

นอกจากนี้แล้วหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ได้กำหนดระดับผลการเรียนจากคะแนนในการทดสอบไว้ดังนี้

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ
4	ดีมาก	80 – 100
3	ดี	70 – 79
2	ปานกลาง	60 – 69
1	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	50 – 59
0	ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ	0 – 49

จากเกณฑ์ในการวัดระดับความเข้าใจในการอ่านที่กล่าวมาข้างต้น ถ้าผู้อ่านได้คะแนนการอ่านเพื่อความเข้าใจตั้งแต่ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม จัดว่าเป็นระดับที่น่าพอใจ ดังเช่นที่กำหนดไว้ในระดับการอ่านตามที่สอนและการอ่านตามความสามารถของฮาฟเนอร์ (Hafner) และกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดไว้ในคู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ว่าช่วงคะแนน 70 – 79 อยู่ในระดับผลการเรียน 3 หมายถึง ระดับผลการเรียนดี ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงเลือกคะแนนร้อยละ 75 เป็นเกณฑ์ในการวัดระดับความเข้าใจในการอ่าน

การประเมินผลความเข้าใจในการอ่าน

การพัฒนาทักษะความเข้าใจในการอ่าน จำเป็นต้องทราบถึงระดับความเข้าใจในการอ่านของผู้อ่านก่อน ดังนั้นการวัดและประเมินผลความเข้าใจในการอ่าน จึงเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง เพราะการวัดและประเมินผลที่เป็นระบบจะช่วยให้ทราบถึงระดับความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อให้ผู้สอนสามารถวางแผนการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การประเมินผลความเข้าใจในการอ่านสามารถทำได้หลายวิธี ซึ่งสามารถเลือกให้เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้การสอนได้ สำหรับแบบทดสอบที่เหมาะสมในการประเมินความเข้าใจในการอ่านมีอยู่ 3 แบบ คือ

1. แบบทดสอบอัตนัย ได้แก่ แบบทดสอบความเรียง โดยให้ผู้เรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านโดยเขียนคำตอบเป็นประโยคหรือข้อความยาว ๆ
2. แบบทดสอบปรนัย ได้แก่ แบบทดสอบ แบบเลือกตอบ แบบถูกผิด แบบจับคู่ แบบเติมคำ
3. แบบทดสอบกึ่งปรนัย ได้แก่ แบบทดสอบที่ต้องการคำตอบสั้น ๆ ให้เติมหรือต่อให้สมบูรณ์ ให้คะแนนโดยผู้สอนหรือผู้ทดสอบที่มีความสามารถในการประเมิน

ในการทดสอบความเข้าใจในการอ่าน ควรจะให้ครอบคลุมความสามารถในการอ่านในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านภาษาและสัญลักษณ์ คือ เข้าใจความหมายของคำรู้จักการเดา ความหมายของคำศัพท์ เข้าใจโครงข่ายของประโยคและเข้าใจสัญลักษณ์ทางภาษา เช่น เครื่องหมายวรรคตอน อักษรย่อและย่อหน้า
2. ด้านความคิด คือ สามารถบอกจุดประสงค์ของผู้เขียนได้ใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านสามารถเข้าใจความคิดย่อยมาสนับสนุนสรุปและอนุมานจากสิ่งที่อ่านได้
3. ด้านทัศนคติต่อเรื่องที่อ่าน คือ สามารถบอกถึงความรู้สึกของผู้เขียนต่อเรื่องที่อ่านและต่อผู้อ่านได้ เข้าใจอารมณ์ของเรื่องจนสามารถระบุวิธีและแนวการเขียนของผู้เขียนได้

สรุปได้ว่า การประเมินผลความเข้าใจในการอ่านผู้ประเมินจะต้องเลือกแบบทดสอบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และในการออกข้อสอบจะต้องคำนึงถึงระดับความสามารถของเด็กในความเข้าใจการอ่าน และออกแบบทดสอบให้ครอบคลุมทุกด้านเพื่อให้ประเมินผลตรงตามจุดมุ่งหมายและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน

ประยูร แจงจบ (2521 : 57 – 63) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประเภทและตำแหน่งของคำถาม ประกอบบทเรียนที่ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านและการจำเนื้อหาบทเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 230 คน ผลการศึกษาปรากฏว่าการใช้คำถามประกอบบทเรียนประเภทความเข้าใจ ความจำ ใจความสำคัญ ความจำเนื้อหาและประเภทถามไม่ตรงกับบทเรียน รวมทั้งการจัดวางคำถามประเภทต่าง ๆ เหล่านั้นลงในตำแหน่งหน้าและท้ายบทเรียน ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน

เจียมจิต ห้าวหาญ (2522 : 61 – 66) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและความคงทนในการจำโดยใช้วิธีนำเรื่องสมแบบ คือ แบบบทย่อที่มีใจความตรงกับเรื่อง แบบบอกโครงเรื่อง และแบบมีข้อสอบถูกผิด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดลาดหญ้า จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 45 คน ผลการศึกษาปรากฏว่า การนำเรื่องทั้งสามแบบไม่มีผลทำให้คะแนนความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนแตกต่างกัน การนำเรื่องแบบบอกโครงเรื่องทำให้นักเรียนมีความคงทนในการจำสูงกว่าการนำเรื่องอีก 2 แบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความเข้าใจในการอ่านกับความคงทนในการจำสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พิมพ์พร อุทัยเลิศ (2526 : 50) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกกับไม่ใช้แบบฝึก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 68 คน ผลการศึกษาปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มที่ใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านมีผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุนทรี ประเสริฐศรี (2526 : 42) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกความเข้าใจในการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกุนนทรีรุทธารามวิทยาคม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกุนนทรีรุทธารามวิทยาคม จำนวน 100 คน ผลการวิจัยพบว่า คะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการใช้แบบฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มยุรี เทศแท้ (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างบทเรียนเสริมการอ่าน นักเรียนที่อ่านช้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดชัยชุมพลชนะสงคราม จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 54 คน

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ก่อนและหลังการใช้บทเรียนเสริมการอ่าน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านเกี่ยวกับความเข้าใจ คำศัพท์ ความเข้าใจเนื้อเรื่องและการนำไปใช้ หลังการใช้บทเรียนเสริมการอ่านสูงกว่าก่อนใช้บทเรียนเสริมการอ่าน

วันเพ็ญ สภิกิตย์ (2528 : 59 – 68) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีอ่านแล้วเขียนลำดับเรื่องราวกับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีอ่าน แล้วทำแบบฝึกหัดกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2528 จำนวน 150 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีอ่านแล้วเขียนลำดับเรื่องราวมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีอ่านแล้วทำแบบฝึกหัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 มีทัศนคติต่อภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิลวรรณ สิทธิอาษา (2539 : 75) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยหลังการทดลองแตกต่างกับก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยหลังการทดลองแตกต่างกันกับก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นุสรา ขวัญศรี (2540 : 58) ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ประกอบแนวทฤษฎีอรรถฐานกับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพัฒนานิคม อ.พัฒนานิคม จ.ลพบุรี จำนวน 74 คน ผลปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนโดยการใช้การสอนด้วยกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ประกอบแนวทฤษฎีอรรถฐานกับนักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียน

ทักษะการเขียนนั้นเราถือว่าเป็นทักษะหนึ่งที่มีความเป็นเอกเทศและความเป็นส่วนรวมในเวลาเดียวกัน นับว่าเป็นทักษะที่แตกต่างจากทักษะที่แตกต่างจากทักษะทางภาษาอื่น ๆ ในส่วนของความเป็นเอกเทศนั้นก็หมายความว่า การดำเนินการเขียนในแต่ละครั้งนั้น ผู้เขียนจะเขียนลำพังคนเดียว แต่ในเวลาเดียวกันนั้นผู้เขียนก็ต้องคำนึงถึงผู้อ่านด้วยจึงเปรียบว่าการเขียนก็เป็นเรื่องของส่วนร่วมด้วย และถ้าหากจะเปรียบเทียบกับทักษะการพูดแล้วจะพบว่า ทักษะการเขียนมีความเป็นธรรมชาติน้อยกว่าทักษะการพูดมาก ในการสอนสนทนากันนั้น ผู้ร่วมสนทนาทั้ง 2 ฝ่ายมีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์กันตลอดเวลา และในขณะเดียวกันก็จะมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ช่วยให้ทั้งสองฝ่ายเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันมากขึ้น เป็นผลให้ทั้ง 2 ฝ่ายสามารถปรับแนวความคิดให้ไปในแนวเดียวกันได้ตลอดเวลา แต่ทักษะการเขียนนั้นจะเห็นได้ว่าเป็นการสื่อสารทางเดียว (One Way Communication) จึงนับได้ว่า ทักษะการเขียนมีความเป็นธรรมชาติน้อยกว่าและในขณะเดียวกันภาษาที่ใช้ในการเขียนนั้นย่อมต้องเป็นภาษามาตรฐานที่สังคมส่วนรวมในประเทศยอมรับกัน (Broughton and others. 1980 : 116)

จุดมุ่งหมายที่สำคัญที่สุดในการสอนทักษะการเขียนนั้นก็เพื่อฝึกให้ผู้เรียนมีความสามารถใช้ภาษาในการเขียนได้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ดังนั้น หากจะให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ดังกล่าวนี้ ผู้สอนจะต้องใช้กลวิธีในการสอนและจัดกิจกรรมในการฝึกอย่างจริงจัง แต่เท่าที่ปรากฏโดยทั่วไป การเขียนของเด็กนั้นได้รับการสอนและการฝึกอย่างจริงจังน้อยมาก ส่วนใหญ่จะเป็นเพียงให้เด็กฝึกการเขียนด้วยการคัดลอกข้อความเท่านั้น หรือบังคับให้ผู้เรียนเขียนเพื่อเป็นการทำโทษในกรณีทำผิดวินัยในห้องเรียน หรือให้นักเรียนเขียนตามคำบอก ถ้าผิดก็ให้ผู้เรียนคัดซ้ำหลาย ๆ ครั้ง จากสภาพการเรียนการสอนดังกล่าว จึงทำให้ทักษะการเขียนของนักเรียนยังไม่ประสบผลสำเร็จ

เพื่อความถูกต้องและความเหมาะสมในการส่งเสริมทักษะการอ่านและความสามารถในการเขียนของนักเรียน ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนว่าผู้สอนจะต้องรู้ในหัวข้อต่อไปนี้

3.1 ความหมายของการเขียน

นักการศึกษาหลายท่านทั้งในและต่างประเทศได้ให้คำนิยามที่แตกต่างกันดังนี้
คือ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียน

แฮร์ริส (Harris. 1969 : 68 – 69) กล่าวว่า การเขียนคือความสามารถในการรวม
ทักษะหลาย ๆ อย่างทางภาษาเข้าด้วยกัน ดังนั้นการเขียนจึงต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้คือ

1. เนื้อหา (Content) ได้แก่ หรือประเด็นที่ผู้เขียนต้องการสื่อกับผู้อ่าน
2. การวางรูปแบบ (Form) ได้แก่ หรือการวัดระบบของเนื้อหา
3. ความสามารถในการใช้ภาษา (Grammar) ได้แก่ ได้ตามหลักไวยากรณ์และ
โครงสร้างของประโยค

4. สลีลา (Style) ได้แก่ ในการใช้ภาษาของผู้เขียน การเลือกคำและสำนวนต่าง ๆ
ของภาษาที่ใช้ในการเขียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อทำให้เกิดอรรถรสนั่นเอง

5. กลไกด้านอื่น ๆ (Mechanics) หมายถึง ที่นำมาประยุกต์ใช้กับการเขียน เช่น
การเขียนแบบสรุปความควรใช้หลักอย่างไร ควรจะเลือกใช้ตัวอักษรในภาษาอย่างไร และจะใช้
เครื่องหมายวรรคตอนอย่างไร จึงจะถูกต้องและเหมาะสมตามหลักเกณฑ์ของภาษานั้น

โอลิวา (Oliva. 1969 : 152) กล่าวว่า การเขียนเป็นภาษาของผู้พูดในการสื่อ
ความหมายนี้จะขึ้นอยู่กับสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียน

แมคคริมอน (Meerimon. 1978 : 3) กล่าวว่า การเขียนที่ดีจะต้องเป็นสื่อความ
คิดความรู้สึก ตลอดจนเรื่องราวต่าง ๆ ได้และทำให้ผู้อื่นเข้าใจตรงกับเจตนารมณ์ของผู้เขียน

ฟินอคเคียโร (Finocchiaro. 1980 : 130) กล่าวว่า การเขียนคือความคิดที่แสดง
ออกในลักษณะของตัวอักษร นักเรียนจะแสดงสิ่งที่อยู่ในใจ ประสบการณ์ ความคิด ความรู้สึก
และอารมณ์ออกมาเป็นตัวอักษรนั้น

จากความหมายดังกล่าวพอจะสรุปลักษณะของทักษะการเขียนได้ว่า การเขียน
นั้น คือ การแสดงออกเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อแสดงความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก ความ
ต้องการ เจตคติและประสบการณ์โดยใช้ตัวหนังสือ เป็นเครื่องมือสื่อสิ่งดังกล่าวออกมาให้ผู้อ่าน
ทราบตามที่ผู้เขียนต้องการ

3.2 ความสามารถทางการเขียน

แวลเลต์ (Vallette. 1977 : 217) กล่าวว่า ความสามารถในการเขียน คือ ความสามารถในการแสดงออกมาเป็นข้อความที่สละสลวยหรือความคิดที่ต้องการเชื่อมโยงจัดวางและพัฒนารายละเอียดต่าง ๆ ตลอดจนความสามารถในการเรียบเรียงความคิดให้เป็นประโยคเป็นข้อความสั้น ๆ และเป็นความเรียงเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้

แพ็ตตี (Patty. 1985 : 226) กล่าวว่า ความสามารถทางการเขียนคือความสามารถในการแสดงออก ซึ่งความคิดที่ต้องการเชื่อมโยง จัดวางและพัฒนาการเขียนรายละเอียดต่าง ๆ ตลอดจนความสามารถในการเรียบเรียงความคิดให้เป็นประโยคเป็นข้อความ สั้น ๆ และเป็นเรื่องราว

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2526 : 55) กล่าวว่า ผู้ที่มีความสามารถทางการเขียนขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความตั้งใจ ผู้เขียนมีความรู้และประสบการณ์มาก จะสามารถเขียนข้อความที่ดี การเสนอความคิดอย่างมีเหตุผล รู้จักวิเคราะห์วิจารณ์สิ่งรอบ ๆ ตัวหรือมีประเด็นที่จะเขียนมากขึ้น

สุภัทรา อักษรนุเคราะห์ (2532 : 108) กล่าวว่า ความสามารถทางการเขียน หมายถึง ความสามารถในการรวบรวมข้อมูล เลือกสรรสิ่งที่ตนต้องการ ถ่ายทอดความคิด นำมาลำดับความด้วยการเรียบเรียงตัวอักษร ตั้งแต่ระดับประโยคจนถึงระดับข้อความ หรือสูงกว่าข้อความโดยใช้ความรู้ทางด้านกลไกของการเขียน เช่น การสะกดคำ เครื่องหมายวรรคตอน กฎเกณฑ์วางไวยากรณ์ ตลอดจนวากยสัมพันธ์ซึ่งจะต้องให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนแสดงออกทางความคิดได้ถูกต้องตรงกับจุดประสงค์ของผู้เขียน

กล่าวโดยสรุป ความสามารถทางการเขียน คือ ความสามารถในการประสานสัมพันธ์ระหว่างสมอง สายตา และการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อ โดยการแสดงออกทางความคิดแล้วสามารถเรียบเรียงถ้อยคำ ข้อความต่าง ๆ ให้สละสลวยนำมาเรียบเรียงเป็นประโยคหรือข้อความสั้น ๆ และเชื่อมต่อกันจนเป็นเรื่องราวได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และชัดเจนเพื่อสื่อความรู้สึกนึกคิดให้ผู้อ่านได้เข้าใจความคิดของผู้เขียนได้ถูกต้องตรงกัน

1. เนื้อหาหรือประเด็นที่ผู้เขียนต้องการสื่อกับผู้อ่าน
2. การวางรูปแบบหรือการจัดระบบของเนื้อหา
3. ความสามารถในการใช้ภาษาได้ตามหลักไวยากรณ์และโครงสร้างของประโยค
4. สลีลาในการใช้ภาษาของผู้เรียน การเลือกคำและสำนวนต่าง ๆ ของภาษาที่ใช้ในการเขียนโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อทำให้เกิดอรรถรสนั่นเอง

5. กลไกต่าง ๆ ที่นำมาประยุกต์ใช้กับการเขียน เช่น การเขียนแบบสรุป ความควรใช้หลักอย่างไร ควรจะเลือกใช้ตัวอักษรในภาษาอย่างไร และจะใช้เครื่องหมายวรรคตอนอย่างไรจึงจะถูกต้องและเหมาะสมตามหลักการของภาษานั้น ๆ

สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรรย์ (2523 :116) ได้กล่าวถึงทักษะการเขียน ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญในการเขียนไว้ว่า ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่มีความสลับซับซ้อนกว่า ทักษะการใช้ภาษาทักษะอื่น ๆ นักเรียนจะเรียนได้ดีก็ต่อเมื่อได้ฟังมาก อ่านมาก มีประสบการณ์ กว้างขวาง นอกจากนั้นยังปรากฏว่านักเรียนที่เขียนได้ดีมักจะเป็นผู้ที่มีทักษะ การพูดดี ความรู้ทางหลักภาษาก็เป็นองค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่จะช่วยให้นักเรียน สามารถเลือกใช้ถ้อยคำได้เหมาะสมและความสามารถเรียบเรียงประโยคได้สละสลวย

อรุณี วิริยะจิตรา (2525 : 30 - 91) กล่าวว่า การเขียนนั้น ไม่ใช่เพียงความสามารถในการแต่งประโยคได้เท่านั้น การเขียนที่ดีอย่างน้อยต้องประกอบไปด้วยส่วนที่สำคัญ ๆ 2 ส่วนคือ ความสามารถในการที่จะสร้างประโยค และความสามารถที่จะนำเอาประโยคเหล่านั้น มาเรียงกันให้เป็นข้อความที่มีความหมายต่อเนื่องกันได้อย่างสอดคล้องเพื่อเป็นสื่อในการ ส่งข้อมูล

ชาวสารบางประการระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านหรือการเขียน ก็คือ การใช้ระบบของ ภาษารวมกันในรูปของประโยคต่าง ๆ เพื่อใช้ประโยคเหล่านั้นแสดงกิริยาอาการและความคิด แทนผู้เขียน

นงลักษณ์ คำยิ่ (2541 : 32) ได้สรุปว่าการเขียนมีองค์ประกอบสำคัญ คือ เนื้อหา รูปแบบ และการใช้ภาษา โดยผู้เขียนนำมาเรียบเรียงให้เป็นข้อความ เพื่อสื่อสารความคิด ของผู้เขียนไปยังผู้อ่าน

สรุปได้ว่า การเขียนมีองค์ประกอบที่สำคัญคือความพร้อมของกล้ามเนื้อ สายตา ความรู้ในคำศัพท์ โครงสร้างของประโยคและความสามารถในการนำประโยคมาเชื่อมโยงกันให้ ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และสละสลวยเพื่อสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจตรงกัน

3.4 ข้อเสนอแนะบางประการเกี่ยวกับหลักการสอนเขียน

สนธิ ตั้งทวี (2531 : 38 - 40) ได้เสนอแนะหลักสำคัญบางประการในการสอน เขียนไว้ ดังนี้

1. ครูควรจะได้ทำการทดสอบความรู้พื้นฐานทางการเขียนของนักเรียนเสียก่อน ที่จะมีการสอน ในกรณีที่ไม่มีแบบทดสอบมาตรฐาน ก็ควรจะได้สร้างแบบทดสอบแบบตัวเลือก ขึ้นไว้ใช้เอง ซึ่งใช้สำหรับวัดความสามารถในการสะกดคำ การใช้คำ การผูกประโยคและ การเขียนเรียบเรียงข้อความแบบทดสอบดังกล่าวนี้จะช่วยครูผู้สอนได้ทราบว่านักเรียนเหล่านั้น

มีความสามารถทางการเขียนอยู่บ้างแล้วแค่ไหน นอกจากนั้นยังช่วยครูให้ได้ทราบถึงการพัฒนาทางการเขียนหลังจากที่ได้สอนไปแล้วทุกระยะ

2. การสอนทักษะการเขียนนั้น ไม่ว่าจะเป็นการเขียนเรื่องใดก็ตาม ครูไม่ควรกำหนดหัวเรื่องให้ตายตัว ควรให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกเรื่องที่จะเขียนหรือเขาควรจะมีส่วนร่วมในการเสนอหัวเรื่องด้วย

3. การสอนทักษะการเขียน ครูไม่ควรแยกสอนจากทักษะอื่น ๆ คือ ทักษะฟัง ทักษะพูด ทักษะอ่าน และถ้าสามารถให้มีความสัมพันธ์ไปถึงวิชาวรรณคดี หลักภาษา ศิลปหรือวิชาอื่น ๆ ได้ก็จะเป็นการดี

4. ทักษะการเขียนเป็นวิชาทักษะที่ค่อนข้างจะยุ่งยาก ซ้ำซ้อน นักเรียนส่วนมากมักไม่ค่อยสนใจเรียนเหมือนทักษะอื่น ๆ ด้วยเหตุนี้ผู้สอนควรใช้หลักของการเสริมแรง เสริมกำลังใจหลาย รูปแบบ เช่น จัดให้มีการประกวดงานเขียนประเภทต่าง ๆ ยกย่องและให้เกียรติแก่นักเรียนที่มีผลงานเขียนดีเด่น การใช้รางวัล การชมเชย เหล่านี้เป็นต้น

5. การสอนเขียนนั้น ครูไม่ควรมุ่งแต่จะให้กฎเกณฑ์หรือทฤษฎีควรจะทำให้มีการปฏิบัติจริงทำจริง ให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

6. การสอนทักษะการเขียนที่จะให้ได้ผลนั้น ครูไม่ควรใช้การอธิบายอย่างเดียว ควรใช้สื่อการสอนประกอบด้วย เพราะสื่อการสอนจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจแจ่มชัด และไม่เกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย

7. ครูควรวางแผนการสอนอย่างละเอียดและชัดเจน เช่น ควรจะมีวัตถุประสงค์อะไรบ้าง และควรจะให้ป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งสามารถเน้นพฤติกรรมกาเขียนของนักเรียนได้อย่างแจ่มชัด การนำสู่บทเรียน การดำเนินการสอน การจัดกิจกรรมที่จะให้ทักษะการเขียนสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ พร้อมทั้งสื่อการเรียนและเกณฑ์การประเมินผล

8. นักเรียนควรจะมีส่วนร่วมในการวัดผล และการสร้างเกณฑ์ในการประเมินผล การเขียนด้วย ทั้งนี้เพื่อที่จะให้ได้ทราบแนวทางในการวัดผลว่าควรจะเป็นอย่างไร เพื่อว่าตัวเขาเองจะได้รู้จักใช้ดุลยพินิจและใช้วิจารณญาณในการทำงาน

กล่าวโดยสรุป การเรียนการสอนเขียนนั้นครูจะต้องทราบความรู้พื้นฐานความรู้ด้านคำศัพท์ของนักเรียน จิตวิทยาในการสอนด้านการเสริมแรง รู้จักใช้สื่อประกอบการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจแจ่มแจ้งรวดเร็ว ครูไม่ควรบังคับจิตใจให้เด็กเขียน ไม่เคร่งครัดกฎเกณฑ์มากเกินไป การสอนเขียนก็ควรจะต้องสัมพันธ์กับทักษะอื่น ๆ ด้วย เช่น ทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง หรือกับวิชาอื่น ๆ ด้วยก็จะเป็นการดี

3.5 การวัดความสามารถทางการเขียน

การวัดความสามารถทางการเขียน ได้มีนักการศึกษาด้านการทดสอบเสนอแนวทางไว้ ดังนี้

ไคเดอร์ช (McColly. 1970 ; citing Diederich. n.d. :148 - 1546) ได้กำหนดองค์ประกอบในการตัดสินความสามารถในการเขียนไว้ดังนี้

1. ความคิดและจินตนาการ (Ideas) คือ พิจารณาถึงความชัดเจน ความต่อเนื่อง และความสมเหตุสมผล
2. รูปแบบของเรียงความ (Form) พิจารณาถึงการเรียบเรียงเรื่องและลำดับความคิด
3. อรรถรสในการเขียน (Flavor) พิจารณาลีลาการเขียนที่น่าสนใจและเชื่อถือได้
4. กลไกการเขียน (Mechanics) พิจารณาการใช้เครื่องหมายวรรคตอน และไวยากรณ์
5. การใช้คำ (Wording) พิจารณาการเลือกใช้คำและการเรียบเรียงคำ

ฮีตัน (Heaton. 1979 : 134 - 135) ได้เสนอแนะว่าในการวัดความสามารถในการเขียนนั้น ควรวัดผู้เขียนในด้านต่อไปนี้

1. วัดความสามารถในด้านไวยากรณ์ (Grammar) หมายถึง ความถูกต้องของการใช้ไวยากรณ์ในการเขียนเรื่องนั้น
2. วัดความสามารถในการใช้คำศัพท์ (Vocabulary) หมายถึง การเลือกใช้คำศัพท์ที่ถูกต้อง เหมาะสม และหลากหลาย
3. วัดความสามารถด้วยกลไกการเขียน (Mechanics) หมายถึง เครื่องหมายวรรคตอนและการสะกดที่ผู้เขียนใช้ได้ถูกต้อง
4. วัดความคล่องแคล่วของการเขียน คือ วัดด้านลีลา และความสอดคล้องของการสื่อความหมาย (Fluency : Style and Ease of Communication) หมายถึง ความสามารถในการนำเสนอเนื้อเรื่องและความคิดให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อ การเลือกใช้ถ้อยคำ ลีลาการเขียนและโวหารต่าง ๆ
5. วัดด้านความสัมพันธ์ของข้อความ (Relevance) หมายถึง การจัดลำดับความคิดและการเรียบเรียงข้อความ

บ็องร สว่างโรส และเยาวภา พุกกะคุปต์ (2524 : 50) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่นำมาใช้พิจารณาเพื่อวัดความสามารถในการเขียน 5 ประการ คือ

1. เนื้อหา (Content) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกและความรู้ที่ผู้เขียนเสนอแก่ผู้อ่าน
2. วัตถุประสงค์ในการเขียน (Judgement Skills) ได้แก่ งานเขียนนั้นจะต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์และผู้อ่านตลอดเวลา ซึ่งหมายถึงความสามารถในการเลือกสรร การวัดและลำดับเรื่องให้มีความต่อเนื่องกันด้วย (An Ability to Select Organize and Order Relevant Information)
3. ไวยากรณ์ (Grammatical Skills) ได้แก่ ความสามารถในการเขียนประโยคที่ถูกต้อง
4. สลีลาการเขียน (Stylistic Skills) ได้แก่ การเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนโวหาร เพื่อให้เกิดลักษณะเฉพาะของผู้เขียน
5. กลไกการเขียน (Mechanic Skills) ได้แก่ การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและการสะกดตัวอักษรที่ถูกต้อง

จากข้อเสนอแนะของนักวิชาการที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า ในการวัดความสามารถด้านการเขียนนั้น สิ่งที่จะพิจารณาและวัดได้แก่

1. กลไกการเขียน คือ ความสามารถในการใช้เครื่องหมายวรรคตอน การสะกดคำ วางสระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ ได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์
2. ไวยากรณ์ คือ ความสามารถในการเรียบเรียงประโยคตามลักษณะโครงสร้างของประโยคและการเชื่อมต่oprโยคเพื่อให้เนื้อเรื่องต่อเนื่องกัน
3. เนื้อหา คือ ความสามารถในการเขียนเรียบเรียงเนื้อหาให้ผู้อ่านได้รับความรู้ลึกซึ้งนึกคิดว่าผู้เขียนต้องการถ่ายทอดอะไรให้แก่ผู้อ่าน
4. สลีลาการเขียน คือ ความสามารถในการเลือกใช้คำให้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคลตลอดจน สำนวนโวหาร เพื่อแสดงเอกลักษณ์ของผู้เขียนและอารมณ์ของผู้เขียน
5. ลายมือ คือ ความสามารถในการเขียนที่สามารถทำให้ผู้อ่านสื่อความหมายได้ตรงตามที่ผู้เขียนต้องการอย่างง่าย

3.6 ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับการเขียน

ในปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาที่ตื้นนั้นครูผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ ทางภาษาเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนแต่ละครั้ง อันจะก่อให้เกิดให้นักเรียนได้เป็นผู้มีความรอบรู้ทางภาษามากยิ่งขึ้น ทักษะการอ่านและทักษะการเขียนก็เช่นกัน นักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาพบว่า ทักษะทั้งสองจะเป็นทักษะทางภาษาที่ส่งเสริมซึ่งกันและกันเป็นอย่างมาก นักเรียนจะสามารถอ่านสิ่งต่าง ๆ ได้

ดีขึ้น ถ้านักเรียนมีความสามารถในการเขียนดีและหากนักเรียนมีความสามารถในการอ่านดี ทักษะการเขียนของนักเรียนก็จะดีตามไปด้วย มีนักการศึกษาหลายคนที่น่าสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับการเขียน เช่น เฮย์ (Heys. 1962 : 320 - 322) พบว่าในการสอนทักษะการเขียนนั้น กลุ่มผู้เรียนที่ใช้ทักษะการอ่านมาก ๆ ก่อนแล้วจึงลงมือเขียนได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่ากลุ่มนักเรียนที่ครูสอนทักษะการเขียนโดยตรงนั้นย่อมแสดงว่าผลจากการที่นักเรียนได้อ่านมาก ๆ นั้นจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถทางการเขียนตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ฮูเลตต์ (Hulett. 1986 : 847 - A) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียน โดยได้รวบรวมงานเขียนของนักเรียนระดับ 3 ที่ใกล้จะสิ้นปีการศึกษาจำนวนมากกว่า 100 ชิ้น ซึ่งงานเขียนเหล่านี้ได้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 1. งานเขียนเกี่ยวกับวรรณคดี ซึ่งเป็นงานที่เด็กได้เขียนหลังจากได้ฟังครูอ่านวรรณคดีเรื่องนั้น ๆ ให้ฟังก่อน 2. เป็นงานเขียนเกี่ยวกับเรื่องของชุมชนหลังจากที่เด็กได้อ่านเรื่องเหล่านั้นจากหนังสือแล้ว และ 3. เป็นงานเขียนที่พวกเขาเป็นผู้วิจัยรวบรวมใช้เวลาถึง 2 สัปดาห์ แล้วหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) และใช้ Anova ทดสอบความแตกต่างของคะแนน ผลการวิจัยพบว่า เด็กนักเรียนที่เขียนงานได้ดีนั้นก็เป็นนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านด้วย ในขณะเดียวกันเด็กที่มีความชำนาญในการอ่านก็จะเขียนได้ดีด้วยเช่นกัน

จากผลการวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า วิธีสอนอ่านและเขียนที่เหมาะสมจะช่วยให้ทักษะการอ่านและการเขียนมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การวิจัยเพื่อหาวิธีการสอนอ่านและเขียนจึงมีความสำคัญต่อผู้สอนและนักการศึกษา และจากการศึกษาค้นคว้าวิธีสอนใหม่ ๆ ที่ผู้วิจัยเห็นว่าวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) เป็นวิธีที่บูรณาการทักษะการอ่านและทักษะการเขียนไว้ด้วยกัน ดังนั้นผู้วิจัยเชื่อว่า วิธีการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) จะเป็นวิธีการสอนที่น่าสนใจอีกวิธีหนึ่ง ซึ่งจะส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนได้เป็นอย่างดี

3.7 เทคนิคการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียน

เรมส์ (Ralimes. 1983 : 150 - 153) กล่าวว่า หน้าที่ของครูในการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องในงานเขียนของผู้เรียนนั้นนับเป็นส่วนสำคัญมากเช่นกัน เพราะจุดบกพร่องต่าง ๆ จะช่วยให้ครูวางแผนการสอนได้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น เท่าที่ปรากฏอยู่ครูผู้สอนก็มีวิธีการตรวจสอบได้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น เท่าที่ปรากฏอยู่ครูผู้สอนก็มีวิธีการตรวจแก้ไขงานเขียนของผู้เรียนในลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น หลังจากอ่านงานเขียนของผู้เรียนแล้ว ครูผู้สอนก็จะเขียนให้คำวิพากษ์วิจารณ์งานเขียนนั้นหรืออาจจะใช้วิธีพูดคุยกับนักเรียนโดยตรงเป็นการส่วนตัว เพื่อชี้ให้เห็นข้อดีและข้อบกพร่องของเขา หรืออาจจะให้ผู้เรียนด้วยตนเองเป็นผู้ให้คำแนะนำ

ต่าง ๆ เป็นต้น เมื่อเป็นดังนี้จึงทำให้เกิดปัญหาตามมา คือ ครูผู้สอนจะใช้วิธีใดถึงจะเป็นวิธีดี และเหมาะสมที่สุด ครูผู้สอนควรแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนทุกจุดเลยหรือไม่เพียงแต่แก้ไข ข้อบกพร่องเฉพาะบางส่วนที่ต้องการเท่านั้น หรือการแก้ไขข้อบกพร่องนั้นควรละเลยระบบ ไวยากรณ์เสียเพียงแต่พิจารณาส่วนของเนื้อหาเท่านั้นหรือครูผู้สอนไม่ควรแก้ไขข้อบกพร่องเอง เป็นเพียงผู้ชี้แนะให้ผู้เรียนเท่านั้น แล้วให้ออกโอกาสแก่ผู้เรียนแก้ไขจุดบกพร่องเหล่านั้นเองเป็นต้น ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาที่ยังไม่มีข้อยุติที่แน่นอนชัดเจน แต่เรมส์ (Raimes) ได้เสนอแนะเทคนิค ในการแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียนของผู้เรียน ดังนี้

1. ในงานเขียนของผู้เรียนแต่ละชิ้นนั้น ครูผู้สอนไม่ควรจะใส่เครื่องหมายที่แสดงถึง ความบกพร่องในการเขียนของผู้เรียนทุก ๆ แห่งที่พบ ควรพิจารณาเฉพาะจุดบกพร่องที่เกี่ยวข้อง กับสิ่งที่ได้รับการฝึกจากบทเรียนเท่านั้น

2. ตรวจเช็คข้อบกพร่องอย่างรอบคอบ โดยศึกษาให้รู้ถึงสาเหตุของความ ผิดพลาดนั้น ๆ การวิเคราะห์ห้อย่างละเอียดว่าผู้เรียนมีความรู้อะไรบ้าง และอะไรที่ผู้เรียนควรได้ รับการสอนเพิ่มเติมนั้นจะช่วยให้ครูผู้สอนวางแผนการสอนได้ถูกต้องและเหมาะสม และจะทำให้ การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น และในการจัดกิจกรรมสำหรับผู้เรียนนั้นจะต้องคำนึง เสมอว่ากิจกรรมนั้นจะต้องอยู่ในกรอบของความรู้และความสามารถที่ผู้เรียนได้รับการฝึกจาก ทางโรงเรียนเท่านั้น รวมทั้งครูผู้สอนจะต้องชี้จุดบกพร่องของผู้เรียนให้เขาได้รับทราบเอาไว้ เพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้เรียนเองที่จะได้แก้ไขจุดบกพร่องเหล่านั้นได้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง

3. ครูผู้สอนจะต้องพยายามมองหาข้อดีของงานเขียนของผู้เรียนแต่ละคนด้วย เพราะโดยปกติในงานเขียนแต่ละชิ้นนั้นจะมีทั้งส่วนดีและส่วนบกพร่องปะปนกันไป ครูควรจะยก ส่วนดีของงานเขียนแต่ละชิ้นขึ้นมาพูดเป็นตัวอย่างด้วย เพราะผู้เรียนแต่ละคนก็ต้องการที่จะให้ ผู้อื่นได้รับรู้ถึงความสามารถของตนเองด้วยเช่นกัน

4. ทำการคัดลอกหรือสำเนาข้อความที่มีข้อบกพร่องในการเขียนให้กับผู้เรียน ทุก ๆ คน เช่น หลังจากแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มกลุ่มละ 3 คนแล้ว ครูผู้สอนจะแจกจ่ายประโยค ที่เขียนผิดให้ผู้เรียนทุก ๆ กลุ่ม กลุ่มละ 3 ประโยค ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจะต้องพยายามใช้ความรู้ ความความสามารถที่มีอยู่แก้ไขข้อบกพร่องเหล่านั้น เมื่อเสร็จแล้วให้นำผลที่ได้มาเสนอต่อเพื่อน ร่วมชั้นเรียนพร้อมทั้งให้คำแนะนำที่ถูกต้องต่อเพื่อน ๆ ด้วย ในขณะเดียวกัน ผู้เขียนข้อความ ตัวอย่างนั้นก็ต้องยอมรับความบกพร่องของตนเองและจดจำคำแนะนำเหล่านั้นด้วยความตั้งใจ

5. ครูผู้สอนควรใช้เครื่องหมายต่าง ๆ ในการตรวจ เพื่อชี้ให้เห็นข้อบกพร่องในการเขียนอันจะทำให้การตรวจเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็วก่อนที่จะผู้สอนหรือผู้ตรวจจะใช้เครื่องหมายเหล่านี้ จะต้องแน่ใจว่าผู้เรียนสามารถเข้าใจและมีความสามารถพอที่จะแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านั้นได้

สรุปได้ว่าการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียนนั้น ผู้สอนต้องทำใจไว้ว่าผู้เรียนจะต้องมีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการใช้ภาษาอย่างมากมาย และผู้สอนควรเตรียมหาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนให้เป็นไปอย่างง่าย ๆ และไม่ทำให้ผู้เรียนท้อแท้และหมดกำลังใจ ผู้สอนควรปฏิบัติดังต่อไปนี้ในการแก้ไขข้อบกพร่อง

1. ผู้สอนควรหาข้อบกพร่องของผู้เรียนด้วยใจเป็นธรรม ไม่ใช่คอยจับผิด ผู้สอนจะเป็นผู้ชี้แนะแก้ไขข้อบกพร่องนั้น ๆ หรือผู้เรียนด้วยกันคอยชี้แนะ รวมทั้งการให้กำลังใจ

2. ผู้สอนควรนำข้อบกพร่องของผู้เรียนมาวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนว่าจะจัดรูปแบบใดที่จะช่วยแก้ไขข้อบกพร่อง

3. ผู้สอนควรให้โอกาสผู้เรียนได้แก้ไขข้อบกพร่องของตนเองเท่าที่เขาจะสามารถทำได้

4. ถ้าผู้เรียนทำผิดพลาดซ้ำซาก ผู้สอนต้องรีบชี้แนะแก้ไขและรีบหาทางฝึกแก้ไขข้อบกพร่องนั้นใหม่

5. ผู้สอนควรแนะนำผู้เรียนว่าการเขียนควรมีขั้นตอนในการเขียนว่าขั้นแรกเราควรร่างข้อความพอคร่าว ๆ ก่อนก่อนจะถึงขั้นเขียนจริง

6. ผู้สอนไม่ควรจะแก้ไขข้อบกพร่องให้เด็กเอง และไม่ควรถาเครื่องหมายใด ๆ ลงในข้อเขียนของผู้เรียนควรเรียกมาพูดคุยชี้แนะเป็นการส่วนตัวแล้วให้ผู้เรียนนำไปแก้ไขข้อบกพร่องนั้น เพื่อเป็นการให้โอกาสและทางเลือกกับผู้เรียน

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะตรวจงานเขียนที่เป็นแบบทดสอบอัตนัย โดยตรวจให้คะแนนเฉลี่ยจากผู้ตรวจ 3 คน ซึ่งเป็นเกณฑ์ของผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติของผู้ตรวจงานเขียนของนักเรียน ดังนี้

1. มีวุฒิ ปริญญาโทด้านการสอนภาษาไทย และมีประสบการณ์การสอนภาษาไทยอย่างน้อย 5 ปีขึ้นไป

2. มีวุฒิ ปริญญาตรีด้านการสอนภาษาไทยและมีประสบการณ์การสอนภาษาไทยอย่างน้อย 10 ปีขึ้นไป

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ

ความหมายของความสนใจ

ความสนใจเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะต้องทำให้เกิดขึ้นเป็นอันดับแรกของกระบวนการเรียนรู้สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (2524 : 7) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนนั้น นอกจากจะมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนมีความสามารถในวิชาที่เรียนแล้ว ยังต้องปลูกฝังให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนหมกมุ่นในการเรียนและแสวงหาความรู้ได้อย่างดี ถ้านักเรียนมีความสนใจต่อครูผู้สอน กิจกรรมการเรียนการสอนและต่อวิชาที่เรียนแล้ว จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชานั้นของนักเรียนสูงขึ้นด้วย ความสนใจจึงน่าจะมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย โดยทั่วไปจะพบว่า นักเรียนที่มีความสนใจต่อวิชาใดสูงมักจะเรียนรู้ได้ดีกว่านักเรียนที่มีความสนใจต่ำ ได้มีนักการศึกษาและนักจิตวิทยา ได้ให้ความหมายของความสนใจไว้ต่างกัน ดังนี้

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 233) ได้อธิบายว่า ความสนใจเป็นความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งหมายถึง ทศนคติทางบวกหรือทศนคติที่ดี

วัชรวิ ทรัพย์มี (2520 : 58) กล่าวว่า ความสนใจหมายถึงความรู้สึกที่จดจ่ออยากรู้ อยากเห็นอยากกระทำในสิ่งที่ตนเองสนใจ

เปลื้อง ณ นคร (2523 : 235) ให้ความหมายของความสนใจว่า คือ อาการของจิตที่เพ่งเล็งต่อวัตถุ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือความใส่ใจหรือภาวะซึ่งประกอบด้วยอาการที่จิตเกิดอยากรู้อยากเห็นอย่างรู้สึกตัวและใช้ปัญญา

วนิช บรรจง และคนอื่น (2515 : 32) ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่า หมายถึง ความรู้สึกหรือเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันมีผลให้เอาใจใส่และกระทำกิจกรรมนั้น ๆ อยู่เสมอ มีลักษณะดังนี้

1. เป็นความรู้สึกในวงแคบคือจะมีความสนใจเป็นอย่าง ๆ ไป
2. ความสนใจเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล
3. เมื่อมีความสนใจบุคคลย่อมมีความมุ่งหมายต่อสิ่งนั้น
4. หากมีความสนใจบุคคลย่อมต้องการให้ได้รับการสนองตอบ

ประสาธ อิศรปรีดา (2538 : 135 - 136) กล่าวถึง ความสนใจตามแนวคิดของกาเย่ (Gagne) ว่ามีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ เพราะความสนใจเป็นลักษณะทางจิตใจที่มีความสืบเนื่องกันเป็นชุด โดยเริ่มจากการที่มีสิ่งเร้าให้เกิดความสนใจและตอบสนองต่อเนื่องกันเป็นลูกโซ่ ตรวบใดที่มีความสนใจอยู่การตอบสนองดังกล่าวกจะทำให้เกิดความรู้สึก หรือความคิดอันนำไปสู่ความสงสัย ความอยากรู้อยากเห็นและความต้องการเรียนรู้เพิ่มขึ้น นั่นคือความสนใจ ชี้ให้เห็นถึงความปรารถนาที่ใครจะได้รับการสอนหรือพยายามที่จะสอนตนเอง ความสนใจจึงเป็นองค์ประกอบ

ประการหนึ่งที่ทำให้เกิดความพร้อมที่จะเรียน ซึ่งเมื่อมีความพร้อมในสิ่งใดแม้จะมีอุปสรรคบ้าง ก็ไม่ลดความสนใจจากสิ่งนั้นง่าย ๆ

เรวัตร์ กัญญา (2537 : 47) กล่าวถึง ความสนใจว่า ความรู้สึกชอบเอาใจใส่ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้ประสบพบเห็นในการทำงานมีความรู้สึกโน้มเอียงในการที่จะเลือกทำสิ่งใดที่เกี่ยวข้องและพร้อมที่จะแสวงหาและเข้าร่วมกับกิจกรรมนั้น ๆ ด้วย

จากคำจำกัดความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความสนใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบปรารถนาและเอาใจใส่กับสิ่งที่พบเห็น ซึ่งจะเกิดความอยากรู้อยากเห็นอยากศึกษา แล้วค้นหาในสิ่งนั้นจนเกิดความศรัทธา และเห็นคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลนั้น ๆ

ลักษณะของความสนใจ

วนิช บรรจง และคนอื่น ๆ (2516 : 32 - 33) อ้างถึงลักษณะของความสนใจว่ามี ดังนี้

1. ความสนใจเป็นความรู้สึกหรือเจตคติที่เข้มข้นอยู่ในวงแคบ คือ คนเราจะต้องมีความสนใจต่อสิ่งใดเป็นอย่าง ๆ ไป
2. ความสนใจเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล คนหนึ่งอาจมีความสนใจต่อสิ่งหนึ่ง แต่คนอื่นอาจจะไม่สนใจต่อสิ่งนั้นเลยก็ได้
3. เมื่อมีความสนใจ บุคคลย่อมมีความมุ่งหมายต่อสิ่งนั้นและเอาใจใส่จดจ่อต่อสิ่งที่ตนสนใจ
4. เมื่อเกิดความสนใจต่อสิ่งใดแล้ว บุคคลย่อมมีความมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งต่อสิ่งนั้น เช่น ต้องการอยากรู้ให้มากขึ้น ต้องการที่จะทำเป็น
5. บุคคลย่อมมีความมุ่งหมายที่จะทำให้สำเร็จตามความมุ่งหมาย ถ้ามีความสนใจต่อสิ่งนั้นอย่างแท้จริง

ทวี ท่อแก้ว และอบรม สินภิบาล (วิไลพร จำสอาด. ม.ป.ป. ; อ้างอิงจาก ทวี ท่อแก้ว และอบรม สินภิบาล. 2517 : 61) กล่าวถึงลักษณะของความสนใจ ดังนี้

1. ความสนใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นในบุคคล เนื่องจากถูกชักนำโดยสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ
2. ความสนใจของบุคคลมีความเข้มข้นแตกต่างกัน
3. ความสนใจที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดย่อมเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์
4. บุคคลย่อมมีความสนใจต่อสิ่งต่าง ๆ แตกต่างกันไป
5. ความสนใจอาจเป็นความรู้สึกชั่วขณะหรือตลอดไปก็ได้

จากความหมายและลักษณะของความสนใจที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าลักษณะของความสนใจมีดังนี้

1. ความสนใจเป็นความรู้สึกชอบสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
 2. ความสนใจเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่อยากรู้อยากเห็น
 3. ความสนใจเมื่อเกิดขึ้นเป็นเวลานานก็กลายเป็นความตั้งใจ
 4. ความสนใจที่เกิดขึ้นโดยไม่ถูกบังคับจะทำให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
 5. ความสนใจเป็นตัวเสริมแรงให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ประสพผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ
- องค์ประกอบของความสนใจ**

โดยทั่วไปคนเรามีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2518 : 73) ได้รวบรวมองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสนใจของเด็กที่ควรทราบไว้ดังนี้

1. ความสนใจนั้นเกิดขึ้นจากความพร้อม ความต้องการและอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม
2. ความสนใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นเรื่องของแต่ละบุคคลโดยเฉพาะคนเราทุกคนไม่จำเป็นต้องมีความสนใจในสิ่งเดียวกันหรือในระยะเวลาเดียวกัน
3. ความสนใจนั้นมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับสุขภาพของร่างกาย เด็กจะสนใจสิ่งใดเป็นระยะสั้น ๆ หรือยาวขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของร่างกาย
4. ความสนใจเฉพาะอย่างนั้นอาจเปลี่ยนไปตามวัย และเวลาของแต่ละบุคคล แต่แบบแผนของความสนใจค่อนข้างคงที่ ทำให้สามารถวัดความสนใจของคนในอนาคตได้
5. ความสนใจมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับสภาพทางจิตใจ เขาวินปัญญาสูง มักจะสนใจหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกันและเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อน
6. ความสนใจมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับรากฐานทางประสบการณ์ของเด็ก เด็กจะสนใจเรื่องใดเด็กจำเป็นต้องมีความรู้เรื่องนั้นพอสมควร ถ้าเด็กขาดประสบการณ์เด็กอาจไม่สนใจ เป็นเพียงอยากรู้อยากเห็นชั่วคราวแล้วก็เลิกความสนใจ

ความสนใจจะเกิดขึ้นกับผู้เรียนได้ ครูจะต้องศึกษาถึงองค์ประกอบหลาย ๆ ด้านของเด็กเพื่อที่จะนำไปจัดกิจกรรมให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความสนใจของเด็ก ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีความตั้งใจจดจ่อที่จะเรียน แล้วการเรียนก็จะประสพผลสำเร็จได้โดยเร็ว

การสร้างคามสนใจ

จากการศึกษาสาเหตุและองค์ประกอบที่เกี่ยวกับความสนใจ ทำให้นักจิตวิทยาและนักการศึกษาสามารถที่จะสร้างความสนใจให้กับผู้เรียนได้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูควรคำนึงถึงความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย การเรียนจึงจะประสบความสำเร็จ ครูอาจตั้งคำถามกับตัวเองว่าได้สอนวิชาต่าง ๆ สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนหรือไม่ ให้งานให้กิจกรรมตามความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน หรือ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2523 : 243) ได้เสนอแนะวิธีสร้างความสนใจไว้ดังนี้

1. ศึกษาความต้องการของผู้เรียนส่วนใหญ่ เพื่อจะได้จัดบทเรียน สภาพห้องเรียน และสื่อการเรียนต่าง ๆ ให้ตรงกับความต้องการของเขา
2. สำรวจพื้นฐานทางด้านความถนัดของผู้เรียน เพื่อจัดสภาพการเรียนการสอนให้ตรงกับความถนัดนั้น ๆ
3. จัดสภาพห้องเรียนให้น่าสนใจ มีการตั้งคำถามยั่วและท้าทายความสามารถของผู้เรียน พยายามให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากที่สุด เช่น การแสดงความคิดเห็น การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ตลอดจนนำนวัตกรรมใหม่มาใช้ด้วย
4. ให้การเสริมแรง โดยพยายามให้ผู้เรียนได้ประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้หรือการทำงานนั้น ๆ บ้าง โดยเลือกให้ตรงกับความถนัดและความสามารถของเขา จะทำให้เขาสนใจในสิ่งที่เขาได้รับมอบหมายให้ทำ
5. ชี้ทางหรือให้ทราบความก้าวหน้าในการทำงานทุกระยะของผู้เรียน ทำให้เขามีความสนใจที่จะทำงานนั้น ๆ ต่อไป

วณิช บรรจง และคนอื่น ๆ (2516 : 34) ได้เสนอแนะวิธีสร้างความสนใจไว้ดังนี้

1. ก่อนจะสอนเรื่องใดต้องสร้างความรู้พื้นฐานในเรื่องนั้นให้แก่ผู้เรียนเสียก่อน
2. จัดบทเรียนให้เหมาะสมกับความสามารถในการเรียนของนักเรียน
3. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ทำงานได้สำเร็จ
4. ชี้แจงให้นักเรียนเห็นความก้าวหน้าของตนก็เป็นแรงจูงใจที่จะทำให้นักเรียนอยากเห็นและมีความสนใจในงานนั้นมากขึ้น
5. ในการสอนครูควรชี้ให้นักเรียนได้เห็นความน่าสนใจของเรื่องที่เรียน
6. จัดสภาพการเรียนให้เป็นที่น่ารื่นรมย์
7. ในการสอนแต่ละครั้ง ครูควรจัดหาอุปกรณ์ที่เหมาะสมมาใช้
8. ในการสอนแต่ละครั้งครูควรสร้างเจตคติที่ดีต่อวิชานั้นควบคู่ไปด้วย
9. ควรจัดให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมให้มากที่สุด
10. จัดบทเรียนให้มีความหมายต่อชีวิตของนักเรียน

จากวิธีการสร้างความสนใจที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปวิธีสร้างความสนใจได้ดังนี้

1. พยายามทำทุกอย่างที่จะสนองความต้องการเบื้องต้น คือ ความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการการยอมรับและความเป็นเจ้าของ
2. จัดบรรยากาศในห้องเรียนให้มีลักษณะผ่อนคลายไม่ตึงเครียด ไม่ทำให้เด็กรู้สึกอึดอัดกังวลไม่สบายใจ และห้องเรียนไม่ร้อนเกินไป
3. จัดบรรยากาศในชั่วโมงเรียนเกิดการท้าทาย น่าสนใจ เลือกสีสนให้ดึงดูดความสนใจ โดยเฉพาะสีแดงจะดึงดูดความสนใจได้มาก
4. เปลี่ยนสิ่งเร้าอยู่เสมอ การใช้เสียงต้องรู้จักเพิ่มน้ำหนักของเสียงในการพูด การอธิบายว่าตอนใดควรจะเสียงเบาหรือเสียงดัง
5. การสร้างสิ่งแวดล้อม แปลกใหม่ น่าพิศวง ไม่ใช่วิธีใดวิธีหนึ่งจำเจ และความซับซ้อน ของสิ่งเร้าจะช่วยเพิ่มความสนใจ
6. วิธีการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยการส่งเสริมให้กระทำการสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จ
ลุล่วง
7. การสร้างความเป็นกันเองกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้กล้าแสดงออกทางความคิด กล้าทำ และกล้าพูดโดยไม่เขอะเขิน

การวัดความสนใจ

การที่จะวัดความสนใจให้ได้ผลถูกต้องที่สุด นั้นเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก ทั้งนี้เพราะความสนใจของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกันออกไป และขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น อายุ เพศ สติปัญญา สิ่งแวดล้อม ประสบการณ์เดิม พัฒนาการทางร่างกาย สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ และสังคม การศึกษา อาชีพ ฯลฯ ผู้เสนอแนะว่าเราจะวัดความสนใจของแต่ละบุคคลได้หลายวิธีด้วยกัน ละม้ายมาศ ศรีหัตถ์ และจรรยา สุวรรณหัต (วิไลพร ต่ำสะอาด. ม.ป.ม. ; อ้างอิงจาก ละม้าย ศรีหัตถ์ และจรรยา สุวรรณหัต. 2510 : 137) อธิบายถึงวิธีเก็บข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความสนใจไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. สังเกตความเป็นไปของแต่ละบุคคล
2. จับความสนใจต่าง ๆ ที่บุคคลแต่ละคนแสดงออก
3. ศึกษากิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลนั้นกระทำ
4. ใช้แบบสอบถามความสนใจวัดโดยตรง

โพเวลล์ (เรวัต กัญญา. 2537 : 48 ; อ้างอิงจาก Powell. 1963 : 238) ได้เสนอวิธีวัดความสนใจซึ่งสามารถวัดได้ดังนี้

1. การใช้แบบวัดความสนใจ (Interest Inventories) โดยให้แสดงความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อข้อความต่าง ๆ ของแบบวัดความสนใจ
2. การใช้แบบสอบถามปลายเปิด (Open - Ended Questionnaires) โดยให้อิสระในการตอบคำถามต่าง ๆ ได้ตามความรู้สึกที่แท้จริงของตนเอง
3. การสัมภาษณ์ จะทำให้ผู้สัมภาษณ์สามารถสังเกตเห็นพฤติกรรมของผู้ถูกสัมภาษณ์ได้

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการวัดความสนใจสามารถทำได้หลายแบบหลายวิธีในการเลือกใช้วิธีการใดจะขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและดุลยพินิจของผู้ที่จะนำไปใช้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและผลดีต่อการเรียนการสอนให้มากที่สุด สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบวัดความสนใจในวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ

ปราณี ปัญจาละ (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในภาษาไทยของนักเรียนชั้น ม. 4 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับเรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น ม. 4 โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับที่เรียนโดยครูเป็นศูนย์กลางมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วนิดา ศิริมาลา (2528 : 63) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยชุดการสอนมินิคอร์สกับเรียนโดยการสอนตามคู่มือครูภาษาไทย กรมวิชาการ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสารคามพิทยาคม จังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2528 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์สและเรียนโดยการเรียนตามคู่มือครูภาษาไทย กรมวิชาการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความสนใจในวิชาภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โสภา ธรรมรุ่งฤทธิ์ (2528 : 69 - 71) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2527 ที่สอนโดยใช้หลักการเรียนเพื่อรอบรู้กับการสอนแบบปกติ ผลการทดลองปรากฏว่า ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา กล่าวว่าการสอนของครูเท่าที่ผ่านมาส่วนใหญ่จะแยกทักษะแต่ละทักษะออกจากกันโดยเด็ดขาด ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเสียดายมาก เพราะการกระทำอย่างนั้นไม่ถือเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้รอบรู้ทางภาษาเลย และวัสดุการเรียน (Materials) ต่าง ๆ ที่ให้ผู้เรียนใน

ปัจจุบันนี้ส่วนใหญ่จะเห็นว่า จะพยายามแยกทักษะต่าง ๆ ออกจากกันอย่างเห็นได้ชัด เช่น ทักษะการอ่านมักจะถูกจัดแยกจากทักษะอื่น ๆ โดยสิ้นเชิง หากวันใดต้องการสอนการอ่านให้กับผู้เรียน วันนั้นทักษะอื่น ๆ ที่ไม่ได้เน้นก็ได้รับการพัฒนาไปพร้อมกันด้วย

เขายังกล่าวต่อไปว่า การสอนอ่านแล้วให้เด็กทำแบบฝึกหัด แบบเลือกตอบ (Multiple Choices) หรือ ถูก - ผิด (True - False) นั้น ไม่ใช่เป็นการฝึกการอ่านที่ดี เด็กจะไม่พัฒนาทักษะอย่างอื่นเลยและบางครั้ง อาจจะทำให้ผู้เรียนเกิดการสับสนมากขึ้น แบบฝึกหัดที่ดีที่สุดควรจะเป็นแบบฝึกหัดที่ต้องคิด เขียนออกมาเป็นคำพูดของตนเอง เป็นการฝึกทั้งกระบวนการคิด (Thinking Process) และทักษะการเขียนไปในตัวด้วย การใช้แบบฝึกหัดแบบนี้ถือเป็นการสอนสารที่ดีมากอีกวิธีหนึ่งด้วย ดังนั้นจึงเป็นที่มาของวิธีสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) (A More Integrated Approach to the Teaching of Reading)

5.2 จิตวิทยาเกี่ยวกับภาษาและการคิดที่สัมพันธ์กับการสอนอ่านวิธีแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA)

เนื่องจากการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) (More Integrated Approach to the Teaching of Reading) นี้เป็นการสอนอ่านเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) ซึ่งการเรียนการสอนถือเป็นกระบวนการคิดทางภาษา (Thinking Process) แบบหนึ่ง ดังนั้นจึงขอลำถึงจิตวิทยาเกี่ยวกับภาษาและการคิดพอสังเขปดังนี้

ภาษาและการคิด (Language and Thinking)

ภาษาและการคิด มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ภาษามีอิทธิพลต่อการคิดของคนเรามากและคนเราก็มักจะแสดงความคิดออกมาในรูปของภาษา อย่างไรก็ตาม เราอาจจะเห็นภาพความนึกคิดโดยไม่ได้ใช้ภาษาซึ่งเรียกว่าแผนภาพ แล้วแสดงความคิดออกมาทางกาย อย่างเมื่อคนเราสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมสามารถทำให้เข้าใจความหมายของข้อความที่ได้ฟังและได้อ่าน และสามารถสื่อความหมายด้วยการพูดหรือการเขียนให้ผู้อื่นรับรู้ได้ดี

ดังนั้น ภาษาจึงนับเป็นเครื่องมือสื่อสารซึ่งกันและกันของสังคมที่จะช่วยให้คนในสังคมสามารถใช้ภาษาในการแสวงหาความรู้ ได้แลกเปลี่ยนความรู้สึคนึกคิด ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีธรรมทั้งทำให้เราได้รับรู้และเข้าใจในเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องได้อย่างเข้าใจ

ความหมายของการคิด

พฤติกรรมความรู้ความเข้าใจที่มีรูปแบบที่ซับซ้อนมากที่สุด คือ การคิด (Thinking) การคิดเป็นพฤติกรรมที่มีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของมนุษย์ อันเป็นผลมาจากคุณสมบัติทางสมองหลายอย่าง มีผู้ให้คำจำกัดของการคิดไว้ว่า “เป็นการจัดระบบและ

การจัดรูปแบบใหม่ของประสบการณ์ที่ผ่านมาให้เข้ากับสภาพปัจจุบัน (Vinacke. 1968 : 82) การคิดเป็นพฤติกรรมภายในที่เราสังเกตได้จากการตอบสนองที่ปรากฏออกมาด้วยการใช้ภาษา หรือสัญลักษณ์อย่างอื่น การตอบสนองเป็นการสะท้อนความคิดออกมาแต่ก็ไม่ใช่เป็นสิ่งเดียวกันหมดทุกอย่าง

จากคำจำกัดความที่กล่าวไว้ข้างต้น จะเห็นได้ว่า การคิดเป็นผลที่ได้จากการเรียนรู้ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจและอารมณ์และในกระบวนการคิดนั้น เราจะต้องจัดระบบข้อมูลต่าง ๆ ให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันและเป็นไปอย่างต่อเนื่องและตรงกับความต้องการ และการรับข้อมูลของคนนั้นจะส่งผลต่อการคิดด้วย

รศ.ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2539 : 143) กล่าวว่า ความคิดเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกโดยต้องอาศัยสิ่งอื่นหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะภาษา ซึ่งจะเป็นสื่อในสิ่งที่เราคิดหรือเป็นกิจกรรมอื่นที่ออกมาในรูปของการกระทำ ความคิดจึงมีส่วนสัมพันธ์กับการกระทำและมีส่วนสัมพันธ์กับความจำการลืม

สรุปได้ว่า การคิดเป็นพฤติกรรมภายในที่ต้องใช้ประสบการณ์แล้วผสมผสานกับข้อมูลที่ได้รับใหม่อย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาการคิดจะสำเร็จลุล่วงได้นั้น จะต้องประกอบไปด้วยประสบการณ์เดิม สติ สมาธิ ความสนใจ ในการที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหานั้น ๆ ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) เพราะการสอนวิธีนี้ก็จะเริ่มด้วยการตั้งปัญหาให้ผู้เรียนก่อน เป็นการรวบรวมประสบการณ์เดิมของผู้เรียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนนำเอาประสบการณ์เดิมของตนเข้ามาผสมผสานกับประสบการณ์ที่ได้รับจะทำให้บทเรียนมีความหมายมากขึ้น การเรียนการสอนจะได้สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ทางภาษาดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

การคิดกับการเรียนรู้

การเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งพฤติกรรมภายนอกที่มองเห็น และกิจกรรมภายในที่มองไม่เห็น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนั้น บลูม (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. 2528 : 126 – 127 ; อ้างอิงจาก Bloom. n.d.) กล่าวว่า การเรียนรู้แต่ละครั้งจะเรียกว่า เป็นการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ต่อเมื่อ

1. เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้ ความคิด ความเข้าใจ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสมอง เช่น การเรียนรู้โมโนภาพ
2. การเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์และความรู้สึก หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ เช่น ความเชื่อ ความสนใจ ทศนคติ ค่านิยม
3. การเปลี่ยนแปลงทางด้านการเคลื่อนไหวของร่างกาย เพื่อให้เกิดทักษะ

ในการเปลี่ยนแปลงนี้จะเริ่มจากข้อ 1, 2 และ 3 ตามลำดับแล้วพฤติกรรมที่แสดงออกมาเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทั้ง 3 ประการ

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การคิดกับการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่แยกกันไม่ได้เลย คือ คนเราจะต้องเกิดความคิดก่อนแล้วจึงเกิดการเรียนรู้หรือคิดแล้วเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใน 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ ความรู้สึก

องค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้

การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น มีคุณประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ เมื่อบุคคลได้เรียนรู้ย่อมมีการพัฒนาตนเอง พัฒนาสังคม และพัฒนาประเทศชาติ อันจะนำมาซึ่งชีวิตที่มีคุณภาพ สังคมที่พัฒนา และประเทศชาติที่ได้รับการพัฒนา

สำหรับองค์ประกอบของการเรียนรู้นั้น ได้มีนักวิชาการกล่าวถึงองค์ประกอบของการเรียนรู้ไว้คือ

ดอลลาร์ด และมิลเลอร์ (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. 2528 : 127 - 128 ; อ้างอิงจาก Dollard and Miller. n.d.) กล่าวว่า องค์ประกอบทำให้เกิดการเรียนรู้นั้น ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบคือ

1. แรงขับ (Drive) หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อร่างกายหรือจิตใจขาดสมดุลแล้วพยายามผลักดันให้เกิดพฤติกรรมที่นำไปสู่ความสมดุลของร่างกายหรือจิตใจอีกครั้งหนึ่ง เช่น เมื่อประสบกับปัญหาแล้วต้องการหาคำตอบให้กับคำถามเหล่านั้น

2. สิ่งเร้า (Stimulus) หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่มากระทบอินทรีย์แล้วกระตุ้นให้อินทรีย์แสดงพฤติกรรมโต้ตอบออกมา สิ่งนั้นอาจจะมีชีวิตหรือไม่มีชีวิตก็ได้ เช่น บทเรียน คน เป็นต้น

3. การตอบสนอง (Response) หมายถึง พฤติกรรมที่อินทรีย์ได้ตอบสนองต่อสิ่งเร้า เมื่อถูกสิ่งเร้ากระทบหรือกระตุ้น เช่น การค้นหาคำตอบต่อปัญหาที่พบ การพยักหน้าแสดงความเข้าใจ เมื่อฟังครูอธิบายบทเรียน

4. การเสริมแรง (Reinforcement) คือ รางวัลที่ได้รับจากการตอบสนอง เช่น รางวัล คำชมเชย

สำหรับการเรียนการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) นั้น ขั้นตอนต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น จะต้องคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ด้วยเช่นกัน

วิธีสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA)

ขั้นตอนการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) (Murdoch Integrated Approach) นี้ จอร์จ เอส เมอร์ดอกห์ (George S. Murdoch) ได้ให้แนวทางในการสอนดังต่อไปนี้

1. **คำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Questions)** คือ ขั้นตอนที่ครูผู้สอนจะตั้งคำถามหรือข้อความเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อกระตุ้นและก่อให้เกิดการอภิปรายร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน ก่อนที่จะอ่านเรื่องนั้น ๆ เท่ากับว่าเป็นการโน้มน้าวให้เด็กสนใจเรื่องที่อ่านในโอกาสต่อไป การอภิปรายร่วมกันเป็นกระบวนการคาดคะเนล่วงหน้าว่าเรื่องที่พวกตนจะอ่านกันนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร พอถึงเวลาอ่านจริง ๆ ทุก ๆ คนก็พยายามจะค้นหาคำตอบว่า ตามที่พวกตนคิดคำตอบไว้ล่วงหน้านั้นตรงกับเรื่องที่อ่านไหม การอ่านจึงเป็นการกระตุ้นเร้าใจผู้เรียนให้หาคำตอบ ซึ่งตรงกับความคิดของ กูดแมน ที่กล่าวว่า “การอ่านเป็นเกมการเดาชนิดหนึ่ง” การอ่านเป็นการเดาว่าสิ่งที่อ่านนั้นตรงกับความคิดของคนที่คาดไว้หรือไม่

นอกจากนี้ คำถามนำก่อนการอ่าน (Priming Question) ยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงกระตุ้นเกิดแรงขับที่ดีมาก อันจะส่งผลต่อการเรียนรู้ที่ดีของเด็ก นั่นคือ การกระตุ้นผู้เรียนด้วยปัญหาที่ค้างคั่งไว้ในใจ ผู้เรียนหลังการอภิปรายร่วมกัน (Discussion) ว่า สิ่งที่พวกตนเดากันไว้นั้นเป็นการเดาที่ถูกต้องมากน้อยเพียงใด มนุษย์ทุกคนชอบท้าทาย ชอบเอาชนะและเมื่อทำอะไร คิดอะไรไปแล้วก็อยากจะทราบผลการกระทำนั้นของตนจึงเป็นเรื่องที่ดีที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงขับ อยากที่จะอ่านเพื่อหาคำตอบให้ตนเอง

สำหรับการอภิปราย นั้น เออร์ (Ur. 1981 : 2 – 4) กล่าวว่าเป้าหมายของการอภิปรายมีดังนี้

1. เพื่อเป็นการฝึกผู้เรียนให้เกิดความคล่องในการใช้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficient Fluency Practice) เพราะเราคำนึงว่าโอกาสที่ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในปัจจุบันสำหรับผู้เรียน

2. เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในเป้าหมายของแต่ละคน หมายความว่า ทุก ๆ คนนั้นมีเป้าหมายในการใช้ภาษาที่ต่างกัน เช่น เพื่อชักจูง เพื่อแสดงความต้องการ แสดงความปรารถนา เพื่อข่มขู่ บังคับ เป็นต้น ดังนั้นการที่ได้ฝึกอภิปรายในห้องเรียน จึงเท่ากับเป็นการฝึกให้ผู้เรียนใช้ภาษาตามหน้าที่ (Function) ต่าง ๆ เพื่อสนองตอบความต้องการตามเป้าหมายของตนเอง

3. เพื่อเรียนรู้ประสบการณ์และข้อมูลในขอบข่ายนั้น ๆ เพิ่มเติม เพราะในการที่ได้แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม ทำให้แต่ละคนได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เพิ่มเติมอีกด้วย ทำให้ความรู้ความคิดกว้างไกลมากขึ้น

4. เพื่อส่งเสริมส่วนประกอบอื่น ๆ ในการเรียนรู้ เช่น ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ความร่วมมือซึ่งกันและกัน อันจะก่อให้เกิดความเข้าใจอันทองแท้ และส่งเสริมความคิดอย่างมีเหตุผล นอกจากนั้นยังส่งเสริมทักษะการพูดถกเถียง การอภิปรายอีกด้วย เช่น เป็นผู้ฟังที่ดีในขณะที่คนอื่นพูดไม่ขัดคนอื่นในขณะที่เรายังพูดไม่จบ ฝึกให้พูดแต่ประเด็นสำคัญ พูดอย่างถูกต้องและชัดเจนด้วย

การอภิปราย (Discuss) นอกจากจะเป็นการฝึกทักษะการพูดที่ดีแล้ว ในขณะเดียวกันก็ถือเป็นการฝึกฟังที่ดีด้วย ทั้งทักษะการพูดและทักษะการฟังจะได้รับการพัฒนาไปพร้อม ๆ กันได้ทั้งห้อง และเพนนี เออร์ (Penny Ur.) เชื่อว่า การอภิปรายเป็นกิจกรรมที่กระตุ้น (Motivate) ผู้เรียนได้ดีมากกิจกรรมหนึ่งและเชื่อแน่ว่าจะส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ดีมากด้วย

การดำเนินการอภิปราย

เออร์ (1981 : 18 – 24) แนะนำขั้นตอนในการดำเนินการอภิปรายดังต่อไปนี้

1. อันดับแรกควรแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม แล้วมอบหมายงานให้ปฏิบัติ กันโดยอาจเริ่มด้วยการให้พูดถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ครูมอบหมายให้ วิธีการหนึ่งที่จะทำให้การอภิปรายเป็นไปได้ดีขึ้น สนุกสนานและมีประสิทธิภาพนั้น สมาชิกภายในกลุ่มอาจจะเลือกให้สมาชิกคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่ต่าง ๆ ภายในกลุ่มก็ได้ เช่น เลือกประธาน เลขานุการ ประธานอาจจะทำหน้าที่ดำเนินการอภิปรายคอยกระตุ้น การทำอย่างนี้อาจจะทำให้ผู้เรียนเกิดการสนุกสนาน มีชีวิตชีวามากขึ้น ข้อสำคัญคือสมาชิกในกลุ่มต้องเชื่อฟังประธาน เมื่อประธานสั่งให้ทำอะไร สมาชิกต้องพยายามทำตาม ประธานต้องวินิจฉัยว่าจะให้ใครพูดดี และควรให้ทุก ๆ คนได้มีโอกาสได้พูดอย่างทั่วถึงด้วย

2. ก่อนการอภิปรายนั้น ครูผู้สอนต้องพิจารณาไตร่ตรองงานที่มอบหมายให้นักเรียนทำให้ดีเสียก่อน ต้องเตรียมทุกอย่างให้ดีก่อนการอภิปราย แยกแยะงาน กิจกรรมให้ถี่ถ้วน การอภิปรายส่วนใหญ่แล้วจะให้แต่ละกลุ่มพูดในเรื่องเดียวกัน แต่จะไม่คำนึงถึงว่าผลสรุปที่ได้ของแต่ละกลุ่มจะต้องกันหรือไม่ หรืออีกกรณีหนึ่งคือ หากครูผู้สอนเตรียมไว้ดีเพียงพอแล้ว การอภิปรายอาจจะแยกออกเป็นประเด็นที่แตกต่างกันก็ได้ ซึ่งแล้วแต่สถานการณ์และความเหมาะสม

3. การดำเนินการทั่ว ๆ ไป ในการอภิปราย ต้องควบคุมให้เป็นไปอย่างเรียบร้อย ต้องคำนึงว่าสมาชิกทุก ๆ คนต้องได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นโดยทั่วถึงกัน เป็นหน้าที่ของครูผู้สอนจะต้องวางแผนให้ดี อาจจะย้าให้ทุก ๆ คนเชื่อฟังประธานกลุ่ม ไม่ขัดจังหวะเพื่อนขณะที่พูด ไม่ส่งเสียงรบกวนผู้อื่น และจะต้องสรุปความคิดของแต่ละกลุ่มให้ได้

การอภิปราย เป็นวิธีการแก้ปัญหาที่ต้องระดมพลังสมอง (Brain Stroming) ของกลุ่มไม่ใช่ชอบคนใดคนหนึ่ง ดังนั้นการแก้ปัญหาทุก ๆ คนต้องออกความคิดเห็นร่วมกัน และการรับรู้ความคิดเห็นของกลุ่มนั้น ควรจะเป็นการยอมรับของกลุ่ม ไม่ใช่อาศัยการลงคะแนนเสียงด้วยเสียงข้างมาก นั่นคือต้องใช้เหตุผลเพื่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน

การใช้เวลาของแต่ละกลุ่ม ครูผู้สอนควรแบ่งเวลาให้แต่ละกลุ่มพอ ๆ กัน และเป็นที่น่าพอใจว่าแต่ละกลุ่มจะใช้เวลาไม่เท่ากัน เช่น บางกลุ่มอาจเสร็จเร็ว ครูผู้สอนต้องเตรียมการไว้ล่วงหน้าด้วยว่า หากกลุ่มใดเสร็จก่อน จะให้ทำอะไรต่อไป สำหรับเวลาที่เหลือนั้น หากครูผู้สอนได้เตรียมการอย่างดีแล้ว เชื่อว่าจะอำนวยความสะดวกต่อผู้เรียนภาษาได้อย่างมาก

2. ทำความคุ้นเคย – ทำความเข้าใจกับคำศัพท์ (Vocabulary)

สำหรับขั้นตอนนี้ มีจุดประสงค์เพื่อต้องการให้ผู้อ่านเกิดความมั่นใจว่า คำศัพท์บางคำที่เป็น คำหลัก (key Words) นั้นผู้อ่านมีความเข้าใจถูกต้องแล้วหรือยัง โดยครูจะนำคำศัพท์ที่มีอยู่ในบทนั้น ๆ ขึ้นมา คำบางคำนักเรียนอาจจะรู้ความหมายแล้ว แต่หากคำใดผู้เรียนยังไม่รู้ความหมาย ก็ให้ค้นหาความหมายเองจากพจนานุกรม

แฮริส และซิเพย์ (Harris and Sipay. 1979 : 294 – 295) กล่าวว่า ถึงแม้ว่าการอ่านเพื่อความเข้าใจนั้น ต้องอาศัยความสามารถหลาย ๆ อย่างรวมกันไม่เฉพาะแต่รู้ความหมายของคำศัพท์เพียงอย่างเดียว แต่คำศัพท์มีส่วนอย่างมากต่อความเข้าใจในการอ่าน

3. ครูให้เนื้อเรื่อง

หลังจากทราบความหมายของคำศัพท์แล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ ครูผู้สอนจะแจกเนื้อเรื่องให้เด็กอ่านตามเวลาที่กำหนดไว้ในเนื้อหานั้นจะแตกต่างกับเนื้อหาปกติ คือ จะมีคำถามย่อยแทรกอยู่ในเนื้อหา เพื่อให้ผู้อ่านวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำสรรพนามในเนื้อเรื่อง อันจะเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านที่ดียิ่งขึ้น

จากการวิเคราะห์เนื้อหาแบบนี้ นอกจากจะทำให้ผู้เรียนสามารถอ่านเรื่องได้เข้าใจขึ้นแล้ว ยังจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา เรียนอ่านอย่างมีสติสัมปชัญญะต้องคิดอยู่ตลอดเวลา และต้องพยายามทำความเข้าใจเรื่องโดยตลอดด้วย นอกจากนั้นยังพบว่า จากการกระตุ้นผู้เรียนด้วยวิธีนี้ ผู้เรียนจะมีแรงขับ (Drive) ในการเรียนรู้มากขึ้น เนื้อเรื่องและคำถามในเรื่องจะเป็นสิ่งเร้า (Stimulus) การที่ผู้เรียนเขียนตอบคือ การตอบสนอง (Response) ซึ่งมีหลักการอย่างเดียวกับบทเรียนโปรแกรม และเป็นไปตามกระบวนการเรียนรู้ที่ดีของดอลลาร์ด และมิลเลอร์คือ การเรียนรู้ที่ดีนั้นต้องประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

แรงขับ → สิ่งเร้า → การตอบสนอง → การเสริมแรง
 สำหรับแรงเสริม (Reinforcement) ก็จะได้จากการเฉลยคำตอบในตอนหลัง

4. ทำความเข้าใจกับเรื่อง (Understanding the text)

เมอร์ดอกห์ (Murdoch. n.d.) เชื่อว่า วิธีการหนึ่งที่จะใช้ทดสอบความเข้าใจของผู้อ่านได้ก็คือ การให้ผู้อ่านเติมข้อความจากประโยคปลายเปิดที่ครูกำหนดให้ ให้ผู้เรียนเขียนประโยคคำถามปลายเปิดเหล่านั้นให้เป็นประโยคข้อความที่สมบูรณ์ตามเนื้อเรื่องที่อ่าน ในการเติมข้อความให้เป็นประโยคข้อความที่สมบูรณ์ตามเนื้อเรื่องที่อ่าน ในการเติมข้อความนั้น ต้องพยายามให้ผู้เรียนใช้ภาษาของตนเอง โดยหลีกเลี่ยงการไปลอกประโยคจากเนื้อเรื่องมาตอบ จึงจะถือว่าเป็นการวัดความเข้าใจจริง ๆ ดังนั้น ข้อความที่นำมาหรือคำถามนั้น ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบว่าผู้อ่านจะไม่สามารถไปลอกประโยคจากเนื้อเรื่องมาตอบได้

แต่หากว่าผู้สอนคิดว่าความสามารถของผู้อ่านไม่สามารถที่จะใช้ภาษาและสำนวนของตัวเองได้ ก็อาจจะแก้ไขด้วยวิธีเลือกประโยคที่เป็นใจความสำคัญของเรื่อง (Main Ideas) มาเป็นประโยคที่ให้ผู้เรียนเติมใจความให้สมบูรณ์ แทนก็ได้ และเชื่อว่าจากกิจกรรมทั้ง 3 แบบ จะเป็นพื้นฐานอย่างเพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องได้

วิดโดสัน (Widdowson. 1979 : 119 – 122) กล่าวว่า แบบฝึกหัดเพื่อความเข้าใจนั้นจะต้องมีการเตรียมอย่างดี และต้องเผชิญหน้ากับแบบฝึกหัด เหล่านั้นอย่างกล้าหาญ หมายความว่า จะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพยายามใช้คำพูดหรือเขียนออกมาเป็นภาษาของตนเอง จะทำให้ผู้เรียนได้เข้าไปร่วมปัญหาอย่างแท้จริง

1. เติมคำให้สมบูรณ์ (Completion)
2. การเปลี่ยนแปลงรูปแบบข้อมูลในรูปแบบอื่น (Transformation)

วิดโดสัน ไม่นิยมใช้คำถามแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) เพราะผู้เรียนอาจจะเกิดสับสนหรือเดาถูก และไม่ช่วยการพัฒนาทักษะอื่นเลย ตรงกันข้ามหากฝึกให้ผู้เรียนตอบคำถามแบบสำเร็จรูปหรือแบบเปลี่ยนแปลง (Completion หรือ Transformation) ดังกล่าวนอกจากจะเป็นการฝึกการอ่านแล้ว การเขียนด้วยตนเองผู้เรียนก็ได้รับการพัฒนาร่วมกัน

5. การถ่ายโอนข้อมูลในรูปแบบอื่น (Information Transfer)

เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนนำความรู้หรือข้อมูลที่ได้จากการอ่านมาเสนอใหม่ในรูปแบบอื่น เช่น อาจจะให้นำความรู้หรือข้อมูลที่ได้จากการอ่านมาเสนอใหม่ในรูปแบบตาราง แผนภูมิ กราฟ หรือแผนที่อย่างใดอย่างหนึ่ง ตามความเหมาะสมของข้อมูล หากผู้อ่านทำได้ก็ย่อมแสดงว่าผู้อ่านจับประเด็นสำคัญ ๆ ได้แล้ว กิจกรรมอย่างนี้น่าสนใจมาก ตามความคิดเห็นของ

เมอร์ดอกห์ (Murdoch. n.d.) เขากล่าวว่า การถ่ายโอนข้อมูลไม่ใช่แบบฝึกหัดทั่ว ๆ ไป แต่เป็นการกระตุ้นให้ผู้อ่านหาทางแก้ไขปัญหา ไม่ใช่ทำแบบฝึกหัด

ตามความเห็นของ วิโดว์สัน (Widdowson. 1979 : 141 – 142) กล่าวว่า กิจกรรมแบบการถ่ายโอนข้อมูลข่าวสาร (Information Transfer) นี่เป็นกิจกรรมที่ดีและนับเป็นการสอนเพื่อการสื่อสาร (Communicative) หรือแปลงในรูปแบบอื่น ๆ อีก ดังนั้น หากผู้สอนคิดว่าผู้เรียนเข้าใจและมีความรู้ในสิ่งที่อ่านแล้ว ผู้สอนก็อาจจะให้ผู้เรียนแสดงความสามารถของเขาให้เราดู นั่นคือ ให้เขาเขียนออกมาแทนคำพูด อาจจะเขียนให้อยู่ใน ไดอะแกรม (Diagram)

6. แบบฝึกหัดตัดต่อ (Jigsaw) และโครงสร้างอนุเจต (Paragraph) (Jigsaw Exercise and paragraph Structure)

ครูจะให้ประโยคมาจำนวนหนึ่งแล้วให้ผู้เรียนเรียบเรียงเป็นอนุเจต

สำหรับแบบฝึกหัดตัดต่อ (Jigsaw Exercise) นั้นตามความคิดของ เมอร์ดอกห์ (Murdoch. n.d.) คิดว่าให้ประโยชน่มาก ทั้งเป็นการฝึกฟัง พูด และคิด ผู้เรียนต้องใช้สมาธิอย่างมาก วิธีการคือ ครูเตรียมชิ้นส่วนของประโยคให้จำนวนหนึ่ง แล้วให้แต่ละกลุ่มพยายามต่อชิ้นส่วนต่าง ๆ ของประโยคเหล่านั้นให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์ เรียงลำดับประโยคเหล่านั้นก่อนหลังให้ถูกต้อง

กิจกรรมแบบฝึกหัดตัดต่อ (Jigsaw Exercise) นี้อาจจะทำเป็นกลุ่มหรือทำเป็นรายบุคคลก็ได้ ประโยคที่ให้ต้องเป็นเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง และกิจกรรมการต่อประโยคให้ถูกต้องจะนำไปสู่การแก้ปัญหาหรือทราบเรื่องที่เกิดขึ้น การนำข้อมูลของแต่ละคนมาต่อกันนั้นต้องพูดและถามกันแล้วพิจารณาเลือกข้อมูลมาต่อกัน ให้เป็นเรื่องราวที่ถูกต้องและตลอดระยะเวลาทำกิจกรรมจะพบว่าผู้เรียนให้ความสนใจและเกิดแรงจูงใจในการเรียนอย่างมาก

7. ครูเฉลยและแก้ไขแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน

การประเมินผลการเรียนนั้น ส่วนใหญ่ก็ทำกันอยู่แล้วเกือบทุกขั้นตอน แต่ในขั้นตอนนี้เป็นการประเมินผลงานส่วนรวมอีกครั้งหนึ่ง และให้การแก้ไขเกี่ยวกับเรื่องภาษา เพื่อให้เป็นบรรทัดฐานที่ดีแก่เด็กต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิธีการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) เป็นนวัตกรรมใหม่มีงานวิจัยในประเทศสเปน 5 เรื่อง คือ

เกษม บำรุงเวช (2530 : 85) ได้เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษด้วยวิธีสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) กับวิธีสอนตามคู่มือครูกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 60 คน ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่เรียนการอ่านด้วยวิธีสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) และวิธีสอนตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่พบว่านักเรียนที่เรียนการอ่านด้วยวิธีสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) และวิธีสอนตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กาญจนา ศรีภักทวิทย์ (2533 : 80) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความสนใจในการเรียนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) และวิธีสอนอ่านตามคู่มือครู ผลปรากฏว่านักเรียนทั้ง 2 กลุ่มมีความเข้าใจในการอ่านและสนใจในการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) และสอนตามคู่มือครูจำแนกตามระดับความสามารถมีความเข้าใจการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผสุติ ปทุมวาร์ณ (2532 : 82) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน เจตคติ และการระลึกสิ่งที่อ่านได้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) และการสอนตามคู่มือครู ผลปรากฏว่านักเรียน 2 กลุ่ม มีความเข้าใจในการอ่านและระลึกสิ่งที่อ่านได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนเจตคติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

กาญจนา ศรีภักทวิทย์ (2533 : 80) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และสนใจในการเรียนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) และวิธีสอนตามคู่มือครู ผลปรากฏว่านักเรียนทั้ง 2 กลุ่มมีความเข้าใจในการอ่าน และสนใจในการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) และสอนตามคู่มือครูจำแนกตามระดับความสามารถมีความเข้าใจการอ่านภาษาอังกฤษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เสาวลักษณ์ ลักษณะโภคิน (2539 : 71) ได้ศึกษาวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของ เมอร์ตอกห์ (MIA) และระดับความสามารถที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลปรากฏว่า วิธีสอนกับระดับความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษทั้งในภาพรวม และในแต่ละด้าน นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ตอกห์ (MIA) และการ สอนตาม คู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษทั้งในภาพรวมและในแต่ละด้านแตก ต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษต่าง กันมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษทั้งในภาพรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยจะพบว่า การสอนอ่านหรือการฝึกโดยใช้แบบฝึกโคลชนั้น ส่งผลต่อการ พัฒนาการอ่านของนักเรียนมาก หากจะเปรียบเทียบแบบโคลชกับการสอนอ่านแบบบูรณาการของ เมอร์ตอกห์ (MIA) ที่ผู้วิจัยนำมาใช้แล้วก็จะพบว่ามีลักษณะหลายประการที่สอดคล้องกัน เช่น ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ต้องใช้ความสามารถหลาย ๆ ประการเข้าด้วยกัน เพื่อแก้ปัญหาและ เป็นการสอนโดยใช้ยุทธวิธีกระบวนการคิดทางภาษา (Thinking Process) นอกจากนั้นการสอน อ่านแบบบูรณาการของเมอร์ตอกห์ (MIA) ยังมีการวิเคราะห์เนื้อหาในขณะที่อ่านด้วย ซึ่งคล้าย กับงานวิจัยของเบญจภรณ์ จัตรนะรัตน์ และงานวิจัยของนันทนา นิยะพันธ์ (2526 : 56) ที่วิเคราะห์ข้อความและวิเคราะห์เครื่องสัมพันธ์ความของเนื้อหาที่ได้ผลดีมาแล้ว ผู้วิจัยจึงเชื่อว่า วิธีสอนที่ผู้วิจัยนำมาใช้นี้ น่าจะส่งผลต่อความสามารถทางการอ่านของผู้เรียนได้อีกวิธีหนึ่งด้วย

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ตอกห์ (MIA) กับการสอน อ่านตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ตอกห์ (MIA) กับการสอน อ่านตามคู่มือครูมีความสามารถในการเขียนแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ตอกห์ (MIA) กับการสอน อ่านตามคู่มือครูมีความสนใจในการเรียนภาษาไทยแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. วิธีการดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญ สำโรง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 7 ห้องเรียน รวมทั้งหมด 350 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนอัสสัมชัญ สำโรง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพราะนักเรียนมีพื้นฐานความรู้วิชาภาษาไทยใกล้เคียงกัน ... โปรดดูคะแนนของนักเรียนได้ในตาราง 2 หน้า 7 โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. เลือกห้องเรียนโดยสุ่มอย่างง่าย โดยจับฉลาก จำนวน 2 ห้องเรียน จากจำนวน 7 ห้องเรียน

2. เมื่อได้นักเรียนมาจำนวน 2 ห้องเรียนแล้ว สุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง โดยการจับฉลากอีกครั้งเพื่อเลือกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 50 คน โดยใช้วิธีสอนต่างกัน กล่าวคือ

กลุ่มทดลอง ใช้วิธีสอนแบบบูรณาการของเมอร์คอกห์ (MIA) (Murdoch Integrated Approach)

กลุ่มควบคุม ใช้วิธีสอนตามคู่มือครู

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

- 2.1 แผนการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) จำนวน 20 แผน
- 2.2 แผนการสอนตามคู่มือครู 20 แผน
- 2.3 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
- 2.4 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน
- 2.5 แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาไทย

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 แผนการสอน

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแผนการสอนโดยดำเนินการดังนี้

3.1.1 ศึกษารูปแบบโครงสร้างการสอนทั้งสองลักษณะ เพื่อสร้างแผนการสอน ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม รูปแบบและโครงสร้างปรากฏดังแผนภูมิต่อไปนี้

ตาราง 3 เปรียบเทียบการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) กับการสอนตามคู่มือครู

การสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA)	การสอนตามคู่มือครู
ขั้นที่ 1 - คำถามนำก่อนการอ่าน ขั้นที่ 2 - ทำความคุ้นเคย – ทำความเข้าใจกับ คำศัพท์ ขั้นที่ 3 - ครูให้เนื้อเรื่อง ขั้นที่ 4 - นักเรียนทำความเข้าใจกับเรื่อง ขั้นที่ 5 - การถ่ายโอนข้อมูลในรูปแบบอื่น	ขั้นที่ 1 การอ่านในใจ ขั้นที่ 2 หลักภาษาและการใช้ภาษา ขั้นที่ 3 การเขียนตามรูปแบบ ขั้นที่ 4 การอ่านออกเสียง ขั้นที่ 5 การพัฒนาทักษะทางภาษา ขั้นที่ 6 การอ่านบทร้อยกรองและการอ่าน เสริมบทเรียน ขั้นที่ 7 การสอนซ่อมเสริม

ตาราง 3 (ต่อ)

การสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกท์ (MIA)	การสอนตามคู่มือครู
ชั้นที่ 6 - แบบฝึกหัดตัดต่อ (Jigsaw Exercise) และโครงสร้างของอนุเจต (Paragraph) ชั้นที่ 7 - เฉลยและแก้ไขแบบฝึกหัดประกอบ การอ่าน	

3.1.2 วิธีสร้างและหาคุณภาพของแผนการสอน

3.1.2.1 ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านเนื้อหา โครงสร้างและจุดประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและการเขียน และศึกษาคู่มือครูในการจัดกิจกรรมการใช้สื่อการวัดและประเมินผลแล้วทำแผนในคู่มือครูที่ตรงกับเนื้อเรื่องที่กำหนด จำนวน 20 แผน สำหรับกลุ่มควบคุม

3.1.2.2 ศึกษาวิธีการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกท์ (MIA) ผู้วิจัยนำเนื้อหาในแต่ละเรื่องมาเขียนแผนการสอนตามแบบการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกท์ (MIA) โดยใช้จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเช่นเดียวกับกลุ่มควบคุม

3.1.2.3 นำแผนการสอนที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อประธานกรรมการควบคุม ปรินญาณินท์ และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน ที่จะช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมาย การวัดผลและประเมินผล

3.1.2.4 นำแผนการสอนไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญ สำโรง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการทดลอง จำนวนสองห้อง ๆ ละ 50 คน เพื่อดูความเหมาะสมของเวลาที่ใช้สอนและข้อบกพร่องอื่น ๆ แล้วนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมเพื่อใช้สอนต่อไป

3.2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยเป็นแบบปรนัยชนิด 5 ตัวเลือก จำนวน 73 ข้อ โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังนี้

3.2.1 ศึกษาหลักสูตรการสร้างข้อสอบภาษาไทยจากหนังสือการเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทย ของ จันทิมา พรหมโชติกุล (2529 : 25 – 28) และศึกษาจากหนังสือเทคนิคการเขียนข้อสอบของ ชวาล แพรัตกุล (2520 : 112 – 4120) เพื่อเป็นแนวในการตั้งคำถาม

3.2.2 สร้างแบบทดสอบเป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิด 5 ตัวเลือก จำนวน 73 ข้อ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ใช้สอน โดยวัดพฤติกรรมการอ่านด้านการแปลความ การตีความ การขยายความ จับใจความสำคัญ และการสรุปความเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

3.2.3 นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงในเนื้อหา โดยพิจารณาว่าข้อสอบนั้นสอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ ข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญ 2 ใน 3 ท่านเห็นด้วยจึงจะนำมาใช้ได้

3.2.4 นำแบบทดสอบไปทดลองสอบ (Try out) ครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนอัสสัมชัญ สำโรง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 2 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 100 คน และนำกระดาษคำตอบที่ได้จากการทดลองสอบมาตรวจให้คะแนน โดยถือเกณฑ์ดังนี้ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบ หรือตอบเกินกว่า 1 แห่ง ให้ 0 คะแนน แล้วนำข้อสอบมาวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาความยาก (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) และใช้ตารางสำเร็จรูป จุง เดห์ ฟาน (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539 : 165 – 170)

3.2.5 นำข้อสอบที่คัดเลือกไว้ จำนวน 40 ข้อ ไปทดลองสอบ (Try out) ครั้งที่ 2 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนอัสสัมชัญ สำโรง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 2 ห้อง 100 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR – 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson Formula 20) (Ferguson. 1981 : 438) โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของความเข้าใจในการอ่านเท่ากับ 0.94

3.3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน

3.3.1 ศึกษาการเขียนข้อสอบจากหนังสือเทคนิคการออกข้อสอบของ ชาวล แพร่ตกุล (2520 : 11 – 406) และหนังสือข้อสอบวิชาภาษาไทย ของ จันทิมา พรหมโชติกุล (2529 : 11 – 124)

3.3.2 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนภาษาไทยเป็นแบบทดสอบการเขียนเรื่องจากประสบการณ์ โดยวัดความสามารถในการเขียน นำเข้าเรื่อง ลำดับเหตุการณ์ เล่าเหตุการณ์ สรุป รวมทั้งแสดงความรู้สึกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

3.3.3 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย จำนวน 3 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญทางภาษาไทยทั้ง 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญคณะเดียวกัน ตรวจสอบความถูกต้องของภาษา

3.3.4 เกณฑ์การตรวจให้คะแนนใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรื่องของ สมพร จารุณัญญ (2541 : 85) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนตามตารางดังนี้

ตาราง 4 เกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน

เกณฑ์ที่พิจารณา	คะแนนเต็ม
1. นำเข้าเรื่อง 5 คะแนน - วิธีช่วยให้คำคคะเนเนื้อเรื่อง - การสร้างความสนใจ - การสะท้อนให้ทราบจุดมุ่งหมายของ ผู้เรียนในการเขียนเรื่องนั้น	5
2. ลำดับเหตุการณ์ 5 คะแนน - ความสัมพันธ์กับหัวเรื่อง - ความเหมาะสมในการลำดับเนื้อเรื่อง - ครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายของ ผู้เขียน - ความน่าสนใจ	5
3. สรุปเรื่อง 5 คะแนน - วิธีการสรุปเรื่อง - ความสอดคล้องกับหัวเรื่อง และ เนื้อเรื่อง	5

3.3.5 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน เป็นการเขียนเรื่องเล่าจาก ประสบการณ์ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนอัสสัมชัญ สำโรง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 50 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนโดยใช้ผู้ให้คะแนน 3 คน ประกอบด้วย ผู้วิจัยและ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทยอีก 2 คน เพื่อความสอดคล้องของผู้ตรวจโดยใช้วิธีการหาค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Person Product – Moment Corefficient – Correlation)

3.4 การสร้างแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาไทย

แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาไทย มีลักษณะมาตราส่วนประเมิน 58 ระดับ 37 ข้อ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างโดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

3.4.1 ศึกษาหลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของวิเชียร เกตุสิงห์ (2524 : 137 – 139)

3.4.2 สร้างแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยยึดหลักการสร้างของลิเกอร์ต (Ligert) ซึ่งเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 20 ข้อ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาไทย

รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0 เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับวิชาภาษาไทย จะซักถามครูทันที					
00 รีบทำการบ้านวิชาภาษาไทยให้เสร็จโดยเร็ว					
000 พุดคุยและเล่นกับเพื่อนขณะที่เรียนวิชาภาษาไทย					

3.4.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ประธานควบคุมปริญาานิพนธ์ตรวจสอบความเหมาะสมขั้นต้นนำไปแก้ไขแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของการใช้ภาษา ลักษณะของข้อความทางบวกและทางลบ ตลอดจนดูว่าคำถามนั้นวัดความสนใจในการเรียนภาษาไทยหรือไม่ จากนั้นผู้วิจัยแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.4.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจำนวน 37 ข้อ ไปหาคุณภาพ โดยนำไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญ สำโรง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 100 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและตรวจให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ข้อที่กล่าวในเชิงนิมาน (Positive Statements)

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน

ปานกลาง ให้ 3 คะแนน

น้อย ให้ 2 คะแนน

น้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

ข้อที่กล่าวในเชิงนิเสธ (Negative Statements)

มากที่สุด ให้ 1 คะแนน

มาก ให้ 2 คะแนน

ปานกลาง ให้ 3 คะแนน

น้อย ให้ 4 คะแนน

น้อยที่สุด ให้ 5 คะแนน

3.4.5 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยใช้วิธีการแจกแจงที (t - distribution) แล้วเลือกแบบสอบถามข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 2.90 – 7.36 ไว้

3.4.6 นำแบบสอบถามจำนวน 20 ข้อ ที่คัดเลือกแล้วนี้ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญ สำโรง จำนวน 100 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

3.4.7 นำแบบสอบถามที่ได้จากการสอบถามมาตรวจให้คะแนน แล้วนำมาคำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้เท่ากับ 0.60

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ใช้แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control – Group Posttest – only Design ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตาราง 5 แบบแผนการทดลอง

Random Assigned	Treatment	Posttest
R Experiment Group	X	O_E
R Control Group	$\sim X$	O_C

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนแบบแผนการวิจัย

X แทน การจัดกิจกรรมในกลุ่มทดลองที่สอนโดยวิธีการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA)

~X แทน การจัดกิจกรรมในกลุ่มควบคุมที่สอนอ่าน โดยวิธีการสอนตามคู่มือครู

E แทน กลุ่มทดลอง

C แทน กลุ่มควบคุม

O แทน การทดสอบหลังการทดลอง

R แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบจับสลาก

4. วิธีการดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

จัดปฐมนิเทศ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของผู้เรียนและกิจกรรมแต่ละขั้นตอน ครูแจ้งจุดประสงค์ของการเรียนให้นักเรียนทราบ

ผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเองทั้ง 2 กลุ่ม ตามแผนการสอนที่ได้สร้างขึ้น โดย

1. ดำเนินการทดลองโดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนทั้ง 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองสอนโดยวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) ส่วนกลุ่มควบคุมสอนตามคู่มือครูใช้เวลาในการสอนกลุ่มละ 20 คาบ ๆ ละ 50 นาที เป็นเวลา 5 สัปดาห์

2. หลังจากสิ้นสุดการทดลอง ทำการทดสอบนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม (Posttest) ด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน และแบบทดสอบวัดความสนใจในการเรียนภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านผู้เชี่ยวชาญและหาคุณภาพแล้ว

3. ตรวจให้คะแนนแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและแบบทดสอบวัดความสนใจในการเรียนภาษาไทย แล้วนำคะแนนไปวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้ $t - \text{test Independent Groups}$ ในรูป Different Score

2. เปรียบเทียบความสามารถในการเขียน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ $t - \text{test Independent Groups}$ ในรูป Different Score

3. เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้ t – test Independent Groups ในรูป Different Score

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรดังต่อไปนี้ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

1.2 หาค่าความแปรปรวน (Variance) โดยใช้สูตรดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 63)

$$S^2 = \frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n - 1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านโดยใช้สูตร KR – 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson) ดังต่อไปนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 168) โดยใช้โปรแกรม SPSS 9.01

สูตร KR - 20

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือ

p แทน สัดส่วนของคนทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ = $\frac{\text{จำนวนคนที่ถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$

q แทน สัดส่วนของคนทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ หรือ $1 - p$

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือฉบับนั้น

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาไทย โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) โดยใช้สูตรดังต่อไปนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

S_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานหาค่าเฉลี่ยต่างกันหรือไม่ โดยใช้สูตรทดสอบค่า Z (Z – test) เพราะกว่ากลุ่มตัวอย่างมีขนาดใหญ่ ($n_1 = n_2 = 50 > 30$) และกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกัน

$$Z = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ X_1 แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง
 X_2 แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม
 N_1 แทน ขนาดของกลุ่มทดลอง
 N_2 แทน ขนาดของกลุ่มควบคุม
 S_1^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง
 S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มควบคุม

3.2 สถิติที่ใช้ทดสอบหาค่าความแปรปรวนต่างกันหรือไม่ โดยใช้สูตรทดสอบค่า F (F – test) ดังต่อไปนี้

$$F = \frac{S_1^2}{S_2^2}$$

เมื่อ S_1^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง
 S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มควบคุม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับชั้น ดังต่อไปนี้

1. ผลความเข้าใจในการอ่านในภาพรวมและแต่ละด้านของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
2. ผลความสามารถการเขียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
3. ผลความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหลังการทดลอง เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้ Z-test for Independent Samples ได้ผลสรุปดังแสดงไว้ในตาราง 6

ตาราง 6 ความเข้าใจในการอ่าน

กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง		ค่า Z	ค่า F
คะแนนเฉลี่ย	ค่าแปรปรวน	คะแนนเฉลี่ย	ค่าแปรปรวน		
18.24	17.33	17.16	29.93	1.11	1.73*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (F ตาราง = 1.60)

จากตาราง 6 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) และการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) และการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน

นอกจากนั้น ผู้วิจัยทำการทดสอบความแปรปรวนโดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) ดังแสดงไว้ในตาราง 6 ซึ่งได้พบว่า ความแปรปรวนของทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) แตกต่างกันอย่างมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูในความเข้าใจในการอ่าน

เมื่อแยกเป็น 4 ด้าน ต่างกันคือ การตีความ ความรู้ความจำ การขยายความและการแปลความหมาย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงไว้ในตาราง 7 ซึ่งชี้ให้เห็นว่า 2 วิธีนี้มีความแตกต่างกันโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการขยายความเท่านั้น ซึ่งวิธีการสอนแบบเดิมจะทำให้เด็กมีความสามารถในการขยายความดีกว่า

ตาราง 7 ความเข้าใจในการอ่านแต่ละด้าน

ความเข้าใจในการอ่าน ด้าน	กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง		ค่า Z
	คะแนนเฉลี่ย	ความแปรปรวน	คะแนนเฉลี่ย	ความแปรปรวน	
การตีความ	4.5	2.26	4.1	2.79	1.51
ความรู้ความจำ	4.3	2.54	4.2	3.74	0.17
การขยายความ	4.2	2.62	3.6	2.38	2.09*
การแปลความหมาย	5.2	2.36	5.3	3.97	-0.34

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (F ตาราง = 1.96)

2. เปรียบเทียบความสามารถการเขียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหลังการทดลอง เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้ Z - test for Independent Samples ได้ผลสรุปดังแสดงไว้ในตาราง 8

ตาราง 8 ความสามารถในการเขียน

กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง		ค่า Z	ค่า F
คะแนนเฉลี่ย	ค่าแปรปรวน	คะแนนเฉลี่ย	ค่าแปรปรวน		
8.98	9.94	9.12	3.94	-0.27	2.52**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (F ตาราง = 1.96)

จากตาราง 8 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) และการสอนตามคู่มือครูมีความสามารถในการเขียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) และการสอนตามคู่มือครูมีความสามารถในการเขียนไม่แตกต่างกัน

นอกจากนั้น ผู้วิจัยทำการทดสอบความแปรปรวนโดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) ดังแสดงไว้ในตาราง 8 ซึ่งได้พบว่า ความแปรปรวนของทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) แตกต่างกันอย่างน้อยกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูในความสามารถการเขียน

3. เปรียบเทียบความสนใจในการเรียนภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหลังการทดลอง เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้ Z – test for Independent Samples ได้ผลสรุปดังแสดงไว้ในตาราง 9

ตาราง 9 ความสนใจในการเรียนภาษาไทย

กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง		ค่า Z	ค่า F
คะแนนเฉลี่ย	ค่าแปรปรวน	คะแนนเฉลี่ย	ค่าแปรปรวน		
71.7	69.07	69.8	81.22	1.09	1.18

จากตาราง 9 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) และการสอนตามคู่มือครูมีความสนใจในการเรียนภาษาไทยในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) และการสอนตามคู่มือครูมีความสนใจในการเรียนภาษาไทยในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

นอกจากนั้น ผู้วิจัยทำการทดสอบความแปรปรวนโดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) ดังแสดงไว้ในตาราง 9 ซึ่งได้พบว่า ความแปรปรวนของทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) ไม่แตกต่างกันกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูในด้านความสนใจในการเรียนภาษาไทย

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาผลของวิธีการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) สำหรับความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) กับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) กับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความสามารถในการเขียนแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) กับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความสนใจในการเรียนภาษาไทยแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 7 ห้องเรียน รวมทั้งหมด 350 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย จำนวนสองกลุ่ม แล้วจับฉลากเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างหนึ่งกลุ่มและกลุ่มควบคุมหนึ่งกลุ่ม กลุ่มละ 50 คน (Simple Random Sampling) เพราะนักเรียนมีพื้นฐานความรู้วิชาภาษาไทยใกล้เคียงกัน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

- 2.1 แผนการสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดอกท์ (MIA) จำนวน 20 แผน
- 2.2 แผนการสอนตามคู่มือครู 20 แผน
- 2.3 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
- 2.4 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน
- 2.5 แบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนภาษาไทย

3. วิธีดำเนินการทดลอง

3.1 ปฐมนิเทศ โดยการชี้แจงวัตถุประสงค์ และความมุ่งหมาย ตลอดจนวิธีสอน ให้กลุ่มตัวอย่างได้รู้และเข้าใจทั้ง 2 กลุ่ม

3.2 ดำเนินการทดลองตามแผนการสอน โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกท์ (MIA) และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู โดยใช้เนื้อหาเดียวกันและใช้เวลาจำนวน 20 คาบเท่ากัน

3.3 ทดสอบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความสนใจในการเรียนภาษาไทยของทั้ง 2 กลุ่ม ภายหลังการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ศึกษาผลของวิธีสอน 2 วิธีที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน ความสนใจในการเรียนภาษาไทยทั้ง 3 ด้าน

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกท์ (MIA) กับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกท์ (MIA) กับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความสามารถในการเขียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกท์ (MIA) กับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความสนใจในการเรียนภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และความสนใจในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) ซึ่งปรากฏผลดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) กับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1 ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ ลักษณะโกคิน (2539 : 61) กาญจนา ศรีภักทวิทย์ (2533 : บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องมาจากการวิธีสอนสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) และวิธีสอนอ่านตามคู่มือครู เป็นวิธีสอนที่มีประสิทธิภาพด้วยกันทั้ง 2 วิธี จะเห็นว่าในการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) มีจุดเด่นที่ให้ผู้เรียนฝึกสร้าง ความหมายจากสัญลักษณ์ด้วยตัวของผู้เรียนเอง ส่วนวิธีสอนอ่านตามคู่มือครูมีกิจกรรมที่นักเรียนได้ฝึกทักษะในการอ่านมากเช่นเดียวกัน และมีแบบฝึกความเข้าใจในการอ่านในส่วนท้ายของการเรียน

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านในแต่ละด้านของกลุ่มที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีคะแนนเฉลี่ยในด้านขยายความจะสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่เรียนการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) เนื่องจากการสอนอ่านตามคู่มือครูเป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกการอภิปรายหน้าชั้น ระดมพลังสมองภายในกลุ่ม เขียนตอบคำถาม จึงเป็นผลทำให้ผู้เรียนมีโอกาสดูฝึกคิดวิเคราะห์ และฝึกขยายความ

เมื่อพิจารณาค่าความแปรปรวนคะแนนความเข้าใจในการอ่าน พบว่า ความแปรปรวนของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ความแตกต่างภายในกลุ่มของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) สูงกว่าความแตกต่างภายในกลุ่มแบบบูรณาการที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู ทั้งนี้เนื่องมาจากการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกห์ (MIA) ได้กระตุ้นให้ผู้เรียนโดยการใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องให้ผู้เรียนได้ร่วมอภิปรายในคำถามนั้น ๆ ในบางเนื้อเรื่องผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์เดิมมาใช้ในการอภิปรายประสบการณ์ใหม่ เป็นผลให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านใหม่ได้เร็วขึ้นและดีขึ้น

2. ผลการวิจัยพบว่า การสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ตอกห์ (MIA) กับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความสามารถในการเขียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ทั้งนี้เนื่องมาจากการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ตอกห์ (MIA) และการอ่านตามคู่มือครู เป็นการสอนที่มีประสิทธิภาพทั้ง 2 วิธี การสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ตอกห์ (MIA) ได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน โดยใช้กิจกรรมการต่อภาพตัดต่อ กิจกรรมการอ่านที่มีคำถามแทรกอยู่ในเนื้อเรื่อง และกิจกรรมการตอบคำถามก่อนการอ่าน กิจกรรมดังกล่าวจะเป็นแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนได้ดีขึ้น ส่วนการสอนอ่านตามคู่มือครูมีกิจกรรมที่พัฒนาทักษะการเขียนให้แก่ผู้เรียนได้ดีเช่นเดียวกัน เป็นต้นว่า การตั้งจุดประสงค์การอ่าน การอภิปรายแสดงความคิดเห็น การเล่นเกมทางภาษา กิจกรรมดังกล่าวจะเป็นแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนดีขึ้นเช่นกัน

3. ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ตอกห์ (MIA) กับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความสนใจในการเรียนภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกุณา เปลี่ยนแปลง (2541 : 64) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาไทยระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ การทำแบบฝึกหัด และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความ มีความสนใจในการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปความกับนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยการทำแบบฝึกหัดมีความสนใจในการเรียนภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องมาจากการที่นักเรียนได้ร่วมกันทำงานกลุ่ม ทำให้นักเรียนได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน การนำความรู้ที่ได้จากการรวมกลุ่มมาใช้ในการอ่านเรื่อง ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องได้ง่ายขึ้น จึงทำให้เกิดความสนใจในการเรียนได้ดี ซึ่งสุชา จันทน์เอม (2518 : 73) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสนใจของนักเรียนว่า นักเรียนจะสนใจเรื่องใด จำเป็นต้องมีประสบการณ์ในเรื่องนั้นพอสมควร ถ้ามีประสบการณ์ในเรื่องนั้นน้อยจะสนใจเพียงระยะสั้นแล้วก็เลิกสนใจ แต่ถ้าได้ร่วมกันทำงานกลุ่มจะเป็นการฝึกแสดงความคิดเห็นและช่วยกันค้นคว้าหาเหตุผล ทำให้เกิดความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมายเป็นผลให้นักเรียนมีความสนใจในสิ่งนั้นเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้

ต่อไป ดังนั้นกิจกรรมการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกท์ (MIA) และการอ่านตามคู่มือครู จึงเป็นการจัดกิจกรรมการสอนที่มุ่งให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ได้มีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลายตามกระบวนการกลุ่มเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้ความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกท์ (MIA) กับการอ่านตามคู่มือครูไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาปฏิบัติ

1. ควรจะทดลองกับนักเรียนชั้นที่สูงกว่าหรือต่ำกว่า เพื่อจะสรุปได้ว่าการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกท์ ((MIA) จะได้ผลดีกับนักเรียนในระดับชั้นไหนบ้าง
2. ควรจะนำไปใช้ทดลองกับโรงเรียนในสังกัดอื่น ๆ ที่อยู่ในระดับชั้นเดียวกันบ้าง

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัย

ควรเพิ่มเวลาดทดลองให้มากขึ้น เพราะว่าวิธีสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดอกท์ (MIA) นั้น นักเรียนไทยยังไม่คุ้นเคย นักเรียนจะคุ้นเคยกับการสอนที่เน้นครูเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนภาษาไทย ดังนั้นถ้าเพิ่มเวลาในการทดลองให้มากขึ้น น่าจะช่วยให้นักเรียนคุ้นเคยกับวิธีการและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดีขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2524). การเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทาง
ศึกษาและจิตวิทยา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- _____. (2528). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ.
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2535). หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง 2533). กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานคร. 2535.
- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2533). ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทย ในโรงเรียนประถมศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2535). ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- กัลยา ดุลพิจิตร. (2532). การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านในวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้หนังสือเรียนเล่มเล็ก
ระหว่างวิธีสอนแบบวรรณคดีกับวิธีสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- กาญจนา ศรีภักทวิทย์. (2533). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และ
การสนใจในการเรียนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธี MIA และวิธีสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- เกษม บำรุงเวช. (2530). การศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการ
เขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่าน
โดยวิธี MIA และวิธีสอนอ่านตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- จรัสศรี กิจบุญตอดินันต์. (2532). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียนคำ และ
ทัศนคติต่อวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดขอนแก่น
ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- จิราพร ทรายคำ. (2534) การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา
ปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอกับการสอนอ่านตามคู่มือครู
การสอนภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- จินตนา ไบกาชุย. (2520). การเขียนสื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- เจียมจิต ห้าวหาญ. (2522). การส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและความคงทนในการจำ โดยวิธีนำเรื่องสามแบบ. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. (2525). จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ชวกุล แพร่ตกุล. (2520). เทคนิคการเขียนข้อทดสอบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร.
- _____. (2520). เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ณรงค์ ทองปาน. (2526). การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล. (2537). การอ่านให้เก่ง. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- ทวีป อภิสิทธิ์. (2526, ตุลาคม - พฤศจิกายน). "การอ่านออกเขียนได้ จุดเริ่มต้นของการพัฒนาคุณภาพชีวิต," วารสารการศึกษานอกโรงเรียน. 21 (17) : 53 - 56.
- ทัตพร เกตุถนอม. (2540). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนภาษาแนวธรรมชาติ โดยอาศัยข้ออรรถลักษณะกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- นุสรา ขวัญศรี. (2540). การศึกษาความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ ประกอบแนวทฤษฎีอรรถฐานกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- นันทนา นิยะพันธ์, นาวาอากาศตรีหญิง (2526). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน นายเรืออากาศชั้นปีที่ 5 กลุ่มที่สอนด้วยวิธีวิเคราะห์ ข้อความกับกลุ่มที่สอนด้วยวิธีเดิม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- นิลวรรณ สิทธิอาษา. (2539). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- บึงอร สว่างวโรธ และเยาวภา พุกกะคุปต์. (2524). "การวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศ โดยใช้ข้อสอบแบบอัตนัยและปรนัย," วารสารภาษาปริทัศน์.
- บันลือ พงกษะวัน. (2532). มิติใหม่ในการสอนอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2532). มิติใหม่ในการอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2533). อุปทิศการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา แนวบูรณาการทางการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2527). การทดสอบอิงเกณฑ์: แนวคิดและวิธีการ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เบญจภรณ์ จัตรนะรัตน์. (2524). ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจการใช้เครื่องสัมผัสกับความกับความสามารถในการอ่านเอาความภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยชั้นปีที่หนึ่ง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุดลำนเา.
- ประทีป แสงเปี่ยมสุข. (2535). เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนความเข้าใจในการอ่าน 4 วิธี. พัทลุง : ฝ่ายวิจัยและประเมินผลการศึกษา สปจ. พัทลุง.
- ประเทิน มหาพันธ์. (2523). เอกสารประกอบการสอนวิชาประถม 426 การสอนอ่านเบื้องต้น ชลบุรี. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- _____. (2530). การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ประยูร แจ้งจบ. (2521). ประเภทและตำแหน่งของคำถามประกอบบทเรียนที่ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านและการจำเนื้อหาบทเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดภูเก็ต. ปรัญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดลำนเา.
- ปราณี ปัญจาละ. (2528). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับเรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง. ปรัญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดลำนเา.
- ปิยะศักดิ์ สินทรัพย์. (2530). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยการใช้เกมและเพลงประกอบการสอน. ปรัญญาพิมพ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดลำนเา.
- เปลื้อง ณ นคร. (2523). จิตวิทยาสำหรับชีวิต. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ผุสดี ปทุมารักษ์. (2532). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านเจตคติและการระลึกสิ่งที่อ่านได้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธี MIA และการสอนตามคู่มือครู. ปรัญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดลำนเา.
- พิมพ์พร อุทัยเลิศ. (2526). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางด้านความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกกับไม่ใช่แบบฝึก. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อุดลำนเา.

- มยุรี เทศแท้. (2528). การสร้างบทเรียนเสริมการอ่านสำหรับนักเรียนที่อ่านช้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อัดสำเนา.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. (2529). การสอนกลุ่มทักษะ 1. (ภาษาไทย) หน่วย ที่ 1 – 8. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.
- เรวัตร กัญญา. (2537). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียน และความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนและวิธีสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การสอนมัธยม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2536). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วณิช บรรจง และคนอื่น ๆ. (2516). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครการพิมพ์.
- วนิดา ศิริมาลา. (2528). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยชุดการสอนมินิคอร์สกับเรียนโดยการสอนตามคู่มือครูสอนภาษาไทย. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- วรรณ โสมประยูร. (2534). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- _____. (2539). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2537). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- วันเพ็ญ-สุภิกิตย์. (2528). การศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีอ่านแล้วเขียนลำดับเรื่องราวกับวิธีอ่านแล้วทำแบบฝึกหัด. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- วัลภา ศศิวิมล. (2530, เมษายน - พฤษภาคม). "การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านชั้นดี ความก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านชั้นดี ความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6," วิจัยสนเทศ 79.
- วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ. (2522). การใช้ภาษาไทย (ไทยเอง). กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

- วิเชียร เกตุสิงห์. (2524). หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพฯ : เรือนอักษร.
- วิไลพร จำสอาด. (2541). การศึกษาความสามารถในการใช้ภาษา ความคิดสร้างสรรค์ และ ความสนใจในวิธีการสอนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอน โดยใช้เพลงและเกมประกอบการสอนกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สนม ครุฑเมือง. (2528). การสอนทักษะการใช้ภาษาไทย การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลั ศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- สมพร จารุณัญ. (2541). คู่มือการเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- สนิท ตั้งทวี. (2526). อ่านไทย. ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออกคณะมนุษยศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- _____. (2531). ศิลปะการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. (2524, กันยายน). "แนวการสร้างเครื่องมือความสนใจ," วารสารวัดผล การศึกษา.
- สุจิต เพียรทอง และสายใจ อัมรัมย์พรชัย. (2533). วิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุจิต เพียรชอบ. (2523). การใช้หลักสูตรและวัสดุหลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชา จันทรเอม และสุรางค์ จันทรเอม. (2518). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา.
- สุธามาต สังข์ลาโพธิ์. (2531). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน คำและความคงทนงานในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษากับแบบปกติ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สุธีพร ปาละดี. (2531). การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน และการระลึกสิ่งที่ อ่านได้ในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษา และการสอนตามคู่มือครู. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สุนทรี ประเสริฐศรี. (2526). การสร้างแบบฝึกทักษะความเข้าใจในการอ่าน สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคุณนรสีสุทธารามวิทยาคม. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- สุนาฏ นิธิมุทรากุล. (2526). การศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจและความสนใจอันเกิดจากการอ่านหนังสือที่ใช้สำนวนของเด็กในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สุภัทรา อักษรนุเคราะห์. (2532). การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. (2528). เอกสารเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับกระบวนการคิด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. เอกสารอัดเนา.
- เสาวลักษณ์ ลักษณะโกคิน. (2539). การศึกษาวิธีสอนอ่านแบบ MIA และระดับความสามารถที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- โสภา ธรรมรงวูญ. (2528). การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความสนใจในวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้หลักการเรียนเพื่อรอบรู้กับการสอนแบบปกติ. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- อรุณี วิริยะจิตรา. (2525, เมษายน - มิถุนายน). "การเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ," *วารสารสงขลานครินทร์*. 4(2).
- Babbs, Patricia Joan. (1983, December). "The Effects of Instruction in the Use of a Metacognitive Comprehension Monitoring Strategy Upon Fourth Grader's Reading Comprehension and Performance," *Dissertation Abstracts International*. 44 : 174 – A.
- Bloom, Benjamin S. (1979). *Texonomy to Educational Objective*. 2 ed. London Longman.
- Broughton, Geoffrey and others. (1980). *Teaching English as a Foreign Language*. n.d London henley and Bostion, Routledge & Regan Paul.
- Cherrier, Roy. (1973, June - August). "Teaching Personality," *English Teaching Forum*. 11(3).
- Clifford, T. (1966). *Mougan and Richard A King Introduction to Psychology*. New York : Mcgraw – Hill Book.
- Dechamt, Emerald V. (1982). *Improving the Teaching of*. 3 ed. Englewood Cliffs. N.J. Prentice – Hall.

- Delaney, Norma MCLuckie. (1985, July). "The Effect of Stragegy Training on Comprehension of Implicit and Explicit Information in Familiar and Unfamiliar Expository Test," *Dissertation Abstract International*. 46(01) : 111 – A.
- Goodman, Keneth. (1971). *The Psychology of Second Language Learning* Cambrige. Cambridge University Press.
- Harris. (1967). *Testing English as a Second Language*. New York : McGraw – Hill Book.
- Harris, Albest J. and Edward R Sipay. (1979). *How to Teach Reading*. New York : Longman.
- Heaton, J.B. *Writing English language Tests*. London : Longman.
- ✓ Hey Fran. (1962). "The – Theme – a Week Assumption : A Report of and Experiment," *English Journa*. 51(5) : 3202 – 322.
- Hullet, Joyeelin Brown. (1986, Spetember). "Third Grade Writings : Their Relationship with Reading," *Dissertation Abstracts International*. 47(3) : 847 – A.
- Johnson, Patricice. (1986, July). "Acquisition of Schema for Comprehension and Communication : A Study of the Reading – Writing Relationship in ESL," *REIC Journal*. 17(1) : 1 – 13.
- Linda, M. Lysynehuk ; Pressley Michael, and Vye J Naney. (1990, May). "Reciprocal Teaching Improves Standardized Reading Comprehension Performance in Poor Comprehenders," *The elementary School Journal*. 90(5) : 470 – 483.
- Miller, Wilma H. (1972). *The First R : Elementary Reading Today*. New York : Holt – Richart and Winston.
- Murdoch, Georgs S. (1986, January). "A More Integrated Approach to the Teaching of Reading," *English Teaching Forum*. 34(1) : 9 – 15.
- Olin, Peter F. (1969). "Evaluating Student Achievement," in *The Teaching of Foreign Language*. Englewood Chiff, New Jersey : . Prentice – Hall.
- Patty, Walther T., Dorothy C. Petty, Majorie F and Becking. (1985). *Experiences in Language : Tools and Techniques for Language Arts Method*. 4th ed. New York : Allyn and Bacon, Inc.
- Penny, Ur. (1981). *Discussions that Work : Task Centered Fluency Practice*. Cambridge Cambridge Univercity Press.
- Raimes, Annm. (1983). *Tecthniques in Teaching Writing*. New York : Oxford University Press.

- Rily, Pamela M. (1975). "Improving Reading Comprehension," *English Teaching Forum Special Issue : The Art of Tesol*. Part. 28 : 198 – 200.
- Rogers, J.D. (1978). "Group Activities for Language learning," *Occasional Paper No 4*. SEAMEO Regional Language Center, Singapore.
- Rumethart, E.D. (1981). "Schemata : The Building Block of Cognition," *Comprehension and Teaching Research Review*. International Reading Association.
- Steven, Kathleen S. (1980, July – August). "The Effect of Topic Interest on the Reading Comprehension of Higher Ability Students," *Journal of Educational Research*. 6 : 365 – 367.
- Vallette. (1977). *M Rebeach . Modern Language Testing*. New York : Harcount Brace.
- Vinacks, W.E. (1974). *The Psychology of Thinking*. New York : McGraw – Hill.
- Widdowson, H.G. (1979). *Explorations in Applied Linguistics*. London : Oxford University Press.

ภาคผนวก

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 1

คาบที่ 1 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

เด็กต้องปฏิบัติตามระเบียบของบ้าน โรงเรียน และสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม และบอกเหตุการณ์ของเรื่องตามลำดับได้
2. นักเรียนสามารถร่วมอภิปรายและสรุปความหมายของคำใหม่ได้เนื้อหา บทเรียน เรื่อง บึงนกน้ำ

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อหาเรื่อง บึงนกน้ำ ตอนที่ 1 หน้า 50 - 51
2. แบบฝึกหัดตัวต่อ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 (คำถามนำก่อนการอ่าน)

- ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน
- ครูแจกคำถามให้กลุ่มละ 3 ข้อ แล้วให้สมาชิกภายในกลุ่มระดมคำตอบรวมกันแล้ว

ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาพร้อมกันแล้วตอบทีละกลุ่ม ซึ่งมีคำถามดังนี้

- ข้อ 1 "บึง" คืออะไร
- ข้อ 2 ลักษณะของบึงเป็นอย่างไร
- ข้อ 3 ให้นบอกชื่อนกที่ชอบหากินตามแหล่งน้ำ นกอะไรบ้าง

ขั้นที่ 2 (ทำความเข้าใจกับคำศัพท์)

- ครูแจกคำศัพท์ให้กับทุกกลุ่ม แล้วนักเรียนช่วยกันหาความหมายคำศัพท์ต่อไปนี้
 นานา ดอกจาน จรด สาหร่าย ชาวประมง ผ่านลม นักเปิดน้ำ ไชบีเรีย บ่วงแร้ว
 กฏระเบียบ เริงระบำ กระซอก จวดเจียน กังวล สดลูกหูลูกตา กว้างใหญ่ไพศาล ลูกอีสาน
 ลูกทะเล แรมปี

แล้วแต่ละกลุ่มช่วยกันแต่งประโยค โดยนำคำศัพท์ที่กำหนดให้ขึ้นมาแต่งกลุ่มละ 5
 ประโยค แล้วส่งให้เพื่อนกลุ่มอื่นอ่านต่อไปเรื่อย ๆ จนครบทุกกลุ่ม

ขั้นที่ 3 (ครูแจกเนื้อเรื่อง)

- ครูนำเนื้อเรื่องที่เตรียมมาเป็นตอน ๆ โดยมีคำถามแทรกไว้ในเนื้อเรื่อง ให้ทุกกลุ่ม
 ได้อ่าน และตอบคำถามที่ครูแทรกไว้เหมือนกันทุกกลุ่ม

ขั้นที่ 4 (ทำความเข้าใจกับเรื่อง)

- ครูให้นักเรียนทั้งกลุ่มช่วยกันตอบคำถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับเรื่อง โดยให้
 นักเรียนเติมคำหรือข้อความในประโยคให้สมบูรณ์

ข้อ 1 เมื่อฤดูหนาวมาถึงเพื่อน ๆ คงใส่เสื้อกันหนาวกันหลากสีสน ซึ่งบุญหลาย
 เปรียบเทียบว่าคงเหมือนกับ

ข้อ 2 บุญหลายเป็นเด็กภาคอีสานจึงไม่เคยเห็นทะเล ประโยคนี้นอกให้ทราบว่า

ข้อ 3 นกน้ำ ในเนื้อเรื่อง หมายถึง

ขั้นที่ 5 (การอ่านข้อมูลในรูปแบบอื่น)

- ครูให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันวาดภาพบึงหรือหนองน้ำ และตัวละครพร้อมคำ
 สทนาของตัวละครในภาพ นำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยมีครูกับนักเรียนคนอื่นเป็นผู้ซักถามหลัง
 จากการนำเสนอ

ขั้นที่ 6 (แบบฝึกหัดตัวต่อ Jigsaw และ Exercise โครงสร้าง)

- ครูให้นักเรียนต่อชิ้นส่วนของประโยคในเนื้อเรื่องให้ต่อเนื่องกัน

ขั้นที่ 7 (ครูเฉลยและแก้ไขแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน)

- ครูเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องของภาษาเพื่อจะได้เป็นบรรทัดฐานที่ดีและนำไปใช้ เช่น
 การตอบคำถามควรจะใช้ภาษาเขียนไม่ควรใช้ภาษาพูด การเว้นวรรคตอนของข้อความที่ตอบ
 แล้วครูเฉลยแบบฝึกหัดของขั้นที่ 3 และ 4 อีกครั้งจะได้เข้าใจเหมือนกัน

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายสรุปความหมายของคำ และเรื่องราวคำริมทางเฉพาะตอน

การประเมินผล

สังเกต

1. การตอบคำถาม
2. การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
3. การรายงานหน้าชั้นเรียน
4. ตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 1

คาบที่ 2 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การศึกษาคำนามทำให้สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารทั้งการพูด และการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกหลัก การใช้คำถามได้อย่างถูกต้อง
2. เมื่อกำหนดประโยคมาให้นักเรียนบอกคำถามได้
3. นักเรียนสามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม และบอกเหตุการณ์ของเรื่องตามลำดับได้

เนื้อหา

บทเรียนเรื่อง บึงนกน้ำ

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อเรื่องตอนที่ 2 เรื่อง บึงนกน้ำ
2. แบบฝึกหัดตัวต่อ
3. ใบงานคำนาม

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 (คำถามนำก่อนการอ่าน)

- ครูแจกคำถามให้กลุ่มละ 5 คำถาม แล้วให้สมาชิกภายในกลุ่มระดมช่วยกันตอบ ซึ่งมีคำถามดังนี้ และครูกับนักเรียนร่วมกันเฉลย

ข้อ 1 “นกน้ำ” หมายถึงอะไร

ข้อ 2 เรื่องบึงนกน้ำ น่าจะหมายถึงสิ่งใด

ข้อ 3 เรื่องบึงนกน้ำ น่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

ข้อ 4 ใครเคยเห็นนกน้ำบ้าง เคยเห็นที่ไหน มีรูปร่างลักษณะอย่างไร

ข้อ 5 บึงกับทะเลต่างกันคือ

ขั้นที่ 2 (ทำความเข้าใจกับคำศัพท์)

- ครูแจกคำศัพท์ให้กับทุกกลุ่ม แล้วนักเรียนช่วยกันหาความหมายคำศัพท์ต่อไปนี้

ผ่านวม ปวงแร้ว สาหร่าย เสือกันหนาว นกเป็ดน้ำ ชาวประมง แรมปี

ให้นำคำเหล่านี้มาแต่งประโยค และจดลงในสมุด

ขั้นที่ 3 (ครูแจกเนื้อเรื่อง)

- ครูนำเนื้อเรื่องที่เตรียมมาตอนที่ 2 โดยมีครูแทรกคำถามไว้ในเนื้อเรื่อง ให้ทุกกลุ่มได้อ่าน และตอบคำถามที่ครูแทรกไว้เหมือนกันทุกกลุ่ม

ขั้นที่ 4 (ทำความเข้าใจกับเรื่อง)

- ครูให้นักเรียนทั้งกลุ่มช่วยกันตอบคำถามที่แจกให้ดังนี้

1. สาเหตุที่ทำให้บุญหลายเดินไปหลังโรงเรียนคือ
2. นกเป็ดน้ำหนุ่มติดปวงแร้วนายพราน เพราะอะไร
3. ผลของการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ คือ
4. ปลาในบึงนกน้ำเหลือน้อยลง เพราะอะไร
5. เหตุผลที่บุญหลายเลือกเขียนเรียงความเรื่องนกเป็ดน้ำคือ

แล้วแต่ละกลุ่มออกมาตอบตอบหน้าห้อง แล้วครูเฉลยร่วมกับนักเรียนอีกครั้ง

ขั้นที่ 5 (การถ่านโอนข้อมูลในรูปแบบอื่น)

- ให้นักเรียนอ่านหลักภาษาเรื่องคำถามจากความรู้ทางภาษาท้ายบทเรียน แล้วสังเกตตามหัวข้อที่กำหนดให้ คือ

- ลักษณะของคำนาม
- คำนามชนิดต่าง ๆ
- วิธีใช้คำนามแต่ละชนิด

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปและวิธีใช้คำนามแต่ละชนิด แล้วเขียนลงสมุดรวบรวมเรื่องเกี่ยวกับหลักภาษาแล้วนำแบบฝึกหัดในใบงานที่ครูแจกให้

ขั้นที่ 6 (แบบฝึกหัดตัวต่อ Jigsaw และ Exercise โครงสร้าง)

- ครูให้นักเรียนต่อชิ้นส่วนของประโยคในเนื้อเรื่องตอนที่ 2 ให้ต่อเนื่องกันเป็นเรื่องที่สมบูรณ์

ขั้นที่ 7 (ครูเฉลยและแก้ไขแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน)

- ครูเฉลยในขั้นที่ 3, 4 และ 5 อีกครั้ง เพื่อจะได้สรุปและเกิดความเข้าใจตรงกัน

การวัดผล ประเมินผล

1. สังเกต
2. การตอบคำถาม
3. การร่วมกิจกรรม
4. ตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 1

คาบที่ 3 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การศึกษาคำสรพนาม ทำให้สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารทั้งการพูด ในการเขียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกหลักการใช้คำสรพนามได้อย่างถูกต้อง
2. เมื่อกำหนดประโยคมาให้นักเรียนบอกคำสรพนสมได้
3. อ่านแล้วจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ แล้วแยกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

บทเรียนเรื่อง บึงนกน้ำ

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อเรื่องตอนที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ
2. แบบฝึกหัดตัวต่อ
3. ใบความรู้เรื่องคำสรพนาม

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 (คำถามนำก่อนการอ่าน)

- ครูแจกคำถามให้กลุ่มละ 5 คำถาม แล้วให้สมาชิกภายในกลุ่มระดมช่วยกันตอบ โดยถามในเนื้อเรื่องตอนที่ 3 โดยมีคำตอบดังนี้

- นกอะไรชอบมาหากินที่ริมบึงเมื่อใกล้ถึงฤดูหนาว
- ฤดูหนาวเริ่มต้นประมาณเดือนใด
- ทำไมบุญหลายจึงไม่อยากเป็นเหมือนนกเป็ดน้ำหนุ่ม
- บุญหลายเขียนเรียงความเรื่องอะไร

แล้วครูและนักเรียนร่วมกันเฉลย

ขั้นที่ 2 (ทำความเข้าใจกับคำศัพท์)

- ครูแจกบัตรคำศัพท์ให้กับทุกกลุ่ม แล้วช่วยกันหาความหมายคำศัพท์ต่อไปนี้
กังวล เริ่มระบำ ไซบีเรีย นานา ดอกจาน จรด ลูกทะเล

แล้วนำคำเหล่านี้มาแต่งประโยค

ขั้นที่ 3 (ครูแจกเนื้อเรื่อง)

- ครูนำเนื้อเรื่องที่เตรียมมาตอนที่ 3 โดยแทรกคำถามไว้ในเนื้อเรื่อง ให้ทุกกลุ่มได้อ่าน และตอบคำถามที่ครูแทรกไว้เหมือนกันทุกกลุ่ม

ขั้นที่ 4 (ทำความเข้าใจกับเรื่อง)

ข้อ 1 เมื่อฤดูหนาวมาถึง เพื่อน ๆ คงใส่เสื้อหนาวกันหลากสีส่น ซึ่งบุญหลายเปรียบเทียบว่าคงเหมือน

ข้อ 2 บุญหลายเป็นเด็กภาคอีสาน จึงไม่เคยเห็นทะเล ประโยคนี้บอกให้ทราบว่า

ข้อ 3 นกน้ำในเรื่องนี้ หมายถึง

ขั้นที่ 5 (การอ่านโอเนข้อมูลในรูปแบบอื่น)

- ให้นักเรียนอ่านหลักภาษาเรื่องคำสรพนามจากใบความรู้
- ให้นักเรียนอ่านประโยคต่อไปนี้แล้วสังเกตว่า
 - ฉันจะไปตลาด คุณจะฝากซื้ออะไรบ้าง
 - เธอจะไปอยู่ที่ไหน
 - ฉันไม่เห็นใครเลย
 - เราต้องช่วยกันอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย
 - ฉันชอบบ้านที่อยู่ริมน้ำ

ฉัน คุณ เธอ ที่ไหน ใคร เรา กัน ที่ เป็นคำแทนชื่อคน สัตว์ สิ่งของ เรียก
ว่า คำสรพนาม ซึ่งแบ่งเป็น 5 ชนิด

- ให้นักเรียนอ่านประโยคต่อไปนี้

ประโยค	ชนิดของคำสรรพนาม
1. ใครยืนอยู่ริมบึง 2. นิมนต์พระคุณเจ้าทางนี้ค่ะ 3. ถ้าใครต้องการดินสอมาเอาได้เลย 4. ชาวบ้านต่างพากันผิงไฟ เพื่อให้หายหนาว 5. ฉันได้รับจดหมายซึ่งเธอส่งมาให้ 6. ฉันไม่รู้อะไรเลยเกี่ยวกับเรื่องนี้ 7. อะไรอยู่ในกล่องใบนี้ 8. เขายืนอยู่ใต้ต้นจาน 9. นักเรียนต่างมีเสื้อกันหนาวตัวใหม่ 10. มะม่วงที่ปลูกจิมวันนี้ผลดกมาก	

ขั้นที่ 6 (แบบฝึกหัดตัวต่อ Jigsaw และ Exercise โครงสร้าง)

- ครูให้นักเรียนต่อชิ้นส่วนของประโยคในเนื้อเรื่องตอนที่ 3 ให้ต่อเนื่องกันเป็นเรื่องที่สมบูรณ์

ขั้นที่ 7 (ครูเฉลยและแก้ไขแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน)

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและเฉลยแบบฝึกหัดในขั้นตอนที่ 3 และ 5 ให้เกิดความเข้าใจตรงกัน

การวัดผล ประเมินผล

- สังเกต
- การตอบคำถาม
- ตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 1

คาบที่ 4 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การที่จะเลือกใช้คำกริยาและคำวิเศษณ์ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมนั้น การต้องมีความรู้และความเข้าใจในลักษณะประเภท และหน้าที่ของคำ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอ่านแล้วจับใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนใช้คำกริยาได้ถูกความหมาย และถูกต้องเหมาะสมกับประโยค
3. นักเรียนสามารถบอกหน้าที่และลักษณะของคำกริยา และคำวิเศษณ์ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

บทเรียนเรื่อง บึงนกน้ำ

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อเรื่องตอนที่ 4 เรื่อง บึงนกน้ำ
2. แบบฝึกหัดตัวต่อ
3. ใบความรู้คำกริยาและคำวิเศษณ์

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 (คำถามนำก่อนการอ่าน)

- ครูแจกคำถามเนื้อหาในตอนที่ 4 จำนวน 5 คำถาม แล้วให้สมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันตอบ มีคำถามต่อไปนี้

- หน้าหนาวปีนั้นบุญหลายมีเสื้อกันหนาวตัวใหม่ใส่ เพราะอะไร
- จากเรื่องนี้นักเรียนคิดว่าชายหาปลาเป็นอย่างไร
- ทำไมบุญหลายจึงไม่อยากเป็นเหมือนนกเป็ดน้ำ
- ถ้าปีนั้นบุญหลายไม่ได้เสื้อกันหนาวตัวใหม่ เขาจะแก้ปัญหาอย่างไร

แล้วครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยให้ไปในแนวเดียว

ขั้นที่ 2 (ทำความเข้าใจกับคำศัพท์)

- ครูแจกคำศัพท์ให้ทุกกลุ่ม ช่วยกันหาความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้
ไพศาล หนาวสะท้าน ดำหนิ พงหญ้า ฉวัดเฉวียน ไซบีเรีย ลิงโลด

แล้วบันทึกลงสมุด พร้อมทั้งเรียงตามพจนานุกรม

ขั้นที่ 3 (ครูแจกเนื้อเรื่อง)

- ครูนำเนื้อเรื่องที่เตรียมมาตอนที่ 4 โดยครูแทรกคำถามไว้ในเนื้อเรื่อง ให้ทุกกลุ่มได้อ่าน และตอบคำถามที่ครูแทรกไว้เหมือนกันทุกกลุ่ม

ขั้นที่ 4 (ทำความเข้าใจกับเรื่อง)

- ครูเขียนแผนภาพโครงเรื่อง “บึงนกน้ำ” บนกระดาน นักเรียนช่วยกันคิดข้อความเติมลงในแผนภาพโครงเรื่อง

ขั้นที่ 5 (การถ่านโอนข้อมูลในรูปแบบอื่น)

- ครูให้นักเรียนอ่านประโยคต่อไปนี้แล้วสังเกต
 - จรรยาปลุกต้นไม้
 - ครูแจกขนมเด็กนักเรียน
 - สรรพยาร้องเพลงเพราะ
 - บ้านหลังนี้ทรุดโทรมมาก
 - คนเจ็บสลบไปแล้ว
 - แม่น้ำเจ้าพระยากว้างที่สุดในประเทศไทย

ปลุก แจก ร้องเพลง ทรุดโทรม สลบ กว้าง คำเหล่านี้เป็นคำบอกการกระทำหรือบอกสภาพของคน สัตว์ สิ่งของ เรียกว่า คำกริยา และคำกริยาที่บอกอาการกระทำ เรียกว่า คำกริยาแสดงการกระทำ แล้วดูอธิบายหน้าที่ของคำกริยา พร้อมยกตัวอย่างประกอบ แล้วทำแบบฝึกหัด 10 ข้อ

- ครูให้นักเรียนอ่านประโยคต่อไป่นี้แล้วสังเกต
 - ผิดสตออยู่ในตะกร้า
 - เราทั้งหลายต้องรับผิดชอบ
 - โรงเรียนเล็กค่า
 - ดอกกุหลาบสีกลิ่นหอมฟุ้ง

คำว่า สต ทั้งหมด คำ ฟุ้ง คำเหล่านี้ เป็นคำที่บอกลักษณะต่าง ๆ ของคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ ให้มีเนื้อความชัดเจนยิ่งขึ้น เรียกว่า คำวิเศษณ์ คำวิเศษณ์จะวางไว้ข้างหลังคำขยาย แล้วให้นักเรียนอ่านประโยคและขีดเส้นใต้คำที่ทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์ในประโยค

1. ฉันซื้อกระเป๋าใบโต	2. อังคนามาสายทุกวัน
3. ห้องเรียนมีกลิ่นเหม็นมาก	4. เมฆบาง ๆ ลอยอยู่บนท้องฟ้า
5. อากาศในฤดูหนาวหนาวมากจริง ๆ	6. ฉันเองเป็นคนปล่อยนกเปิดน้ำ
7. พ่อไปจับปลากับเรือลำใหญ่	8. ใครหนอยีบหลับไปเก็บ
9. เขาทั้งหลายสวมเสื้อไหมพรม	10. อัญชลีคิดลายมือได้สวยจริง ๆ

ขั้นที่ 6 (แบบฝึกหัดตัวต่อ Jigsaw และ Exercise โครงสร้าง)

- ครูให้นักเรียนต่อชิ้นส่วนของประโยคในเนื้อเรื่องตอนที่ 5 ให้ต่อเนื่องกันเป็นเรื่องที่สมบูรณ์

ขั้นที่ 7 (ครูเฉลยและแก้ไขแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน)

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องคำกริยา และคำวิเศษณ์ และเฉลยแบบฝึกในขั้นที่ 4 และ 5

การวัดผล ประเมินผล

1. สังเกตและร่วมกิจกรรม
2. การตอบคำถาม
3. ตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 1

คาบที่ 5 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านออกเสียงต้องอ่านคำประโยคและเรื่องราวให้ถูกอักขรวิธี ถูกวรรค ใช้น้ำเสียงให้เหมาะสมกับเรื่อง ทั้งนี้เพื่อสื่อความหมายได้ถูกต้องและชัดเจน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อ่านออกเสียงได้ถูกต้องทั้งคำและวรรคตอน รวมทั้งใช้น้ำเสียงให้เหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
2. อ่านแล้วจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

บทเรียนเรื่อง บึงนกน้ำ

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อเรื่องตอนที่ 5
2. แบบฝึกหัดตัวต่อ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 (คำถามนำก่อนการอ่าน)

- ครูแจกคำถามเนื้อหาในตอนที่ 5 จำนวน 5 คำถาม แล้วให้สมาชิกภายในกลุ่มช่วยตอบ มีคำถามดังต่อไปนี้

- เรื่องนกเปิดน้ำ นักเรียนคิดว่าสอนเราในเรื่องใด
- การที่บุญหลายได้พบชายหาปลาทำให้เกิดผลต่อเขาอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าครอบครัวของบุญหลายมีความรู้สึกอย่างไรที่บุญหลายได้รับ

รางวัลชนะเลิศการเขียนเรียงความ

- ผลของการที่นกเปิดน้ำหนุ่มไม่ทำตามกฎระเบียบของกลุ่มคืออะไร
- ถ้าบุญหลายไม่ได้พบกับชายหาปลา เหตุการณ์น่าจะเป็นอย่างไร

แล้วครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยให้ไปในแนวเดียว

ขั้นที่ 2 (ทำความเข้าใจกับคำศัพท์)

- ครูแจกคำศัพท์ให้ทุกกลุ่ม ช่วยกันหาความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้
กระซอก กังวล สดลูกหูลูกตา ลูกอีสาน กว้างใหญ่ไพศาล ล้มลุกคลุกคลาน

ขีดหน้าชูดา แล้วนำคำเหล่านี้มาแต่งประโยค

ขั้นที่ 3 (ครูแจกเนื้อเรื่อง)

ครูนำเนื้อเรื่องที่เตรียมมาตอนที่ 5 โดยแทรกคำถามไว้ในเนื้อเรื่อง ให้ทุกกลุ่มได้อ่าน และตอบคำถามที่ครูแทรกไว้เหมือนกันทุกกลุ่ม

ขั้นที่ 4 (ทำความเข้าใจกับเรื่อง)

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าข้อที่ถูก และเขียนเครื่องหมาย ✗

ลงในช่องว่างหน้าข้อที่ผิด

- 1. บุญหลายได้พบกับชายหาปลาที่บึงนกน้ำ
- 2. หน้าหนาวปีนี้พ่อซื้อเสื้อกันหนาวตัวใหม่ให้บุญหลาย
- 3. บุญหลายหนีโรงเรียนไปดูนกเปิดน้ำที่บึงนกน้ำหลังโรงเรียน
- 4. ชายหาปลาเล่าเรื่องนกเปิดน้ำของเขาให้บุญหลายฟัง
- 5. ชายหาปลาจับนกเปิดน้ำที่ติดบ่วงแร้วนายพรานมาเลี้ยงไว้ที่บ้าน
- 6. บุญหลายอยากเป็นเหมือนนกเปิดน้ำหนุ่ม
- 7. บุญหลายเขียนเรียงความเรื่อง เสื้อกันหนาวตัวใหม่
- 8. ชายหาปลาได้ให้ข้อคิดที่สำคัญกับบุญหลายหลายเรื่องการปฏิบัติตามกฎระเบียบ
- 9. บุญหลายได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดเรียงความ
- 10. รางวัลที่บุญหลายได้รับจากการเขียนเรียงความคือทุนการศึกษา

ขั้นที่ 5 (การถ่านโอนข้อมูลในรูปแบบอื่น)

ครูอ่านเรื่อง “บึงนกน้ำตอนที่ 5” ให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนสังเกตการอ่านเกี่ยวกับการออกเสียง การแบ่งวรรคตอน ความชัดเจน ความรวดเร็ว การใช้น้ำเสียง และลักษณะท่าทาง แล้วให้นักเรียนฝึกอ่านกับเพื่อนเป็นคู่ แล้วเข้ากลุ่มช่วยกันเขียนแผนภาพโครงเรื่องตอนที่ 5 เอง แล้วออกมาเล่าหน้าชั้นเป็นกลุ่ม ๆ

ขั้นที่ 6 (แบบฝึกหัดตัวต่อ Jigsaw และ Exercise โครงสร้าง)

- ครูให้นักเรียนต่อชิ้นส่วนของประโยคในเนื้อเรื่องตอนที่ 5 ให้ต่อเนื่องกันเป็นเรื่องที่สมบูรณ์

ขั้นที่ 7 (ครูเฉลยและแก้ไขแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน)

- ครูเฉลยในขั้นที่ 3 และ 4 พร้อมทั้งสรุปลักษณะการอ่านออกเสียง

การวัดผล ประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. การตอบคำถาม
3. ตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 1

คาบที่ 6 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

(อ่านเสริมบทเรียนเรื่อง สุราเมรัย)

สาระสำคัญ

การเขียนเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งที่จะมีการฝึกฝนอยู่เสมอ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล
2. เขียนแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลจากเรื่องที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

บทเรียนเรื่อง บึงนกน้ำ

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อเรื่องอ่านเสริมบทเรียน สุราเมรัย
2. แบบฝึกหัดตัวต่อ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 (คำถามนำก่อนการอ่าน)

- ครูแจกคำถามให้กลุ่มละ 5 คำถาม แล้วให้สมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันตอบ ซึ่งมีคำถามดังนี้ แล้วครูและนักเรียนช่วยกันเฉลย

- ข้อ 1 สุราเมรัย หมายถึงอะไร
- ข้อ 2 โทษของการดื่มสุราเป็นอย่างไร
- ข้อ 3 อาการของผู้ที่ดื่มสุราเข้าเป็นอย่างไร
- ข้อ 4 นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรกับคนดื่มสุรา
- ข้อ 5 ศิลหำในข้อใดหึ่งดดื่มสุรา

ขั้นที่ 2 (ทำความเข้าใจกับคำศัพท์)

- ให้นักเรียนหาความหมายและเรียงตามพจนานุกรมคำศัพท์ต่อไปนี้
 อบายมุข เมรัย อสุระ ตำนินิตเตียน โปรดปราน บริวาร มนุษยโลก
 แล้วนำคำเหล่านี้มาแต่งประโยค

ขั้นที่ 3 (ครูแจกเนื้อเรื่อง)

ครูนำเนื้อเรื่องสุราเมรัย แล้วแทรกคำถามไว้ในเนื้อเรื่อง ให้ทุกคนอ่าน และตอบ

คำถาม

ขั้นที่ 4 (ทำความเข้าใจกับเรื่อง)

ให้นักเรียนอ่านเสริมบทเรียนเรื่อง "สุราเมรัย" ในขั้นตอนที่ 3 จบ แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1. เทวดาเตรียมอะไรมาต้อนรับพระอินทร์กับบริวาร
 2. เทวดาที่ดื่มน้ำมีกลิ่นหอมมีอาการอย่างไร
 3. สุรามีโทษทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างไร
 4. ทำไมมนุษย์จึงกล่าวว่า งานรื่นเริงที่ขาดน้ำเมาจึงเป็นงานที่แห้งแล้ง
 5. เพราะเหตุใดพระพุทธเจ้าจึงได้แสดงโทษของสุราว่าเป็นน้ำเมาแห่งความประมาท
- แล้วแต่ละกลุ่มออกมาอภิปรายเป็นข้อ ๆ

ขั้นที่ 5 (การถ่านโอนข้อมูลในรูปแบบอื่น)

ให้นักเรียนดูภาพที่ครูเตรียมมาให้แล้วเขียนแสดงความคิดเห็น พร้อมเขียนอธิบายเหตุผลลงไว้ได้ภาพ แล้วออกมาพูดหน้าชั้น

ขั้นที่ 6 (แบบฝึกหัดตัวต่อ Jigsaw และ Exercise โครงสร้าง)

- ครูให้นักเรียนต่อชิ้นส่วนของประโยคในเนื้อเรื่อง สุราเมรัย เป็นตอน ๆ ทั้งหมด 3 ตอน โดยให้ต่อเนื่องกันเป็นเรื่องที่สมบูรณ์

ขั้นที่ 7 (ครูเฉลยและแก้ไขแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน)

- ครูเฉลยในขั้นที่ 3 และ 4 และ 5 อีกครั้ง

การวัดผล ประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม
2. การตอบคำถาม
3. ตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 1

คาบที่ 7 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 3 อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านในใจที่ดีนั้นผู้อ่านจะต้องจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านให้ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอ่านแล้วจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนหาความหมายของคำจากพจนานุกรมได้
3. นักเรียนบอกหลักการของคำบุพบทได้

เนื้อหา

บทเรียนเรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อเรื่องตอนที่ 1 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข
2. แบบฝึกหัดตัวต่อ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 (คำถามนำก่อนการอ่าน)

- ครูแจกคำถามให้กลุ่มละ 5 คำถาม แล้วให้สมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันตอบ

มีคำถามดังนี้ แล้วร่วมกันเฉลย

ข้อ 1 อยู่กันอย่างไหนให้เป็นสุข หมายความว่าอย่างไร

ข้อ 2 นักเรียนคิดว่ามีวิธีปฏิบัติอย่างไรบ้างที่ทำให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ข้อ 3 ถ้านักเรียนต้องการให้ครอบครัวของนักเรียนอยู่กันอย่างมีความสุข นักเรียนจะช่วยให้ได้อย่างไร

ข้อ 4 ครอบครัวที่มีความรักใคร่กลมเกลียวกันมีลักษณะอย่างไร

ข้อ 5 นักเรียนจะแบ่งเบาภาระครอบครัวได้อย่างไรบ้าง

ขั้นที่ 2 (ทำความเข้าใจกับคำศัพท์)

- ครูแจกบัตรคำศัพท์ให้ทุกกลุ่ม ช่วยกันหาความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้

พัฒนา สังเคราะห์ สิทธิ คุณภาพ สร้างสรรค์ อนุเคราะห์ แล้วนำคำศัพท์นี้มาแต่งประโยค และแต่งเรื่องใหม่ที่นักเรียนแต่งขึ้นเองโดยใช้คำศัพท์ที่กำหนดให้

ขั้นที่ 3 (ครูแจกเนื้อเรื่อง)

ครูนำเนื้อเรื่องที่เตรียมให้ตอนที่ 1 โดยแทรกคำถามไว้ในเนื้อเรื่อง ให้ทุกกลุ่มได้อ่านและตอบคำถามที่ครูแทรกไว้เหมือนกันทุกกลุ่ม

ขั้นที่ 4 (ทำความเข้าใจกับเรื่อง)

- ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้โดยตอบปากเปล่า

1. ประเทศประกอบด้วยสังคมหน่วยย่อยใดบ้าง
2. สมาชิกในสังคมจะต้องปฏิบัติอย่างไรจึงจะทำให้สังคมมีความสุข
3. พ่อบ้านแม่บ้านสมัยก่อนกับปัจจุบันแตกต่างกันอย่างไร
4. เพราะเหตุใดพ่อแม่จึงต้องประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูก
5. คนที่มีระเบียบมีลักษณะอย่างไร

ขั้นที่ 5 (การถ่านโอนข้อมูลในรูปแบบอื่น)

- ครูให้นักเรียนอ่านและสังเกตประโยคแล้วครูอธิบายถึงหน้าที่ โดยมีประโยคต่อไปนี้

- ฉันยืนรอเธอจนมืด
- ดาวบนท้องฟ้าสว่างไสว
- หนังสือสำหรับอ่านเล่นของเด็ก
- บ้านหลังนี้เป็นของใคร
- ฉันไปโรงเรียนกับพี่ทุกเช้า

คำว่า จน บน สำหรับ ของ กับ เป็นคำที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงคำหรือกลุ่มคำหนึ่งให้สัมพันธ์กับคำอื่นหรือกลุ่มคำอื่น เพื่อบอกให้รู้ถึงหน้าที่หรือตำแหน่งของคำเหล่านั้น เรียกว่า คำบุพบท แล้วครูอธิบายคำบุพบทประเภทต่าง ๆ และให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างแต่ละประเภทแล้วให้แต่งประโยคลงในสมุดคนละ 3 ประโยคแล้วขีดเส้นใต้คำบุพบทให้เห็นชัดเจน แล้วทำแบบฝึกหัดที่ครูแจกให้

ขั้นที่ 6 (แบบฝึกหัดตัวต่อ Jigsaw และ Exercise โครงสร้าง)

- ครูให้นักเรียนต่อชิ้นส่วนของประโยคในเนื้อเรื่องตอนที่ 1 ให้ต่อเนื่องกันเป็นเรื่องที่สมบูรณ์

ขั้นที่ 7 (ครูเฉลยและแก้ไขแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน)

- ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องคำบุพบท ลักษณะคำบุพบท การใช้คำบุพบท และเฉลยขั้นตอนที่ 3 , 4 และ 5

การวัดผล ประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. การตอบคำถาม
3. ตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 2

คาบที่ 8 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การทราบหลักการใช้คำบุพบท คำสันธานที่ถูกต้องจะช่วยทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมาย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกหลักการของคำสันธานได้
2. นักเรียนอ่านออกเสียงข้อความที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง ใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับเนื้อหา
3. นักเรียนเขียนย่อหน้าได้ถูกต้องตามหลักและวิธีการได้

เนื้อหา

บทเรียนเรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อเรื่องตอนที่ 2 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข
2. แบบฝึกหัดตัวต่อ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 (คำถามนำก่อนการอ่าน)

ครูแจกคำถามให้กลุ่มละ 5 คำถาม แล้วให้สมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันตอบแล้วร่วมกันเฉลยพร้อมกับคำถามดังนี้

1. นักเรียนมีวิธีประหยัดน้ำ ประหยัดไฟฟ้า อย่างไรบ้าง
2. คุณธรรมข้อใดบ้างที่ทำให้ครอบครัวของนักเรียนอยู่อย่างมีความสุข
3. หยิบกิ่ง่าย หายก็รู้ ดูก็งามตา จากคำเหล่านี้ นักเรียนคิดว่าฝึกให้เป็นคนอย่างไร
4. เมื่อกลับจากโรงเรียนแล้วธารินทร์จะรีบทำการบ้าน เมื่อเสร็จแล้วเขาจะช่วยแม่ทำงานบ้าน นักเรียนคิดว่าทำถูกต้องหรือไม่ เพราะเหตุใด

5. ถ้านักเรียนเห็นเครื่องปรับอากาศในห้องเรียนเปิดทิ้งไว้ นักเรียนจะอย่างไร

ขั้นที่ 2 (ทำความเข้าใจกับคำศัพท์)

- ครูแจกบัตรคำศัพท์ให้ทุกกลุ่ม แล้วช่วยกันหาความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ แล้วนำไปจดลงในสมุด และแต่งประโยค โดยมีคำศัพท์ต่อไปนี้

พระราชดำรัส พระราชทาน สุจริต ประสพการณ์ บริสุทธิ ขวนขวาย พระบรมราชาบาท มัธยัสถ์ โฆษณา

ขั้นที่ 3 (ครูแจกเนื้อเรื่อง)

- ครูนำเนื้อเรื่องตอนที่ 2 โดยครูแทรกคำถามไว้ในเนื้อเรื่อง ให้ทุกกลุ่มได้อ่าน และตอบคำถามที่ครูแทรกไว้เหมือนกันทุกกลุ่ม

ขั้นที่ 4 (ทำความเข้าใจกับเรื่อง)

- ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเหตุการณ์ในเรื่อง พร้อมทั้งช่วยกันสรุปและเติมลงในโครงสร้างที่ครูแจกให้

1. สังคมหน่วยย่อยที่สุดของประเทศคือ
2. ครอบครัวที่มีความสุข สมาชิกในครอบครัวต้อง
3. หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว

สมัยก่อน

สมัยปัจจุบัน

พ่อ

แม่

ลูก

4. การอยู่ร่วมกันในครอบครัว ทุกคนจะต้องปฏิบัติตนดังนี้

- เด็กพึงปฏิบัติต่อผู้ใหญ่ดังนี้
- ผู้ใหญ่ต้องพึงปฏิบัติต่อเด็ก ดังนี้

ขั้นที่ 5 (การอ่านโอนข้อมูลในรูปแบบอื่น)

- ครูให้นักเรียนอ่านและสังเกตประโยคที่กำหนดให้
 - จินและน้องช่วยพ่อทำงานบ้าน
 - เธอจะกินขนมหรือผลไม้
 - ถ้าเขาจะป่วยเขาก็ยังไปโรงเรียน
 - จินชอบอ่านหนังสือแต่น้องชายชอบดูโทรทัศน์

คำว่า และ หรือ แต่ ถึง ก็ เป็นคำที่ใช้เชื่อมประโยคหรือข้อความให้คิดเป็นเรื่องเดียวกัน ประโยคเดียวกัน เราเรียกว่า คำสันธาน ประโยคที่มีเนื้อความ 2 เนื้อความขึ้นไปมารวมกัน และได้ประโยคที่สมบูรณ์ เรียกว่า ประโยคความรวม แล้วครูอธิบายคำสันธานที่เชื่อมประโยค แบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ 4 ประเภท อธิบายพร้อมยกตัวอย่างแล้วทำแบบฝึกหัดที่ครูแจกให้ทุกคน

ประโยค	คำสันธาน	ชนิดของคำสันธาน
1. จินกับน้องชายไปโรงเรียนพร้อมกันทุกวัน		
2. แม่สั่งให้เธอไปเรียนหนังสือแต่เธอกลับหนีเรียน		
3. เมื่อกลับมาถึงบ้านเขาก็รีบทำการบ้าน		
4. เพราะเขาประมาทจึงขับรถชนเสาไฟฟ้า		
5. นักเรียนจะเลือกเรียนภาษาจีนหรือภาษาอังกฤษ		

แล้วครูเฉลยเมื่อนักเรียนทำแบบฝึกหัดเสร็จและให้นักเรียนแก้ไขตาม

ขั้นที่ 6 (แบบฝึกหัดตัวต่อ Jigsaw และ Exercise โครงสร้าง)

- ครูให้นักเรียนต่อชิ้นส่วนของประโยคในเนื้อเรื่องตอนที่ 2 ให้ต่อเนื่องกันเป็นเรื่องที่สมบูรณ์

ขั้นที่ 7 (ครูเฉลยและแก้ไขแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน)

- ครูเฉลยในขั้นตอนที่ 3, 4 และ 5 อีกครั้ง และสรุปการใช้คำสันธาน

การวัดผล ประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. การตอบคำถาม
3. การตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 2

คาบที่ 9 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การทราบหลักการจับใจความสำคัญและย่อหน้าจะช่วยลดเวลาในการอ่านและสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ และทราบหลักการ การใช้คำอุทานที่ถูกต้องจะช่วยนำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนบอกหลักการหาใจความสำคัญของย่อหน้า การใช้อักษรย่อและการเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนได้
2. นักเรียนสามารถบอกหลักการของคำอุทานได้
3. นักเรียนสามารถบอกหลักการและวิธีเขียนข้อความย่อหน้าได้

เนื้อหา

บทเรียนเรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อเรื่องตอนที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข ตอนที่ 3
2. แบบฝึกหัดตัวต่อ
3. แบบฝึกหัดหลักภาษาไทยการใช้ภาษาไทย ป.5 ของสำนักพิมพ์ประสานมิตร

หน้า 38 - 39

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 (คำถามนำก่อนการสอน)

ครูแจกคำถามให้กลุ่มละ 5 คำถาม แล้วสมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันตอบแล้วร่วมกันเฉลย ดังมีคำถามดังนี้

1. ผู้บริโภคที่ฉลาดและมีรสนิยมมีลักษณะอย่างไร
2. คนที่มีคุณภาพมีลักษณะอย่างไร
3. ผู้ที่ผ่านชีวิตมาก่อน มีประสบการณ์มากกว่าย่อมจะสอนลูกหลานได้อย่างถูกต้อง คำเหล่านี้ตรงกับสำนวนใด
4. สมาชิกในสังคมมีระเบียบวินัยปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนที่มีต่อครอบครัวและต่อสังคมส่วนรวมแล้ว จากข้อความนี้ผลที่ตามมาจะเป็นอย่างไร

5. ถ้ามีผู้อื่นมาแนะนำสั่งสอนนักเรียนจะอย่างไร

ขั้นที่ 2 (ทำความเข้าใจกับคำศัพท์)

ให้นักเรียนอ่านประโยคที่กำหนดให้ แล้วเลือกคำที่มีความหมายตรงกันไปเติมลงในช่องว่างหน้าประโยค

คุณภาพ สงเคราะห์ มัธยัสถ์ บริสุทธิใจ สรุ่ยสร่าย ประพฤติ พัฒนา ตรวจตรา
ทะนุถนอม ขวนขวาย

- _____ 1. ชาวบ้านร่วมมือกันสร้างความเจริญให้กับชุมชน
- _____ 2. การเลือกซื้อสินค้า จะต้องซื้อสินค้าดี ๆ ไม่มีตำหนิ
- _____ 3. สมเกียรติเสาะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
- _____ 4. จี๊ววรรณจะให้ความช่วยเหลือผู้ที่ลำบากกว่าเสมอ
- _____ 5. นงเยาว์ใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด
- _____ 6. พี่ ๆ ต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่น้อง ๆ
- _____ 7. สมศักดิ์ใช้จ่ายเงินโดยไม่คำนึงถึงความสิ้นเปลือง
- _____ 8. พ่อแม่จะรักลูกด้วยน้ำใจจริง
- _____ 9. สุรีพรใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างระมัดระวังป้องกันการชำรุด
- _____ 10. ก่อนจะใช้เครื่องไฟฟ้าควรดูสภาพการใช้งานให้รอบคอบ

ขั้นที่ 3 (ครูแจกเนื้อเรื่อง)

- ครูนำเนื้อเรื่องที่เตรียมมาตอนที่ 3 โดยครูแทรกคำถามไว้ในเนื้อเรื่อง ให้ทุกกลุ่มได้อ่าน และตอบคำถามที่ครูแทรกไว้เหมือนกันทุกกลุ่ม

ขั้นที่ 4 (ทำความเข้าใจกับเรื่อง)

- ครูให้นักเรียนช่วยกันกันเล่าเรื่องตามโครงสร้างของเรื่อง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาเขียนเป็นเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของสมาชิกในครอบครัว ด้วยภาษาของนักเรียนเอง

ขั้นที่ 5 (การถ่านโอนข้อมูลในรูปแบบอื่น)

- ครูให้นักเรียนอ่านและสังเกตประโยคต่อไปนี้

ไชโย ! ฉันทนะแล้ว

เอ๊ะ ! ใครมาทำกระจกแตก

โอโฮ ! บึงนกน้ำนี้ช่างกว้างใหญ่ไพศาล

โถ ! น่าสงสารจัง

โอ๊ย ! ปวดจังเลย

คำว่า ไชโย เอ๊ะ โอโฮ โถ โอ๊ย เป็นคำที่เปล่งออกมาเพื่อแสดงอารมณ์หรือความรู้สึกของผู้พูด หรือของข้อความที่ตามมาเรียกว่า คำอุทาน คำอุทานมักจะอยู่หน้าประโยค และมีเครื่องหมายอัศเจรีย์ (!)

คำกับคำอุทาน แล้วให้นักเรียนเติมคำอุทานที่เหมาะสมลงหน้าข้อความที่ครูแจกให้

1. _____ เธอทำการบ้านถูกหมดทุกข้อ
2. _____ มันหายไปไหนนะ
3. _____ ทีมเราชนะแล้ว
4. _____ ไม่น่าถูกรถชนเลย
5. _____ ฉันลืมเอาสมุดการบ้านมา
6. _____ ปวดหัวจังเลย
7. _____ เห็นใจฉันบ้านธิ
8. _____ ร้องเพลงเพราะจังเลย
9. _____ เธอสอบได้คะแนนเต็มทุกวิชาเลย
10. _____ ใครทำห้องเลอะอีกแล้ว

แล้วนักเรียนทำแบบฝึกหัดในหนังสือหลักภาษา และการใช้ภาษาไทย ป.5 ของ
สำนักพิมพ์ประสานมิตร หน้า 38 - 39

ขั้นที่ 6 (แบบฝึกหัดตัวต่อ Jigsaw และ Exercise โครงสร้าง)

- ครูให้นักเรียนต่อชิ้นส่วนของประโยคในเนื้อเรื่องตอนที่ 3 ให้ต่อเนื่องกันเป็นเรื่อง
ที่สมบูรณ์

ขั้นที่ 7 (ครูเฉลยและแก้ไขแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน)

- ครูเฉลยในขั้นตอนที่ 2 และ 5 และสรุปการใช้คำอุทาน

การวัดผล ประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. การตอบคำถาม
3. การตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 2

คาบที่ 10 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 อยู่กันอย่างไรร่าเป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านออกเสียงเป็นการอ่านเพื่อสื่อความหมาย ดังนั้นจึงต้องอ่านให้ถูกต้อง ชัดเจน และใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับเนื้อหา และการแสดงความคิดจากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผลเป็นพื้นฐานของการเป็นผู้มีเหตุผล

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงข้อความที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง ใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับเนื้อหา
2. นักเรียนสามารถอ่านข้อความและเรื่องราวแล้วแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล
3. นักเรียนสามารถบอกหลักการหาใจความสำคัญของเรื่องได้

เนื้อหา

บทเรียนเรื่อง อยู่กันอย่างไรร่าเป็นสุข

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อเรื่องตอนที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรร่าเป็นสุข ตอนที่ 4
2. แบบฝึกหัดตัวต่อ
3. ภาพครอบครัวพร้อมคำถาม

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 (คำถามนำก่อนการสอน)

ครูให้นักเรียนตั้งคำถามคนละ 5 คำถาม แล้วแจกกันอ่านในกลุ่ม แล้วอ่านเนื้อเรื่อง ตอนที่ 4

ขั้นที่ 2 (ทำความเข้าใจกับคำศัพท์)

- ครูแจกบัตรคำศัพท์ให้ทุกคนอย่าง แล้วช่วยกันหาความหมายของคำศัพท์ พร้อมทั้งเรียงตามพจนานุกรม ได้แก่

สุรุษสุราย ประพตติ อุปโมค บริโภค รสนิยม สงเคราะห์ อนุเคราะห์

ขั้นที่ 3 (ครูแจกเนื้อเรื่อง)

- ครูนำเนื้อเรื่องที่เตรียมมาตอนที่ 4 โดยครูแทรกคำถามไว้ในเนื้อเรื่อง ให้ทุกกลุ่มได้อ่าน และตอบคำถามที่ครูแทรกไว้เหมือนกันทุกกลุ่ม

ขั้นที่ 4 (ทำความเข้าใจกับเรื่อง)

แจกคำถามให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตอบแล้วออกมาพูดหน้าชั้น

- ข้อ 1 สมาชิกในสังคมจะต้องปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะทำให้สังคมมีความสุข
- ข้อ 2 เด็กมีส่วนช่วยสร้างครอบครัวให้มีฐานะมั่นคงได้อย่างไรบ้าง
- ข้อ 3 เพราะเหตุใดพ่อแม่จึงต้องประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูก

ขั้นที่ 5 (การถ่านโอนข้อมูลในรูปแบบอื่น)

- ให้นักเรียนดูภาพแล้วสนทนาร่วมกันตามคำถามได้ภาพ โดยครูแจกให้ทุกกลุ่มดู โดยมีคำถามได้ภาพดังนี้

1. สมาชิกในครอบครัวประกอบด้วยใครบ้าง
2. เหตุการณ์นี้เกี่ยวกับเรื่องอะไร แล้วน่าจะเกิดขึ้นที่ไหน
3. แต่ละคนในเหตุการณ์มีหน้าที่อย่างไรบ้าง
4. ครอบครัวนี้จะเป็นครอบครัวที่มีความสุขหรือไม่ เพราะเหตุใด

ขั้นที่ 6 (แบบฝึกหัดตัวต่อ Jigsaw และ Exercise โครงสร้าง)

- ครูให้นักเรียนต่อชิ้นส่วนของประโยคในเนื้อเรื่องตอนที่ 4 ให้ต่อเนื่องกันเป็นเรื่องที่สมบูรณ์

ขั้นที่ 7 (ครูเฉลยและแก้ไขแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน)

- ครูเฉลยในขั้นตอนที่ 4 และ 5 และสรุปการหาใจความสำคัญของเรื่องอีกครั้ง

การวัดผล ประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม
2. การตอบคำถาม
3. การตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 2

คาบที่ 11 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การทราบอักษรย่อของคำต่าง ๆ จะช่วยประหยัดเวลาในการอ่านและเขียนและการเลือกใช้ถ้อยคำ ส่วนที่ถูกต้องจะช่วยให้การสื่อสารนั้นบรรลุเป้าหมาย

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนบอกหลักการใช้อักษรย่อ และการเลือกใช้ถ้อยคำส่วนได้

เนื้อหา

บทเรียนเรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อเรื่องตอนที่ 5
2. แบบฝึกหัดตัวต่อ
3. แบบฝึกหัดหลักภาษาและการใช้ภาษาไทยอย่างไร ของสำนักพิมพ์ประสานมิตร

หน้า 97 - 101

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 (คำถามนำก่อนการสอน)

- ครูให้นักเรียนตั้งคำถามคนละ 5 คำถาม แล้วแลกกันอ่านในกลุ่ม แล้วอ่านเนื้อเรื่องตอนที่ 5

ขั้นที่ 2 (ทำความเข้าใจ – ทำความเข้าใจกับคำศัพท์)

ครูให้นักเรียนเขียนคำจากความหมายต่อไปนี้ลงในช่องที่กำหนดให้แล้วเฉลยให้นักเรียนทำเสร็จครบทุกคน โดยครูแจกใบงานให้ทุกคน

1. ☐ หมายถึง หมั่นเสาะแสวงหาเพิ่มเติมโดยไม่ชอบอยู่หนึ่ง
2. ☐ หมายถึง เอื้อเฟื้อ ช่วยเหลือ
3. ☐ หมายถึง อำนาจอันชอบธรรม
4. ☐ หมายถึง ทำให้เจริญ
5. ☐ หมายถึง มีน้ำใสใจจริง
6. ☐ หมายถึง ให้
7. ☐ หมายถึง ลักษณะประจำบุคคลหรือสิ่งของ
8. ☐ หมายถึง ใช้จ่ายอย่างประหยัด
9. ☐ หมายถึง สร้างให้มีให้เพิ่มขึ้น
10. ☐ หมายถึง คำสอน

ขั้นที่ 3 (ครูแจกเนื้อเรื่อง)

- ครูนำเนื้อเรื่องที่เตรียมมาตอนที่ 5 โดยครูแทรกคำถามไว้ในเนื้อเรื่อง ให้ทุกกลุ่ม

ได้อ่าน และตอบคำถามที่ครูแทรกไว้เหมือนกันทุกกลุ่ม

ขั้นที่ 4 (ทำความเข้าใจกับเรื่อง)

ครูถามปากเปล่าแล้วให้ตอบเป็นรายบุคคล โดยมีคำถามดังนี้

1. โดยธรรมชาติของสัตว์โลกมักมีนิสัยความเป็นอยู่อย่างไร
2. ประเทศชาติประกอบด้วยอะไรบ้าง
3. ชุมชนหรือสังคมที่เจริญแล้วนั้นจำเป็นต้องมีอะไร
4. สังคมที่จะมีความสุข ความเจริญได้นั้น คนในสังคมต้องเป็นอย่างไร
5. สภาพครอบครัวไทยสมัยก่อนเป็นอย่างไร
6. ปัจจุบันสภาพครอบครัวไทยเป็นอย่างไร
7. เมื่อสภาพครอบครัวเปลี่ยนไปคนในครอบครัวควรทำอย่างไร
8. เด็กในฐานะสมาชิกของครอบครัวควรปฏิบัติอย่างไร
9. เด็กมีวิธีสร้างให้เป็นคนมีระเบียบได้อย่างไร
10. พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่พระราชนานได้ว่าอย่างไร

ขั้นที่ 5 (การอ่านโอนข้อมูลในรูปแบบอื่น)

- ครูซักถามความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการใช้อักษรย่อ แล้วอธิบายเพิ่มเติมแล้วให้นำกิจกรรมอักษรย่อที่ครูแจกให้ โดยเป็นอักษรย่อที่คุ้นเคยและให้นักเรียนเขียนคำย่อหรืออักษรย่อจากคำที่กำหนดให้

ขั้นที่ 6 (แบบฝึกหัดตัวต่อ Jigsaw และ Exercise โครงสร้าง)

- ครูให้นักเรียนต่อชิ้นส่วนของประโยคในเนื้อเรื่องตอนที่ 4 ให้ต่อเนื่องกันเป็นเรื่องที่สมบูรณ์

ขั้นที่ 7 (ครูเฉลยและแก้ไขแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน)

- ครูเฉลยในชั้นตอนที่ 2 และ 4 และสรุปการใช้อักษรย่ออีกครั้ง

การวัดผล ประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. การตอบคำถาม
3. การตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 3

คาบที่ 12 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การเขียนจดหมายที่ถูกต้องตามหลัก จะช่วยให้การสื่อสารบรรลุเป้าหมาย

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนเขียนจดหมายถึงเพื่อนได้ถูกต้องตามหลักการเขียนจดหมาย

เนื้อหา

บทเรียนเรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้มีความสุข

และบทร้อยกรองเรื่อง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย ป.5 เล่ม 1
2. แบบฟอร์มจดหมาย
3. แบบฝึกหัดตัวต่อ
4. บทร้อยกรอง เรื่อง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ
5. แบบฝึกหัดหลักภาษาและการใช้ภาษาไทยของสำนักพิมพ์ประสานมิตร หน้า 77

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 (คำถามนำก่อนการสอน)

- ครูให้นักเรียนตอบคำถามปากเปล่า โดยมีคำถามต่อไปนี้ 3 ข้อ
 1. ผู้ที่ขยันหมั่นศึกษาหาความรู้จะทำให้ผู้นั้นเป็นอย่างไร
 2. การจะทำให้เรามีความรู้อย่างมาก ๆ เราควรจะทำอย่างไรบ้าง

3. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับข้อความต่อไปนี้ ถ้าใช้ผิดเป็นหรือนำไปใช้ในทางที่ถูกต้องก็จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างมาก ซึ่งเราจะเปรียบได้กับอะไร

ขั้นที่ 2 (ทำความเข้าใจกับคำศัพท์)

- ให้นักเรียนหาความหมายและเรียงตามพจนานุกรมคำศัพท์ต่อไปนี้ลงในสมุด

มนุษย์ กิจ วิทยา วิจารณ์ มหันต์ ยล พัฒนา อนันต์ ศัสตรา พรรณนา

ขั้นที่ 3 (ครูแจกเนื้อเรื่อง)

ครูนำบทร้อยกรองที่เตรียมแจกให้นักเรียน และแทรกคำถามไว้ท้ายแต่ละบท ให้ทำเป็นกลุ่ม อธิบายความหมายของแต่ละบท ซึ่งมีเนื้อเรื่องดังนี้ โคลงสี่สุภาพ

มวลมนุษย์ / ผู้เปรียบ	ปรีชา/เชี่ยวชาญ
เพราะใคร/ผู้ศึกษา	สิ่งรู้
รู้จัก/ผิชอบหา	เหตุผล/ส่องนา
นี้แหละ/บุคคลผู้	เพียบด้วย/ความเจริญ
<u>คำถาม</u> ผู้ศึกษาหาความรู้จะมีแต่สิ่งใด <u>ตอบ</u>	ความเจริญ

กาพย์ยานี 11

มวลผู้/ซูปรีชา	เสาะวิทยา/ไปห่างเหิน
ผิชอบ/กอบไม่เกิน	รู้ดำเนิน/ความเหตุผล
<u>คำถาม</u> จะต้องใช้สิ่งใดในการเสาะแสวงหาความรู้ และรู้จักผิชอบโดยใช้เหตุผล <u>ตอบ</u>	

ใช้ปัญญา

ชื่อว่า/ปรีชาดี	ผิชอบมี/พิจารณาผล
ผู้นั้น/จักพลันดล	พิพัฒน์/จักพรรณนา
<u>คำถาม</u> คนที่มีปัญญาดีจะต้องพิจารณาผิชอบชั่วดี ผู้ที่ทำได้อย่างนี้จึงจะเรียกว่ามี	

อะไร ตอบ มีปัญญา

ควรเรา/ผู้เยาว์วัย	จงใส่ใจ/การศึกษา
อบรม/บ่มวิทยา	ปรุงปรีชา/ใช้เชี่ยวชาญ
<u>คำถาม</u> ใครควรจะตั้งใจศึกษาเล่าเรียนให้มีความรู้และความชำนาญ	
<u>ตอบ</u> เด็กหรือเยาวชน	

ชั้นนี้/จกชี้ว่า

มีปัญญา/ไม่สมฐานะ

ตัดหัว/ตัดสิ้นดาน

คอบยวิจารณ์ให้ปัญญา

คำถาม เมื่อถึงขั้นนี้ถ้ายังไม่มีปัญหาก็ควรฝึกและพิจารณาในการใช้อะไร

ตอบ ปัญญา

สังเกต/ตามเหตุผล

ผิดชอบบยล/ด้วยปรีชา

ดังนั้นจึงชี้ว่า

มีปัญญา/อย่างเพียบเพ็ญ

คำถาม ผู้มีปัญญาจริง จะต้องสังเกตหรือพิจารณาโดยใช้เหตุผลประกอบแล้วจึง

ตัดสินใจหรือไม่

ตอบ ใช่

มีดพร้า/ถาหินให้

มีดคมได้/มีปากเย็น

ถ้าใช้/มีดไม่เป็น

พืชนกเล่น/โทษมหันต์

คำถาม มีดพร้าถ้ามันไม่คมทำอย่างไร ตอบ ลับ

คำถาม แต่ถ้านำมาผิดไปใช้ในทางไม่ดีจะเป็นอย่างไร ตอบ โทษมหันต์

เมื่อใด/ให้มีดเป็น

กอบกิจเห็น/คุณอนันต์

ปัญญา/กล่าวมานั้น

เปรียบเทียบได้กับ/กับศัสตรา

คำถาม ถ้าใช้ผิดเป็นหรือนำไปใช้ในที่ถูกต้องจะทำให้เกิดประโยชน์อย่างมากซึ่ง

เปรียบเทียบได้กับอะไร

ตอบ ปัญญา

ขั้นที่ 4 (ทำความเข้าใจกับเรื่อง)

ให้นักเรียนเขียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านเรื่อง โดยให้ใช้ภาษาของตัวเอง

ขั้นที่ 5 (การถ่านโอนข้อมูลในรูปแบบอื่น)

- ครูอธิบายความสำคัญของการเขียนจดหมายตั้งแต่การใช้กระดาษ รูปแบบ การใช้ ภาษา ความสะอาด พร้อมทั้งดูตัวอย่างในหนังสือแล้วให้เขียนลงในแบบฝึกหัดหลักภาษาและการ ใช้ภาษาไทย ของสำนักพิมพ์ประสานมิตร หน้า 77

ขั้นที่ 6 (แบบฝึกหัดตัวต่อ Jigsaw และ Exercise โครงสร้าง)

- ครูให้นักเรียนต่อชิ้นส่วนของบทร้อยกรองที่นักเรียนอ่าน โดยให้เนื้อเรื่องต่อเนื่องกันเป็นวรรคตอนและลงสัมผัสคล้องจอง

ขั้นที่ 7 (ครูเฉลยและแก้ไขแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน)

- ครูเฉลยในขั้นตอนที่ 1, 2 และ 3 อีกครั้งและสรุปประโยชน์ของการเขียนจดหมาย

การวัดผล ประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม
2. การตอบคำถาม
3. การตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 3

คาบที่ 13 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การเขียนบทสนทนาเป็นพื้นฐานสำคัญในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และการเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนที่ถูกต้องจะช่วยให้การสื่อสารนั้นบรรลุเป้าหมาย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถเขียนบทสนทนาตามหัวข้อที่กำหนดให้อย่างสร้างสรรค์
2. นักเรียนสามารถเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนได้เหมาะสมกับข้อความ

เนื้อหา

บทเรียนเรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข

บทอ่านเสริม เรื่อง มงกุฎดอกทองกวาว

สื่อการเรียนการสอน

ใบงาน แผ่นใส และเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เนื้อเรื่อง มงกุฎดอกทองกวาว

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 (คำถามนำก่อนการสอน)

- ครูตั้งคำถามไว้บนกระดานแล้วให้นักเรียนตอบลงในสมุดทุกคน จำนวน 3 ข้อ

ขั้นที่ 2 (ทำความเข้าใจ – ทำความเข้าใจกับคำศัพท์)

- ครูให้นักเรียนอ่านสำนวนบนกระดานจนคล่อง แล้วนำมาเติมหน้าข้อความที่แจก

ให้ตรงกับความหมาย ได้แก่

ขบเขี้ยวเคี้ยวฟัน ทำคุณบูชาโทษ ปิดทองหลังพระ อดอยากปากแห้ง
หยิบกี้ยาย หายก็รู้ ดูก็งามตา เหลืออด ยกตนข่มท่าน เสน่ห์ปลายจวัก ดินพอกหางหมู
ถนอมน้ำใจ ยกเมฆ หนามยอกอก โยนกลอง กระดุกแข็ง พอเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง

ขั้นที่ 3 (ครูแจกเนื้อเรื่อง)

- ครูแจกเนื้อเรื่องที่เตรียมมาให้อ่านเรื่อง มงกุฎดอกทองกวาว และแทรกคำถามได้
ให้ทุกคนอ่านแล้วตอบ

ขั้นที่ 4 (ทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่อง)

แก้ไข

ขั้นที่ 5 (การถ่านโอนข้อมูลในรูปแบบอื่น)

- ครูให้นักเรียนนำภาพที่ครูส่งไว้ที่เป็นภาพกิจกรรมของครอบครัว พ่อแม่ลูกและ
ญาติ ๆ มาฉีกใส่กระดาษแล้วเขียนชื่อเรื่องเอง ครูอธิบายและยกตัวอย่างการเขียนบทสนทนา
แล้วให้นักเรียนเขียนลงในกระดาษที่ฉีกรูปส่งทุกคน

ขั้นที่ 6 (แบบฝึกหัดตัวต่อ Jigsaw และ Exercise โครงสร้าง)

- ครูแจกชิ้นส่วนของประโยคในเนื้อเรื่อง มงกุฎดอกทองกวาว เป็นตอน ๆ ให้กลุ่ม
ละตอนช่วยกันต่อ

ขั้นที่ 7 (ครูเฉลยและแก้ไขแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน)

- ครูเฉลยในขั้นตอนที่ 2 และ 3 และแบบฝึกหัด Jigsaw แต่ละกลุ่ม

การวัดผล ประเมินผล

1. สังเกตการกิจกรรมกลุ่ม
2. การตอบคำถาม และการเขียนบทสนทนา
3. ตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 3

คาบที่ 14 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักจักร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านในใจที่ดีนั้น ผู้อ่านต้องอ่านอย่างมีสมาธิ และจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านให้ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอ่านในใจแล้วจับใจความสำคัญของเรื่อง ตอบคำถาม และเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้
2. หาความหมายของคำในบทเรียนจากพจนานุกรมได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักจักร

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อเรื่องตอนที่ 1 เรื่อง รามเกียรติ์
2. แบบฝึกหัดตัวต่อ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 (คำถามนำก่อนการสอน)

- ครูสนทนาชื่อเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน "สุครีพหักจักร" ตามแนวคำถามต่อไปนี้
 1. นักเรียนเคยได้ยินคำว่า "รามเกียรติ์" หรือไม่และคิดว่าเป็นชื่อของอะไร
 2. นักเรียนเคยมีความรู้เกี่ยวกับรามเกียรติ์มาก่อนหรือไม่ และรู้อย่างไรบ้าง
 3. เนื้อเรื่อง ของเรื่องนี้น่าจะเกี่ยวกับอะไร

ขั้นที่ 2 (ทำความเข้าใจกับคำศัพท์)

ให้นักเรียนอ่านคำจากบัตรคำตามครู แล้วให้เด็กอ่านเองจนคล่อง และจดลงในสมุด แล้วหาความหมายจากพจนานุกรม ดังนี้

ฉัตร กริ้ว เพลา อึ้งมี อนุชา เสนา ผนุช นักเรศ โองการ โลกันต์

ขั้นที่ 3 (ครูแจกเนื้อเรื่อง)

- ครูนำเนื้อเรื่องที่เตรียมมาตอนที่ 1 โดยครูแทรกคำถามไว้ในเนื้อเรื่องให้กับทุกคนได้อ่าน และตอบคำถามที่ครูแทรกไว้เหมือนกันทุกคน

ขั้นที่ 4 (ทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่อง)

- ครูให้นักเรียนดูภาพที่ครูเตรียมไปให้ แล้วสนทนาตามแนวคำถามได้ภาพ ดังนี้

1. ตัวละครมีใครบ้าง
2. ตัวละครกำลังทำอะไรกันบ้าง
3. เนื้อเรื่องต่อไปควรจะเป็นอย่างไร
4. เรื่องนี้ควรจะเป็นเรื่องจริงหรือไม่ เพราะเหตุใด
5. ถ้าต้องการรู้เกี่ยวกับเรื่องให้ละเอียดกว่านี้ควรทำอย่างไร

ขั้นที่ 5 (การถ่านโอนข้อมูลในรูปแบบอื่น)

- ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์โครงเรื่อง แล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่องบนกระดาน

ขั้นที่ 6 (แบบฝึกหัดตัวต่อ Jigsaw และ Exercise โครงสร้าง)

- ครูให้นักเรียนช่วยกันต่อชิ้นส่วนของประโยคในเนื้อเรื่องตอนที่ 1 ให้เนื้อเรื่องต่อเนื่องกันและสมบูรณ์

ขั้นที่ 7 (ครูเฉลยและแก้ไขแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน)

- ครูเฉลยคำตอบในขั้นตอนที่ 3 และแผนภาพโครงเรื่อง โดยให้นักเรียนตัวแทนออกมาเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องตอนที่ 1

การวัดผล ประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. ตรวจแบบฝึกหัด
3. การตอบคำถาม

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 3

คาบที่ 15 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

คำราชาศัพท์เป็นคำที่บัญญัติขึ้นเพื่อใช้กับพระมหากษัตริย์ และบุคคลสำคัญถือเป็นคำสุภาพ และควรทราบเพื่อการใช้ที่ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถบอกความหมายและหลักการใช้คำราชาศัพท์ทั้งที่เป็นคำนาม คำสรรพนาม และคำกริยาได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อเรื่องบทที่ 5 รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร ตอนที่ 2
2. แบบฝึกหัดตัวต่อ
3. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย ป.5 เล่ม 1 และแบบฝึกหัดหลักภาษาและการใช้ภาษา
4. แผ่นใส และเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 (คำถามนำก่อนการสอน)

- ครูแจกคำถามให้คนละ 3 คำถาม แล้วตอบลงในสมุด ซึ่งมีคำถามดังนี้

1. พระรามเป็นใคร
2. จักรที่ยกบังแสงอาทิตย์เป็นของใคร
3. ทำไมพิเภกซึ่งเป็นญาติของทศกัณฐ์ จึงมาช่วยพระราม

ขั้นที่ 2 (ทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่อง – ทำความเข้าใจกับคำศัพท์)

ไพศัลป์ อารธรรม์ อวดาร อภิเชก จองถนน สรวลว่า ยุทธวิธี อนุการ ทัพพันธ์
โดยให้นักเรียนหาความหมายและเรียงลำดับตามพจนานุกรมและเลือกมาแต่งประโยค

3 ประโยค เช่น อวดาร อภิเชก ยุทธวิธี ลงในสมุด

ขั้นที่ 3 (ครูแจกเนื้อเรื่อง)

- ครูนำเนื้อเรื่องที่เตรียมมาตอนที่ 2 โดยแทรกคำถามไว้ในเนื้อเรื่องให้กับทุกคนได้อ่าน และตอบคำถาม

ขั้นที่ 4 (ทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่อง)

- ให้นักเรียนตอบคำถามลงในสมุด โดยคำถามครูแจกให้ทุกคน มีคำถามดังนี้
 1. ทำไมทศกัณฐ์จึงโกรธพิเภก และขับไล่ออกจากเมือง
 2. ใครรับอาสาพระรามไปหักจักร
 3. เพราะเหตุใดทศกัณฐ์ จึงนำจักรไปยังแสงอาทิตย์ได้
 4. เพราะเหตุใดทศกัณฐ์ จึงไม่ยอมคืนนางสีดาให้พระราม

ขั้นที่ 5 (การถ่านโอนข้อมูลในรูปแบบอื่น)

- ครูให้นักเรียนอ่านความรู้ทางภาษาท้ายบทเรียน เรื่อง คำราชาศัพท์ที่เป็นคำนาม คำสรรพนาม และคำกริยา แล้วร่วมกันหาความหมายจากคำราชาศัพท์ที่ครูกำหนดให้ พร้อมทั้งนำมาแต่งประโยค และให้นักเรียนเปลี่ยนคำที่อยู่ในวงเล็บในประโยคจากคำสามัญเป็นคำราชาศัพท์ในรูปแบบฝึกหัดหลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ป.5 หน้า 57 - 58

ขั้นที่ 6 (แบบฝึกหัดตัวต่อ Jigsaw และ Exercise โครงสร้าง)

- ครูแจกชิ้นส่วนเนื้อเรื่องรามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักจักร ตอนที่ 2 ให้นักเรียนช่วยกันต่อเป็นกลุ่ม โดยให้เรื่องต่อเนื่องกันและสมบูรณ์

ขั้นที่ 7 (ครูเฉลยและแก้ไขแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน)

- ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยในชั้นตอนที่ 1, 2 และ 4 ถ้าผิดก็ให้แก้ไขให้ถูกต้อง

การวัดผล ประเมินผล

1. การเข้าร่วมกิจกรรม
2. การตรวจแบบฝึกหัด
3. การตอบคำถาม

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

คาบที่ 16 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การทราบความหมายและหลักการอ่านคำคล้องจองจะทำให้เราสามารถเข้าใจความหมายและเขียนคำคล้องจองได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถบอกหลักการเขียนคำคล้องจองและการอ่านบทร้อยกรองประเภทกลอนบทละครได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือภาษาไทย ป.5 เล่ม 1
2. แบบฝึกหัดตัวต่อ
3. เนื้อเรื่องรามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร ตอนที่ 3

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 (คำถามนำก่อนการสอน)

- ครูแจกคำถามให้กลุ่มละ 3 คำถาม ร่วมกันอภิปราย ซึ่งมีคำถามดังนี้
 1. ลองให้เหตุผลว่าทำไมคนกับยักษ์จึงรบกันได้
 2. ทำไมสุครีพจึงเข้ากับตัวทศกัณฐ์ได้อย่างง่ายดาย

3. นักเรียนคิดว่าทศกัณฐ์ทำถูกหรือไม่ที่ไม่ยอมคืนนางสีดาให้พระราม เพราะอะไร

ขั้นที่ 2 (ทำความเข้าใจกับคำศัพท์)

ครูให้นักเรียนอ่านคำศัพท์และนำไปเรียงลงในสมุดตามพจนานุกรม แล้วหาความหมายได้แก่

วรรณคดี อานุกาฬ ปัจจามิตร พระมเหสี เยาวมาลย์ พระตรีภพ มัจฉะมังสา โปรดเกล้าย พระราชสาสน์ พระนารายณ์ พิธีราชาภิเษก

ขั้นที่ 3 (ครูแจกเนื้อเรื่อง)

ครูนำเนื้อเรื่องที่ครูเตรียมให้ตอนที่ 3 โดยแทรกคำถามไว้ในเนื้อเรื่องให้ทุกคน แล้วตอบคำถาม

ขั้นที่ 4 (ทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่อง)

ครูแจกแบบฝึกหัด 5 ข้อ ให้นักเรียนนำลงในกระดาษข้อสอบ

1. การที่ทศกัณฐ์ไม่ยอมออกมาสู้รบ แต่ยกฉัตรแก้วบังแสงอาทิตย์ไว้เพื่อไม่ให้ฝ่ายพระรามเห็นกรุงลงกา การกระทำของทศกัณฐ์แสดงว่าเขาเป็น

ตอบ ไม่มีน้ำใจนักกีฬา

2. ทำไมสุครีพจึงอาสาพระรามมาห้ฉัตรแก้ว

ตอบ เพราะเป็นโอกาสที่จะแสดงฝีมือให้พระรามเห็น

3. “เหม่อ้ายสุครีพอาธรรม มิ่งนี้โหดฉันทันหา

ยกยอมมนุษย์ไม่มีจาย ว่าเป็นนารายณ์นาถา

จากบทร้อยกรองนี้นักเรียนคิดว่าใครพูด และเป็นคำกล่าวลักษณะใด

ตอบ ทศกัณฐ์ พูด ตอน ไกรธสุครีพที่ไปเข้าข้างพระราม

4. พระรามให้ใครถือพระราชสาสน์ไปขอนางสีดาคืนจากทศกัณฐ์

ตอบ องคต

5. ทศกัณฐ์ไม่ยอมคืนนางสีดาให้ แล้วทศกัณฐ์ทำอย่างไร

ตอบ สั่งให้เสนามาองคต แต่เสนามาไม่ได้องคตจึงฆ่าเสนาดตาย 4 คน ทำให้ทศกัณฐ์โกรธมาก

ขั้นที่ 5 (การอ่านโอนข้อมูลในรูปแบบอื่น)

- ครูอธิบายลักษณะการเขียนคำสัมผัสคล้องจองที่เป็นกลุ่มคำ พร้อมยกตัวอย่างประกอบคำอธิบาย แล้วให้นักเรียนเขียนคำคล้องจองกับคำหรือกลุ่มคำที่ครูกำหนดให้

ขั้นที่ 6 (แบบฝึกหัดตัวต่อ Jigsaw และ Exercise โครงสร้าง)

- ครูแจกชิ้นส่วนเนื้อเรื่องรามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร ตอนที่ 3 ให้นักเรียนช่วยกันต่อเป็นกลุ่ม โดยให้เรื่องต่อเนื่องกันและสมบูรณ์

ขั้นที่ 7 (ครูเฉลยและแก้ไขแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน)

- ครูเฉลยแบบฝึกหัดในขั้นที่ 1, 2, 3 และ 4

การวัดผล ประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. ตรวจแบบฝึกหัด
3. ตอบคำถาม

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

คาบที่ 17 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านบทร้อยกรองอย่างถูกต้องเหมาะสมจะช่วยให้การอ่านมีความไพเราะเพิ่มขึ้น และหากผู้อ่านเข้าใจความหมายของบทร้อยกรองแล้วยิ่งทำให้เกิดความซาบซึ้งเพิ่มมากขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถอ่านบทร้อยกรองได้ถูกต้อง คล่องแคล่วชัดเจน และใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อเรื่องรามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร ตอนที่ 4
2. หนังสือภาษาไทย ป.5 เล่ม 1
3. แบบฝึกหัดตัวต่อ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 (คำถามนำก่อนการสอน)

- ครูให้นักเรียนตั้งคำถามถามเพื่อนคนละ 5 คำถาม ในเนื้อเรื่องตอนที่ 4 ผลัดกัน

ถาม

ขั้นที่ 2 (ทำความเข้าใจคุ้นเคย – ทำความเข้าใจกับคำศัพท์)

ครูให้นักเรียนอ่านคำศัพท์บนกระดานจนคล่อง แล้วให้ช่วยกันหาความหมายและเรียงตามพจนานุกรมจดลงในสมุด มีคำศัพท์ดังนี้

อหังการี ปทุตทนต์ วานร องอาจ ไฟกัลปี สำนักรา พระราชสาสน์
ฤทธิรงค์ อัยกา อานุภาพ รังสรรค์ เขาพระสุเมรุ โลกนตร์

ขั้นที่ 3 (ครูแจกเนื้อเรื่อง)

ครูนำเนื้อเรื่องที่ครูเตรียมให้ตอนที่ 4 รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร โดยครูแทรกคำถามไว้ในเนื้อเรื่องให้ทุกคนอ่าน แล้วตอบคำถามในเนื้อเรื่องที่แทรกไว้

ขั้นที่ 4 (ทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่อง)

- ครูแจกเหตุการณ์ของเรื่องให้แล้วให้นักเรียนใส่หมายเลข 1 – 8 ใน ☐ หน้า เหตุการณ์ตามลำดับก่อนหลังทุกคน

- ☐ 1. ทศกัณฐ์ไม่ยอมและสั่งให้เสนาฆ่าองคต แต่เสนาถูกองคตฆ่าตาย 5 คน
- ☐ 2. สุครีพอาสาพระรามไปหักฉัตร
- ☐ 3. ทศกัณฐ์โกรธแค้นมากจึงยกฉัตรมาบังแสงอาทิตย์ไว้ไม่ให้กรุงลงกา
- ☐ 4. พระรามให้องคตถือพระราชสาสน์ไปขออนางสีดาคืนจากทศกัณฐ์
- ☐ 5. ทศกัณฐ์ต่อสู้กับสุครีพ แต่ทศกัณฐ์ต่อสู้ไม่ถนัดเพราะอัมมเหสี และนางสนมไว้
- ☐ 6. ขณะที่ทศกัณฐ์ชวนนางมณโฑและนางสนมกำนัลมาดูกองทัพพระราม สุครีพก็จู่โจมเข้ามาถึงตัวทศกัณฐ์ ทำให้มเหสีและนางสนมกำนัลตกใจและวิ่งหนีกันวุ่นวาย
- ☐ 7. สุครีพหักฉัตรแก้วได้ ท้องฟ้าก็สว่าง และนำมงกุฎทศกัณฐ์มาถวายพระราม
- ☐ 8. เมื่อท้องฟ้ามีดมิต พิเภกจึงทูลให้พระรามใช้ทหารไปหักฉัตรที่กรุงลงกา

ขั้นที่ 5 (การอ่านออนไลน์ข้อมูลในรูปแบบอื่น)

- ครูอธิบายลักษณะคำประพันธ์ร้อยกรองประเภทกลอนบทละคร พร้อมยกตัวอย่างประกอบ แล้วให้นักเรียนเขียนฝึกอ่านบทเรียนที่ละวรรคตามครูจนคล่อง แล้วให้อ่านกันเอง แล้วทำเครื่องหมายแบ่งวรรค พร้อมทั้งโยงสัมผัสคล้องจอง

ขั้นที่ 6 (แบบฝึกหัดตัวต่อ Jigsaw และ Exercise โครงสร้าง)

- ครูแจกชิ้นส่วนเนื้อเรื่องรามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร ตอนที่ 4 ให้นักเรียนช่วยกันต่อเป็นกลุ่ม โดยให้เรื่องต่อเนื่องกันและสมบูรณ์

ขั้นที่ 7 (ครูเฉลยและแก้ไขแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน)

- ครูเฉลยแบบฝึกหัดในขั้นที่ 2, 4, และ 8 อีกครั้ง

การวัดผล ประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม
2. การตอบคำถาม
3. การตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

คาบที่ 18 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านออกเสียงเป็นการอ่านเพื่อสื่อความหมาย ดังนั้น ผู้อ่านจึงต้องอ่านให้ถูกต้อง ชัดเจน และใช้น้ำเสียงถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว และใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถแปลความหมายของบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบเรียนภาษาไทย ป.5 เล่ม 1
2. แบบฝึกหัดตัวต่อ
3. เนื้อเรื่องรามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร ตอนที่ 5

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 (คำถามนำก่อนการสอน)

- ครูซักถามปากเปล่าเรื่องลักษณะนิสัยของตัวละคร แล้วแต่ละกลุ่มเขียนตอบ

ลักษณะนิสัยของตัวละคร ดังนี้

1. ทศกัณฐ์ มีลักษณะนิสัย
2. พระราม มีลักษณะนิสัย
3. สุนทรีย มีลักษณะนิสัย
4. พิเภก มีลักษณะนิสัย

ขั้นที่ 2 (ทำความเข้าใจกับคำศัพท์)

- ครูให้นักเรียนอ่านคำศัพท์บนกระดานจนคล่อง แล้วให้ช่วยกันหาความหมายและเรียงตามพจนานุกรมจดลงในสมุด มีคำศัพท์ดังนี้

เขาพระสุเมรุ รณรงค์ ธรณี อัญชลี ฤทธิธรรณ ศุภฤกษ์ สมโภช ชัชวาล
สนั่นเพลา เครื่องมาศ

ขั้นที่ 3 (ครูแจกเนื้อเรื่อง)

- ครูนำเนื้อเรื่องที่เตรียมให้ตอนที่ 5 มาให้ทุกคนอ่านแล้วตอบคำถามที่แทรกไว้ในเนื้อเรื่อง

ขั้นที่ 4 (ทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่อง)

- นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วเติมลงในแผนภาพโครงเรื่อง

ขั้นที่ 5 (การถ่านโอนข้อมูลในรูปแบบอื่น)

ให้นักเรียนฟังอธิบายการแปลความบทร้อยกรองว่าเราจะต้องรู้อะไรบ้างถึงจะแปลบทร้อยกรองได้ แล้วยกตัวอย่างให้เห็น และให้ทุกคนได้ฝึกแปลบทร้อยกรองที่กำหนดให้ลงในสมุด

ขั้นที่ 6 (แบบฝึกหัดตัวต่อ Jigsaw และ Exercise โครงสร้าง)

- ครูให้นักเรียนต่อชิ้นส่วนที่ครูแจกให้ เนื้อเรื่องตอนที่ 5 ให้เนื้อเรื่องต่อกันให้สมบูรณ์

ขั้นที่ 7 (ครูเฉลยและแก้ไขแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน)

- ครูเฉลยในขั้นที่ 1, 2, และ 3 แล้วแก้ไขสำหรับข้อที่นักเรียนทำผิดให้ถูกต้อง

การวัดผล ประเมินผล

1. การเข้าร่วมกิจกรรม
2. การตอบคำถาม
3. ตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

คาบที่ 19 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การเขียนแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและเหมาะสมเป็นพื้นฐานสำคัญในการเป็นผู้มีเหตุผลที่ดี

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอ่านข้อความและเรื่องราวแล้วแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล
2. นักเรียนเขียนตามรูปแบบที่กำหนดได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

สื่อการเรียนการสอน

เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 (คำถามนำก่อนการสอน)

- ครูชักถามปากเปล่าเรื่องเครื่องแต่งกายของตัวละครแต่ละตัวคืออะไร
 1. ทศกัณฐ์ เครื่องแต่งกายคืออะไร
 2. พระราม เครื่องแต่งกายคืออะไร
 3. พระลักษมณ์ เครื่องแต่งกายคืออะไร
 4. สุครีพ เครื่องแต่งกายคืออะไร
 5. พิเภก เครื่องแต่งกายคืออะไร

ขั้นที่ 2 (ทำความเข้าใจกับคำศัพท์)

ครูให้นักเรียนอ่านคำศัพท์บนกระดานจนคล่อง แล้วให้ช่วยกันหาความหมายและเรียงตามพจนานุกรมจดลงในสมุด มีคำศัพท์ดังนี้

ชำมรงค์ พาทูรัด นักรบ สุริยวงศ์ อัชบาลฤทธิรอน วราฤทธิ์ ทักษิณ
สุรกันต์ ปัจจามิตร ฤทธิ์ฤทธิ์ มหัทธสวรรค์ อัศकरण พัลวัน เยาวมลาย์

ขั้นที่ 3 (ครูแจกเนื้อเรื่อง)

- ครูแจกเนื้อเรื่องที่ครูเตรียมมาทั้ง 5 ตอนให้ทุกกลุ่มอ่านทบทวนอีกครั้ง

ขั้นที่ 4 (ทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่อง)

ครูให้นักเรียนทุกคนตอบคำถามลงในสมุด โดยครูฉายคำถามบนกระดาน

ข้อ 1 ทำไมพิเภกและสุคริพต่างก็เป็นญาติของทศกัณฐ์ จึงมาช่วยพระราม

ข้อ 2 ทำไมสุคริพจึงเข้าถึงตัวทศกัณฐ์ได้อย่างง่ายดาย

ข้อ 3 นักเรียนคิดว่าทศกัณฐ์ทำถูกหรือไม่ที่ไม่ยอมคืนนางสีดาให้พระราม เพราะ

อะไร

ขั้นที่ 5 (การถ่านโอนข้อมูลในรูปแบบอื่น)

- ครูอธิบายรูปแบบและวิธีการย่อความพร้อมยกตัวอย่าง เช่น

ย่อเรื่อง ผู้แต่ง

จากหนังสือ ความว่า

แล้วให้นักเรียนเลือกเรื่องจากบทอ่านเสริมบทเรียนเรื่องใดก็ได้มาย่อในชั่วโมงถัดไป

ขั้นที่ 6 (แบบฝึกหัดตัวต่อ Jigsaw และ Exercise โครงสร้าง)

- ให้แต่ละกลุ่มผลัดเปลี่ยนวันมาต่อแบบฝึกหัดตัวต่อให้ครบทั้ง 5 ตอน

ขั้นที่ 7 (ครูเฉลยและแก้ไขแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน)

- ครูเฉลยแบบฝึกหัดขั้นที่ 1, และ 2 และแบบฝึกหัดตัวต่อ

การวัดผล ประเมินผล

1. ตรวจแบบฝึกหัด
2. การเข้าร่วมกิจกรรม
3. การตอบคำถาม

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

คาบที่ 20 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

กาพย์ยานี 11 เป็นร้อยกรองประเภทหนึ่งที่จะทราบถึงวิธีการเขียนและลักษณะบังคับต่าง ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนบอกวิธีการเขียนและลักษณะบังคับของกาพย์ยานี 11 ได้
2. นักเรียนสามารถแต่งกาพย์ยานี 11 ได้

เนื้อหา

เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทย ป.5 เล่ม 1
2. บทอ่านเสริมบทเรียน เรื่อง ศรีธนญชัยตอนหลอกลงน้ำและตอนช้างเผือกงาดำ
3. แบบฝึกหัดตัวต่อ
4. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 (คำถามนำก่อนการสอน)

- ครูถามคำถามเปล่าเรื่อง ศรีธนญชัย ให้นักเรียนช่วยกันตอบ
 1. นักเรียนรู้จักศรีธนญชัยหรือไม่
 2. นักเรียนคิดว่าศรีธนญชัยน่าจะมีนิสัยอย่างไร
 3. เรื่องราวของศรีธนญชัยส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องลักษณะใด

ขั้นที่ 2 (ทำความเข้าใจกับคำศัพท์)

ครูให้นักเรียนหาความหมายของคำ จากพจนานุกรม และเรียงตามพจนานุกรมแล้วลงสมุด ดังนี้

ชลธิ์ อัญชลี กลเม็ด เคล็ด ภูบาล เล่ห์กล โองการ นรินทร์ สมเด็จ ภูธร

ขั้นที่ 3 (ครูแจกเนื้อเรื่อง)

- ครูนำเนื้อเรื่องทั้ง 2 ตอนของเรื่องศรีธนญชัยมาแขวงคำถามลงไปแล้วนำไปให้นักเรียนได้อ่านทุกคน และตอบคำถามที่แทรกไว้ด้วย

ขั้นที่ 4 (ทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่อง)

- ครูให้นักเรียนตอบคำถามลงในสมุด โดยมีคำถาม ดังนี้

ข้อ 1 ทำไมศรีธนญชัยจึงชนะพระพันวษา

ข้อ 2 ช้างเผือกงาดำมีจริงหรือไม่ เพราะอะไร

ข้อ 3 นักเรียนคิดว่าศรีธนญชัยเป็นคนอย่างไร ทำไมจึงคิดเช่นนั้น

ข้อ 4 ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้คืออะไร

ขั้นที่ 5 (การถ่านโอนข้อมูลในรูปแบบอื่น)

- ครูอธิบายการแต่งภาพยนตร์ 11 โดยฉายแผ่นผังบังคับ จำนวนคำบังคับ และสัมผัสบังคับ แล้วสังเกตการอ่านและให้โยงเส้นสัมผัสพร้อมทำเครื่องหมายแบ่งจังหวะการอ่านให้ถูกต้องตามเอกสารที่แจกให้

ขั้นที่ 6 (แบบฝึกหัดตัวต่อ Jigsaw และ Exercise โครงสร้าง)

- ครูแจกแบบฝึกหัดตัวต่อเรื่อง ศรีธนญชัยทั้ง 2 ตอนให้นักเรียนช่วยกันต่อให้เนื้อเรื่องต่อเนื่องกันโดยสมบูรณ์

ขั้นที่ 7 (ครูเฉลยและแก้ไขแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน)

- ครูเฉลยแบบฝึกหัดในขั้นตอนที่ 2, 3 และ 4 และแบบฝึกหัดตัวต่อ ถ้าผิดให้นักเรียนแก้ไข

การวัดผล ประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. การตอบคำถาม
3. การตรวจแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 1

คาบที่ 1 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

เด็กต้องปฏิบัติตามระเบียบของบ้าน โรงเรียน และสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม และบอกเหตุการณ์ของเรื่องตามลำดับได้
2. นักเรียนสามารถร่วมอภิปรายและสรุปความหมายของคำใหม่ได้ เนื้อหา บทเรียน เรื่อง บึงนกน้ำ

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง บึงนกน้ำ

สื่อการเรียนการสอน

1. เนื้อเรื่อง บึงนกน้ำ ตอนที่ 1 หน้า 50 - 51
2. บัตรคำ
3. กระเป๋าน้ำ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. การอ่านในใจ (เตรียมการอ่าน)
 - 1.1 ครูนำรูปภาพของนกชนิดต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู แล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภาพ ต่อจากนั้นครูให้นักเรียนเขียนชื่อนกที่เห็นในภาพบนกระดาน
 - 1.2 ครูและนักเรียนร่วมสนทนาเกี่ยวกับเรื่องและลักษณะของนกที่ชอบอาศัยบริเวณบึงหรือแม่น้ำลำคลอง เพื่อจับปลาเป็นอาหาร

2. หลักภาษาและการใช้ภาษา

2.1 ครูให้นักเรียนอ่านคำที่กำหนดให้จากบัตรคำ ได้แก่ คำว่า นานา ดอกจาน จรด สาหร่าย ชาวประมง ผ่านลม นกเปิดน้ำ ไชบีเรีย บ่วงแร้ว กฏระเบียบ เริงระบำ กระชอก จวดเนี่ยน กังวล สุดลูกหูลูกตา กว้างใหญ่ไพศาล ลูกอีสาน ลูกทะเล

2.2 แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน

2.3 ครูแบ่งกลุ่มบัตรคำเป็นชุด ๆ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายความหมายของคำจากบัตรคำ หรือค้นคว้าจากพจนานุกรม

2.4 ให้นักเรียนจดลงในสมุดแล้วให้หาความหมายเป็นรายบุคคลเป็นการบ้าน

2.5 ให้นักเรียนอ่านประโยคแล้วสังเกตคำในประโยคต่อไปนี้

- สมชายกำลังทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน
- ผึ้งนกเปิดน้ำบินมาจากไชบีเรีย
- บริษัทนี้จะปิดกิจการในเดือนหน้า
- นาฬิกาเรือนนี้ซื้อมาจากฝรั่งเศส
- การฟังที่ดีต้องฟังอย่างตั้งใจ
- นักเรียนกลุ่มนี้มีความรับผิดชอบ

สมชาย โรงเรียน ผึ้ง นกเปิดน้ำ ไชบีเรีย บริษัท นาฬิกา เรือน ฝรั่งเศส การฟัง นักเรียนกลุ่ม ความรับผิดชอบ คำเหล่านี้ หมายถึง คำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ สภาพ อาการ และลักษณะเรียกว่า คำนาม แบ่งได้หลายชนิด และหน้าที่ของคำนาม มีอะไรบ้าง

3. การเขียนตามรูปแบบ

ครูและนักเรียนร่วมกันลำดับหัวข้อเรื่องย่อและเขียนเป็นแผนภาพไว้เขียนลักษณะคล้ายแผนภาพโครงเรื่อง แล้วเขียนรายละเอียดของหัวข้อแต่ละหัวข้อบนกระดาน

4. การอ่านออกเสียง

ครูสาธิตการอ่านให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนดูหนังสือและสังเกตการอ่าน การเว้นวรรคตอน การใช้น้ำเสียงในการอ่าน แล้วให้ฝึกอ่านกับเพื่อนโดยอ่านให้เพื่อนฟังและช่วยกันแก้ไข จากนั้นให้นักเรียนอ่านตามลำดับเป็นตอน ๆ ตามที่ครูกำหนด

5. กิจกรรมพัฒนาทักษะทางภาษา

ครูแนะนำหนังสือในห้องสมุด แล้วให้นักเรียนใช้เวลาว่างไปอ่านในห้องสมุด คนละเล่มเล่ม แล้วนำมาพูดแนะนำโดยชักชวนให้เพื่อนไปอ่านหนังสือเล่มนั้น และให้นักเรียนทำบันทึกย่อเป็นหัวข้อเรื่องต่าง ๆ แล้วนำมาเล่าให้เพื่อนฟังในวันถัดไป พร้อมส่งบันทึกย่อ

6. การอ่านบทร้อยกรองและบทอ่านเสริมบทเรียน

ครูสาธิตอ่านบทร้อยกรองและแนะนำการอ่านตามลักษณะคำประพันธ์ท้ายบทเรียน โดยให้นักเรียนสังเกตจำนวนคำการใช้คำ และการสัมผัสสัมผัสในบทร้อยกรอง

การวัดและประเมินผล

1. การสังเกต

1.1 การตอบคำถาม

1.2 การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

1.3 การรายงานหน้าชั้นเรียน

2. ตรวจแบบฝึกหัดการเขียนความหมายของคำ และกลุ่มคำ

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 1

คาบที่ 2 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การศึกษาคำนามทำให้สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารทั้งการพูดและการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกหลักการใช้คำนามได้อย่างถูกต้อง
2. เมื่อกำหนดประโยคมาให้นักเรียนสามารถบอกคำนามได้
3. นักเรียนสามารถตั้งคำถาม ตอบคำถาม และบอกเหตุการณ์ของเรื่องตามลำดับได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง บึงนกน้ำ ตอนที่ 2 หน้า 52

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบงาน
2. บัตรคำ
3. หนังสือภาษาไทย ป. 5 เล่ม 1
4. พจนานุกรม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. การอ่านในใจบทเรียน

1.1 ครูให้นักเรียนอ่านในใจตอนที่ 2 แล้วให้ช่วยกันตั้งคำถามอย่างน้อยคนละ 5 คำถามส่งครู และตอบคำถามปากเปล่าโดยครูอ่านคำถามให้ฟัง

1.2 ครูแจกแผนภาพโครงเรื่อง ซึ่งเป็นใบงานให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่น แล้วครูอธิบายให้นักเรียนฟังเกี่ยวกับวิธีการเขียนข้อมูลลงในแผนภาพโครงเรื่อง และครูกับนักเรียนช่วยกันเติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่อง

2. หลักภาษาและการใช้ภาษา

2.1 ให้นักเรียนอ่านหลักภาษาเรื่องคำนาม จากความรู้ทางภาษาท้ายบทเรียน

2.2 แบ่งกลุ่มนักเรียนให้แต่ละกลุ่มสังเกตตามหัวข้อที่กำหนด คือ

- ลักษณะของคำนาม
- คำนามชนิดต่าง ๆ
- วิธีใช้คำนามแต่ละชนิด

2.3 ครู นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปและวิธีใช้คำนามแต่ละชนิดแล้วเขียนลงสมุดรวบรวมเรื่องเกี่ยวกับหลักภาษา

2.4 นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสร้างประโยคและหาประโยคที่มีคำนามชนิดต่าง ๆ แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องร่วมกับครู

3. การเขียนตามรูปแบบ

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุป แล้วเขียนตามลำดับเหตุการณ์ โดยใช้คำและสำนวนภาษาของตัวเอง

4. การอ่านออกเสียง

ครูและนักเรียนช่วยกันตั้งเกณฑ์ในการอ่านออกเสียง แล้วให้นักเรียนจับคู่อ่าน

5. กิจกรรมพัฒนาทักษะทางภาษา

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันรวบรวมคำที่อ่านยาก คำที่เขียนยาก หรือไม่เข้าใจความหมาย แล้วค้นหาความหมายของคำ

6. การอ่านบทร้อยกรองและบทอ่านเสริมบทเรียน

ครูอ่านบทร้อยกรองเรื่อง โทษของการพนัน เป็นจังหวะด้วยเสียงธรรมชาติ แล้วนักเรียนอ่านตามครูเป็นจังหวะด้วยเสียงธรรมชาติ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตงานกลุ่ม กิจกรรม
2. ตรวจผลงาน และแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 2

คาบที่ 3 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การศึกษาคำสรพนาม ทำให้สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารทั้งการพูดในการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกหลักการใช้คำสรพนามและความหมายของคำสรพนามได้
2. เมื่อกำหนดประโยคมาให้นักเรียนบอกคำสรพนามได้
3. อ่านแล้วจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ และบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง บึงนกน้ำ หน้า 53 - 54

สื่อการเรียนการสอน

- แบบฝึกหัด
- หนังสือภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เล่ม 1

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. การอ่านในใจบทเรียน

ครูให้นักเรียนอ่านในใจตอนที่ 3 แล้วสนทนาร่วมกันตามแนวคำถามได้ภาพ

- เหตุการณ์นี้น่าจะเกี่ยวกับเรื่องอะไรและเกิดขึ้นที่ใด
- ในเหตุการณ์นี้มีใครบ้าง และมีสัตว์อะไรเกี่ยวข้องบ้าง

- เด็กในภาพกำลังทำอะไร
- ผู้ใหญ่ในภาพน่าจะทำอาชีพอะไร
- เหตุการณ์นี้น่าจะให้ข้อคิดอย่างไร

2. หลักภาษาและการใช้ภาษา

2.1 ให้นักเรียนอ่านประโยคต่อไปนี้แล้วสังเกตคำ

- ฉันจะไปตลาด คุณจะฝากซื้ออะไรบ้าง
- เธอจะไปอยู่ที่ไหน
- ฉันไม่เห็นใครเลย
- เราต้องช่วยกันอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย
- ฉันชอบบ้านที่อยู่ริมน้ำ

ฉัน คุณ เธอ ที่ไหน ใคร เรา กัน ที่ เป็นคำแทนชื่อ คน สัตว์ สิ่งของ เรียกว่า คำสรรพนาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ชนิด

2.2 ให้นักเรียนอ่านประโยคต่อไปนี้ แล้วขีดเส้นใต้คำสรรพนามและจำแนก คำสรรพนามในประโยคว่าเป็นคำสรรพนามชนิดใด

ประโยค	ชนิดของคำสรรพนาม
1. ใครยืนอยู่ริมบึง	
2. นิมนต์พระคุณเจ้าทางนี้ค่ะ	
3. ถ้าใครต้องการดินสอมาเอาได้เลย	
4. ชาวบ้านต่างพากันผิงไฟ เพื่อให้หายหนาว	
5. ฉันได้รับจดหมายซึ่งเธอส่งมาให้	
6. ฉันไม่รู้อะไรเลยเกี่ยวกับเรื่องนี้	
7. อะไรรอยู่ในกล่องใบนี้	
8. เขายืนอยู่ใต้ต้นจาน	
9. นักเรียนต่างมีเสื้อกันหนาวตัวใหม่	
10. มะม่วงที่ปลูกที่ริมรั้วนี้ผลดกมาก	

3. การเขียนตามรูปแบบ

ให้นักเรียนเขียนบรรยายความรู้สึกจากหัวข้อที่กำหนดให้โดยเขียนบรรยายสั้น ๆ ให้ได้ใจความในช่องว่าง เช่น

- ความรู้สึกดีใจ ตัวอย่าง วันนี้หลังจากฟังผลการสอบ ผมรู้สึกโล่งใจและอิ่มอกอิ่มใจ ไม่รู้สึกหิวหรืออยากกินอะไรเลย ผมอยากกลับบ้านเร็ว ๆ อยากให้พ่อแม่ได้ดูผลการเรียนของผม พ่อกับแม่คงภูมิใจในตัวผม

- ความรู้สึกเสียใจ
- ความรู้สึกประทับใจ

4. การอ่านออกเสียง

4.1 ครูอ่านเรื่อง “บึงนกน้ำ” ให้นักเรียนฟังและสังเกตการอ่านเกี่ยวกับการออกเสียงการแบ่งวรรคตอน ความชัดเจน ความรวดเร็ว การใช้น้ำเสียงและลักษณะท่าทาง

4.2 ให้แต่ละกลุ่มเลือกอ่านกลุ่มละ 1 ตอน แล้วส่งตัวแทนออกมาอ่านให้เพื่อนฟัง โดยให้แบ่งให้มีผู้บรรยายและพูดแทนตัวละครอื่น ๆ ข้อความที่เป็นบรรยายเรื่องให้อ่านตามปกติ ส่วนข้อความที่อยู่ในเครื่องหมายคำพูดให้อ่านเหมือนเสียงพูดตามอารมณ์ตัวละคร

5. การพัฒนาทักษะทางภาษา

ให้แต่ละกลุ่มตั้งคำถามเกี่ยวกับการกระทำของตัวละครพร้อมคำตอบ เพื่อถามกลุ่มอื่นกลุ่มละ 5 คำถาม

6. การอ่านบทร้อยกรองและบทอ่านเสริมบทเรียน

ครูและนักเรียนช่วยกันอภิปรายและสรุปใจความสำคัญและข้อคิดที่ได้จากบทร้อยกรองนี้แล้วบันทึกในช่องว่างที่กำหนด

หมดผู้ที่เชื่อถือ/หรือจะกล่าว

ขอลูกสาว/แม่พ่อ/เขาก็ผลัก

ไม่มีใคร/สมาคม/นิยมรัก

หาน้ำหนัก/ข้างดี/ไม่มีเลย

สรุปใจความสำคัญ.....

.....

.....

ข้อคิด.....
.....
.....

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. ตรวจผลงาน
3. การอภิปราย

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 1

คาบที่ 4 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การที่จะเลือกใช้คำกริยาและคำวิเศษณ์ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมนั้น ควรต้องมีความรู้และความเข้าใจในลักษณะประเภท และหน้าที่ของคำ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอ่านแล้วจับใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนใช้คำกริยาได้ถูกความหมายและถูกต้องเหมาะสมกับประโยค
3. นักเรียนสามารถบอกหน้าที่และลักษณะของคำกริยาและคำวิเศษณ์ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง บึงนกน้ำ หน้า 55 - 56

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทย ป. 5 เล่ม 1
2. แบบฝึกหัด

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. การอ่านในใจบทเรียน

1.1 ครูให้นักเรียนอ่านในใจตอนที่ 4 แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าข้อที่ถูก และเขียนเครื่องหมาย X ลงในช่องว่างหน้าข้อที่ผิดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน โดยครูแจกแบบฝึกหัดให้ทุกคน

- บุญหลายได้พบกับชายหาปลาที่บึงนกน้ำ
- หน้าหนาวปีนี้พ่อซื้อเสื้อกันหนาวตัวใหม่ให้บุญหลาย
- บุญหลายหนีโรงเรียนไปดูนกเปิดน้ำที่บึงนกน้ำหลังโรงเรียน
- ชายหาปลาเล่าเรื่องนกเปิดน้ำของเขาให้บุญหลายฟัง
- ชายหาปลาจับนกเปิดน้ำที่ติดบ่วงแร้วนายพรานมาเลี้ยงไว้ที่บ้าน
- บุญหลายอยากเป็นเหมือนนกเปิดน้ำหนุ่ม
- บุญหลายเขียนเรียงความเรื่อง เสื้อกันหนาวตัวใหม่
- ชายหาปลาได้ให้ข้อคิดที่สำคัญกับบุญหลายเรื่องการปฏิบัติตาม

กฎระเบียบ

- บุญหลายได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดเรียงความ
- รางวัลที่บุญหลายได้รับจากการเรียงความคือทุนการศึกษา

2. หลักภาษาและการใช้ภาษา

ครูให้นักเรียนอ่านประโยคต่อไปนี้แล้วสังเกต

- จรรยาปลูกต้นไม้
- ครูแจกขนมเด็กนักเรียน
- สร้อยญาร้องเพลงเพราะ
- บ้านหลังนี้ทรุดโทรมมาก
- คนเจ็บสลบไปแล้ว
- แม่น้ำเจ้าพระยากว้างที่สุดในประเทศไทย

ปลูก แจก ร้องเพลง ทรุดโทรม สลบ กว้าง คำเหล่านี้เป็นคำบอกการกระทำหรือบอกสภาพของคน สัตว์ สิ่งของ เรียกว่า คำกริยา และคำกริยาที่บอกอาการกระทำ เรียกว่า คำกริยาแสดงการกระทำ แล้วครูอธิบายหน้าที่ของคำกริยา พร้อมยกตัวอย่างประกอบ แล้วทำแบบฝึกหัด 10 ข้อ

ครูให้นักเรียนอ่านประโยคต่อไปนี้แล้วสังเกต

- ผักสดอยู่ในตะกร้า
- เราทั้งหลายต้องรับผิดชอบ
- โรงเรียนเล็กค่า
- ดอกกุหลาบส่งกลิ่นหอมฟัง

สด ทั้งหลาย คำ ฟัง คำเหล่านี้ เป็นคำที่บอกลักษณะต่าง ๆ ของคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำวิเศษณ์ ให้มีเนื้อความชัดเจนยิ่งขึ้น เรียกว่า คำวิเศษณ์ คำวิเศษณ์จะวางไว้ข้างหลังคำขยาย แล้วให้นักเรียนอ่านประโยคและขีดเส้นใต้คำที่ทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์ในประโยค

1. ฉันซื้อกระเป๋ามาใบโต
2. อังคนามาสายทุกวัน
3. ห้องเรียนมีกลิ่นเหม็นน้อย
4. เมฆบาง ๆ ลอยอยู่บนท้องฟ้า
5. อากาศในฤดูหนาวหนาวมากจริง ๆ
6. ฉันเองเป็นคนปล่อยนกเปิดน้ำ
7. พ่อไปจับปลาอยู่กับเรือลำใหญ่
8. ใครหนอยีบหลับไปเก็บ
9. เขาทั้งหลายสวมเสื้อไหมพรม
10. อัญชลีคิดลายมือได้สวยจริง ๆ

3. การเขียนตามรูปแบบ

ให้นักเรียนเขียนบรรยายความรู้สึกจากหัวข้อที่กำหนดให้ใครเขียนสั้น ๆ ให้ได้ใจความลงในช่องว่าง

ความรู้สึกดีใจ

ตัวอย่าง

ตื่นเต้นมากนอนไม่หลับเลย เพราะอยากจะพบกับเพื่อนและเล่นกับเพื่อนแต่เมื่อเข้าห้องไปครูเรียกชื่อนักเรียนในห้องทุกคน แต่มีอยู่คนหนึ่งไม่มาเรียนฉันจึงถามครูว่าทำไมเขาไม่มาเรียนครูบอกว่าความรู้สึกประทับใจ เขาไปสวรรค์แล้วตั้งแต่เขียนภาคฤดูร้อนเสร็จ

4. การอ่านออกเสียง

ให้นักเรียนอ่านคำต่อไปนี้ตามครู และฝึกอ่านเองจนคล่อง

ไหมพรม	บานสะพรั่ง	จรด	นานา	ไซบีเรีย
กฎระเบียบ	เริงระบำ	พวงห้อย	คลาดล่า	ริมบึง
ฤดูหนาว	กระโซก	สัญญาณ	ฉวัดเฉวียน	ลูกอีสาน
คำหนิ	ลูกทะเล	สัปดาห์	บินปรือ	ลิงโดด
ชนะเลิศ	กระดิกนิ้ว	หนาวสะท้าน	แรมปี	ไพศาล

5. กิจกรรมพัฒนาทักษะทางภาษา

ให้นักเรียนแต่งประโยคที่แสดงถึงอาการที่กำหนดให้อย่างละ 1 ประโยค

- เสียใจ.....
- ตกใจ.....
- สงสัย.....
- โกรธ.....
- ดีใจ.....

6. การอ่านบทร้อยกรองและบทอ่านเสริมบทเรียน

ให้นักเรียนอ่านเสริมบทเรียนเรื่อง “สุราเมรัย” ในหนังสือเรียน แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ โดยตอบปากเปล่า

1. เทวดาเตรียมอะไรมาต้อนรับพระอินทร์กับบริวาร
2. เทวดาที่ดื่มน้ำมีกลิ่นหอมมีอาการอย่างไร
3. สุรามีโทษทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างไร
4. ทำไมมนุษย์จึงกล่าวว่า งานรื่นเริงที่ขาดน้ำเมาจึงเป็นงานที่แห้งแล้ง
5. เพราะเหตุใดพระพุทธเจ้าจึงได้แสดงโทษของสุราว่าเป็นน้ำเมาแห่งความ

ประมาท

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม และการอ่าน
2. ตรวจแบบฝึกหัด และการตอบคำถาม

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 1

คาบที่ 5 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านออกเสียงจะต้องอ่านคำประโยคและเรื่องราวให้ถูกอักขรวิธีถูกวรรค ใช้น้ำเสียงให้เหมาะสมกับเรื่อง ทั้งนี้เพื่อสื่อความหมายได้ถูกต้องและชัดเจน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อ่านออกเสียงได้ถูกต้องทั้งคำและวรรคตอนรวมทั้งใช้น้ำเสียงให้เหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
2. อ่านแล้วจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง บึงนกน้ำ หน้า 57 - 58

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเขียนภาษาไทย เล่ม 1
2. แบบฝึกหัด
3. แผนภาพโครงเรื่อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. การอ่านในใจ

ครูให้นักเรียนอ่านในใจตอนที่ 5 แล้วครูเขียนแผนภาพโครงเรื่อง “บึงนกน้ำ” แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดแล้วเติมข้อความลงในแผนภาพโครงเรื่องที่แจกให้ โดยใช้ภาษาของตนเอง แล้วให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง

2. หลักภาษาและการใช้ภาษา

ครูอ่านเรื่อง "บึงนกน้ำ" ตอนที่ 5 ให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนสังเกตการอ่านเกี่ยวกับการออกเสียง การแบ่งวรรคตอน ความชัดเจน ความรวดเร็ว การใช้น้ำเสียง และลักษณะท่าทาง แล้วให้นักเรียนฝึกอ่านกับเพื่อนเป็นคู่

3. การเขียนตามรูปแบบ

ให้สมาชิกภายในกลุ่มแต่ละคนเขียนบรรยายเรื่องจากประสบการณ์ของตนเองคนละ 1 เรื่อง แล้วนำเรื่องที่เขียนบรรยายมาอ่านให้สมาชิกในกลุ่มฟัง แล้วร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและปรับปรุงเรื่องให้สมบูรณ์

4. การอ่านออกเสียง

ครูให้นักเรียนเลือกคำเปรียบเทียบกับข้อความที่สัมพันธ์กับข้อความทางซ้ายมือมาเติมลงในช่องว่าง แล้วฝึกอ่านข้อความที่สมบูรณ์จนคล่อง

1. บ้านของเธอรกเป็น.....	ก. นางยักษ์
2. แม่ค้าคนนี้เค็ม.....	ข. ผ่าพับไว้
3. แม่เลี้ยงของมาลีใจร้ายเหมือน.....	ค. รังหนู
4. นิดยาเรียบร้อยเหมือน.....	ง. ยิ่งกว่าเกลือ
5. พ่อของสมชายมีที่ดินเท่า.....	จ. หน้าดำหน้าแดง
6. สาโรชโกรธจน.....	ฉ. ปี่เป็นขลุ่ย
7. วันนี้ป้าขายของดีเป็น.....	ช. แมวตื่นตาย
8. สมใจกับสมจิตเข้ากันเป็น.....	ซ. แมวนอนหวด
9. แม่ของเขารักลูกตั้ง.....	ฅ. เทน้ำเทท่า
10. สุนัขชื่อเหมือน.....	ญ. แก้วตาดวงใจ

5. กิจกรรมพัฒนาทักษะทางภาษา

ครูและนักเรียนร่วมสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง โดยเขียนลงในสมุดด้วยตัวหวัดแถม
บรรจง

6. การอ่านบทร้อยกรองและบทอ่านเสริมบทเรียน

ครูและนักเรียนร่วมกันเขียนแผนภาพโครงเรื่อง "สุราเมรัย" แล้วแต่ละกลุ่มช่วยกันคิด แล้วเติมข้อความลงในแผนภาพโครงเรื่องที่แจกให้ โดยใช้ภาษาของนักเรียนเอง

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรมและการอ่าน
2. ตรวจแบบฝึกหัด และการตอบคำถาม

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 1

คาบที่ 6 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 3 เรื่อง บึงนกน้ำ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การเขียนเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งที่จะมีการฝึกฝนอยู่เสมอ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล
2. เขียนแสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลจากเรื่องที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง บึงนกน้ำ หน้า 59 - 60

สื่อการเรียนการสอน

1. บทความ
2. รูปภาพ
3. หนังสือภาษาไทย ป. 5 เล่ม 1
4. พจนานุกรม

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. การอ่านในใจบทเรียน

ให้นักเรียนดูภาพที่ครูเตรียมมาให้แล้วเขียนแสดงความรู้สึก พร้อมเขียนอธิบายเหตุผลลงไว้ได้ภาพที่เตรียมไว้ แล้วออกมาพูดหน้าชั้นกลุ่มละ 1 คน

2. หลักภาษาและการใช้ภาษา

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับฉลากหัวเรื่อง แล้วช่วยกันระดมกำลังสมองหาเหตุผลประกอบแล้วเรียบเรียงให้เป็นเรื่องราว แล้วแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาพูดอธิบายเหตุผลหน้าชั้นเรียน โดยใช้กลุ่มละ 3 นาที โดยมีเรื่องต่อไปนี้

- เหตุผลในการที่คนเราต้องเรียนหนังสือ
- เหตุผลในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- เหตุผลในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม
- เหตุผลในการเลือกรับประทานอาหาร
- เหตุผลในการหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติด

3. การเขียนตามรูปแบบ

นักเรียนในชั้นตอนที่ 1 มาร่วมกันอภิปรายที่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นและปรับปรุงเรื่องให้สมบูรณ์

4. การอ่านออกเสียง

ให้นักเรียนอ่านบทความที่ครูนำมาให้จนคล่องแล้วคัดใหม่ด้วยตัวหวัดแถมบรรจงเครื่องบรรทัด

5. กิจกรรมพัฒนาทักษะทางภาษา

ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนบทละครสั้น ๆ โดยเขียนบทสนทนาให้สอดคล้องกับบทเรียนเรื่องบึงนกน้ำ แล้วนำมาแสดงให้เพื่อนในชั้นดูกลุ่มละไม่เกิน 3 นาที เสร็จแล้วอภิปรายประเด็นต่อไปนี้

- ขั้นตอนการทำงานและการแบ่งความรับผิดชอบ
- ความรู้สึกและบทบาทของผู้แสดงแต่ละคน
- ข้อคิดที่ได้จากการแสดงละคร

6. การอ่านบทร้อยกรองและบทอ่านเสริมบทเรียน

ให้นักเรียนอ่านในใจ อ่านเสริมบทเรียนเรื่อง สุราเมรัย แล้วครูและนักเรียนช่วยกันอภิปรายสรุปใจความสำคัญ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. ตรวจแบบฝึกหัด และการตอบคำถาม

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 1

คาบที่ 7 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านในใจที่ดีนั้นผู้อ่านจะต้องจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านให้ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอ่านแล้วจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนหาความหมายของคำจากพจนานุกรมได้
3. นักเรียนบอกหลักการของคำบุพบทได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข หน้า 76 - 78

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยเล่ม ป. 5 เล่ม 1
2. บัตรคำ
3. แผนภูมิโคลงสี่สุภาพและกาพย์ยานี 11

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. การอ่านในใจ

- 1.1 ครูให้นักเรียนอ่าน “อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข” แล้วสนทนากันตามแนว

คำถามต่อไปนี้

- อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุขหมายความว่าอย่างไร

- นักเรียนคิดว่ามีวิธีปฏิบัติอย่างไรบ้างที่ทำให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
- ถ้าต้องการให้ครอบครัวของนักเรียนอยู่กันอย่างมีความสุข นักเรียนจะช่วยให้

อย่างไรบ้าง

- ข้อคิดจากเรื่องนี้น่าจะเป็นอย่างไร

1.2 ให้นักเรียนอ่านคำใหม่ตามครูและฝึกอ่านเองจนคล่องแล้วให้นักเรียนเลือกมา 15 คำ ค้นหาความหมายจากพจนานุกรมแล้วบันทึกลงในสมุด

พัฒนา สงเคราะห์ สิทธิ คุณภาพ สร้างสรรค์ อนุเคราะห์ พระราชดำรัส พระราชทาน สุจริต ประสพการณ์ บริสุทธิ์ ขวนขวาย พระบรมราโชวาท มัธยัสถ์ โฆษณา สุรุษสุร่าย ประพฤติ อุปโภค บริโภค รสนิยม

1.3 ให้นักเรียนอ่านในใจตอนที่ 1

2. หลักภาษาและการใช้ภาษา

ครูให้นักเรียนอ่านและสังเกตประโยคแล้วครูอธิบายถึงหน้าที่ โดยมีประโยคต่อไปนี้

- ฉันยืนรอเธอจนมืด
- ดาวบนท้องฟ้าสว่างไสว
- หนังสือสำหรับอ่านเล่นของเด็ก
- บ้านหลังนี้เป็นของใคร
- ฉันไปโรงเรียนกับพี่ทุกเช้า

คำว่า จน บน สำหรับ ของ กับ เป็นคำที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงคำหรือกลุ่มคำหนึ่งให้สัมพันธ์กับคำอื่นหรือกลุ่มคำอื่น เพื่อบอกให้รู้ถึงหน้าที่หรือตำแหน่งของคำเหล่านั้นเรียกว่า คำบุพบท แล้วครูอธิบายคำบุพบทประเภทต่าง ๆ และให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างแต่ละประเภทแล้วให้แต่งประโยคลงในสมุดคนละ 3 ประโยคแล้วขีดเส้นใต้คำบุพบทให้เห็นชัดเจนแล้วทำแบบฝึกหัดที่ครูแจกให้

3. การเขียนตามรูปแบบ

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนข้อความกลุ่มละ 2 ย่อหน้า โดยให้แต่ละย่อหน้ามีประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนต้น เหลือตอนท้ายก็ได้แล้วแต่ละกลุ่มจะเขียน และให้มีประโยค ขยายใจความสำคัญ และเนื้อความทั้งสองย่อหน้าต้องสัมพันธ์กัน แล้วอ่านให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

4. การอ่านออกเสียง

ครูให้นักเรียนอ่านคำและกลุ่มคำที่บัตรคำ และฝึกอ่านเองจนคล่อง

ครอบครัว	รักใคร่กลมเกลียว	ขวนขวาย	พระราชดำรัส
ข้อสัตย์สุจริต	อุปโลกปรีโลก	สงเคราะห์	สร้างสรรค์
มัธยัสถ์	บริสุทธิ์ใจ	สุรุษสุร่าย	รสนิยม
สารพิษ	ก๊อมน้ำ	ประสบการณ์	
พระราชทมน	พระบรมราโชวาท		

5. กิจกรรมพัฒนาทักษะทางภาษา

ให้นักเรียนนำกลุ่มคำในตอนที่ 4 มาแต่งประโยคคนละ 5 ประโยค

6. การอ่านบทร้อยกรองและบทอ่านเสริมบทเรียน

ครูอ่านบทร้อยกรองเรื่อง “ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ” ตามจังหวะที่คั่นด้วยเครื่องหมาย/ ด้วยจังหวะธรรมชาติ และทำนองเสนาะให้นักเรียนฟัง โดยให้นักเรียนสังเกตความแตกต่างของ จังหวะในการอ่านแล้วครูอ่านทีละวรรคให้นักเรียนอ่านตามทั้งชั้น แล้วให้จับคู่อ่าน

ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ

โครงสี่สุภาพ

มวลมนุษย์ / ผู้เปรี๊ยะ	ปรีชา / เชี่ยวชาญ
เพราะใคร่ / ใฝ่ศึกษา	สิ่งรู้
รู้ตัว / ผิดชอบหา	เหตุสุด / สองนา
นี้แหละ / บุคคลผู้	เพียงด้วย / ความเจริญ

ภาพย่นานี้ 11

มวลผู้ / ชูปรีชา	เสาะวิทยา / ไม่ห่างเหิน
ผิดชอบ / กอบไม่เกิน	รู้ดำเนิน / ตามเหตุผล
ชื่อว่า / ปรีชาดี	ผิดชอบมี / พิจารณัล
ผู้นั้น / จักพลันดล	พิพัฒน์พัน / จักพรรณนา
ควรเรา / ผู้เยาว์วัย	จงใฝ่ใจ / การศึกษา
อบรม / ช่มวิทยา	ปรังปรีชา / ใช้เชี่ยวชาญ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม
2. ตรวจแบบฝึกหัดและการตอบคำถาม

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 1

คาบที่ 8 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การทราบหลักการใช้คำบุพบท คำสันธานที่ถูกต้องจะช่วยทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกหลักการของคำสันธานได้
2. อ่านออกเสียงข้อความที่กำหนดให้ได้ถูกต้องใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับเนื้อหา
3. นักเรียนเขียนย่อหน้าได้ถูกต้องตามหลักและวิธีการได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข หน้า 79 - 81

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกหัด
2. หนังสือภาษาไทย ป. 5 เล่ม 1

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. การอ่านในใจ

ให้นักเรียนอ่านในใจเรื่อง “อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข” ตอนที่ 2 แล้วตอบคำถามปากเปล่าต่อไปนี้

- ประเทศประกอบด้วยสังคมหน่วยย่อยใดบ้าง

- สมาชิกในสังคมจะต้องปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะทำให้สังคมมีความสุข
- พ่อบ้านแม่บ้านสมัยก่อนกับสมัยปัจจุบันแตกต่างกันอย่างไร
- เพราะเหตุใดพ่อแม่จึงต้องประพฤติดัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูก
- สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนมีใครบ้าง
- นักเรียนแบ่งเบาภาระของพ่อแม่อย่างไรบ้าง
- คนมีระเบียบมีลักษณะอย่างไร

2. หลักภาษาและการใช้ภาษา

ครูให้นักเรียนอ่านและสังเกตประโยคที่กำหนดให้ เช่น

- ฉันและน้องช่วยพ่อทำงานบ้าน
- เธอจะกินขนมหรือผลไม้
- ถึงเราจะป่วยเขาก็ยังไปโรงเรียน
- ฉันชอบอ่านหนังสือแต่น้องชายชอบดูโทรทัศน์

คำว่า และ หรือ แต่ ถึง....ก็ เป็นคำที่ใช้เชื่อมประโยคหรือข้อความให้ติดเป็นเรื่องเดียวกันหรือประโยคเดียวกัน เราเรียกว่า คำสันธาน ประโยคที่มีเนื้อความ 2 เนื้อความขึ้นไปมารวมกัน และได้ประโยคใหม่เป็นประโยคที่สมบูรณ์ เรียกว่า ประโยคความรวม แล้วครูอธิบายคำสันธานที่เชื่อมประโยค แบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ 4 ประเภท อธิบายพร้อมยกตัวอย่าง แล้วให้ทำแบบฝึกหัดที่ครูแจกให้ทุกคน

ประโยค	คำสันธาน	ชนิดของคำสันธาน
1. ฉันกับน้องชายไปโรงเรียนพร้อมกันทุกวัน		
2. แม่สั่งให้เธอไปเรียนหนังสือ <u>แต่</u> เธอกลับหนีเรียน		
3. เมื่อกลับมาถึงบ้านเขาก็รีบทำการบ้าน		
4. เพราะเขาประมาทจึงขับรถชนเสาไฟฟ้า		
5. นักเรียนจะเลือกเรียนภาษาจีนหรือภาษาอังกฤษ		

แล้วครูเฉลยเมื่อนักเรียนทำแบบฝึกหัดเสร็จและให้นักเรียนแก้ไขตาม

3. การเขียนตามรูปแบบ

ครูอธิบายลักษณะย่อหน้าที่ดี และการเขียนย่อหน้า พร้อมยกตัวอย่างในหนังสือ และจากบทความและข้อความ แล้วให้นักเรียนเขียนข้อความคนละ 1 ย่อหน้า โดยให้มีประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนท้าย

4. การอ่านออกเสียง

ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาอ่านหน้าชั้นให้เพื่อนฟัง แล้วช่วยกันอภิปรายติชมการอ่านของแต่ละคน ดังนี้

- คำที่นักเรียนอ่านผิดหรือยังอ่านไม่ถูกต้อง มีคำใดบ้าง
- นักเรียนยังมีปัญหาในการอ่านออกเสียงอย่างไรบ้าง
- คนที่นักเรียนคิดว่าอ่านออกเสียงได้ดีที่สุด คือใคร เพราะเหตุใด

5. กิจกรรมพัฒนาทักษะทางภาษา

ครูให้แต่ละกลุ่มช่วยกันแต่งคำคม ข้อคิดหรือคำสอนเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันในสังคม

6. การอ่านบทร้อยกรองและบทอ่านเสริมบทเรียน

ให้นักเรียนอ่านเสริมบทเรียนเรื่อง “การสร้างตนเอง” แล้วตอบคำถามที่ครูแจกให้

- ลูก ๆ ช่วยแม่หารายได้โดยวิธีใด
- สาเหตุที่ทำให้ครอบครัวนี้มีฐานะดีขึ้นคืออะไร
- แม่ขยายกิจการเพิ่มขึ้นอย่างไรบ้าง
- การสร้างฐานะของครอบครัวนี้อาศัยคุณธรรมใดบ้าง

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถาม
2. ตรวจแบบฝึกหัด
3. สังเกตการร่วมกิจกรรม

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 2

คาบที่ 9 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การทราบหลักการหาใจความสำคัญของย่อหน้าจะช่วยลดเวลาในการอ่านและสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ และทราบหลักการการใช้ คำอุทานที่ถูกต้องจะช่วยนำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนบอกหลักการหาใจความสำคัญของย่อหน้า การใช้อักษรย่อและการเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนได้
2. นักเรียนสามารถบอกหลักการของคำอุทานได้
3. นักเรียนสามารถบอกหลักการและวิธีเขียนข้อความเป็นย่อหน้าได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข หน้า 82

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิโคลงสี่สุภาพและภาพยยานี 11
2. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย ป. 5 เล่ม 1

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. การอ่านในใจ

1.1 ให้นักเรียนอ่านในใจเรื่อง "อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข" ตอนที่ 3 แล้วให้นักเรียนอ่านประโยคที่กำหนดให้ แล้วเลือกคำที่มีความหมายตรงกันไปเติมในช่องว่างหน้าประโยคที่ครูแจกให้

คุณภาพ	สงเคราะห์	มัธยัสถ์	บริสุทธิ์ใจ	สุรุษสุร่าย
ประพจน์	พัฒนา	ตรวจตรา	ทะนุถนอม	ชวนชวาย

1. ชาวบ้านร่วมใจกันสร้างความเจริญให้กับชุมชน
2. การเลือกซื้อสินค้า จะต้องซื้อสินค้าดี ๆ ไม่มีตำหนิ
3. สมเกียรติเสาะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
4. ฌวีวรรณจะให้ความช่วยเหลือผู้ที่ลำบากกว่าเสมอ
5. นงเยาว์ใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด
6. พี่ ๆ ต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่น้อง ๆ
7. สมศักดิ์ใช้จ่ายเงินโดยไม่คำนึงถึงความสิ้นเปลือง
8. พ่อแม่จะรักลูกด้วยน้ำในใจจริง
9. สุวีพรใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างระมัดระวังป้องกันการชำรุด
10. ก่อนจะใช้เครื่องไฟฟ้าควรตรวจสอบการใช้งานให้รอบคอบ

แล้วครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยให้นักเรียนแก้ไขให้ถูกต้อง

2. หลักภาษาและการใช้ภาษา

2.1 ครูให้นักเรียนอ่านและสังเกตประโยคต่อไปนี้

ไชโย! ฉันทชนะแล้ว

เอ๊ะ! ใครมาทำกระจกแตก

โอโฮ! บึงนกกาน้ำนี้ช่างกว้างใหญ่ไพศาล

โธ! น่าสงสารจัง

โอ๊ย! ปวดจังเลย

คำว่า ไชโย เอ๊ะ โอโฮ โธ โอ๊ย เป็นคำที่เปล่งออกมาเพื่อแสดงอารมณ์หรือความรู้สึกของผู้พูด หรือของข้อความที่ตามมาเรียกว่า คำอุทาน คำอุทานมักจะอยู่หน้าประโยค และมีเครื่องหมายอัศเจรีย์ (!) กำกับหลังคำอุทาน แล้วให้นักเรียนเติมคำอุทานที่เหมาะสมลงหน้าข้อความที่ครูแจกให้

1. _____ เธอทำการบ้านถูกหมดทุกข้อ
2. _____ มันหายไปไหนนะ
3. _____ ทิมเราชนะแล้ว
4. _____ ไม่น่าถูกรถชนเลย
5. _____ ฉันลืมเอาสมุดการบ้านมา
6. _____ ปวดหัวจังเลย
7. _____ เห็นใจฉันบ้างซิ
8. _____ ร้องเพลงเพราะจังเลย
9. _____ เธอสอบได้คะแนนเต็มทุกวิชาเลย
10. _____ ใครทำห้องเลอะอีกแล้ว

แล้วครูกับนักเรียนร่วมกันเฉลยแล้วแก้ไขให้ถูกต้อง

3. การเขียนตามรูปแบบ

ครูอธิบายการเขียนข้อความย่อหน้าซ้ำอีกว่าในย่อหน้าหนึ่ง ๆ จงประกอบไปด้วยประโยคใจความสำคัญและประโยคขยายใจความสำคัญ และแต่ละย่อหน้าจะมีใจความสำคัญใจความเดียว ซึ่งจะมี 1 - 2 ประโยค และอธิบายถึงลักษณะย่อหน้าที่ดี และวิธีการเขียนย่อหน้า แล้วครูยกตัวอย่างแล้วให้นักเรียนฝึกเขียนคนละ 1 ย่อหน้า

4. การอ่านออกเสียง

แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มให้แต่ละคนในกลุ่มอ่านให้เพื่อนฟังทีละคนจนครบ แล้วช่วยกันประเมินการอ่านใครที่ยังอ่านไม่ได้ให้ช่วยกันปรับปรุงให้ถูกต้อง

5. การพัฒนาทักษะทางภาษา

ให้นักเรียนหาข่าวเป็นการบ้านเป็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับบุคคลจากหนังสือพิมพ์หรือจากหนังสืออ่าน ๆ มาคนละ 1 เรื่อง โดยให้เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำของบุคคลในข่าวหรือในเรื่อง ผลของการกระทำและการปฏิบัติเหมาะสมหรือไม่แล้วนำมาส่งในวันถัดมา โดยครูอธิบายและให้แบบฟอร์มไปทำในกระดาษรายงานส่ง โดยปิดภาพถ่ายและเนื้อหาให้ได้ภาพ

ข่าวเรื่อง.....
 จาก.....
 เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น.....
 การกระทำของบุคคลในเหตุการณ์.....
 ผลของการกระทำ.....
 บุคคลนี้ปฏิบัติหน้าที่เหมาะสมหรือไม่เพราะอะไร.....

6. การอ่านบทร้อยกรองและบทอ่านเสริมบทเรียน

ครูเสนอแผนภูมิโคลงสี่สุภาพและกาพย์ยานี 11 แล้วอธิบายพร้อมอ่านให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนฝึกอ่านตามครู และฝึกอ่านเองจนคล่อง

มวล	มนุษย์	เปรี๊ยะ	ปรีชา	เชี่ยวชาญ
แฮ	กิจ	เสาะ	สอดส่อง	เพียบ
วิจารณ์	ยล	พิพัฒน์	สันดาน	พรา
วิทยา	มหันต์	อนันต์	ศัสตรา	พรรณนา

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจแบบฝึกหัด
2. การเข้าร่วมกิจกรรม
3. การตอบคำถาม

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 12

คาบที่ 10 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านออกเสียงเป็นการอ่านเพื่อสื่อความหมาย ดังนั้น จึงต้องอ่านให้ถูกต้อง ชัดเจน และใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับเนื้อหา และการแสดงความคิดจากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผลเป็นพื้นฐานสำคัญของการเป็นผู้มีเหตุผล

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงข้อความที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง ใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับเนื้อหา
2. นักเรียนสามารถอ่านข้อความและเรื่องราวแล้วแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล
3. นักเรียนสามารถบอกหลักการหาใจความสำคัญของเรื่องได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข หน้า 83

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบเรียนภาษาไทย ป.5 เล่ม 1
2. ใบงาน

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. การอ่านในใจ

ให้นักเรียนอ่านในใจตอนที่ 4 "อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข" แล้วร่วมกันอภิปรายเหตุการณ์ในเรื่อง แล้วช่วยกันสรุปและเติมลงในโครงสร้างที่ครูแจกให้

1. สังคมหน่วยย่อยที่สุดของประเทศ คือ.....
2. ครอบครัวที่มีความสุข สมาชิกในครอบครัวต้อง.....
3. หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว

	สมัยก่อน	สมัยปัจจุบัน
พ่อ		
แม่		
ลูก		

4. การอยู่ร่วมกันในครอบครัว ทุกคนจะต้องปฏิบัติตน ดังนี้.....

 เด็กพึงปฏิบัติต่อผู้ใหญ่ ดังนี้.....

 ผู้ใหญ่จะต้องปฏิบัติต่อเด็ก ดังนี้.....

 5. ถ้าต้องการให้ครอบครัวมีฐานะมั่นคง สมาชิกในครอบครัวจะสร้างฐานะได้
 อย่างไร
 เด็ก

 ผู้ใหญ่

 ข้อคิดจากเรื่อง.....

2. หลักภาษาและการใช้ภาษา

ครูอธิบายการหาใจความสำคัญ พร้อมยกตัวอย่างแล้วครูกับนักเรียนหาพร้อมกัน สัก 2 ตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนหาใจความสำคัญตามที่ครูหาข้อความให้

3. การเขียนตามรูปแบบ

ครูให้นักเรียนเขียนข้อความคนละ 2 ย่อหน้า โดยให้แต่ละย่อหน้ามีประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนต้น ตอนท้ายหรือทั้งตอนต้นหรือตอนท้ายก็ได้ แล้วแต่นักเรียนจะทำ และมีประโยคขยายใจความสำคัญ โดยให้มีเนื้อความทั้ง 2 ย่อหน้าสัมพันธ์กัน แล้วครูกับนักเรียนช่วยกันสรุปการหาใจความสำคัญแต่ละย่อหน้าว่ามีประโยชน์ในการอ่านและการเขียนอย่างไร

4. การอ่านออกเสียง

ครูอ่านข้อความที่ครูเตรียมให้ แล้วอ่านให้นักเรียนฟังและสังเกตการอ่านเกี่ยวกับการออกเสียง การแบ่งวรรคตอนและการใช้น้ำเสียงแสดงอารมณ์ของตัวละคร 2 ครั้ง แล้วครูให้นักเรียนฝึกอ่านกับเพื่อนในข้อความที่ครูแจกให้คล่องแล้วให้แต่ละกลุ่มคัดตัวแทนออกมาอ่านให้เพื่อน ๆ และครูฟัง

5. การพัฒนาทักษะทางภาษา

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายแสดงความคิดเห็นเรื่อง "แนวทางที่เด็ก ๆ ควรปฏิบัติ" แล้วร่วมกันสรุปเป็นความเห็นของกลุ่ม

6. การอ่านบทร้อยกรองและบทอ่านเสริมบทเรียน

ครูแจกรูปภาพให้นักเรียนดู แล้วเขียนเรียบเรียงเป็นเรื่องราวให้สัมพันธ์กันตามความนึกคิดของนักเรียน

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจแบบฝึกหัด
2. การเข้าร่วมกิจกรรมแสดงความคิดเห็น
3. การตอบคำถาม

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 3

คาบที่ 11 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การทราบอักษรย่อของคำต่าง ๆ จะช่วยประหยัดเวลาในการอ่านและเขียน และการเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนที่ถูกต้องจะช่วยให้การสื่อสารนั้นบรรลุเป้าหมาย

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนบอกหลักการใช้อักษรย่อ และการเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข

สื่อการเรียนการสอน

๑. แบบเรียนภาษาไทย ป. 5 เล่ม 1
2. บัตรคำสำนวน

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. การอ่านในใจบทเรียน

ให้นักเรียนอ่านในใจตอนที่ 5 "อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข" แล้วตอบคำถามปากเปล่า
กับครู ดังนี้

- ตัวละครในย่อหน้านี้มีใครบ้าง
- ตัวละครในย่อหน้านี้ทำอะไร
- ผลของการกระทำเป็นอย่างไร

2. หลักภาษาและการใช้ภาษา

2.1 ครูซักถามความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการใช้อักษรย่อ แล้วอธิบายเพิ่มเติม แล้วให้ทำกิจกรรมอักษรย่อที่ครูแจกให้ โดยเป็นอักษรย่อที่คุ้นเคยแล้วให้นักเรียนเขียนคำย่อหรืออักษรย่อจากคำที่กำหนดให้

2.2 ครูอธิบายการเลือกใช้ถ้อยคำสำนวน พร้อมยกตัวอย่างสำนวนบนบัตรคำ แล้วครูแจกใบงานให้นักเรียนทำ 15 ข้อ โดยให้นักเรียนอ่านสำนวนแล้วนำมาเติมหน้าข้อความให้ตรงกับความหมาย

3. การเขียนตามรูปแบบ

ครูอธิบายการเขียนย่อหน้าพร้อมยกตัวอย่างให้เด็กเห็นได้ชัดเจน แล้วให้นักเรียนเขียนประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนต้นย่อหน้าคนละ 1 ย่อหน้า

4. การอ่านออกเสียง

ครูอ่านเรื่อง "อยู่กันอย่างไรให้เป็นสุข" เป็นตัวอย่างให้นักเรียนฟังและให้นักเรียนอ่านตามแล้วฝึกอ่านเป็นคู่ช่วยกันแก้ไขและบอกข้อบกพร่อง

5. การพัฒนาทักษะทางภาษา

ให้นักเรียนดูภาพ แล้วเขียนเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับภาพที่ครูแจกให้ ให้มีย่อหน้าและประโยคสำคัญเกี่ยวกับเรื่องที่เขียนด้วย

6. การอ่านบทร้อยกรองและบทอ่านเสริมบทเรียน

ครูอ่านบทร้อยกรองที่ครูเตรียมมาให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนแบ่งวรรค แล้วอ่านพร้อมกันทั้งห้องแล้วให้นักเรียนจับคู่อ่าน หาข้อบกพร่องและแก้ไข

การวัดและประเมินผล

1. การตรวจแบบฝึกหัด
2. การตอบคำถาม
3. การเข้าร่วมกิจกรรม

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 3

คาบที่ 12 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การเขียนจดหมายที่ถูกต้องตามหลัก จะช่วยให้การสื่อสารบรรลุเป้าหมาย

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนเขียนจดหมายถึงเพื่อนได้ถูกต้องตามหลักการเขียนจดหมาย

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข

สื่อการสอน

1. เนื้อเรื่องเสริม
2. แบบเรียนภาษาไทย ป. 5 เล่ม 1
3. พจนานุกรม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. การอ่านในใจ

ครูแจกข้อความที่เตรียมมาให้ทุกคนอ่านแล้วตอบคำถามลงในช่องว่าง

2. หลักภาษาและการใช้ภาษา

ครูอธิบายความสำคัญของการเขียนจดหมายรูปแบบการใช้กระดาษ การใช้ภาษา

พร้อมให้ดูตัวอย่างในหนังสือแล้วให้เด็กทำลงในสมุด

3. การเขียนตามรูปแบบ

ให้นักเรียนเขียนจดหมายถึงเพื่อนลงในสมุดต่อจากขั้นตอนที่ 2

4. การอ่านออกเสียง

ให้นักเรียนอ่านจดหมายของตนเองให้เพื่อนฟังและฟังของเพื่อนโดยจับคู่กัน

5. การพัฒนาทักษะทางภาษา

ให้นักเรียนหาคำศัพท์ที่ใช้ควบคู่กัน ซึ่งมีความหมายเหมือนหรือใกล้เคียงกัน

จากบทเรียน 3 กลุ่มคำ นำมาแต่งประโยค โดยกลุ่มคำละ 1 ประโยค

6. การอ่านบทร้อยกรองและบทอ่านเสริมบทเรียน

ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องที่ครูเตรียมมาให้ แล้วให้นักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จาก

การอ่านเรื่อง

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจการเขียนจดหมาย และการสรุปข้อคิด
2. สังเกตการทำงาน

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 3

คาบที่ 13 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 4 เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การเขียนบทสนทนาเป็นพื้นฐานสำคัญในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และการเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนที่ถูกต้องจะช่วยให้การสื่อสารนั้นบรรลุเป้าหมาย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถเขียนบทสนทนาตามหัวข้อที่กำหนดให้อย่างสร้างสรรค์
2. นักเรียนสามารถเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนได้เหมาะสมกับข้อความ

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง อยู่กันอย่างไรรให้เป็นสุข
บทอ่านเสริม เรื่อง มงกุฎดอกทองกวาว

สื่อการสอน

1. เนื้อเรื่องที่นำมาจากที่อื่น
2. แต่งกลอนสี่สุภาพ
3. แบบฝึกหัดหลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ป.5 ของสำนักพิมพ์ประสานมิตร หน้า

97 - 101

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. การอ่านในใจ

ให้นักเรียนอ่านในใจเรื่อง "มงกุฎดอกทองกวาว" จากหนังสือภาษาไทย ป. 5

เล่ม 1 ของกระทรวงศึกษาธิการแล้วตอบคำถามปากเปล่ากับครู

2. หลักภาษาและการใช้ภาษา

ครูให้นักเรียนอ่านสำนวนบนกระดานจนคล่อง แล้วนำมาเติมหน้าข้อความที่แจกให้ตรงกับความหมาย ได้แก่

ขบเขี้ยวเคี้ยวฟัน ทำคุณบูชาโทษ ปิดทองหลังพระ อดอยากปากแห้ง
 หยิบกึ่ง่ายหายก็รู้ดูก็งมตา เหลือขอ ยกตนข่มท่าน เสน่ห์ปลายจวัก
 ดินพอกหางหมู ถนอมน้ำใจ ยกเมฆ หนามยอกอก โยนกลอง
 กระตูกแข็ง พอเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง

3. การเขียนตามรูปแบบ

ครูอธิบายการเขียนบทสนทนาแบบสร้างสรรค์ แล้วครูแจกภาพให้เด็กดูและเขียนบทสนทนาประกอบภาพแล้วให้สลับกันอ่านกับเพื่อน ๆ

4. การอ่านออกเสียง

ครูให้ส่งตัวแทนกลุ่มออกมาอ่านหน้าชั้นช่วยกันอภิปรายติชมการอ่าน โดยใช้เกณฑ์ที่ช่วยกันกำหนดขึ้น คือ

1. ความถูกต้อง ชัดเจน
2. การแบ่งวรรคตอนถูกต้อง
3. ความคล่องแคล่วในการอ่าน ไม่อ่านตะกุกตะกัก ไม่อ่านตุ๋ตุ๋ ไม่อ่านยานาง
4. การใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
5. มีท่าทางเหมาะสมขณะอ่าน

5. การพัฒนาทักษะทางภาษา

ให้นักเรียนฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยให้นักเรียนเขียนบทสนทนาของ พ่อ แม่ ลูกแสดงความรักใคร่ กลมเกลียว และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

6. การอ่านบทร้อยกรองและบทอ่านเสริมบทเรียน

ครูนำแถบประโยคที่เขียนกลอนสี่ไว้แถบละวรรคให้นักเรียนช่วยกันเรียงลำดับแถบประโยคให้สัมผัสถูกต้อง และเนื้อความต่อเนื่องกัน แล้วนำกลอนสี่ที่ตัดบางวรรคออกแล้วให้นักเรียนช่วยกันแต่งเติมวรรคที่หายไปให้สัมผัสและได้ใจความต่อเนื่องกัน

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจสอบบทสนทนาและการแต่งเดิมกลอนสี่สุภาพ
2. สังเกตการอ่านและการเข้าร่วมกิจกรรม
3. ตรวจสอบใบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

คาบที่ 14 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนสุครีพหักฉัตร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านในใจที่ดีนั้น ผู้อ่านต้องอ่านอย่างมีสมาธิ และจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านให้ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอ่านในใจแล้วจับใจความสำคัญของเรื่อง ตอบคำถาม และเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้
2. หาความหมายของคำในบทเรียนจากพจนานุกรมได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนที่ 1 สุครีพหักฉัตร หน้า 97 - 100

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย ป. 5 เล่ม 1

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. การอ่านในใจ

สนทนาชื่อเรื่อง "รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร" ตามแนวคำถามนี้

- นักเรียนเคยได้ยินคำว่า "รามเกียรติ์" หรือไม่และคิดว่าเป็นชื่อของอะไร
- นักเรียนเคยมีความรู้เกี่ยวกับรามเกียรติ์มาก่อนหรือไม่ และรู้อย่างไรบ้าง
- เนื้อเรื่อง ของเรื่องนี้ น่าจะเกี่ยวกับอะไร

แล้วให้นักเรียนอ่านคำจากบัตรคำตามครู แล้วให้เด็กอ่านเองจนคล่อง และจดลงในสมุด แล้วหาความหมายจากพจนานุกรม

ฉัตร กริ้ว เฟลา อึ้งมี อนุชา เสนา ผนุช นัคนเรศ โองการ โลกันต์ ไฟกัลป์ อาธรรม อวตาร อภิเชก จองกนณ สุรารำ ยุทธวิธี อนธการ ทักษันท์ วรรณคดี อานุภาพ บัจจามิตร พระมเหสี เยาวมาลย์ พระตรีภพ มัจฉะมังสา โปรดเกล้าฯ พระราชสาสน์ พระนารายณ์ พิธีราชาภิเษก

2. หลักภาษาและการใช้ภาษา

ครูให้นักเรียนอ่านในใจความรู้ทางภาษาท้ายบทเรียน เรื่อง ราชศัพท์แล้วให้นักเรียนหาความหมายของคำราชศัพท์ที่กำหนดให้ แล้วนำมาแต่งประโยค พระราชอุทยาน จดลงพระองค์ เสวยราชย์ พระราชนัดดา พระราชทาน ทรงพระราชนิพนธ์ พระบรมราโชวาท เสวย

3. การเขียนตามรูปแบบ

ให้นักเรียนอ่านเรื่อง การแต่งกายพยานี 11 แล้วให้สังเกตลักษณะบังคับ และครูอธิบายแผนผังบังคับ จำนวนคำบังคับ และแผนผังบังคับ โดยดูแผนภูมิจากที่ครูเตรียมไปให้ดู ครูอ่านเป็นตัวอย่างให้ฟังแล้วนักเรียนอ่านตามจนคล่อง แล้วให้นักเรียนโยงสัมผัส และให้นักเรียนเติมคำลงในบทร้อยกรองให้สัมผัสถูกต้อง

4. การอ่านออกเสียง

ครูให้นักเรียนอ่านคำยากตามครู บนกระดานจนคล่องแล้วอ่านจดลงในสมุด

ท้าวทศพัทธ์ อหังการ ปทุมพันธ์ วานร องอาจ ไฟกัลป์ สำนึกษา พระราชสาสน์ ฤทธิรงค์ อัยกา อานุภาพ รังสรรค์ เขาพระสุเมรุ โลกันตร์ วรรณคดี ธรณี อัญชลี ฤทธิธณ ท้าวราพณาสูร ศุภฤกษ์ อนธการ สมโภช ชัชวาล สนับเฟลา อลงการ เครื่องาส ชำมรงค์ พาหุรัต นัคนเรศ สุริยวงศ์ อัชบาลฤทธิธณ วราฤทธิ ทักษันท์ สุรกานต์ บัจจามิตร ฤทธิรุทธิ์ มหัสอัสวรัย อัศกรรณ พัลวัน เยาวมาลย์ ปลผี อาธรรม

5. การพัฒนาทักษะทางภาษา

ครูให้นักเรียนอธิบายความคิดเห็นของตนเองโดยใช้เหตุผลประกอบตามประเด็นต่อไปนี้

- ความเป็นไปได้ที่ยักษ์กับคนจะรบกัน
- ฉัตรแก้วไม่น่าบั้งแสงอาทิตย์ได้หมด
- สุครีพไม่น่าเข้าถึงตัวทศกัณฐ์ได้ง่ายดาย

6. การอ่านบทร้อยกรองและบทอ่านเสริมบทเรียน

ครูอ่านบทร้อยกรองเรื่อง ศรีธนญชัยให้เด็กฟังก่อนแล้วให้นักเรียนขีดแบ่งวรรค แล้วให้นักเรียนอ่านพร้อมกันทั้งชั้นเป็นเสียงธรรมดา แล้วถามปากเปล่าว่านักเรียนชอบอ่านเรื่องของศรีธนญชัยหรือไม่ เพราะเหตุใด

การวัดและประเมินผล

สังเกตการตอบคำถาม การอ่าน และการแสดงความคิดเห็น

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

คาบที่ 15 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

คำราชาศัพท์เป็นคำที่บัญญัติขึ้นเพื่อใช้กับพระมหากษัตริย์ และบุคคลสำคัญถือเป็นคำสุภาพ และจะทราบเพื่อการใช้ที่ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถบอกความหมายและหลักการใช้คำราชาศัพท์ทั้งที่เป็นคำนาม คำสรรพนาม และคำกริยาได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนที่ 2 สุครีพหักฉัตร หน้า 101 - 102

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบงาน
2. แบบเรียนภาษาไทย ป. 5 เล่ม 1
4. แบบฝึกหัดคัดไทย

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. การอ่านในใจบทเรียน

- 1.1 ครูให้นักเรียนดูภาพที่ครูเตรียมไว้ แล้วสนทนาร่วมกันตามแนวคำถาม

ได้ภาพ เช่น

- ตัวละครมีใครบ้าง
- ตัวละครกำลังทำอะไรกันบ้าง
- เนื้อเรื่องต่อไปควรจะเป็นอย่างไร
- เรื่องนี้ควรจะเป็นเรื่องจริงหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ถ้าต้องการรู้เกี่ยวกับเรื่องให้ละเอียดกว่านี้ควรทำอะไร

1.2 แล้วให้อ่านในใจบทละครเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร ตอนที่ 1 แล้ว
ตอบคำถามต่อไปนี้

- ทำไมทศกัณฐ์จึงโกรธพิเภก และขับไล่ออกจากเมือง
- เพราะเหตุใดทศกัณฐ์ จึงนำฉัตรไปบังแสงอาทิตย์ไว้
- เพราะเหตุใดทศกัณฐ์ จึงป้องกันฉัตรไว้ไม่ได้
- เพราะเหตุใด สุครีพ จึงอาสาพระรามไปหักฉัตร
- เพราะเหตุใดทศกัณฐ์ จึงไม่ยอมคืนนางสีดาให้พระราม

2. หลักภาษาและการใช้ภาษา

ครูให้นักเรียนอ่านความรู้ทางภาษาท้ายบทเรียนเรื่อง คำราชาศัพท์ที่เป็นคำนาม คำสรรพนาม และคำกริยา ร่วมกันหาความหมายจากคำราชาศัพท์ที่ครูกำหนดให้ พร้อมทั้งนำมาแต่งประโยค และให้นักเรียนเปลี่ยนคำที่อยู่ในวงเล็บในประโยคจากคำสามัญเป็นคำราชาศัพท์ในใบงานที่ครูแจกให้

3. การเขียนตามรูปแบบ

ให้นักเรียนอ่านเรื่องการแต่งกายพยานี 11 แล้วสังเกตลักษณะบังคับ พร้อมทั้งยกตัวอย่าง แล้วคุณครูอธิบายเสริม แล้วฝึกอ่านตามครู แล้วให้นักเรียนอ่านตามลำพังจนคล่อง

4. การอ่านออกเสียง

ครูอ่านบทละครเรื่อง "รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร" ตามจังหวะที่ให้แบ่งคั่นด้วยเครื่องหมาย (/) ด้วยเสียงธรรมชาติ และอ่านเป็นทำนองเสนาะ ให้นักเรียนฟังแล้วสังเกตจังหวะน้ำเสียงในการอ่านแล้วครูอ่านทีละวรรค แล้วให้นักเรียนอ่านตาม

5. การพัฒนาทักษะทางภาษา

ให้นักเรียนคัดลายมือบทร้อยกรองด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัดให้ระเบียบสวยงามในแบบฝึกหัดคัดไทยตามที่ทางโรงเรียนจัดให้

6. การอ่านบทร้อยกรองและบทอ่านเสริมบทเรียน

ครูให้นักเรียนอ่านเสริมบทเรียนเรื่อง "สมันติตรส" แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1. สัญชัยมีหน้าที่อะไร
2. พระเจ้าพรหมทัดสั่งให้สัญชัยอะไร
3. สัญชัยวางอุบายอย่างไรจึงล่อเนื้อสมันเข้าประตูลังได้
4. ทำไมเนื้อสมันจึงไม่กลับเข้ามาในเมือง ซึ่งเป็นถิ่นของมนุษย์อีก
5. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้คืออะไร

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอ่าน
2. การตรวจแบบฝึกหัด และการตอบคำถาม

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

คาบที่ 16 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 เรื่องรามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การทราบความหมายและหลักการอ่านคำคล้องจองจะทำให้เราสามารถเข้าใจความหมายและเขียนคำคล้องจองได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถบอกหลักการเขียนคำคล้องจองและการอ่านบทร้อยกรองประเภทกลอนบทละครได้

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนที่ 3 สุครีพหักฉัตร หน้า 103 - 105

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. เนื้อหากาพย์ยานี 11
3. พจนานุกรม
4. หนังสือภาษาไทย ป. 5 เล่ม 1

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. การอ่านในใจ

ครูให้นักเรียนอ่านในใจบทละครเรื่อง "รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร" ตอนที่ 3 แล้วให้อ่านคำต่อไปนี้ตามบัตรคำ แล้วจดลงในสมุดพร้อมหาความหมายจากพจนานุกรม

จักร กิ๋ว เฟลา อังมี อนุชา เสนา ผนวช นัคเรศ โองการ โลกันต์
ไฟกัลป์ อาธรรม อวดาร อภิเชก จองถนน สรวลร่า ยุทธวิธี อนธการ ทักษันท์
วรรณคดี อานุกาพ บัจจามิตร พระมเหสี เยาวมัลย์ พระตรีภพ มัจฉะมังสา
โปรดเกล้าฯ พระราชสาสน์ พระนารายณ์ พิศิราชาภิเชก

2. หลักภาษาและการใช้ภาษา

ครูอธิบายลักษณะการเขียนคำสัมผัสคล้องจองที่เป็นกลุ่มคำ พร้อมยกตัวอย่างประกอบคำอธิบาย แล้วให้นักเรียนเขียนคำคล้องจองกับคำหรือข้อความที่ครูกำหนดให้ แล้วนำมาแต่งประโยค

3. การเขียนตามรูปแบบ

ครูให้นักเรียนอ่านกาพย์ยานี 11 ที่ครูเตรียมไปให้คนละ 1 แผ่น อ่านตามครูทีละวรรค แล้วโยงเส้นสัมผัสพร้อมทำเครื่องหมายแบ่งจังหวะในการอ่านให้ถูกต้อง

4. การอ่านออกเสียง

ครูให้นักเรียนสรุปความหมายเป็นร้อยแก้ว "รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร" ในการอ่านตอนที่ 2 และอ่านออกเสียงในชั้นตอนที่ 4 นี้อีกครั้ง

5. การพัฒนาทักษะทางภาษา

ให้นักเรียนช่วยกันเขียนอธิบายความคิดเห็นเป็นกลุ่ม โดยใช้เหตุผลประกอบตามประเด็นที่ครูแจกให้ โดยสรุปความคิดเห็นของกลุ่มออกมา เช่น

1. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเลือกตั้งหัวหน้าห้องเรียน
2. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาล

6. การอ่านบทร้อยกรองและบทอ่านเสริมบทเรียน

ครูอ่านบทร้อยกรองเรื่อง ศรีธนญชัย ตามจังหวะที่ค้นด้วยเครื่องหมาย (✓) ด้วยน้ำเสียงธรรมดา แล้วอ่านเป็นทำนองเสนาะให้นักเรียนฟังและให้สังเกตจังหวะและน้ำเสียงในการอ่าน แล้วครูอ่านทีละวรรคให้นักเรียนอ่านตามเสร็จแล้วให้นักเรียนฝึกอ่านเป็นรายบุคคลในกลุ่ม

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอ่าน
2. การตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

คาบที่ 17 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 เรื่องรามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านบทร้อยกรองอย่างถูกต้องเหมาะสมจะช่วยให้การอ่านมีความไพเราะเพิ่มขึ้น และหากผู้อ่านเข้าใจความหมายของบทร้อยกรองแล้วยิ่งทำให้เกิดความซาบซึ้งเพิ่มมากขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถอ่านบทร้อยกรองได้ถูกต้อง คล่องแคล่วชัดเจน และใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนที่ 4 สุครีพหักฉัตร หน้า 106 - 109

สื่อการเรียนการสอน

หนังสือแบบเรียนภาษาไทย ป. 5 เล่ม 1

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. การอ่านในใจ

ให้นักเรียนอ่านในใจบทละครเรื่อง "รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร" ตอนที่ 4 แล้วให้นักเรียนเรียงลำดับเหตุการณ์ต่อไปนี้ให้ถูกต้องตามเนื้อเรื่อง โดยใส่หมายเลข 1 – 8 ใน ☐ หน้าเหตุการณ์ตามลำดับก่อนหลังทุกกลุ่ม

- ☐ 1. ทศกัณฐ์ไม่ยอมและสั่งให้เสนามาองค์ แต่เสนากองคตฆ่าตาย 5 คน
- ☐ 2. สุครีพอาสาพระรามไปหักฉัตร
- ☐ 3. ทศกัณฐ์โกรธแค้นมากจึงยกฉัตรมาบังแสงอาทิตย์ไว้ไม่ให้เห็นกรุงลงกา
- ☐ 4. พระรามให้องค์ถือพระราชสาสน์ไปขอนางสีดาคืนจากทศกัณฐ์
- ☐ 5. ทศกัณฐ์ต่อสู้กับสุครีพ แต่ทศกัณฐ์ต่อสู้ไม่ถนัดเพราะอัมมเหสี และนางสนมไว้
- ☐ 6. ขณะที่ทศกัณฐ์ชวนนางมณโฑและนางสนมกำนัลมาดุกองทัพพระราม สุครีพก็จู่โจมเข้ามาถึงตัวทศกัณฐ์ ทำให้มเหสีและนางสนมกำนัลตกใจและวิ่งหนีกันวุ่นวาย
- ☐ 7. สุครีพหักฉัตรแก้วได้ ท้องฟ้าก็สว่าง และนำมงกุฎทศกัณฐ์มาถวายพระราม
- ☐ 8. เมื่อท้องฟ้ามืดมิด พิเภกจึงทูลให้พระรามใช้ทหารไปหักฉัตรที่กรุงลงกา

2. หลักภาษาและการใช้ภาษา

ครูอธิบายลักษณะคำประพันธ์หรือกรอนประเภทกลอนบทละคร พร้อมยกตัวอย่างประกอบให้เห็นแล้วฝึกอ่านบทเรียนทีละวรรคตามครูจนคล่อง แล้วให้อ่านกันเอง และทำเครื่องหมายแบ่งจังหวะการอ่าน

3. การเขียนตามรูปแบบ

ให้นักเรียนเติมคำลงในกลอนบทละครที่กำหนดให้ แล้วโยงเส้นสัมผัสและเครื่องหมายแบ่งจังหวะ

4. การอ่านออกเสียง

ครูให้แต่ละคนในกลุ่มอ่านให้เพื่อนฟังทีละคนจนครบแล้วช่วยประเมินผลการอ่าน ใครที่ยังอ่านไม่ได้ให้ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

5. การพัฒนาทักษะทางภาษา

ครูแจกข้อความให้แต่ละกลุ่ม แล้วช่วยกันเขียนอธิบายความคิดเห็นพร้อมยกเหตุผลประกอบว่า นักเรียนมีความรู้สึกต่อเรื่องนี้อย่างไร ต้องการให้ปฏิบัติอย่างไร ทำไมจึงต้องการอย่างนี้ เช่น

เมื่อพิเภกทูลขอทศกัณฐ์ให้คืนนางสีดา แก่พระราม ทศกัณฐ์ก็รู้มากจึงขับไล่
พิเภกซึ่งเป็นน้องชายออกจากกรุงลงกา

6. การอ่านบทร้อยกรองและบทอ่านเสริมบทเรียน

ให้นักเรียนอ่านต่อในชั่วโมงที่แล้ว แล้วจับใจความสำคัญของเรื่องศรีธนญชัย
แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1. ทำไมศรีธนญชัย จึงชนะพระพันวสา
2. ช้างเผือกงาดำมีจริงหรือไม่ เพราะอะไร
3. นักเรียนคิดว่าศรีธนญชัยเป็นคนอย่างไร ทำไมนักเรียนจึงคิดเช่นนั้น
4. ข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้คืออะไร

การวัดและประเมินผล

สังเกตการอ่าน และทำแบบฝึกหัด

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

คาบที่ 18 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักจักร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การอ่านออกเสียงเป็นการอ่านเพื่อสื่อความหมาย ดังนั้น ผู้อ่านจึงต้องอ่านให้ถูกต้อง ชัดเจน และใช้น้ำเสียงถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว และใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถแปลความหมายของบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

เนื้อหา

บทเรียน เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนที่ 5 สุครีพหักจักร หน้า 110

สื่อการเรียนการสอน

แบบเรียนภาษาไทย ป. 5 เล่ม 1

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. การอ่านในใจ

ให้นักเรียนอ่านในใจบทละครเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักจักร ตอนที่ 5 แล้ว ให้แปลความกลุ่มละ 1 บท แล้วตัวแทนเล่าให้เพื่อนฟังหน้าชั้น

2. หลักภาษาและการใช้ภาษา

ให้นักเรียนฟังอธิบายการแปลความบทร้อยกรองจากการอ่านพร้อมยกตัวอย่างให้เห็นแล้วให้นักเรียนทุกคนฝึกแปลบทที่ครูกำหนดให้

3. การเขียนตามรูปแบบ

ครูอธิบายการย่อเรื่อง เพื่อเตรียมการย่อเรื่องรามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตรตามรูปแบบการเขียนย่อความ เช่น การยกร่างข้อเขียน และการปรับปรุงแก้ไขแล้วให้นักเรียนกลับไปอ่านเป็นการบ้าน

4. การอ่านออกเสียง

ครูให้นักเรียนฟังครูอ่านตอนที่ 4 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร ด้วยธรรมชาติและอ่านเป็นทำนองเสนาะ จากนั้นให้นักเรียนอ่านพร้อมกันทั้งชั้นแล้วให้จับคู่อ่านเพื่อช่วยกันปรับปรุงแก้ไข

5. การพัฒนาทักษะทางภาษา

ครูให้แต่ละกลุ่มช่วยกันตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร โดยจะต้องเป็นคำถามที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า ทำไม และให้ใช้เหตุผลประกอบกลุ่มละ 5 ข้อ

6. การอ่านบทร้อยกรองและบทอ่านเสริมบทเรียน

ให้นักเรียนอ่านบททวนเรื่อง ศรีธนญชัยอีกครั้งแล้วเขียนแสดงความรู้สึกโดยใช้เหตุผลประกอบว่า นักเรียนชอบอ่านเรื่องของศรีธนญชัยหรือไม่ เพราะเหตุใด

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการอ่านออกเสียง และการแปลความหมาย
2. ตรวจงานเขียนแสดงความคิดเห็นและย่อความ

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

คาบที่ 19 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักจักร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

การเขียนแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและเหมาะสมเป็นพื้นฐานสำคัญในการเป็นผู้มีเหตุผลที่ดี

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอ่านข้อความและเรื่องราวแล้วแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล
2. นักเรียนเขียนตามรูปแบบที่กำหนดได้

เนื้อหา

เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนที่ 6 สุครีพหักจักร หน้า 112 - 113

สื่อการเรียนการสอน

หนังสือภาษาไทย ป. 5 เล่ม 1

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. การอ่านในใจ

ครูให้นักเรียนอ่านในใจตอนที่ 5 แล้วรวมอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะนิสัย การประพฤติปฏิบัติของตัวละครพร้อมทั้งให้นักเรียนแสดงเหตุผลและเขียนลงในกระดาษที่ครูแจกให้คือ ทศกัณฐ์ พระราม สุครีพ พิเภก

2. หลักภาษาและการใช้ภาษา

ครูให้นักเรียนอ่านกลอนบทละครที่กำหนดให้ แล้วนำมาคัดลงในสมุด และทำเครื่องหมายแบ่งจังหวะการอ่าน

3. การเขียนตามรูปแบบ

ครูอธิบายถึงรูปแบบการเขียนย่อความพร้อมยกตัวอย่าง เช่น

ย่อเรื่อง..... ผู้แต่ง.....

จากหนังสือ..... ความว่า.....

แล้วให้นักเรียนเตรียมเนื้อเรื่องจากหนังสือแบบเรียนเรื่องใดก็ได้มาย่อในชั่วโมงถัดไป

4. การอ่านออกเสียง

ครูให้นักเรียนฝึกอ่านบทละครทบทวนอีกครั้งจากที่เคยเรียนมาในชั่วโมงก่อน ๆ โดยให้ฝึกอ่านเป็นเสียงธรรมชาติ แล้วแบ่งจังหวะวรรคตอนให้ถูกต้อง แล้วจึงอ่านทำนองเสนาตามครู

5. การพัฒนาทักษะทางภาษา

ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักฉัตร ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ทำไมพิเภกซึ่งเป็นญาติของทศกัณฐ์ จึงมาช่วยพระราม
2. นักเรียนคิดว่า ทศกัณฐ์ทำถูกหรือไม่ที่ยอมคืนนางสีดาให้พระราม

เพราะอะไร

6. การอ่านบทร้อยกรองและบทอ่านเสริมบทเรียน

ให้นักเรียนอ่านเรื่อง "ศรีธนญชัยตอนหลอกลงน้ำ และตอนช้างเผือกงาดำ แล้วเขียนเล่าเรื่องโดยใช้ภาษาของนักเรียนเองหนึ่งเรื่อง

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจสอบการเขียนแสดงความคิดเห็น
2. สังเกตการอ่าน

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนสัปดาห์ที่ 4

คาบที่ 20 เวลา 50 นาที

เนื้อหาบทที่ 5 เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักจักร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระสำคัญ

ภาพยยานี 11 เป็นร้อยกรองประเภทหนึ่งที่ต้องทราบถึงวิธีการเขียนและลักษณะบังคับต่าง ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนบอกวิธีการเขียนและลักษณะบังคับของภาพยยานี 11 ได้
2. นักเรียนสามารถแต่งภาพยยานี 11 ได้

เนื้อหา

เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน สุครีพหักจักร

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย
2. แผนใสภาพยยานี 11
3. เครื่องฉายข้ามศีรษะ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. การอ่านในใจ

ครูฉายแผ่นใสบทร้อยกรองภาพยยานี 11 แล้วให้นักเรียนอ่านในใจ แล้วครูสนทนาและอธิบายลักษณะการบังคับ และอ่าน แล้วให้นักเรียนช่วยกันเติมคำลงในบทร้อยกรองที่เว้นคำไว้ให้ โดยให้สัมผัสถูกต้อง

2. หลักภาษาและการใช้ภาษา

ครูอธิบายการแต่งภาพยยานี 11 โดยฉายแผนผังบังคับจำนวนคำบังคับ และสัมผัสบังคับ แล้วสังเกตการอ่านและให้โยงเส้นสัมผัสพร้อมทำเครื่องหมายแบ่งจังหวะการอ่านให้ถูกต้องตามเอกสารที่แจกให้

3. การเขียนตามรูปแบบ

ครูให้นักเรียนแต่งภาพยยานี 11 โดยเลือกเรื่องใดก็ได้คนละ 1 บท ให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ แล้วให้เพื่อนช่วยอ่านให้ฟังและช่วยกันแก้ไขแล้วนำมาจัดป้ายนิเทศ

4. การอ่านออกเสียง

ครูนำแผนใส่ภาพยยานี 11 ในชั้นที่ 1 มาฉายให้เด็กอ่านออกเสียงพร้อม ๆ กัน และนำผลงานในชั้นที่ 3 ของแต่ละกลุ่มที่ดีที่สุดอ่านให้เพื่อนฟัง

5. การพัฒนาทักษะทางภาษา

ให้นักเรียนคัดบทร้อยกรองของตนเองด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัดให้ถูกต้อง และเป็นระเบียบสวยงาม แล้วโยงสัมผัสคล้องจองและทำเครื่องหมายแบ่งจังหวะการอ่าน

6. การอ่านบทร้อยกรองและบทอ่านเสริมบทเรียน

ให้นักเรียนเลือกอ่านบทร้อยกรองตอนที่ชอบที่สุด 1 บท จากเรื่องอะไรก็ได้ แล้วคัดลงในสมุดอีก พร้อมทั้งเขียนเหตุผลที่ชอบ

การวัดและประเมินผล

สังเกตการอ่านภาพยยานี 11 และการแต่งภาพยยานี 11

แบบทดสอบวัดความเข้าใจ

ดีความ	ความรู้ความจำ	ขยายความ	แปลความ
3	1	5	7
4	2	6	8
9	10	18	11
14	12	26	13
16	17	28	15
22	20	32	19
25	21	33	24
27	23	37	35
29	30	39	36
31	34	40	38
10 ข้อ	10 ข้อ	10 ข้อ	10 ข้อ

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีคำถามทั้งหมด 30 ข้อ ให้เวลาทำ 50 นาที
2. คำถามในแบบทดสอบฉบับนี้เป็นปรนัยชนิดเลือกตอบ คือ คำถามแต่ละข้อต้องการให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวจาก ก. ข. ค. ง. หรือ จ. เมื่อเลือกได้คำตอบข้อใดแล้วให้ทำเครื่องหมาย × ทับตัวอักษร ก. ข. ค. ง. หรือ จ. ในกระดาษคำตอบดังตัวอย่างข้อ (0) ต่อไปนี้

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ (0)

คนจะงามงามน้ำใจไซ้ไบหน้า

คนจะสวยสวยจรรยาไซ้ตาหวาน

คนจะแก้แก้ความรู้ไซ้อยู่นาน

คนจะรวยรวยศฤงคารไซ้บ้านโต

(1) ค่าของมนุษย์อยู่ที่สิ่งใด

- ก. ความดี ข. ความสวย
ค. การมีอายุมาก ง. การมีทรัพย์สมบัติ
จ. มีความรู้

คำตอบคือ ข้อ ก. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย × ทับลงบนตัวอักษร ก. ข. ค. ง. หรือ จ. ในกระดาษคำตอบดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง	จ
0	×				

3. ถ้านักเรียนต้องการเปลี่ยนคำถามใหม่ให้ขีดเส้นทับคำตอบเดิมแล้วทำเครื่องหมายทับตัวอักษรที่เลือกใหม่ เช่น ต้องการเปลี่ยนคำตอบจากข้อ ก. เป็น ข้อ ค. ให้ทำดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง	จ
0	≠		×		

4. ห้ามขีดเขียน หรือลอกข้อสอบ และทำเครื่องหมายใด ๆ ในแบบทดสอบฉบับนี้
5. ให้นักเรียนกรอกข้อความต่าง ๆ ลงในหัวกระดาษคำตอบให้เรียบร้อยก่อนที่จะลงมือทำข้อสอบ

ตอนที่ 1 อ่านข้อความเรื่องพระร่วงส่วยน้ำ คำถามข้อ 1 – 4

ที่เมืองละโว้มีเจ้าเมืองชื่อ นายคงครธา นายคงครธามีลูกชายชื่อพระร่วงเป็นผู้มีวาจาสิทธิ์ ขณะนั้นเมืองละโว้ตกเป็นเมืองขึ้นของขอมตามประเพณีของเมืองขึ้น เมื่อครบรอบปีต้องมีการส่งส่วยน้ำ โดยดักน้ำจากทะเลชุบศรใกล้เมืองละโว้ส่งไปให้ขอมเป็นเครื่องบรรณาการ เมื่อนายคงครธาดายพระร่วงก็ทำหน้าที่แทนบิดา

พระร่วงเห็นว่าการดักน้ำใส่โอ่งและให้ไปให้ขอมนั้นไม่สะดวก เพราะแตกหักเสียหาย จึงได้ สั่งให้ประชาชนสานชะลอม แล้วให้เอาชะลอมจุ่มลงในน้ำล้นวาจาสิทธิ์ให้น้ำขังในชะลอม น้ำก็ขังอยู่ คนจากเมืองขอมที่มารับน้ำเห็นดังนั้นก็เกิดความเกรงขามจึงกลับไปบอกเจ้าเมือง

เจ้าเมืองขอมจึงหาอุบายกำจัดโดยมอบให้ทหารขอมผู้หนึ่งซึ่งเก่งกล้ามีวิชาอาคมไปจับพระร่วง ฝ่ายพระร่วงรู้ตัวล่วงหน้าได้หลบหนีออกจากละโว้ไป ขอยู่เมืองสุโขทัยทหารขอมผู้นั้นออก ติดตามจนได้ข่าวพระร่วง จึงดำดิ่งล่อลวงพาไปโผล่ที่ลานวัด ซึ่งขณะนั้นพระร่วงกำลังกวาด ลานวัดอยู่ ขอมได้ถามหาพระร่วง พระร่วงจึงบอกขอมให้รออยู่ตรงนั้น ด้วยวาจาสิทธิ์ขอมก็กลายเป็นหินติดคาแผ่นดินตรงลานวัดมหาธาตุ สุโขทัย

ประชาชนสุโขทัยรู้ว่าพระร่วงมีวาจาสิทธิ์และเป็นผู้มีบุญประจวบกับเจ้าเมืองสุโขทัยในขณะนั้นเพิ่งสิ้นชีวิตลง ยังไม่มีผู้ครองเมือง ประชาชนจึงพร้อมใจกันอัญเชิญพระร่วงขึ้นเป็นเจ้าเมืองสุโขทัยสืบไป

(เรียบเรียงจากศูนย์สุโขทัยศึกษา นิทานพื้นบ้านของท้องถิ่นสุโขทัยและบริเวณโดยรอบ

พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2522)

1. เมืองละโว้ปัจจุบัน คือ จังหวัดอะไร (ความรู้ความจำ)

ก. สิงห์บุรี

ข. สุโขทัย

ค. อโยธยา

ง. สุพรรณบุรี

จ. ลพบุรี

2. เครื่องราชบรรณาการหมายถึงสิ่งใด (ความรู้ความจำ)

ก. ของขวัญ

ข. ของชำร่วย

ค. ของที่ระลึก

ง. ของที่มีค่าสูง

จ. สิ่งที่ส่งไปให้ด้วยความเคารพนับถือ

3. ทำไมเจ้าเมืองขอมจึงส่งคนมาทวงพระร่วง (ดีความ)

ก. เพราะพระร่วงมีวาจาสิทธิ์

ข. เพราะเกรงว่าพระร่วงจะแข็งเมือง

ค. เพราะพระร่วงเก่งกล้าวิชาอาคม

ง. เพราะพระร่วงล่องหนหายตัวได้

จ. เพราะพระร่วงดำดินได้

4. พระร่วงหนีจากเมืองละโว้ไปอยู่สุโขทัยเพราะสาเหตุใด (ดีความ)

ก. เพราะหนีไปบวช

ข. เพราะหนีไปออกรบ

ค. เพราะหนีไปสร้างเมืองใหม่

ง. เพราะหนีไปศึกษาวิชาอาคมต่อ

จ. เพราะหนีการตามล่าทหารของขอม

ตอนที่ 2 อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 5 – 8

ที่บ้านดาตทอง อำเภอดาตทอง จังหวัดยโสธร ชาติหรือเจดีย์องค์หนึ่งตั้งโดดเด่นอยู่กลางทุ่ง ชาวบ้านเรียกว่า “กุ้งก่องข้าวน้อย” หรือ “ชาติกุ้งก่องข้าวน้อย” กุ้ง คือ เจดีย์ ส่วนก่องข้าวก็คือ กล่องข้าว หมายถึง ภาชนะบรรจุข้าวเหนียว สานด้วยไม้ไผ่

ที่หมู่บ้านดาตทอง มีแม่ลูกสองคน มีอาชีพทำนา ลูกชายออกไปไถนาแต่เช้ามีดพอสาย ๆ แม่ก็จะนำข้าวใส่กล่องไปให้ เป็นดังนี้ทุกวัน

วันหนึ่งในฤดูกาลไถนา ลูกชายนำควายออกไปไถนาแต่เช้ามืด ไถนาจนตะวันขึ้นสูง แดดก็ร้อนจัด แม่ก็ยังไม่วาง

เมื่อแม่มาถึง ลูกชายก็บอกว่า นางก็บอกว่าวันนี้เป็นวันพระ นางไปทำบุญที่วัดจึงมาสาย ว่าแล้วก็แก้ห่อผ้าวางห่อข้าวลงลูกชายเห็นกล่องข้าวใบเล็กก็ยิ่งโมโหหนักขึ้นไปอีก ต่อว่าว่าใบ นิดเดียวจะกินอิ่มอย่างไร นางก็ตอบว่านางอดมาแน่นให้ลองกินดู

ลูกชายโมโหจนหน้ามืด ค่ำไม้แอกก็ฟาดโครมไปที่แม่ เมื่อระบายความโกรธไปแล้ว เจ้าลูกชายก็นั่งลงกินข้าว กินจนอิ่มข้าวก็ยังเหลืออีกมาก

เมื่อหายหิว สติก็กลับคืนมา ลูกชายเฝ้าเข้าทอดศพแม่ร้องไห้ แต่ก็ไม่สามารถช่วยให้แม่ พ้นขึ้นมาได้ ด้วยบาปที่ได้กระทำตามตุ้มตาทำให้ชายหนุ่มไม่มีความสุข พระสงฆ์จึงได้แนะนำ ให้สร้างธาตุขึ้นเพื่อไถโทษ ชายหนุ่มได้สร้างธาตุรูปร่างเหมือนกล่องข้าวขึ้น ชาวบ้านเรียกกันว่า “ธาตุกล่องข้าว” มาจนปัจจุบันนี้

(พิเศษ เจียจันทร์พงษ์. “ธาตุลูกฆ่าแม่” วารสารศิลปวัฒนธรรม. ปีที่ 12 ฉบับที่ 5 มีนาคม 2534)

5. คำว่า “ไม้แอก” หมายถึงไม้ชนิดใด (ขยายความ)

ก. ไม้ที่ใช้เป็นอาวุธตีควาย	ข. ไม้ไผ่ที่ตัดให้สั้นนำไปคล้องคอควาย
ค. ไม้ไผ่ที่ใช้ทำฟืนหุงข้าว	ง. ไม้ไผ่สำหรับตัดฝามือข้าว
จ. ไม้ที่ผูกติดกับคันชักไถ	

6. ชายนำควายออกไปไถนาแต่เช้ามืด ไถจน ตะวันสูง คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึงเวลาใด (ขยายความ)

ก. เช้ามืด	ข. ใกล้ค่ำ
ค. สาย	ง. เทียง
จ. บ่าย	

7. ลูกชายในเนื้อเรื่องมีนิสัยอย่างไร (แปลความ)

- ก. ขยันทำงาน
- ข. ใจร้อนไม่ฟังเหตุผล
- ค. เอาแต่ใจตัวเอง
- ง. ไม่รู้จักให้อภัย
- จ. ถูกทุกข้อที่กล่าวมาข้างต้น

8. นิทานเรื่อง ก่องข้าวน้อย ให้คิดเตือนใจแก่เราอย่างไร (แปลความ)

- ก. ไม่เห็นโทษไม่หลังน้ำตา
- ข. คนอกตัญญูหาความเจริญไม่ได้
- ค. สี่เท้ายังรู้พลาดนักปราชญ์ยังรู้พลั้ง
- ง. ความโลภโมโหสัน ย่อมนำความวิบัติมาสู่ตน
- จ. ความโกรธทำให้ขาดสติและความยังคิด เหมือนก่อไฟเผาตนเอง ซึ่งอาจจะกระทำในสิ่งที่ไม่ควรกระทำได้

ตอนที่ 3 อ่านเรื่องกระเทียมทะเลหลวงหลอดเลือดอุดตัน แล้วตอบคำถาม ข้อ 9 – 14

วันก่อนญาติรายหนึ่งมานั่งเปรยให้ฟังด้วยความกลัดกลุ้มว่า ประสบปัญหาเรื่องคുമ น้ำหนักที่มากจนเหลือ นอกจากจะต้องแบกสรีระที่หนาเป็นกำแพงแล้วยังมีเรื่องความดันสูง ต่างหาก

บู วิบูลย์นันท์ ก็คนหนึ่งล่ะที่ต้องโบกมืออำลาด้วยสาเหตุนี้ เส้นเลือดอุดตันจนหัวใจวายเฉียบพลัน

ระดับคอเลสเตอรอลเป็นตัวการสำคัญ เพราะถ้ามีระดับสูงจะเกิดการสะสมที่ผนัง หลอดเลือดทำให้ผนังหนาขึ้นเรื่อย ๆ ในที่สุดจะเกิดอັกเสบเป็นแผลและแตกออก จึงมีก้อนเลือด หลุดไปตามกระแสเลือดและอาจไปอุดตันที่ใดที่หนึ่งได้

ทั้งการจับตัวของเกล็ดเลือดก็ทำให้เกิดการอุดตันของเส้นเลือด อันเป็นสาเหตุของโรค กล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดและกล้ามเนื้อหัวใจหยุดทำงานเฉียบพลัน

หลายต่อหลายคนเมื่อกล่าวถึงเรื่องดังกล่าว รู้เพียง “กระเทียม” ช่วยได้มากกว่านั้น ไม่เคยสนใจทำ เพราะถ้าเป็นกระเทียมเจียว (ผสมกากหมูจะดีมาก) ดาหน้าเข้ามาเลย เท่าไร ก็ไม่เกี่ยง

จริง ๆ แล้วแค่กระเทียมเจียวไม่พอ เพราะสารอัลลิซิน สารสำคัญ ซึ่งจะไปกระตุ้น การหลั่งอินซูลิน ทำให้มีการใช้น้ำตาลมากขึ้น นอกจากจะด้อยประสิทธิภาพด้วยความชื้น ยังสลายโดยความร้อน อัลลิซินจะได้จากสารอัลลิอินในกระเทียม ซึ่งปฏิกิริยานี้จะเกิดขึ้นเมื่อ กระเทียมถูกสับหรือหั่น

กระเทียมสด นั้นแหละดีที่สุด แค้กินครั้งละ 5 กรัม วันละ 3 ครั้ง พร้อมอาหารหรือ หลังอาหาร นาน 1 เดือน ปริมาณคอเลสเตอรอลในเลือดจะลดลง เมื่อไขมันอยู่ในระดับปกติแล้ว ให้กินกระเทียมต่อไปวันละ 5 กรัม ก็จะสามารถรักษาระดับคอเลสเตอรอลให้ปกติได้

จึงไม่แปลกเลยที่มีการทำกระเทียมผงในแคปซูล ซึ่งขายได้มากสำหรับคนที่ไม่ชอบ กระเทียม เพราะแค่หลับหูหลับตาอุดจุก แล้วโยนเข้าปาก เทน้ำตามก็สิ้นเรื่อง ครั้งละ 2 แคปซูล วันละ 3 ครั้งหลังอาหาร

ถ้ากินรูปกระเทียมดอง โดยการนำกระเทียมมาดองในน้ำส้มหรือซีอิ๊ว จะช่วยรักษาคูณ ค่าของกระเทียมไว้ได้ดี

นอกจากนี้ กระเทียมสด น้ำคั้นจากกระเทียม กระเทียมผง ยังสามารถยับยั้งการเจริญ เติบโตของเชื้อแบคทีเรียที่เป็นสาเหตุของคอติบ ปอดบวม ไทฟอยด์ คออักเสบ

โดยเฉพาะน้ำคั้นจากกระเทียมสามารถยับยั้งเชื้อวัณโรคได้ดี

- [illegible]

ตอนที่ 4 ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 15 – 18

ชมธรรมชาติ

ยังเหล้าปักษาทึชาชาติ	เกลื่อนกลาดหาปลาเป็นอาหาร
กระทุงทองส่องลอยนทีธาร	เหนียงยานปากอ้าเอาราน้ำ
อ้ายจ้าวดำด้นลงคันปลา	ทั้งเหล่านกกระสาก็คลาคล่ำ
นกยางยืนมองช่องประจำ	พอพลบค่านกแขวกแกรกแกรกร้อง
ฝูงเหยี่ยวเหี่ยวว่อนทั้งร้อนบิน	โฉบเฉี่ยวปลากินที่ในหนอง
นกตะกุ่มหัวเหม่เหี่ยวเผลมอง	ขามันยาวก้าวท่องย่องลุ่มปลา
นกฝึกบัวซ่อนหอยแลปากห่าง	หลายอย่างต่างพรรณกันหนักหนา
ฝูงนกเกลื่อนกลาดตาชดา	ดูมาไม่สิ้นในถิ่นทอง

(เสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน
ตอน พลายงามได้นางศรีมาลา)

14. คำใดมีความหมายต่างจากพวก (ตีความ)

ก. ปักษา	ข. ปักฉิน
ค. วิหค	ง. พาชี
จ. สกุนา	

15. เวลาพลบค่ำ หมายถึงเวลาใด (แปลความ)

ก. ไกลค่ำ	ข. ไกลสว่าง
ค. ไกลเที่ยง	ง. ไกลตึก
จ. ไกลสาย	

16. คำกลอนนี้กล่าวถึงอะไร (ดีความ)

ก. ชนิดของนก	ข. ความเป็นอยู่ของนก
ค. การหากินของนก	ง. ที่อยู่อาศัยของนก
จ. ลักษณะความเป็นอยู่ของนกแต่ละชนิด	

17. ในกลอนนี้มีนกกี่ชนิด (ความรู้ความจำ)

ก. 4 ชนิด	ข. 6 ชนิด
ค. 8 ชนิด	ง. 10 ชนิด
จ. 12 ชนิด	

ตอนที่ 5 ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 19 – 24

ถั่วพู

ถั่วพูเป็นพืชล้มลุก ลำต้นเลื้อย ใบประกอบออกจากลำต้นแบบสลับมีใบย่อย 3 ใบ ใบรูป ไข่ป้อม ปลายใบและขอบใบแหลม ออกดอกเป็นดอกย่อยสีขาวอมม่วง ผักแบบยาวมี 4 ปีก เมล็ด ภายในกลม ผิวมัน ปลูกโดยใช้เมล็ด ปลูกได้ทั่วไปทุกภาคของประเทศ

ผักถั่วเป็นผักที่กรอบ รสอร่อย รับประทานสด ๆ หรือลวกราดกะทิ หรือผัดกับน้ำมันเป็นเครื่องเคียงน้ำพริกขมิ้น ใส่ทอดมัน หรือแกงเผ็ด เป็นต้น ตามตำรายาแผนโบราณใช้หัวใต้ดินของถั่วพูเผาหรือหนึ่งรับประทานเป็นยาชูกำลัง ผักถั่วพูมีวิตามินเอ วิตามินอี วิตามินบี คาร์โบไฮเดรต โปรตีน ไขมัน ฟอสฟอรัส ค่อนข้างสูง เป็นอาหารบำรุงกำลังและสุขภาพได้ดี แต่ควรรับประทานถั่วพูที่สุกแล้ว เพราะเมล็ดถั่วพูดิบมีสารบางอย่างที่เป็นผลเสียต่อการเจริญเติบโตของร่างกาย

ถั่วพูเป็นอาหารช่วยบำรุงร่างกาย ใช้ผักอ่อนปรุงอาหาร เมล็ดแก่ต้มสุกรับประทาน หรือนำมาตากแห้งบดเป็นผงผสมกับน้ำต้มสุก รับประทานวันละ 3 เวลา ก่อนอาหาร เป็นยาบำรุงสุขภาพได้ดี

(จากหนังสือ สมุนไพรใกล้ตัว ของสำนักงานคณะกรรมการสาธารณสุขมูลฐาน หน้า

18. พืชล้มลุกมีลักษณะอย่างไร (ขยายความ)

- ก. ลำต้นอ่อนนุ่มตามแรงลม ข. พืชที่ออกดอกผลแล้วก็ตายไป
 ค. พืชที่มีอายุสั้น ง. พืชล้มลุกเป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว
 จ. ถูกทั้งข้อ ข. และ ค.

19. เราใช้ส่วนใดของถั่วพุ่มมาเป็นอาหาร (แปลความ)

- ก. ฝัก ข. ใบ
 ค. ราก ง. ลำต้น
 จ. ดอก

20. เราใช้ส่วนใดมาเป็นยาสมุนไพรยาชูกำลังและบำรุงร่างกาย (ความรู้ความจำ)

- ก. ใบ ข. ราก
 ค. หัว ง. ฝัก
 จ. ดอก

21. ส่วนใดถ้าเรารับประทานเข้าไปแล้วจะเป็นพิษต่อร่างกาย (ความรู้ความจำ)

- ก. ฝักสด ข. ดอกสด
 ค. เมล็ดสด ง. หัวสด
 จ. ใบสด

22. ข้อความข้างต้นได้กล่าวในลักษณะใด (ตีความ)

- ก. แนะนำ ข. โฆษณา
 ค. สั่งสอน ง. ประกาศ
 จ. เชิญชวน

23. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของถั่วพุ่ม (ความรู้ความจำ)

- ก. เป็นสมุนไพร ข. เป็นอาหาร
 ค. รักษาโรคต่าง ๆ ได้ ง. เป็นยาบำรุงกำลัง
 จ. เป็นเครื่องเคียงกับอาหารอื่น

ตอนที่ 6 ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 25 - 28

ชมนก

ดูทุ่งกว้างบางเวกหมอกเมฆมีด	บรรพตพิศณุภาพนาสีนทร์
ฝูงวิหคณกกาทิยวหาทิน	ตามที่ถิ่นเขตแคว้นทุกแดนดาว
บ้างเดินดินบินว่อนขึ้นร่อนร้อง	ริมขอบหนองนกตะกรุมคุ้มคุ้มขาว
ค่อนหอยย่องมองปลาแข่งขายาว	อีโก้งกาวโก้งแก้งเขย่งตัว
กระทุงทองล่องเลื่อนดูเกลื่อนกลาด	ไม่คลาดคลาดคอคเคลียเหมือนเมี่ยงผัว
มีต่างต่างยางกรอกนกดอกบัว	เที่ยวเดินยั่วเยี้ยย่องที่ท้องนา
นกกระจาบخابคุ้มอีลุ่มร่อน	ดูว่าว่อนเวียนเร่ในเวหา
เห็นยางเจ้าเขาจับคอยสับปลา	นกกระสาช้องช้องค่อนย่องเดิน

(จาก นิราศพระปฐม ของ สุนทรภู่)

24. ข้อความกล่าวถึงเวลาใด (แปลความ)

ก. เช้า	ข. สาย
ค. บ่าย	ง. เย็น
จ. โพล้เพล้	

25. ข้อใดไม่ใช่ชื่อนกในคำประพันธ์นี้ (ตีความ)

ก. ขาย	ข. คุ้ม
ค. อีโก้ง	ง. วิหค
จ. กระทุงทอง	

26. ข้อความนี้กล่าวถึงอะไร (ขยายความ)

ก. ลักษณะของนก	ข. ความเป็นอยู่ของนก
ค. ที่อยู่อาศัยของนก	ง. ธรรมชาติของนก
จ. ประโยชน์ของนก	

ตอนที่ 7 ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 29 – 33

ดอกเอ๋ยดอกพิกุล	เหล่าครุฑเก็บสนุกทุกหนแห่ง
ร้อยมาลัยใส่ก็ได้ทั้งไม่แพง	เด็กแดงแดงเป็นผดใช้บิดา
ดินสอพองเผาไฟแทรกไปด้วย	ทำให้ช่วยแก้คันแล้วหรรษา
หล่นไต้ต้นเกลื่อนกลาดดาษดา	เก็บแต่งกายาเล่นเย็นใจเอ๋ย
พุทเธียพุทเธียด	ขาวสะอาดดอกย้อมกลิ่นหอมหวาน
ร้อยมาลัยใส่เมาลีเมื่อมีงาน	หรือจัดพานประดับประดา ย่อมน่าชม
ทั้งน้ำอบน้ำมันก็กลั่นได้	สตรีงามชอบใช้ไว้แซมผม
มนุษย์ใดอยากจะให้คนนิยม	หมั่นอบรมซื้อไว้ให้ดีเอ๋ย

(บทดอกสร้อย หมวดดอกไม้)

ชื่อง หม่อมเจ้าหญิงพิจิตรจิราภา เทวกุล)

27. คำว่า “เด็กแดงแดง” หมายถึงอะไร (ตีความ)

ก. เด็กทารก	ข. เด็กวัยเข้าอนุบาล
ค. เด็กที่มีตัวสีแดง	ง. เด็กวัยรุ่น
จ. เด็กที่ตัวอ้วน ๆ	

28. ดอกพิกุลมีสรรพคุณอย่างไร (ขยายความ)

ก. ใช้ผสมกับดินสอพองเผาไฟแล้วทั้งทาและกินแก้คัน
ข. ใช้ผสมกับดินสอพองเผาไฟแล้วแก้คัน
ค. ใช้ผสมกับดินสอพองเผาไฟแล้วตีเมื่อกัดคัน
ง. ใช้ผสมกับดินสอพองเผาไฟทาแก้คัน
จ. ใช้ผสมกับดินสอพองต้มแล้วทาแก้คัน

32. เพราะเหตุใดหนูจึงบอกแม่ว่า จะมีการจาริกนามปีในอีกสองวันถัดไป (ขยายความ)

- ก. หนูจำวันประชุมผิด
- ข. หนูรู้ว่าแม่วีก็เลยไปประชุมจึงไม่บอก
- ค. หนูป่วยไม่สบายจึงไม่ไปบอก
- ง. หนูกลัวว่าแม่วะจะไปถึงที่ประชุมก่อน
- จ. หนูไม่อยากให้แม่วะได้จาริกนามเป็นนามปี

33. การจาริกนามสัตว์เป็นปีมีประโยชน์อย่างไร (ขยายความ)

- ก. รู้ว่าในวันนั้นมีสัตว์ชนิดใดบ้างมาเข้าร่วมประชุม
- ข. นำชื่อสัตว์มาเรียกเป็นชื่อปีในสมัยต่อมา
- ค. ทำให้สัตว์แต่ละตัวได้พบปะกัน
- ง. ทำให้สัตว์แต่ละตัวมีชื่อใหม่
- จ. ทำให้รู้ว่าสัตว์ตัวไหนวิ่งเร็ว

34. จากข้อความที่กล่าวว่า “เมื่อถึงที่นัดพบก็พบแต่ประกาศนามปีต่าง ๆ จึงรู้ว่าต้องกลหนูเสียแล้ว” คำว่า “ต้องกล” หมายความว่าอย่างไร (ความรู้ความจำ)

- ก. ตกหลุมพราง
- ข. เข้าใจผิด
- ค. หลงกล
- ง. หลอกหลวง
- จ. หลงทาง

35. สาเหตุที่ทำให้แม่วะเกลียดหนู มาจากเรื่องไหน (แปลความ)

- ก. หนูแย่งอาหารแม่วะ
- ข. หนูหลอกหลวงแม่วะ
- ค. หนูมีเพื่อนมากกว่าแม่วะ
- ง. หนูน่ารักกว่าแม่วะ
- จ. หนูวิ่งเร็วกว่าแม่วะ

36. แนวคิดสำคัญที่ได้จากการอ่านเรื่องนี่คือ (แปลความ)

- ก. ความซื่อสัตย์ทำให้เสียผลประโยชน์ที่พึงจะได้รับ
- ข. เพื่อนที่ดีต้องมีความจริงใจต่อกันและกัน
- ค. ดำเนินการเรียกชื่อสัตว์เป็นชื่อปีต่าง ๆ
- ง. อย่าไว้วางใจทางอย่าวางใจคน
- จ. เพื่อนกินหาง่ายเพื่อนตายหายาก

ตอนที่ 12 ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 49-53

รักดีห้ามจู้ รักชั่วห้ามเสา

คนรักดี	รักงาม	ได้ห้ามจู้
คนรักชั่ว	รักทราม	ต้องห้ามเสา
คนฟังครู	รู้หลัก	หนักเป็นเบา
คนโง่เขลา	เบาเป็นหลัก	หักกำลัง
คนมีเพียร	เรียนตำรา	หาความรู้
จะเป็นผู้	เบาใจ	เมื่อภายหลัง
คนเกียจคร้าน	อ่านไม่ออก	บอกไม่ฟัง
เป็นจับกัง	ห้ามเสา	ทั้งเข้าเย็น

ฟ.อีแลร์ หนังสือดรณศึกษา

37. "คนรักดี" ในคำประพันธ์นี้ หมายถึง คนที่มีลักษณะอย่างไร (ขยายความ)

- ก. ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนศึกษาหาความรู้
- ข. มีความขยันหมั่นเพียร อ่านหนังสืออยู่เสมอ
- ค. เป็นคนที่เลือกใช้แต่ของดี ๆ
- ง. คนที่เลือกคบแต่เพื่อนดี ๆ
- จ. คนที่มีหน้าที่การงานดี

38. ข้อความที่กล่าวว่า "จะเป็นผู้เบาใจ เมื่อภายหลัง" หมายถึงคนอย่างไร (แปลความ)

- ก. คนที่ทำงานด้วยความรับผิดชอบ
- ข. คนที่น่าเชื่อถือไว้วางใจ
- ค. คนที่ฉลาด เข้าใจง่าย
- ง. คนที่ขยันหมั่นเพียรเชื่อฟังพ่อแม่ครูอาจารย์
- จ. ถูกทุกข้อ

39. "ต้องห้ามเสา" ในคำประพันธ์นี้หมายถึงอะไร (ขยายความ)

- ก. คนที่ทำงานรับจ้างแบกเสาเพราะไม่ตั้งใจเรียน
- ข. คนที่ทำความดีเชื่อฟังครู ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนได้ทำงานหนัก
- ค. คนที่ไม่ตั้งใจเรียน ไม่ขยันหมั่นเพียร มีการศึกษาน้อยต้องทำงานเบา
- ง. คนที่ตั้งใจเรียน เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู ขยันหมั่นเพียรจะได้ทำงานเบา
- จ. คนที่รักชั่วคือไม่ตั้งใจเรียน ไม่เชื่อฟังครู ไม่มีความมานะพยายามศึกษาเล่าเรียน
คนพวกนี้ ทำงานหนัก

ตอนที่ 16 อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 69 - 73

เพื่อนกินสินทรัพย์แล้ว แห้งหนี

หาง่ายหลายหมื่นปี มากได้

เพื่อนตายถ่ายแทนธรี วาอาตม์

หายากฝากผีไ้

40. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของเพื่อนแท้ (ขยายความ)

- ก. เต็มช่วยอธิบายเลขข้อที่แม่คไม่เข้าใจ
- ข. สุกียะ แบ่งข้าวกลางวันให้เตชิตทาน
- ค. เขียนหาวชวนวสันต์หนีโรงเรียนไปเที่ยวอิมพีเรียล
- ง. ธานินทร์กับศิวัชพากันไปห้องสมุด
- จ. อมรให้พงษ์พีระยืมเงินรับประทานอาหารกลางวัน

แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนรายงานจากการไปศึกษานอกสถานที่ โดยระบุสถานที่ วันเวลาที่ไป เล่าเรื่องการเดินทาง การได้ชมสิ่งที่ได้พบเห็นระหว่างเดินทางจนถึงปลายทาง ความรู้ที่ได้รับและแสดงความคิดเห็น

[illegible]

แบบวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ต้องการสอบถามความสนใจของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทย ว่านักเรียนมีความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ มากน้อยเพียงใด ดังนั้น การตอบจึงไม่มีข้อถูกหรือผิด เพราะความสนใจของแต่ละคนย่อมแตกต่างกัน ขอให้นักเรียนตอบแบบสอบถามจากความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน

2. การตอบแบบสอบถามแต่ละข้อจะไม่มีผลต่อผลการเรียนของนักเรียนแต่ละประการใด นักเรียนมีอิสระอย่างเต็มที่ในการตอบ ผลการตอบแบบสอบถามครั้งนี้จะได้นำไปใช้เพื่อการวิจัยทางการศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับนักเรียนและการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยต่อไป

3. วิธีตอบแบบสอบถามวัดความสนใจ แต่ละข้อจะมีช่องว่างให้นักเรียนเลือกตอบ 5 ช่อง คือ ชอบมากที่สุด ชอบมาก เฉย ๆ ไม่ชอบ ไม่ชอบเลย นักเรียนอ่านแต่ละข้อให้เข้าใจแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่นักเรียนเห็นว่าตรงกับความสนใจของนักเรียนมากที่สุด

ที่	รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	นักเรียนพูดคุยและเล่นกับเพื่อนขณะที่เรียนวิชาภาษาไทยเพียงใด.....					
2.	เตรียมบทเรียนภาษาไทยล่วงหน้าเพียงใด.....					
4.	นักเรียนแก้ไขแบบฝึกหัดภาษาไทยให้ถูกต้องเพียงใด.....					
4.	นักเรียนสนทนากับเพื่อนเกี่ยวกับการเรียนภาษาไทยเพียงใด.....					
5.	เมื่อนักเรียนขาดเรียนชั่วโมงภาษาไทยนักเรียนจะขอรับฟังจากเพื่อน.....					
6.	เมื่อนักเรียนจะซักถามสิ่งที่ไม่ได้เรียนจากครูเพียงใด.....					
7.	เมื่อมีเวลาว่างจะทบทวนเนื้อหาวิชาภาษาไทยเพียงใด.....					

ที่	รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8.	นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมชมรมภาษาไทย เพียงใด.....					
9.	นักเรียนมีความพึงพอใจเพียงใดเมื่อไม่ต้อง เรียนภาษาไทย.....					
10.	นักเรียนสนใจหาความรู้เพิ่มเติมวิชาภาษาไทย จากห้องสมุดเพียงใด.....					
11.	ในเวลาเรียนวิชาภาษาไทยนักเรียนชอบนำงาน วิชาอื่นขึ้นมาทำเพียงใด.....					
12.	เวลาทำกิจกรรมภาษาไทยนักเรียนมักจะ พูดถึงเรื่องอื่นที่ไม่เกี่ยวกับภาษาไทยเพียงใด					
13.	นักเรียนอ่านบทร้อยกรองที่มีในบทเรียน เพียงใด.....					
14.	ขออนุญาตออกนอกห้องเรียนในช่วง ภาษาไทยเพียงใด.....					
15.	นักเรียนสนใจที่จะเขียนภาษาไทยให้ถูกต้อง เพียงใด.....					
16.	เตรียมสื่อที่ใช้ในการเรียนภาษาไทยทุกครั้ง เพียงใด.....					
17.	นักเรียนแก้ไขแบบฝึกหัดภาษาไทยที่ทำผิด ถูกต้องเพียงใด.....					
18.	ทำกิจกรรมอย่างอื่นขณะเพื่อนรายงานอยู่ หน้าชั้นเพียงใด.....					
19.	ในเวลาเรียนวิชาภาษาไทยนักเรียนจะนำ แบบฝึกหัดวิชาอื่นขึ้นมาทำเพียงใด.....					
20.	เมื่อครูภาษาไทยงดสอนหรือไม่เข้าสอน นักเรียนมีความพึงพอใจเพียงใด.....					

Table Reading Comparison

No	Control group		Experimental Group	
	Grade (Xi)	(Xi – Mean X) 2	Grade (Xi)	(Xi – Mean X) 2
1	21	7.62	11	37.95
2	24	33.18	23	34.11
3	18	0.06	29	140.19
4	18	0.06	26	78.15
5	16	5.02	16	1.35
6	19	0.58	10	51.27
7	17	1.54	21	14.75
8	15	10.50	19	3.39
9	19	0.58	16	1.35
10	17	1.54	9	66.59
11	23	22.06	25	61.47
12	20	3.10	12	26.63
13	14	17.98	21	14.75
14	17	1.54	20	8.07
15	16	5.02	8	83.91
16	19	0.58	9	66.59
17	22	14.14	24	46.79
18	19	0.58	18	0.71
19	13	27.46	13	17.31
20	19	0.58	15	4.67
21	20	3.10	13	17.31
22	23	22.06	19	3.39
23	22	14.14	24	46.79
24	12	38.94	23	34.11
25	18	0.06	8	83.91
26	13	27.46	9	66.59
27	21	7.62	21	14.75
28	24	33.18	18	0.71
29	23	22.06	14	9.99
30	12	38.94	18	0.71
31	16	5.02	17	0.03
32	15	10.50	24	46.79
33	21	7.62	19	3.39
34	26	60.22	21	14.75
35	24	33.18	16	1.35
36	12	38.94	18	0.71
37	16	5.02	23	34.11
38	15	10.50	22	23.43
39	15	10.50	21	14.75
40	19	0.58	8	83.91
41	18	0.06	18	0.71
42	20	3.10	19	3.39
43	21	7.62	20	8.07
44	18	0.06	19	3.39
45	21	7.62	20	8.07
46	24	33.18	11	37.95
47	14	17.98	16	1.35
48	12	38.94	11	37.95
49	25	45.70	7	103.23
50	6	149.82	16	1.35
Z=1.11	Mean X= 18.24	Deviation = 17.33	Mean X = 17.16	Deviation = 29.93

Table : Writing Comparison

No	Control group		Experimental Group	
	Grade (Xi)	(Xi – Mean X) 2	Grade (Xi)	(Xi – Mean X) 2
1	0	80.64	10	0.77
2	12	9.12	11	3.53
3	11	4.08	13	15.05
4	11	4.08	12	8.29
5	0	80.64	10	0.77
6	11	4.08	10	0.77
7	7	3.92	12	8.29
8	11	4.08	8	1.25
9	12	9.12	10	0.77
10	10	1.04	8	1.25
11	8	0.96	12	8.29
12	11	4.06	8	1.25
13	7	3.92	11	3.53
14	10	1.04	10	0.77
15	8	0.96	5	16.97
16	11	4.08	8	1.25
17	9	0.00	6	9.73
18	11	4.08	9	0.01
19	6	8.88	6	9.73
20	12	9.12	8	1.25
21	11	4.08	10	0.77
22	12	9.12	12	8.29
23	10	1.04	13	15.05
24	6	8.86	13	15.05
25	7	3.92	8	1.25
26	9	0.00	9	0.01
27	13	16.16	10	0.77
28	11	4.08	10	0.77
29	8	0.96	11	3.53
30	9	0.00	9	0.01
31	12	9.12	7	4.49
32	9	0.00	11	3.53
33	9	0.00	7	4.49
34	12	9.12	7	4.49
35	12	9.12	8	1.25
36	9	0.00	9	0.01
37	2	48.72	8	1.25
38	9	0.00	10	0.77
39	9	0.00	9	0.01
40	3	35.76	6	9.73
41	11	4.08	6	9.73
42	4	24.80	8	1.25
43	12	9.12	9	0.01
44	9	0.00	9	0.01
45	11	4.08	10	0.77
46	10	1.04	6	9.73
47	6	0.00	8	1.25
48	12	9.12	8	1.25
49	8	0.96	9	0.01
50	3	35.76	9	0.01
Z=0.27	Mean X= 8.98	Deviation S ^ 2= 9.94	Mean X = 9.12	Deviation S ^ 2 = 3.94

Table : Interest

ร.น	Control group		Experimental Group	
	คะแนน (Xi)	(Xi - Mean X) ^ 2	Grade (Xi)	(Xi - Mean X) ^ 2
1	85	176.89	79	84.64
2	82	106.09	74	17.64
3	90	334.89	71	1.44
4	70	2.89	79	84.64
5	65	44.89	77	51.84
6	65	44.89	53	282.24
7	71	0.49	69	0.64
8	69	7.29	71	1.44
9	85	176.89	59	116.64
10	76	18.49	67	7.84
11	67	22.09	73	10.24
12	66	32.49	65	23.04
13	58	187.69	71	1.44
14	75	10.89	70	0.04
15	78	39.69	76	38.44
16	90	334.89	56	190.44
17	76	18.49	70	0.04
18	66	32.49	75	27.04
19	85	176.89	53	282.24
20	71	0.49	78	67.24
21	73	1.69	69	0.64
22	61	114.49	83	174.24
23	73	1.69	71	1.44
24	68	13.69	77	51.84
25	70	2.89	53	282.24
26	63	75.69	73	10.24
27	68	13.69	84	201.64
28	68	13.69	72	4.84
29	87	234.09	74	17.64
30	87	22.09	74	17.64
31	64	59.29	59	116.64
32	68	13.69	64	33.64
33	70	2.89	65	23.04
34	76	18.49	53	282.24
35	72	0.09	63	46.24
36	72	0.09	78	67.24
37	61	114.49	66	14.44
38	82	106.09	70	0.04
39	73	1.69	87	295.84
40	65	44.89	57	163.84
41	71	0.49	89	368.54
42	80	68.89	71	1.44
43	80	68.89	71	1.44
44	75	10.89	79	84.64
45	57	216.09	69	0.64
46	70	2.89	71	1.44
47	61	114.49	58	139.24
48	78	39.69	55	219.04
49	59	161.29	71	1.44
50	63	75.69	78	67.24
F=	Mean X= 71.70	Deviation S ^ 2= 69.07	Mean X = 69.80	Deviation S ^ 2 = 81.22

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นายสมเกียรติ กินจำปา
เกิดวันที่ 30 เมษายน 2506
สถานที่เกิด ตำบลบ้านทราย อำเภอพานพร้าว จังหวัดลพบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน 66/820 ซ.เจริญใจ ถ.เทพารักษ์ อำเภอเมือง
จังหวัดสมุทรปราการ 10270 โทรศัพท์ 0-2383-7994

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2523 มัธยมศึกษาตอนต้น (โรงเรียนปิยะบุตร์) จังหวัดลพบุรี
พ.ศ.2525 มัธยมศึกษาตอนปลาย (โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา) จังหวัดลพบุรี
พ.ศ.2531 ปริญญาตรี (กศ.บ.) วิชาเอกการประถมศึกษา
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ.2544 ปริญญาโท (กศ.ม.) วิชาเอกการประถมศึกษา
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ.2531 โรงเรียนวัฒนาศึกษา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2532 – ปัจจุบัน โรงเรียนอัสสัมชัญ ลำไย จังหวัดสมุทรปราการ